

Conturile internaționale ale Republicii Moldova

2016
(date finale)

CUPRINS

Contextul național și internațional – principalele evoluții ale conturilor internaționale ale Republicii Moldova în anul 2016 (date finale)	1
I. BALANȚA DE PLĂȚI A REPUBLICII MOLDOVA, pentru anul 2016 (date finale)	10
II. POZIȚIA INVESTIȚIONALĂ INTERNAȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA LA 31.12.2016	50
III. DATORIA EXTERNĂ A REPUBLICII MOLDOVA LA 31.12.2016	62

Anexe

Contextul național și internațional – principalele evoluții ale conturilor internaționale ale Republicii Moldova în anul 2016 (date finale)

Счета внешнеэкономической деятельности Республики Молдова за 2016 год
(окончательные данные), общее представление

International accounts of the Republic of Moldova in 2016 (final data), overview

Evoluția conturilor internaționale ale Republicii Moldova în anul 2016 a fost influențată de mai mulți factori:

- Economia Republicii Moldova a înregistrat o creștere reală de 4.3 la sută, după contractarea PIB-ului cu 0.4 la sută în anul 2015 (tabelul 1). Această creștere s-a datorat în cea mai mare măsură majorării valorii adăugate brute în agricultură, comerț și în serviciile de intermediere financiară;
- Cu toate că volumul fizic al bunurilor exportate a crescut cu 7.7 la sută față de anul 2015, valoarea acestora s-a majorat mai lent din cauza prețurilor în scădere. Concomitent, s-au diminuat și prețurile bunurilor importate, însă tempoul de diminuare a fost mai mic. La temperarea micșorării prețurilor la import a contribuit, în special, decizia țărilor OPEC și a altor țări exportatoare de petrol, luată în noiembrie 2016, de a reduce volumele de extragere a țițeiului, ceea ce a condus la majorarea prețurilor acestuia la sfârșitul anului¹. În ansamblu pe parcursul anului 2016, raportul de schimb în comerțul exterior cu bunuri al Republicii Moldova a avut o dinamică pozitivă, ca urmare a faptului că prețurile la bunurile exportate au scăzut mai puțin decât prețurile bunurilor importate;
- Sub aspect regional, evoluția exporturilor a fost determinată de situația economică a principalilor parteneri comerciali din CSI. Cu toate că, în trimestrul IV 2016, Federația Rusă a depășit recesiunea economică, PIB-ul înregistrând o dinamică pozitivă, declinul din trimestrele I-III și-a lăsat amprenta asupra exporturilor moldovenești în Rusia, acestea micșorându-se cu 2.9 la sută comparativ cu anul 2015². Totodată, după recesiunea din 2014-2015, Ucraina a consemnat o creștere reală, ceea ce a avut un impact pozitiv asupra exporturilor Republicii Moldova în această țară (în creștere cu 8.4 la sută). La majorarea exporturilor în Ucraina a contribuit anularea, la sfârșitul anului 2015, a taxelor temporare la mărfurile de import, introduse anterior cu scopul stabilizării balanței de plată. În Belarus recesiunea economică a continuat și în anul 2016, ceea ce s-a reflectat în scăderea cu 21.3 la sută a exporturilor Republicii Moldova în această țară. Se remarcă, de asemenea, o reducere substanțială a exporturilor către Kazahstan (de 4.4 ori), la care a contribuit interzicerea, începând cu 1 iulie 2016, a tranzitului pe teritoriul Federației Ruse a mărfurilor ce intră de pe teritoriul Ucrainei, precum și deprecierea considerabilă a tenghe-ului kazah;
- Dinamica exporturilor în țările Uniunii Europene a fost neuniformă, reflectând deosebirile în performanțele economice ale țărilor-membre UE. Per total, exporturile de bunuri ale Republicii Moldova în UE în a doua jumătate a anului au înregistrat o

¹ <https://www.bloomberg.com/news/articles/2016-11-30/opec-said-to-agree-oil-production-cuts-as-saudis-soften-on-iran>

² Statistica comerțului exterior cu bunuri publicată de BNM nu include bunurile după / pentru prelucrare și vânzările magazinelor duty-free (înregistrate la servicii), spre deosebire de datele BNS.

dinamică pozitivă, rezultând într-o creștere anuală considerabilă (cu 10.4 la sută), totodată, evoluția exporturilor pe țări-membre UE a fost diferită. În special s-au majorat exporturile către România (cu 23.2 la sută) și Bulgaria (de 2.6 ori), în timp ce exporturile în Marea Britanie și Italia s-au diminuat (respectiv, cu 18.7 la sută și 16.2 la sută);

- Remiterile personale primite de rezidenți Republicii Moldova s-au diminuat de la 22.3 la sută raportate la PIB în anul 2015, până la 20.3 la sută în anul 2016, în special ca urmare a scăderii intrărilor din Federația Rusă;
- Intrările nete de pasive sub formă de investiții directe în anul 2016 și-au continuat tendința descrescătoare (au scăzut de 2.4 ori față de 2015). Scăderea intrărilor nete de ISD în Republica Moldova a fost determinată, într-o oarecare măsură, de conjunctura mondială nefavorabilă (conform datelor UNCTAD³, fluxurile globale de ISD s-au redus în anul 2016 cu 2.0 la sută din cauza creșterii economice globale slabe), dar și de factorii interni.

Tabelul 1. Indicatorii macroeconomici principali ai Republicii Moldova

Основные макроэкономические показатели Республики Молдова

Main macroeconomic indicators of the Republic of Moldova

	2012	2013	2014	2015	2016
Produsul intern brut în prețuri curente, mil. lei Баловой внутренний продукт в текущих ценах, млн. MDL Gross domestic product in current prices, MDL mil.	88,228	100,510	112,050	122,563	134,937
Produsul intern brut în prețuri curente, mil. USD Баловой внутренний продукт в текущих ценах, млн. USD Gross domestic product in current prices, US\$ mill.	7,284	7,983	7,981	6,514	6,773
PIB, indicii volumului fizic, % ВВП, индексы физического объема, % GDP, physical volume indices, %	99.3	109.4	104.8	99.6	104.3
Export de bunuri, indicii volumului fizic, % Экспорт товаров, индексы физического объема, % Exports of goods, physical volume indices, %	101	113	102	101	107.7
Export de bunuri, indicii valorii unitare, % Экспорт товаров, индексы стоимости единицы, % Exports of goods, unit value indices, %	97	98	94	83	96.5
Import de bunuri, indicii volumului fizic, % Импорт товаров, индексы физического объема, % Imports of goods, physical volume indices, %	101	106	101	95	107.6
Import de bunuri, indicii valorii unitare, % Импорт товаров, индексы стоимости единицы, % Imports of goods, unit value indices, %	99	99	96	79	93.7
Raportul de schimb în comerțul exterior cu bunuri, % Условия внешней торговли, % Terms of trade, %	98.0	99.0	97.9	105.1	103.0
Rata de schimb medie pe perioadă, MDL/USD Средний обменный курс за период, MDL/USD Period average exchange rate, MDL/USD	12.1122	12.5907	14.0388	18.8161	19.9238
Remiterile personale / PIB, % Личные денежные переводы в рамках ПБ / ВВП, % Personal remittances / GDP, %	25.2	25.9	24.6	22.3	20.3
Fluxurile de ISD (acumularea netă de pasive) / PIB, % Потоки ПИИ (чистое принятие обязательств) / ВВП, % FDI flows (net incurrence of liabilities) / GDP, %	3.4	3.0	4.3	3.3	1.3

Surse: BNM, BNS / Источники: НБМ, НБС / Sources: NBM, NBS

³ http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/wir2017_en.pdf

Deficitul contului curent al balanței de plăți a constituit 285.58 mil. USD (diminuându-se cu 38.9 la sută față de anul 2015). Raportat la PIB, acesta a constituit 4.2 la sută și s-a redus cu 3.0 puncte procentuale (p.p.) comparativ cu anul precedent (tabelul 2). Îmbunătățirea s-a datorat scăderii deficitului din comerțul exterior cu bunuri și servicii (cu 3.1 p.p., raportat la PIB).

Tabelul 2. Contribuțiile principalelor componente la evoluția contului curent al balanței de plăți (MBP6)

Влияние основных компонентов на динамику текущего счета платежного баланса (РПБ6)
 Contribution of the main components to the evolution of the BOP current account (BPM6)

	2012	2013	2014	2015	2016	2016/2015 Contribuția / Влияние / Contribution
						% la PIB / % к ВВП / % to GDP
						p. p. / п. п.
Contul curent Счет текущих операций Current account	-8.8	-6.1	-7.1	-7.2	-4.2	3.0
Balanța comercială Торговый баланс Trade balance	-40.6	-37.4	-36.6	-30.7	-27.6	3.1
Export de bunuri și servicii Экспорт товаров и услуг Exports of goods and services	37.2	38.1	37.1	38.1	38.3	0.2
Import de bunuri și servicii Импорт товаров и услуг Imports of goods and services	77.8	75.5	73.7	68.7	65.9	-2.8
Balanța veniturilor primare Сальдо первичных доходов Primary income balance	11.1	11.2	10.3	6.9	6.8	-0.1
Intrări de venituri primare, din care: Первичные доходы к получению, в т. ч.: Primary income inflow, of which:	14.4	14.6	14.0	12.5	11.0	-1.5
Remunerarea salariaților Оплата труда работников Compensation of employees	13.9	14.0	13.3	12.0	10.5	-1.5
Ieșiri de venituri primare, din care: Первичные доходы к выплате, в т. ч.: Primary income outflow, of which:	3.3	3.4	3.7	5.6	4.2	-1.4
Venituri din investiții Инвестиционные доходы Investment income	2.6	2.8	2.8	4.4	3.2	-1.2
Balanța veniturilor secundare Secondary income balance Сальдо вторичных доходов	20.7	20.0	19.2	16.6	16.6	0.0
Intrări de venituri secundare, din care: Приток вторичных доходов, в т. ч.: Secondary income inflow, of which:	22.3	21.7	21.0	18.8	18.4	-0.4
Transferuri personale Личные трансферты Personal transfers	13.4	13.4	12.7	11.6	11.1	-0.5
Cooperarea internațională curentă Текущие операции в рамках международного сотрудничества Current international cooperation	3.5	3.2	4.4	3.0	3.2	0.2
Ieșiri de venituri secundare Отток вторичных доходов Secondary income outflow	1.6	1.7	1.9	2.2	1.8	-0.4
Contul de capital Счёт операций с капиталом Capital account	0.3	1.3	1.8	0.8	-0.3	-1.1
Necesarul net de finanțare (soldul conturilor curent și de capital) Чистое заемствование (сальдо счёта текущих операций и счета операций с капиталом)	-8.5	-4.8	-5.3	-6.3	-4.5	1.8
Net borrowing (current and capital account balance)						

Notă: p. p. – puncte procentuale / Примечание: p. p. – процентные пункты / Note: p. p. – percentage points

Balanța comerțului exterior cu bunuri s-a îmbunătățit grație majorării exporturilor, în pofida creșterii importurilor de bunuri (s-au majorat importurile de bunuri de consum, în timp ce importurile de bunuri de capital și bunuri intermediare s-au diminuat). De remarcat faptul că majorarea în anul 2016 față de anul 2015 a exporturilor de bunuri către UE în termeni absoluci (+80.27 mil. USD) a compensat integral scăderea exporturilor în CSI (-77.51 mil. USD).

Deși excedentele înregistrate la veniturile primare și secundare s-au majorat în termeni absoluci, pe fundalul PIB-ului crescător raporturile balanțelor veniturilor primare și secundare la PIB au rămas practic constante.

Contul de capital a înregistrat un sold negativ de 20.79 mil. USD (0.3 la sută raportat la PIB), ce consemnează ieșiri nete de capital, determinat de diminuarea semnificativă (de 5.5 ori) a intrărilor de transferuri de capital din exterior primite de administrația publică pentru finanțarea proiectelor investiționale, precum și de transferurile de capital efectuate în exterior de celelalte sectoare (în diminuare și ele, însă cu doar 8.2 la sută).

Ca rezultat al tranzacțiilor curente și de capital efectuate de rezidenții Republicii Moldova cu străinătatea pe parcursul anului 2016, **necesarul net de finanțare** (suma dintre soldurile conturilor curent și de capital din balanță de plăți) s-a diminuat cu 25.8 la sută față de anul 2015 și a constituit -306.37 mil. USD, ceea ce reprezintă 4.5 la sută în raport cu PIB (6.3 la sută în anul 2015).

Principala sursă de acoperire a necesarului net de finanțare în anul 2016 (tabelul 3), reflectată în **contul financiar** al balanței de plăți, au fost intrările de capital ce au rezultat din scăderea activelor sub formă de numerar și depozite în valută cu 340.03 mil. USD în valoare netă (din care activele agenților economici rezidenți și ale populației au scăzut cu 417.72 mil. USD, în timp ce activele băncilor licențiate s-au majorat cu 77.69 mil. USD), ceea ce constituie 5.0 la sută raportat la PIB. Concomitent, activele de rezervă ale BNM s-au majorat cu 531.14 mil. USD (7.8 la sută relativ la PIB) (ceea ce a avut un impact invers (ieșire de capital)). De asemenea, necesarul net de finanțare a fost acoperit datorită acumulării nete de pasive sub formă de credite comerciale și avansuri primite de la partenerii nerezidenți (127.93 mil. USD), tragerilor nete de împrumuturi din exterior (124.74 mil. USD) și, într-o măsură mai mică, acumulării nete de pasive sub formă de investiții directe (90.57 mil. USD), în special sub formă de profit reinvestit.

Tabelul 3. Sursele de acoperire a necesarului net de finanțare, fluxuri financiare nete

Источники покрытия чистого заимствования, чистые финансовые потоки

Sources of coverage for the net borrowing, net financial flows

	2012	2013	2014	2015	2016	2016 / 2015 Contribuția / Влияние / Contribution
	% la PIB / % к ВВП / % to GDP					p. p. / п. п.
Contul finanțier Финансовый счет Financial account	-7.0	-3.7	-6.3	-7.0	-3.2	3.9
Investiții directe, din care: Прямые инвестиции, в том числе: Direct investment, of which:	-3.1	-2.6	-3.8	-3.2	-1.1	2.1
Participații la capital și acțiuni, exceptând reinvestirea profiturilor Участие в капитале за исключением реинвестирования доходов Equity other than reinvestment of earnings	-1.7	-1.0	-1.1	-0.4	-0.5	-0.1
Reinvestirea profiturilor Реинвестирование доходов Reinvestment of earnings	0.2	0.0	-0.5	-1.9	-1.3	0.5
Instrumente de natura datoriei Долговые инструменты Debt instruments	-1.5	-1.6	-2.1	-0.9	0.8	1.6
Investiții de portofoliu și derivate financiare Портфельные инвестиции и производные финансовые инструменты Portfolio investment and financial derivatives	-0.3	0.0	-0.1	-0.1	0.0	0.1
Alte investiții, din care: Прочие инвестиции, в том числе: Other investment, of which:	-10.5	-4.6	4.3	1.0	-9.9	-10.9
Numerar și depozite Наличная валюта и депозиты Currency and deposits	-3.4	-0.5	2.3	1.2	-5.0	-6.2
Împrumuturi Ссуды и займы Loans	-5.4	-1.9	0.6	-0.4	-1.8	-1.4
Credite comerciale și avansuri Торговые кредиты и авансы Trade credit and advances	-1.7	-1.0	-3.3	0.1	-2.6	-2.6
Alte creanțe / pasive Прочая дебиторская/кредиторская задолженность Other accounts receivable / payable	0.1	-1.2	4.6	0.1	-0.5	-0.6
Modificarea activelor de rezervă Изменение резервных активов Change in reserve assets	6.8	3.5	-6.7	-4.7	7.8	12.5

Notă: (-) – intrări nete de capital, (+) – ieșiri nete de capital / Примечание: (-) – чистый приток капитала, (+) – чистый отток капитала / Note: (-) – net capital inflow, (+) – net capital outflow

Notă: p. p. – puncte procentuale / Примечание: p. p. – процентные пункты / Note: p. p. – percentage points

Pozitia investitionala internationala a Republicii Moldova (conform MBP6⁴), la 31.12.2016, a ramas net debitoare si a constituit 3,550.57 mil. USD, soldul negativ aprofundandu-se fata de sfarsitul anului 2015 cu 2.1 la sută: activele externe insumand 4,092.31 mil. USD, în creștere cu 3.3 la sută, iar pasivele - 7,642.88 mil. USD, în creștere cu 2.7 la sută. Raportul dintre stocul activelor și pasivelor externe a constituit 53.5 la sută la 31.12.2016. Stocul angajamentelor față de investitorii străini direcți a reprezentat 3,037.51 mil. USD (în creștere cu 1.9 la sută de la începutul anului) și a constituit 39.7 la sută din totalul pasivelor externe (tabelul 4).

Tabelul 4. Indicatorii principali aferenti pozitiei investitionale internationale (MBP6)

Основные показатели международной инвестиционной позиции (РПБ6)

Main indicators of the international investment position (BPM6)

	31.12. 2012	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2015	31.12. 2016	31.12.2016 / 31.12.2015 (%)
PII netă, mil. USD Чистая МИП, млн. долл. США Net IIP, US\$ mill.	-3,726.72	-3,663.61	-3,324.05	-3,479.02	-3,550.57	102.1
Stocul activelor externe / стоку активов / остаток внешних активов / внерегиональных активов, % Stock of foreign assets / stock of foreign liabilities, %	54.5	58.7	59.7	53.2	53.5	0.3 p.p.
Stocul investitiilor directe, pasive, mil. USD Прямые инвестиции (остаток), обязательства, млн. долл. США Stock of direct investment, liabilities, US\$ mill.	3,535.09	3,472.62	3,360.86	2,980.08	3,037.51	101.9
Ponderea ISD în stocul pasivelor externe, % Доля ПИИ в накопленных внешних обязательствах, % Share of FDI in the stock of foreign liabilities, %	43.1	39.1	40.7	40.1	39.7	-0.3 p.p.
Ponderea împrumuturilor (fără împrumuturile intragrup) în stocul pasivelor externe, % Доля иностранных кредитов (за исключением межфилиальных) в накопленных внешних обязательствах, % Share of loans (without intercompany loans) in the stock of foreign liabilities, %	38.3	37.6	38.3	41.2	41.1	-0.1 p.p.
Stocul activelor oficiale de rezervă, mil. USD Официальные резервные активы (остаток), млн. долл. США Stock of official reserve assets, US\$ mill.	2,515.00	2,820.63	2,156.63	1,756.81	2,205.93	125.6
Stocul activelor de rezervă / Import mediu lunar (pe 12 luni) de bunuri și servicii, luni Резервные активы (остаток) / среднемесячный импорт товаров и услуг (за 12 месяцев), месяцев Stock of reserve assets / Average monthly imports of goods and services (for 12 months), months	5.3	5.6	4.4	4.7	5.9	126.0

Notă: p. p. – puncte procentuale / Примечание: p. p. – процентные пункты / Note: p. p. – percentage points

⁴ Vezi precizarea metodologică de pe pagina următoare.

Precizare metodologică

Valoarea netă a **poziției investiționale internaționale (conform standardului MBP6)** este aceeași ca și conform recomandărilor MBP5, însă s-a schimbat prezentarea structurală a indicatorilor, astfel PII componitional fiind reconciliată în totalitate cu prezentarea indicatorilor balanței de plăți și datoriei externe conform MBP6.

Au fost operate modificări metodologice esențiale, ce nu sunt direct condiționate de trecerea la compilarea statisticii conform recomandărilor MBP6, dar rezultă din adoptarea noilor standarde de evaluare și din îmbunătățirea sau actualizarea metodelor de estimare, din prelucrarea surselor noi de informație, la indicatorii:

- *Investiții directe (pasive)* – a fost efectuată evaluarea conform *valorii de bilanț* (OFBV -own funds at book value) a stocurilor și modificarea lor pentru perioadele sf. 2009-sf. 2012 anual și 2013-2016, trimestrial. Această metodă statistică este apreciată ca fiind mai potrivită și mai apropiată standardului metodologic de bază recomandat în evaluarea atât a fluxurilor, cât și a pozițiilor – *valoarea de piață* – și este bazată pe reflectarea valorii de bilanț a capitalului propriu aferent participării nerezidenților. Aplicarea metodei date permite prezentarea tuturor detaliilor suplimentare ce explică componitional schimbarea stocurilor pe parcursul unei perioade analizate. Metoda are la bază o sursă bine structurată, periodică, cu acoperire completă bazată pe informația din bilanțul contabil și rapoartele financiare. Trecerea la metoda evaluării conform valorii de bilanț a fost efectuată treptat prin succesiunea a câteva etape. Mai întâi s-a utilizat metoda de formare a stocurilor ca rezultat al cumulărilor istorice, apoi a urmat o perioadă intermedieră mixtă, când stocurile aveau la bază cumulările istorice, însă trimestrial se modificau nu doar ca urmare a tranzacțiilor efective (tranzacțiile reflectate în balanță de plăți), ci și a schimbărilor generate de fluctuația cursului de schimb valutar, a schimbării prețurilor instrumentelor financiare și a altor schimbări (reclasificări, anulări etc.). Evoluția metodologică s-a finalizat cu modificarea definitivă a metodei aplicate, și pentru fluxuri, și pentru solduri, efectuată în statisticile prezентate actualmente. La *investiții directe* s-a mai operat o modificare semnificativă de compoziție – valorile estimative ale investițiilor persoanelor fizice nerezidente (în majoritate foști rezidenți, ca urmare al migrației economice) în imobile au fost reclasificate la transferuri de capital. Acest transfer optional reprezintă o reclasificare metodologică și este cauzat de lipsa de informații ce ar indica exact natura acestor tranzacții, măsura în care ele au fost efectuate cu scopul de a aduce profituri proprietarilor nerezidenți și pot fi tratate ca investiție, sau cu intenția de a utiliza imobilele în alt mod (de a le da în gestiune sau ca donație rudenilor rezidente, de a le lăsa nepopulate etc.) și de asemenea despre tranzacțiile ulterioare cu aceste imobile (vânzări rezidenților, altor nerezidenți), evoluția valorii lor de piață, etc. Ambele modificări descrise mai sus sunt reflectate, de asemenea, atât în fluxurile balanței de plăți, cât și în indicatorii statistici ai anchetei coordonate a investițiilor directe, astfel contribuind la reconcilierea indicatorilor PII în cadrul conturilor internaționale și altor statistici specialize din domeniu.
- *Credite comerciale și avansuri (active și pasive)* – modificarea evaluării stocurilor de credite comerciale și avansuri, care sunt parte componentă a altor investiții, constă în reflectarea valorii lor de bilanț, față de valoarea cumulativă istorică reflectată anterior, ce reprezinta cumularea fluxurilor estimative din balanță de plăți. Aceste fluxuri se estimau în baza comparației per entitate economică a informației despre fluxuri de bunuri și transferurile de mijloace financiare. Metoda dată este utilizată în continuare pentru datele trimestriale și anuale preliminare, iar la varianta finală se ajustează în baza informației din rapoartele financiare, fiind reflectată valoarea de bilanț a creditelor comerciale și avansurilor. De asemenea, la credite comerciale a fost elaborată suplimentar detalierea pe scadențe.
Creditele comerciale au fost reflectate separat și în cadrul investițiilor directe (credite comerciale și avansurilor intragrup), anterior fiind prezentate ca un indicator agregat doar în cadrul *Altor investiții*. Modificările la credite comerciale la fel au fost operate în retrospectivă, anual la stocurile pentru perioadele sf. 2009 – sf. 2012 și trimestrial pentru perioada 2013 - 2016, atât în PII și în datoria externă, cât și în balanță de plăți.
- *Numerarul și depozitele altor sectoare (active)* – a fost efectuată consolidarea estimativă a stocului de valută în posesia persoanelor fizice în cadrul unui model statistic, ca rezultat al analizei fluxurilor intersectoriale de valută, a evoluției depozitelor în valută și în monedă națională, fluxului de remitteri, etc. În cadrul acestuia model au fost estimate, de asemenea, și fluxurile din balanță de plăți. Stocurile au fost modificate trimestrial pentru perioada sf. 2012 - 2106.

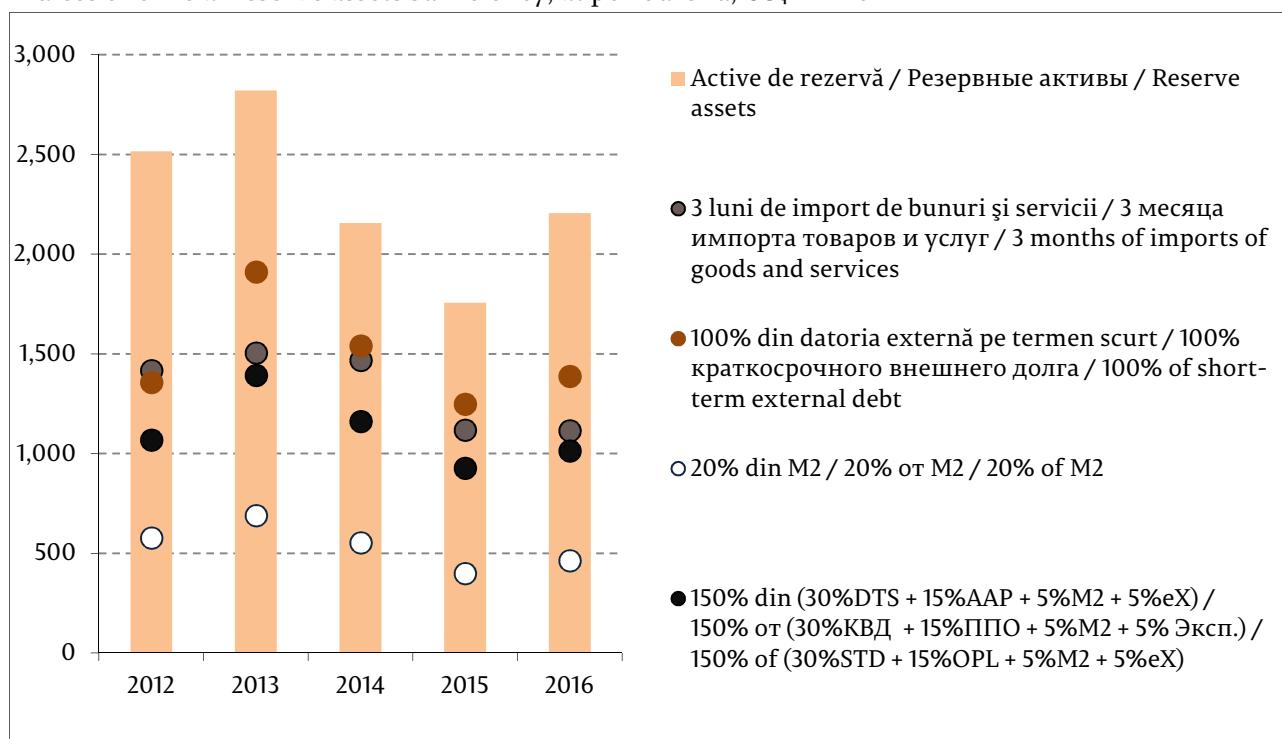
Pe parcursul anului 2016 a avut loc reconsolidarea activelor oficiale de rezervă, astfel, la 31.12.2016, stocul lor a depășit nivelul înregistrat la finele anului 2014 (însă nu și acel de la finele anului 2013). Rezervele s-au majorat cu 25.6 la sută față de sfârșitul anului 2015 și au constituit 2,205.93 mil. USD. Volumul activelor oficiale de rezervă corespunde tuturor criteriilor de suficiență:

- acoperirea a cel puțin 3 luni de importuri de bunuri și servicii (au acoperit 5.9 luni);
- acoperirea integrală prin rezerve a datoriei externe pe termen scurt (au acoperit 158.9 la sută);
- acoperirea a 20% din masa monetară M2 (au acoperit 94.9 la sută);
- acoperirea a 100-150% din suma: 30% din datoria pe termen scurt + 15% din alte angajamente de portofoliu + 5% din M2 + 5% din exporturi de bunuri și servicii (au acoperit 328.5 la sută) (diagrama 1).

Diagrama 1. Indicatorii suficienței activelor oficiale de rezervă ale Republicii Moldova, la sfârșit de perioadă, mil. USD

Показатели достаточности официальных резервных активов, по состоянию на конец периода, млн. долл. США

Indices of official reserve assets sufficiency, at period-end, US\$ million

Notă: DTS – datoria pe termen scurt (după scadența originală), AAP – alte angajamente de portofoliu, M2 – masa monetară, eX – export de bunuri și servicii / Примечание: КВД – краткосрочный внешний долг, ППО – прочие портфельные обязательства, М2 – денежная масса, Эксп – экспорт товаров и услуг / Note: STD – short-term debt, OPL – other portfolio liabilities, M2 – broad money, export-export of goods and services.

Criteriile se bazează pe recomandările FMI din "Assessing Reserve Adequacy - Specific Proposals", aprilie 2015 / Критерии основаны на рекомендациях МВФ из "Assessing Reserve Adequacy - Specific Proposals", апрель 2015 г. / Criteria are based on the IMF recommendations specified in "Assessing Reserve Adequacy - Specific Proposals", April 2015:

<http://www.imf.org/external/np/pp/eng/2014/121914.pdf>

Datoria externă brută a Republicii Moldova (conform Ghidului SDE 2013/MBP6) la 31.12.2016 a înregistrat 6,235.23 mil. USD, majorându-se pe parcursul anului 2016 cu 2.1 la sută (tabelul 5). Datoria publică și public garantată a reprezentat 28.5 la sută din totalul datoriei externe, însumând 1,779.36 mil. USD, majorându-se de la începutul anului cu 4.5 la sută. Datoria privată negarantată s-a cifrat la 4,455.87 mil. USD, în creștere cu 1.2 la sută de la finele anului precedent. Cea mai mare parte a stocului datoriei externe brute îi revine datoriei pe termen lung (77.7 la sută). Ponderea creditorilor organizații internaționale și guverne străine în stocul datoriei externe a Republicii Moldova sub formă de împrumuturi și alocări de DST a constituit 44.7 la sută.

Tabelul 5. Indicatorii principali aferenți datoriei externe (MBP6)

Основные показатели внешнего долга (РПБ6)

Main indicators of the external debt (BPM6)

	31.12. 2012	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2015	31.12. 2016	31.12.2016 / 31.12.2015 (%)
Datoria externă brută, mil. USD Валовой внешний долг, млн. долл. США Gross external debt, US\$ mill.	6,004.82	6,874.27	6,495.79	6,104.21	6,235.23	102.1
Datoria externă publică și public garantată, mil. USD Внешний публичный и гарантированный государством долг, млн. долл. США Public and publicly guaranteed external debt, US\$ mill.	1,762.57	1,774.92	1,731.05	1,702.11	1,779.36	104.5
Datoria externă pe termen lung, mil. USD Долгосрочный внешний долг, млн. долл. США Long-term external debt, US\$ mill.	4,646.93	4,962.77	4,953.99	4,854.62	4,846.64	99.8
Ponderea datoriei externe publice și public garantate în datoria externă brută, % Доля внешнего публичного и гарантированного государством долга в валовом внешнем долге, % Share of public and publicly guaranteed external debt in gross external debt, %	29.4	25.8	26.6	27.9	28.5	0.7 p.p.
Ponderea datoriei externe pe termen lung în datoria externă brută, % Доля долгосрочного долга в валовом внешнем долге, % Share of long-term external debt in gross external debt, %	77.4	72.2	76.3	79.5	77.7	-1.8 p.p.
Ponderea creditorilor organizații internaționale și guverne străine în datoria externă sub formă de împrumuturi și alocări de DST, % Доля международных организаций и иностранных правительств (кредиторы) во внешнем долге в части кредитов и распределения СДР, % Share of international organizations and foreign governments (creditors) in the external debt in the form of loans and SDR allocations, %	48.3	45.8	44.9	44.2	44.7	0.5 p.p.
Active oficiale de rezervă / Datoria externă pe termen scurt, % Официальные резервные активы / Краткосрочный внешний долг, % Official reserve assets / Short-term external debt, %	185.2	147.6	139.9	140.6	158.9	18.3 p.p.

Notă: p. p. – puncte procentuale / Примечание: p. p. – процентные пункты / Note: p. p. – percentage points

I. BALANȚA DE PLĂȚI A REPUBLICII MOLDOVA pentru anul 2016 (date finale)

I. ПЛАТЕЖНЫЙ БАЛАНС РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА за 2016 г. (окончательные данные)

I. BALANCE OF PAYMENTS OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA for 2016 (final data)

Tabelul 6. Balanța de plăți a Republicii Moldova (MBP6), aggregate principale (mil. USD)

Платёжный баланс Республики Молдова (РПБ6), основные агрегаты (млн. долларов США)

Balance of payments of the Republic of Moldova (BPM6), main aggregates (US\$ million)

	2012	2013	2014	2015	2016	2016 / 2015 (%)
CONTUL CURENT СЧЁТ ТЕКУЩИХ ОПЕРАЦИЙ CURRENT ACCOUNT	-643.62	-490.31	-567.69	-467.72	-285.58	61.1
Bunuri Товары Goods	-3,067.87	-3,138.41	-3,040.71	-2,123.47	-2,087.98	98.3
Servicii Услуги Services	107.91	154.50	121.25	125.02	218.20	174.5
Venituri primare Первичные доходы Primary income	810.09	894.13	822.33	450.11	460.65	102.3
Venituri secundare Вторичные доходы Secondary income	1,506.25	1,599.47	1,529.44	1,080.62	1,123.55	104.0
CONTUL DE CAPITAL СЧЁТ ОПЕРАЦИЙ С КАПИТАЛОМ CAPITAL ACCOUNT	21.23	107.10	147.18	54.87	-20.79	-
Necesarul net de finanțare (<i>soldul conturilor curent și de capital</i>) Чистое заимствование (сальдо счета текущих операций и счета операций с капиталом)	-622.39	-383.21	-420.51	-412.85	-306.37	74.2
CONTUL FINANCIAR ФИНАНСОВЫЙ СЧЁТ FINANCIAL ACCOUNT	-508.77	-298.40	-500.81	-458.05	-214.56	46.8
Investiții directe, net Прямые инвестиции, чистые Direct investment, net	-224.17	-211.12	-301.02	-209.12	-74.68	35.7
Investiții de portofoliu, net Портфельные инвестиции, чистые Portfolio investment, net	-21.34	-2.98	-7.23	-4.04	-0.36	8.9
Derivate financiare, net Производные финансовые инструменты, чистые Financial derivatives, net	0.12	-0.11	-0.61	-0.70	0.49	-
Alte investiții, net Прочие инвестиции, чистые Other investment, net	-762.03	-366.24	346.50	62.30	-671.15	-
Active de rezervă Резервные активы Reserve assets	498.65	282.05	-538.45	-306.49	531.14	-
Erori și omisiuni nete Чистые ошибки и пропуски Net errors and omissions	113.62	84.81	-80.30	-45.20	91.81	-

Soldul **contului curent** al balanței de plăți a Republicii Moldova a înregistrat în anul 2016 un deficit de 285.58 mil. USD, în descreștere cu 38.9 la sută față de cel consemnat în anul 2015. Îmbunătățirea contului curent a rezultat, în primul rând, din majorarea cu 74.5 la sută a excedentului balanței serviciilor, urmată de creșterea cu 4.0 la sută a excedentului veniturilor

secundare și de diminuarea cu 1.7 la sută a deficitului înregistrat în comerțul exterior cu bunuri.

Deficitul *comerțului cu bunuri* a constituit 2,087.98 mil. USD și s-a diminuat cu 1.7 la sută, deoarece exporturile s-au majorat (+2.7 la sută), în timp ce importurile au rămas practic constante (+0.1 la sută), comparativ cu anul 2015. În anul 2016, în exporturile de bunuri au predominat în continuare produsele agroalimentare (907.79 mil. USD, în creștere cu 2.7 la sută comparativ cu anul 2015), ceea ce a constituit 60.4 la sută din total. În cadrul acestora, exportul total de băuturi alcoolice (156.70 mil. USD) s-a majorat față de anul precedent cu 9.3 la sută. În structura importurilor de bunuri au predominat tradițional importurile de produse minerale (630.10 mil. USD, în scădere cu 14.1 la sută), urmate de produsele agroalimentare (597.09 mil. USD, în creștere cu 3.5 la sută față de anul 2015).

Majorarea soldului pozitiv al balanței *serviciilor* până la 218.20 mil. USD s-a datorat creșterii exporturilor cu 7.6 la sută, în timp ce importurile de servicii s-au diminuat cu 2.2 la sută. O creștere semnificativă a fost înregistrată la exporturile de servicii de călătorii (cu 15.7 la sută), în special călătorii personale legate de prestarea serviciilor de învățământ nerezidenților (+23.3 la sută față de anul 2015). De asemenea, s-au majorat și exporturile de servicii de transport (cu 9.1 la sută), în particular transport aerian (+27.7 la sută). În același timp, s-au diminuat exporturile de servicii de telecomunicații (-21.6 la sută).

Excedentul *veniturilor primare* s-a majorat în anul 2016 cu 2.3 la sută față de anul precedent, până la 460.65 mil. USD. Cu toate că remunerarea salariaților rezidenți primită pentru munca prestată patronilor nerezidenți a scăzut considerabil (cu 8.9 la sută), efectul acestei scăderi a fost atenuat de diminuarea concomitentă a ieșirilor de venituri primare, în special a veniturilor ce revin investitorilor străini direcți (-30.7 la sută).

Soldul pozitiv al *veniturilor secundare* s-a majorat cu 4.0 la sută până la 1,123.55 mil. USD, în special în urma majorării cu 41.7 la sută a intrărilor de asistență tehnică și granturi primite de administrația publică în cadrul cooperării internaționale curente. Totodată, volumul asistenței tehnice și al granturilor primite de alte sectoare s-a diminuat cu 10.0 la sută comparativ cu anul 2015. Transferurile personale primite din exterior de rezidenți moldoveni nu s-au schimbat esențial (-0.9 la sută față de 2015).

Contul de capital a înregistrat un sold negativ de 20.79 mil. USD (în 2015 a fost consimnat un sold pozitiv de 54.87 mil. USD), determinat de diminuarea intrărilor de asistență din exterior primită de administrația publică pentru finanțarea proiectelor investiționale (de 5.5 ori), precum și de ieșirile de capital înregistrate de sectorul privat.

Suma soldurilor **contului curent și contului de capital** denotă faptul că, drept rezultat al tranzacțiilor curente și de capital ale rezidenților Republicii Moldova cu străinătatea, economia națională s-a confruntat cu necesitatea de finanțare externă în sumă de 306.37 mil. USD.

Contul financiar s-a soldat cu intrări nete în valoare de 214.56 mil. USD, ca rezultat al majorării nete a pasivelor economiei naționale față de străinătate cu 340.34 mil. USD în urma tranzacțiilor efective, în timp ce activele financiare externe ale rezidenților s-au majorat cu 125.78 mil. USD în valoare netă.

Majorarea netă a *activelor* financiare a fost determinată de creșterea cu 531.14 mil. USD a activelor oficiale de rezervă ale BNM, precum și a activelor rezidenților sub formă de investiții directe în străinătate cu 16.29 mil. USD. Concomitent, s-au redus cu 417.72 mil. USD activele sub formă de numerar și depozite ale agenților economici din alte sectoare și ale populației, în timp ce activele băncilor licențiate sub formă de numerar și depozite au crescut cu 77.69 mil. USD. Activele sub formă de credite comerciale și avansuri acordate anterior de rezidenții Republicii Moldova partenerilor comerciali din străinătate s-au diminuat cu 45.00 mil. USD în valoare netă. De asemenea, s-au diminuat cu 38.10 mil. USD activele sub formă de alte creațe ale agenților economici din alte sectoare și ale populației, ceea ce reprezintă retrageri de peste hotare care s-au regăsit în alimentarea ofertei interne de valută.

Pasivele s-au majorat, în special, ca urmare a primirii de către rezidenți a creditelor comerciale și avansurilor de la partenerii nerezidenți în sumă netă de 127.93 mil. USD.

Intrările noi de investiții străine directe au contribuit cu 90.97 mil. USD (în valoare netă) la majorarea totală a pasivelor. Valoarea participațiilor la capital și a acțiunilor (altele decât reinvestirea profiturilor) în posesia nerezidenților a crescut, pe parcursul anului 2016, ca urmare a tranzacțiilor efective cu 43.97 mil. USD, reinvestirea profiturilor a fost evaluată la 91.03 mil. USD, totodată, fiind înregistrate rambursări nete de datorii față de investitorii străini direcți în sumă de 44.03 mil. USD.

De asemenea, au fost contractate noi împrumuturi din exterior în sumă netă de 124.74 mil. USD (trageri – 434.84 mil. USD, rambursări – 310.10 mil. USD), ceea ce este de 5.0 ori mai mult comparativ cu anul 2015. Administrația publică, inclusiv cea locală, a contractat împrumuturi externe noi în valoare de 233.13 mil. USD, principalii creditori fiind: Guvernul României – 67.99 mil. USD, Asociația Internațională de Dezvoltare – 47.89 mil. USD, Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 45.61 mil. USD, Fondul Monetar Internațional – 24.10 mil. USD, Banca Europeană de Investiții – 19.77 mil. USD, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 17.85 mil. USD etc.

De menționat încetarea retragerii de către nerezidenți a depozitelor din sistemul bancar național (pe parcursul anului 2016 băncile licențiate au atras de la nerezidenți depozite în valoare netă de 1.07 mil. USD, spre deosebire de retragerile nete în valoare de 117.19 mil. USD înregistrate în 2015).

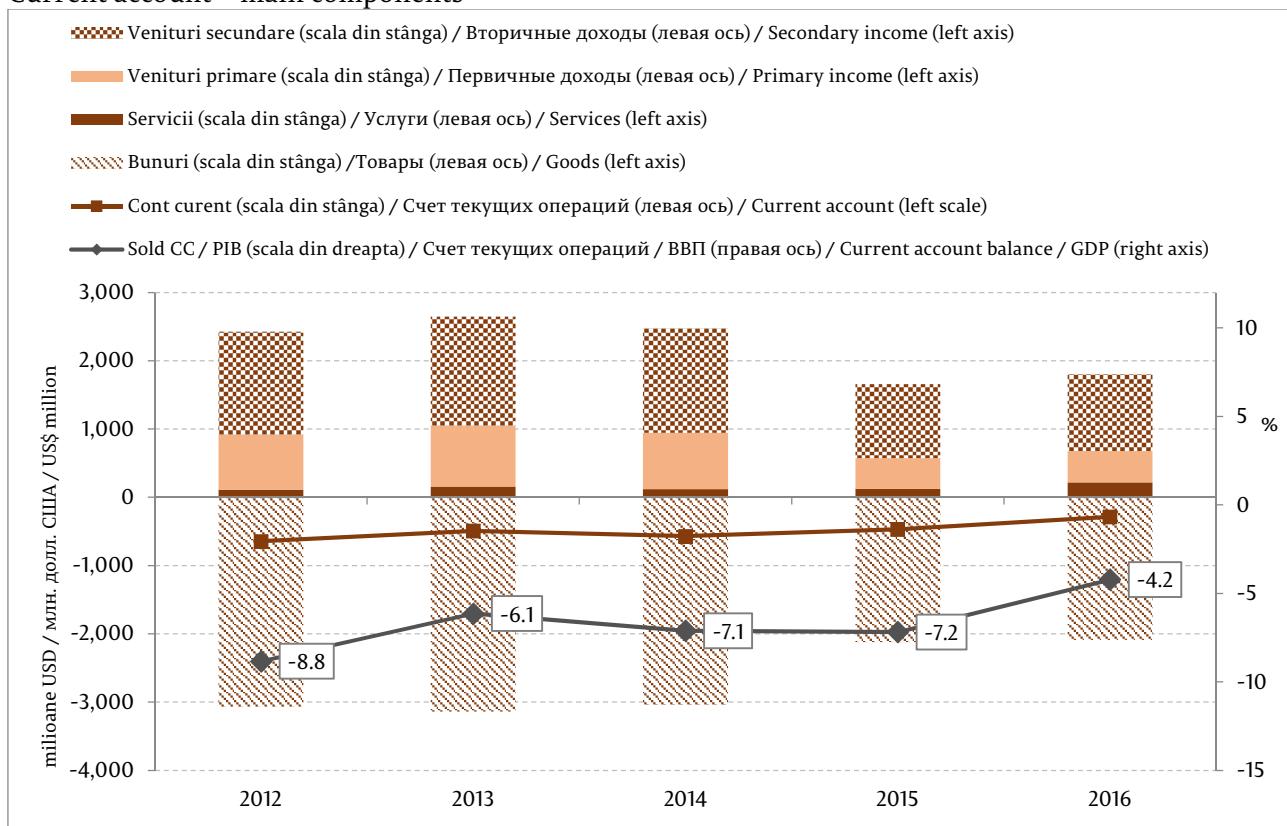
CONTUL CURENT / СЧЁТ ТЕКУЩИХ ОПЕРАЦИЙ / CURRENT ACCOUNT

Conform datelor finale în anul 2016, contul curent a înregistrat un deficit în sumă de 285.58 mil. USD, care s-a redus cu 38.9 la sută (sau cu 182.14 mil. USD) față de 2015. Tendința favorabilă a evoluției contului curent a fost determinată de majorarea excedentului înregistrat la servicii cu 74.5 la sută, la veniturile primare – cu 2.3 la sută, la veniturile secundare – cu 4.0 la sută, precum și de diminuarea deficitului comerțului exterior cu bunuri cu 1.7 la sută (diagrama 2, tabelul 7).

Diagrama 2. Contul curent – componente principale

Счет текущих операций, основные компоненты

Current account – main components

Raportul deficitului contului curent la PIB a fost de 4.2 la sută, cu 3.0 p.p mai puțin comparativ cu anul 2015.

Tabelul 7. Evoluția principalelor componente ale contului curent

Динамика основных компонентов счета текущих операций

Main components of current account, in dynamics

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2016/ 2015
	milioane USD / млн. долл. США / US\$ million					%
Cont curent / Текущий счёт / Current account	-643.62	-490.31	-567.69	-467.72	-285.58	61.1
credit / кредит / credit	5,378.76	5,936.44	5,754.78	4,519.59	4,583.76	101.4
debit / дебет / debit	6,022.38	6,426.75	6,322.47	4,987.31	4,869.34	97.6
Bunuri / Товары / Goods	-3,067.87	-3,138.41	-3,040.71	-2,123.47	-2,087.98	98.3
credit / кредит / credit	1,687.51	1,898.13	1,816.49	1,506.94	1,547.33	102.7
debit / дебет / debit	4,755.38	5,036.54	4,857.20	3,630.41	3,635.31	100.1
Servicii / Услуги / Services	107.91	154.50	121.25	125.02	218.20	174.5
credit / кредит / credit	1,020.18	1,142.54	1,143.03	972.04	1,046.24	107.6
debit / дебет / debit	912.27	988.04	1,021.78	847.02	828.04	97.8
Venituri primare / Первичные доходы / Primary income	810.09	894.13	822.33	450.11	460.65	102.3
credit / кредит / credit	1,047.00	1,161.64	1,115.20	816.83	744.70	91.2
debit / дебет / debit	236.91	267.51	292.87	366.72	284.05	77.5
Venituri secundare / Вторичные доходы / Secondary income	1,506.25	1,599.47	1,529.44	1,080.62	1,123.55	104.0
credit / кредит / credit	1,624.07	1,734.13	1,680.06	1,223.78	1,245.49	101.8
debit / дебет / debit	117.82	134.66	150.62	143.16	121.94	85.2

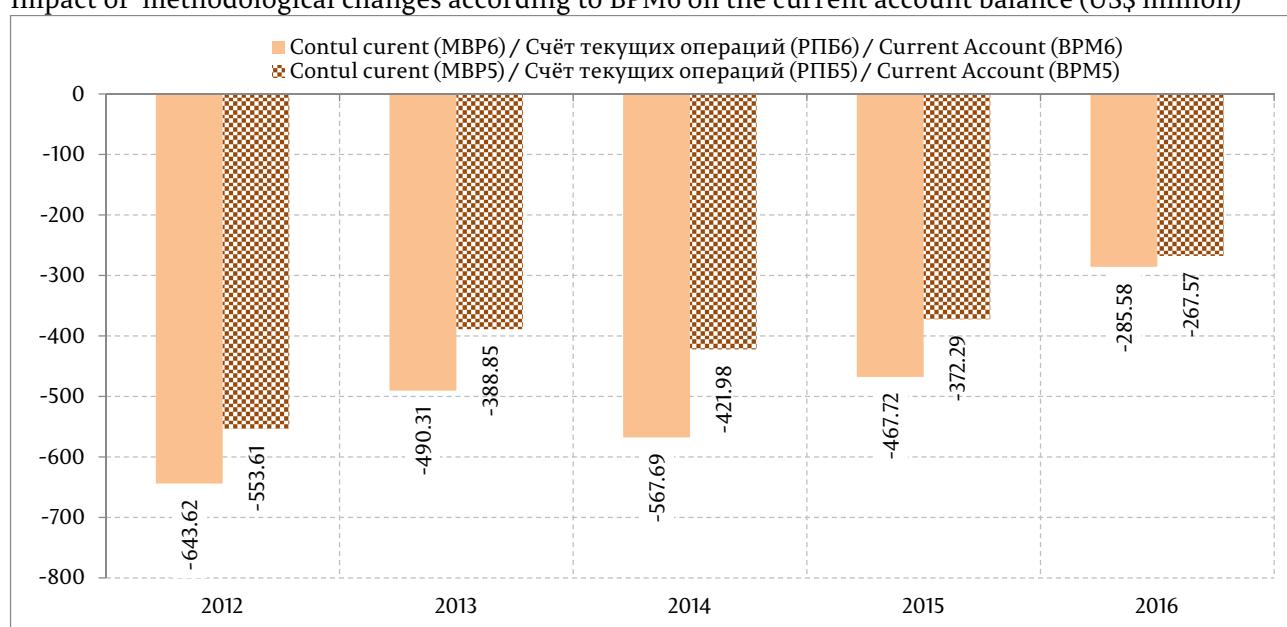
*date revizuite/ *пересмотренные данные / *revised data

În balanța de plăți pentru anul 2016 calculată conform metodologiei MBP6, contul curent a consemnat un deficit superior (cu 18.01 mil. USD) celui înregistrat în balanța de plăți conform metodologiei MBP5 (diagrama 3), diferență determinată de modificările metodologice care afectează toate componentele contului curent (în special în urma apariției unor articole noi).

Diagrama 3. Impactul modificărilor metodologice conform MBP6 asupra soldului contului curent (mil. USD)

Влияние методологических изменений согласно РПБ6 на сальдо счета текущих операций (млн. долларов США)

Impact of methodological changes according to BPM6 on the current account balance (US\$ million)

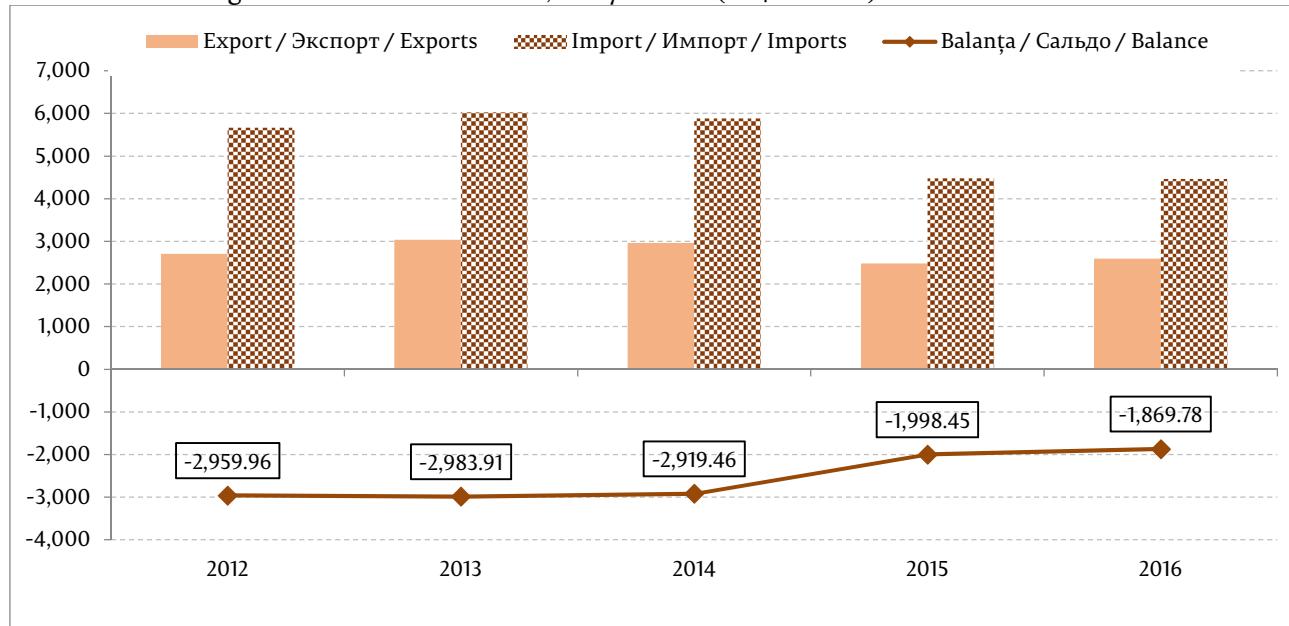

În anul 2016, volumul comerțului exterior cu bunuri și servicii a totalizat 7,056.92 mil. USD, fiind în creștere cu 1.4 la sută comparativ cu anul precedent. Gradul de acoperire a importurilor de bunuri și servicii prin exporturi a fost de 58.1 la sută, cu 2.7 p.p. mai mult față de 2015, ca rezultat al creșterii valorii exporturilor (cu 4.6 la sută) concomitent cu diminuarea valorii importurilor (cu 0.3 la sută). Deficitul comerțului exterior cu bunuri și servicii a constituit 1,869.78 mil. USD, în scădere cu 6.4 la sută comparativ cu anul 2015 (diagrama 4).

Diagrama 4. Evoluția deficitului comerțului exterior cu bunuri și servicii (mil. USD)

Динамика дефицита внешней торговли товарами и услугами (млн. долларов США)

External trade in goods and services deficit, in dynamics (US\$ million)

Bunuri / Товары / Goods

Comerțul exterior cu bunuri FOB-FOB

Внешняя торговля товарами ФОБ-ФОБ

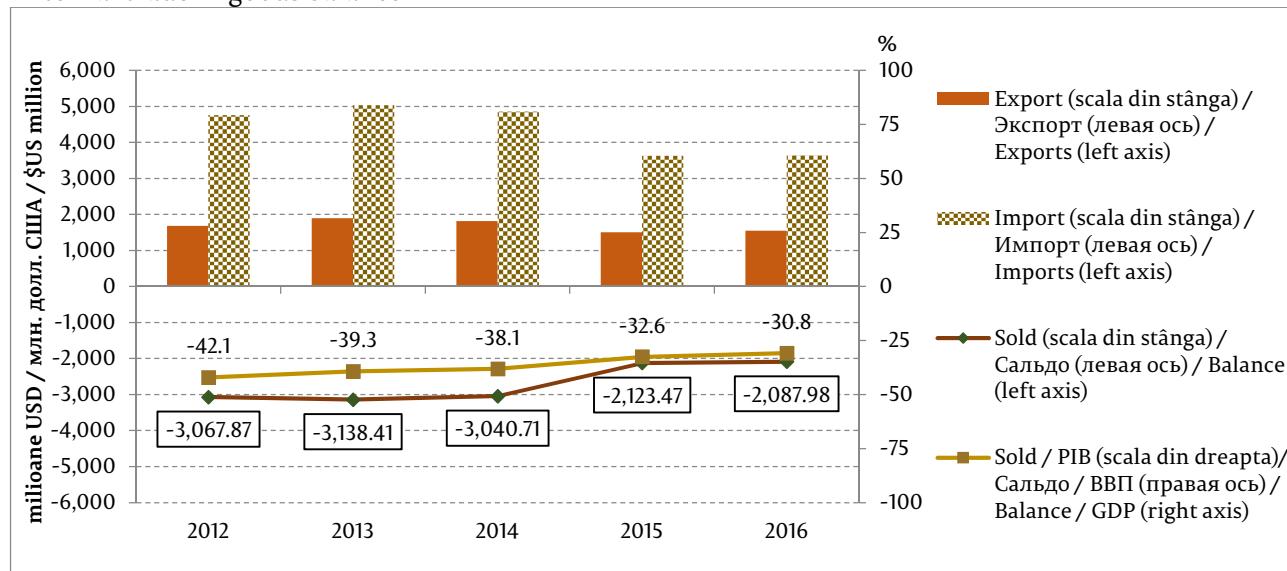
External trade in goods FOB- FOB

În anul 2016, volumul comerțului exterior cu bunuri (FOB-FOB) a însumat 5,182.64 mil. USD, modificându-se neesențial față de anul 2015 (+0.9 la sută). Deficitul balanței comerciale a constituit 2,087.98 mil. USD, fiind în scădere cu 1.7 la sută față de 2015, deoarece valoarea exporturilor a înregistrat o creștere mai mare (de 2.7 la sută) față de cea a importurilor (de 0.1 la sută). Raportul dintre deficitul comerțului exterior cu bunuri și PIB a fost de 30.8 la sută, cu 1.8 p.p. mai mic față de anul 2015 (diagrama 5). Gradul de acoperire a importurilor de bunuri prin exporturi s-a cifrat la 42.6 la sută, fiind cu 1.1 p.p. superior celui înregistrat în anul 2015 (tabelul 8).

Diagrama 5. Soldul balanței comerciale cu bunuri

Сальдо счёта товаров

External trade in goods balance

Tabelul 8. Indicatorii comerțului exterior cu bunuri

Показатели внешней торговли товарами

External trade in goods indices

	2012	2013	2014	2015	2016*	2016 / 2015
	milioane USD / млн. долл. США / US\$ million					%
Export (prețuri FOB) Экспорт (фоб) Exports (FOB prices)	1,687.51	1,898.13	1,816.49	1,506.94	1,547.33	102.7
din care: reexport в том числе: реэкспорт of which: reexport	559.19	504.61	350.64	287.41	251.30	87.4
Import (prețuri FOB) Импорт (фоб) Imports (FOB prices)	4,755.38	5,036.54	4,857.20	3,630.41	3,635.31	100.1
Sold / Сальдо / Balance	-3,067.87	-3,138.41	-3,040.71	-2,123.47	-2,087.98	98.3
Volumul comerțului exterior Внешний товарооборот External trade turnover	6,442.89	6,934.67	6,673.69	5,137.35	5,182.64	100.9
% la PIB / % к ВВП / % to GD					**p.p./п.п.	
Export / Экспорт / Exports	23.2	23.8	22.8	23.1	22.8	-0.3
Import / Импорт / Imports	65.3	63.1	60.9	55.7	53.7	-2.1
Sold / Сальдо / Balance	-42.1	-39.3	-38.1	-32.6	-30.8	1.8
Gradul de acoperire a importului cu exporturi Экспорт товаров / импорт товаров Exports to imports ratio	35.5	37.7	37.4	41.5	42.6	1.1
Gradul de deschidere a economiei Степень открытости экономики Economic openness degree	88.5	86.9	83.6	78.9	76.5	-2.3

*date revizuite / *пересмотренные данные / *revised data

**puncte procentuale / процентные пункты / percentage points

Comerțul exterior cu bunuri FOB-CIF⁵

Внешняя торговля товарами ФОБ-СИФ⁶

External trade in goods FOB-CIF⁷

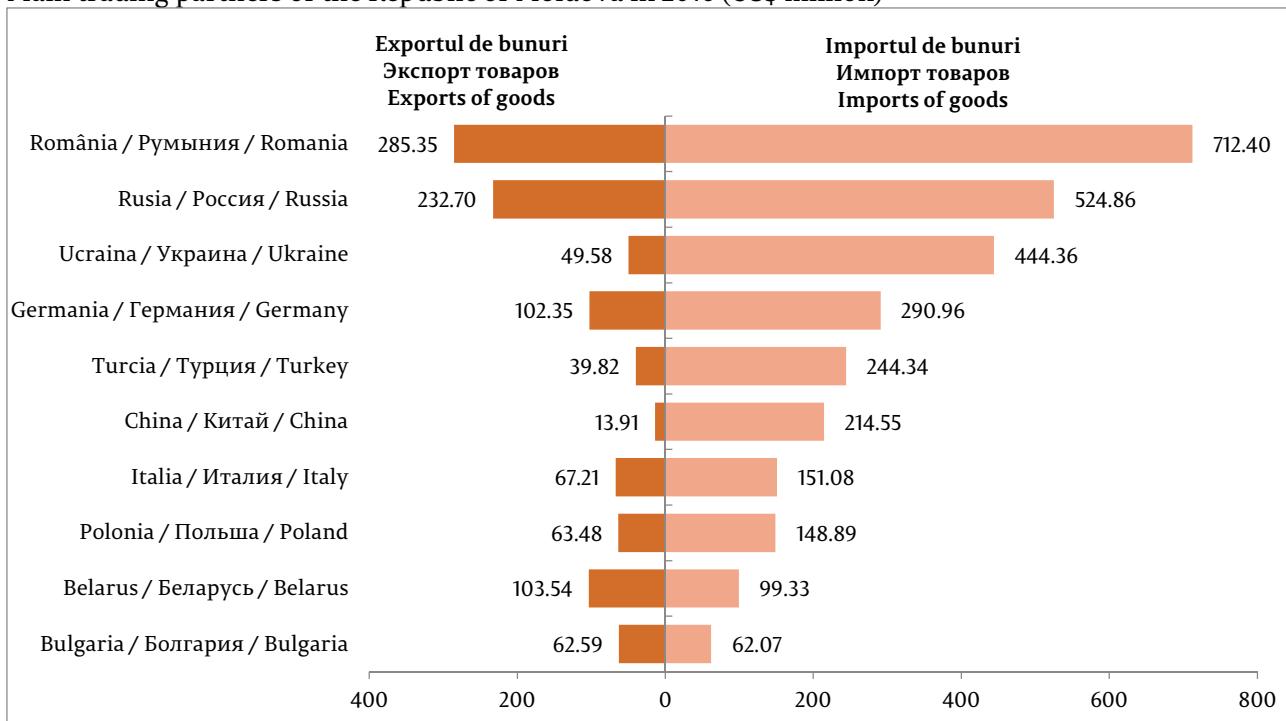
În anul 2016, balanța comercială cu bunuri a înregistrat un deficit în sumă de 2,142.72 mil. USD, continuând tendința de contractare începută în anul 2014 (-1.5 la sută comparativ cu anul precedent). Diminuarea deficitului a avut loc, preponderent, ca urmare a majorării exporturilor cu 2.4 la sută față de anul 2015, efect parțial redus de creșterea nesemnificativă a importurilor (0.1 la sută).

Principalii parteneri comerciali ai Republicii Moldova în anul 2016 sunt prezențați în diagrama 6.

Diagrama 6. Principalii parteneri comerciali ai Republicii Moldova în anul 2016 (mil. USD)

Основные торговые партнёры Республики Молдова в 2016 году (млн. долл. США)

Main trading partners of the Republic of Moldova in 2016 (US\$ million)

Sursa: Elaborat de BNM în baza datelor BNS / Источник: НБМ, на основе данных НБС / Source: NBM calculations based on NBS data

Exporturile de bunuri din Republica Moldova s-au cifrat la 1,503.39 mil. USD, din care 56.6 la sută (850.22 mil. USD) au fost orientate către țările Uniunii Europene, 27.5 la sută (413.35 mil.

⁵ Date elaborate de BNM în baza datelor BNS (baza de date a declarațiilor vamale, fără bunurile pentru/după prelucrare pentru care nu are loc schimbul dreptului de proprietate și fără vânzările magazinelor duty-free, selecții la import (prețuri CIF) după principiul țării de livrare). BNS prezintă importul după principiul țării de origine și include bunurile pentru prelucrare / după prelucrare și vânzările magazinelor duty-free (la exporturi).

⁶ Данные с корректировками НБМ, на основе данных НБС (база данных таможенных деклараций, без товаров для/после переработки, в случае которых не происходит смена собственника, и без продаж магазинов беспошлинной торговли, выборки по импорту (сиф) по принципу страны отгрузки). НБС представляет импорт по принципу страны происхождения и включает товары для переработки / после переработки и продажи магазинов беспошлинной торговли (экспорт).

⁷ Data adjusted by the NBM based on NBS data (database of customs declarations, without goods for/after processing for which there is no change of ownership and goods sold by duty-free stores, selections on imports (CIF prices) by country of shipment). The NBS presents imports by country of origin and includes goods for /after processing and sales by dutyfree stores (at export).

USD) au fost destinate țărilor CSI și, respectiv, 15.9 la sută (239.82 mil. USD) au consumnat exporturile către alte țări.

Dinamica exporturilor cu destinația Uniunea Europeană a înregistrat o majorare de 10.4 la sută, determinată, în special, de creșterea exporturilor către România – cu 23.2 la sută (ca urmare a majorării cu 36.8 la sută a exportului de produse agroalimentare) și Bulgaria – de 2.6 ori (majorarea de 6.0 ori a exportului de produse agroalimentare).

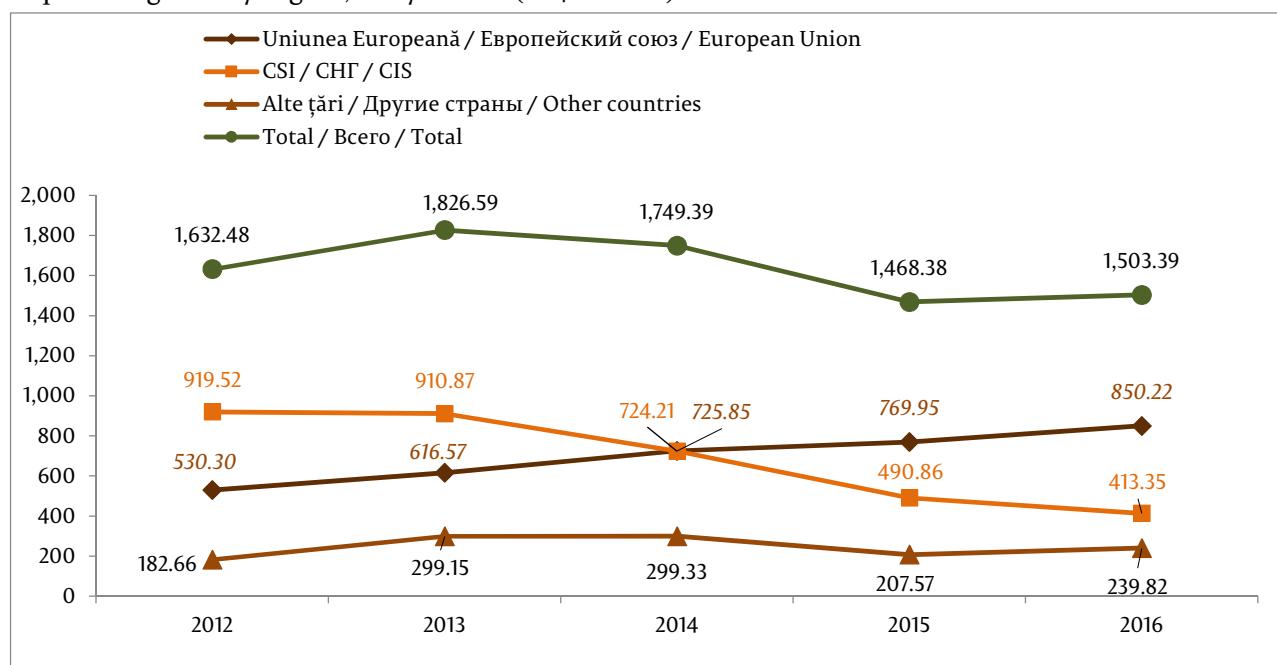
O tendință evolutiv opusă au înregistrat exporturile către CSI, care au continuat și în anul 2016 tendința descendentală, scăzând cu 15.8 la sută în raport cu 2015, pe seama diminuării de 4.4 ori a exporturilor către Kazahstan (în urma scăderii de 6.2 ori a exporturilor de produse alimentare și băuturi), cu 21.3 la sută – către Belarus (în urma scăderii de 4.3 ori a exporturilor de produse vegetale) și cu 2.9 la sută – către Rusia (preponderent, ca urmare a scăderii exporturilor de produse chimice cu 32.4 la sută și de produse din categoria mașini și aparate cu 28.7 la sută).

Evoluția exporturilor către alte țări (altele decât UE și CSI) relevă o creștere de 15.5 la sută, determinată de majorarea exporturilor către Elveția cu 28.2 la sută (creșterea cu 79.8 la sută a exportului de produse vegetale), Irak cu 53.8 la sută (majorarea exporturilor de uleiuri vegetale de 5.8 ori), China cu 68.2 la sută (creșterea cu 59.0 la sută a exporturilor de produse alimentare și băuturi alcoolice), Liban cu 30.5 la sută (creșterea exportului de produse vegetale cu 25.9 la sută) și Malaysia - de 3.4 ori (creștere atribuită integral exportului de produse vegetale) și Israel de 3.4 ori (majorarea exportului de produse vegetale).

Diagrama 7. Exportul de bunuri, pe zone geografice în dinamică (mil. USD)

Экспорт товаров по группам стран, в динамике (млн. долл. СПА)

Exports of goods by region, in dynamics (US\$ million)

Sursa: Elaborat de BNM în baza datelor BNS // Источник: НБМ, на основе данных НБС / Source: NBM calculations based on NBS data

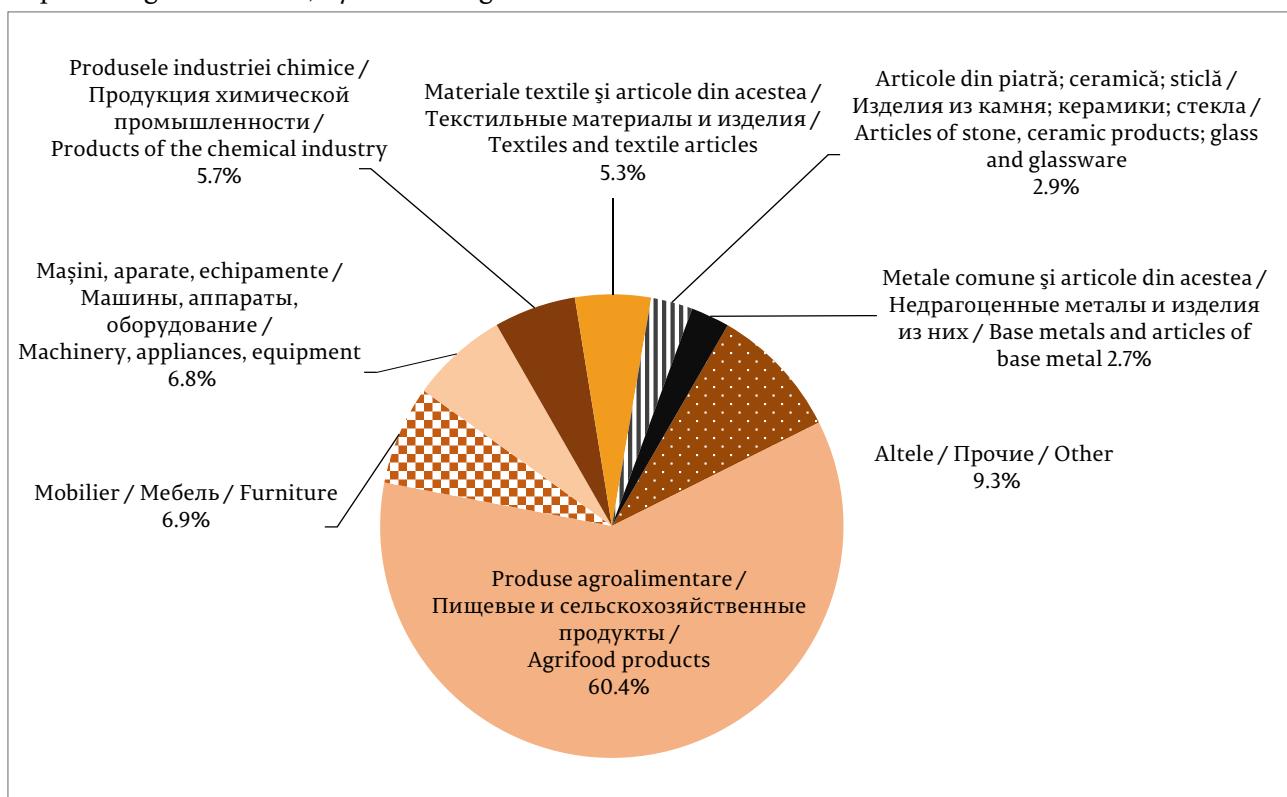
În structura exporturilor pe categorii (diagrama 8), ponderea majoritară de 60.4 la sută o dețin în continuare *produsele agroalimentare* (907.79 mil. USD, în creștere cu 2.7 la sută față de

anul 2015), din care: *semințele de floarea-soarelui* – 178.71 mil. USD (în creștere cu 24.4 la sută), *cerealele* – 158.16 mil. USD (în creștere cu 38.9 la sută), *băuturile alcoolice* – 156.70 mil. USD (în creștere cu 9.3 la sută), *fructele comestibile și nucile* – 145.83 mil. USD (în scădere cu 22.0 la sută), *uleiul de semințe de floarea-soarelui* – 51.49 (în scădere cu 25.4 la sută). Totodată, este de menționat faptul că începând cu anul 2014, principala piață de desfacere a produselor agroalimentare a devenit Uniunea Europeană, spre care în anul 2016 au fost orientate 58.1 la sută din exporturile de produse agroalimentare.

Diagrama 8. Exportul de bunuri în anul 2016, pe principalele categorii

Экспорт товаров в 2016 году, по основным товарным группам

Exports of goods in 2016, by main categories

Sursa: Elaborat de BNM în baza datelor BNS / Источник: НБМ, на основе данных НБС / Source: NBM calculations based on NBS data

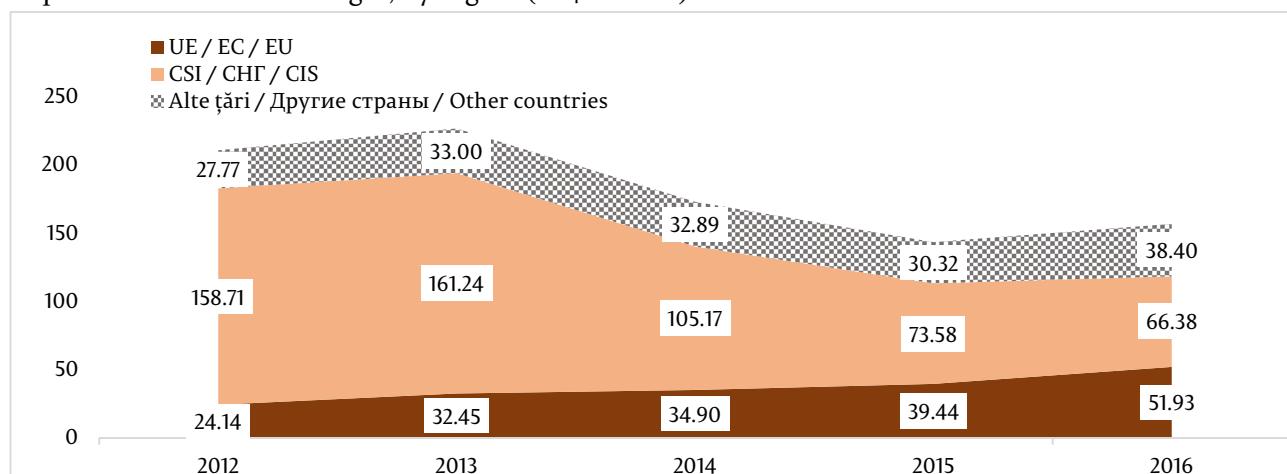
De asemenea, au fost livrate *articole și părți de mobilier* în sumă de 103.90 mil. USD (în creștere cu 19.1 la sută comparativ cu anul 2015), *mașini și aparate* – 102.93 mil. USD (în scădere cu 6.2 la sută), *produse ale industriei chimice* – 85.40 mil. USD (în scădere cu 25.7 la sută), *materiale textile și articole din acestea* – 79.18 mil. USD (în creștere cu 27.0 la sută), *sticlă și articole din sticlă* – 41.16 mil. USD (în creștere cu 4.8 la sută față de anul precedent), *metale comune și articole din acestea* – 41.01 mil. USD (în creștere cu 2.3 la sută) ș.a.

Exporturile de *băuturi alcoolice* au avut în anul 2016 o evoluție pozitivă, majorându-se cu 9.3 la sută în raport cu anul 2015, constituind astfel 156.70 mil. USD (diagrama 9). Distribuția pe țări a exporturilor de băuturi alcoolice (tabelul 9) relevă contribuția pozitivă adusă de exporturile în China (care au crescut cu 58.3 la sută), Polonia (cu 38.9 la sută), România (cu 49.3 la sută), Turcia (de 4.1 ori). Totodată, exporturile spre unele țări continuă tendința descendentală din anii precedenți: Kazahstan (exporturile au scăzut de 2.4 ori), Belarus (cu 10.1 la sută), SUA (cu 9.0 la sută).

Diagrama 9. Exportul de băuturi alcoolice, pe zone geografice (mil. USD)

Экспорт алкогольных напитков по группам стран (млн. долл. США)

Exports of alcoholic beverages, by region (US\$ million)

Tabelul 9. Exporturile de băuturi alcoolice, pe principalele țări

Экспорт алкогольных напитков, по основным странам

Exports of alcoholic beverages, by main countries

	2012	2013	2014	2015	2016	2016/ 2015	Gradul de influență*/ Степень влияния*/ Contribution *
	milioane USD / млн. долл. США / US\$ million					%	p. p. **
UE, din care: / EC, в т. ч.: / EU, o. w.:	24.14	32.45	34.90	39.44	51.93	131.7	8.7
Polonia / Польша / Poland	7.86	9.14	8.99	9.34	12.97	138.9	2.5
România / Румыния / Romania	4.25	4.90	4.78	6.45	9.63	149.3	2.2
Cehia / Чехия / Czechia	4.84	8.19	7.23	8.16	9.09	111.4	0.6
Germania / Германия / Germany	1.94	2.63	2.71	3.35	3.09	92.2	-0.2
Marea Britanie / Великобритания / UK	0.26	0.24	0.36	0.93	2.27	244.1	0.9
Grecia / Греция / Greece	0.03	0.06	0.29	1.12	2.17	193.8	0.7
Ungaria / Венгрия / Hungary				0.32	2.13	665.6	1.3
Bulgaria / Болгария / Bulgaria	0.19	0.01	0.32	1.67	2.09	125.1	0.3
Slovacia / Словакия / Slovakia	1.04	1.96	2.64	1.99	1.74	87.4	-0.2
Lituania / Литва / Lithuania	1.06	1.73	2.75	1.80	1.64	91.1	-0.1
Letonia / Латвия / Latvia	0.97	1.16	1.78	1.81	1.63	90.1	-0.1
Estonia / Эстония / Estonia	0.96	1.16	1.26	1.50	1.44	96.0	0.0
CSI, din care: / СНГ, в т. ч.: / CIS, o.w.:	158.71	161.24	105.17	73.58	66.38	90.2	-5.0
Belarus / Беларусь / Belarus	46.04	52.96	48.59	37.02	33.27	89.9	-2.6
Ucraina / Украина / Ukraine	29.28	40.81	26.34	14.40	15.31	106.3	0.6
Rusia / Россия / Russia	60.97	45.33	10.67	9.54	11.57	121.3	1.4
Kazahstan / Казахстан / Kazakhstan	19.50	19.00	17.23	11.22	4.64	41.4	-4.6
Azerbaidjan / Азербайджан / Azerbaijan	0.99	1.27	0.71	0.13	0.79	607.7	0.5
Kârgâzstan / Киргизия / Kyrgyzstan	1.67	1.63	1.27	0.74	0.63	85.1	-0.1
Altele, din care: / Прочие, в т. ч.: / Other, of which:	27.77	33.00	32.89	30.32	38.40	126.6	5.6
SUA / США / USA	12.38	14.30	14.39	12.73	11.59	91.0	-0.8
China / Китай / China***	5.75	3.85	5.41	6.28	9.94	158.3	2.6
Georgia / Грузия / Georgia	6.29	11.03	8.50	7.34	9.03	123.0	1.2
Turcia / Турция / Turkey	0.41	0.41	0.55	0.67	2.76	411.9	1.5
Serbia / Сербия / Serbia		0.13	0.39	0.37	1.50	405.4	0.8
Nigeria / Нигерия / Nigeria	1.13	1.24	1.79	0.65	0.67	103.1	0.0
TOTAL / ВСЕГО / TOTAL	210.62	226.66	172.96	143.35	156.70	109.3	9.3

Sursa: Elaborat de BNM în baza datelor BNS / Источник: НБМ, на основе данных НБС / Source: NBM calculations based on NBS data;

* Gradul de influență (+), scădere (-) exporturilor de băuturi alcoolice / Влияние страны на пост (+) / снижение (-) экспортов алкогольных напитков / Influence of the country on growth (+) / decrease (-) of exports of alcoholic beverages;

** Puncte procentuale / Процентные пункты / Percentage points;

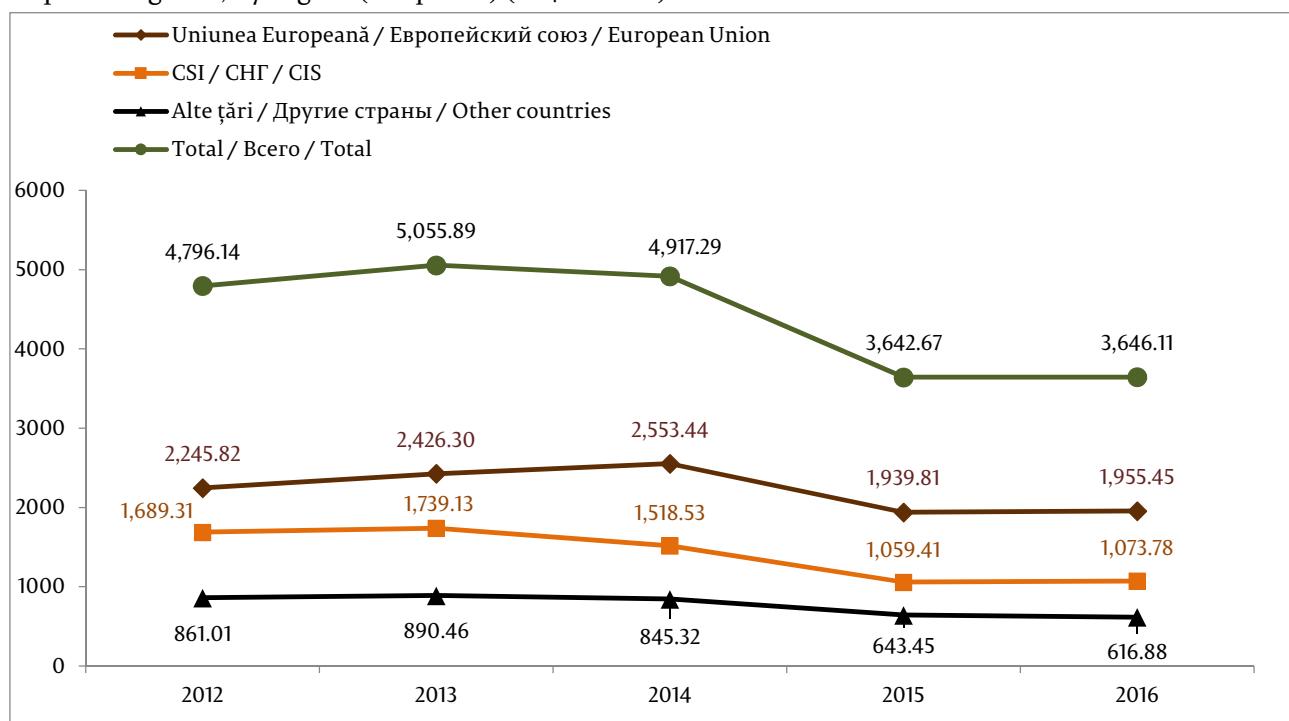
*** China continentală / Континентальный Китай / Mainland China

În anul 2016, **importurile de bunuri** în Republica Moldova au însumat 3,646.11 mil. USD, principalul furnizor rămânând în continuare Uniunea Europeană. Astfel, valoarea importurilor din țările UE a constituit 1,955.45 mil. USD (+0.8 la sută față de anul 2015), reprezentând 53.6 la sută din totalul importurilor. Din țările CSI s-au efectuat importuri în sumă de 1,073.78 mil. USD (în creștere cu 1.4 la sută), ce au deținut o pondere de 29.5 la sută din total. Importurile din alte țări s-au diminuat cu 4.1 la sută, constituind 616.88 mil. USD și revenindu-le, respectiv, o pondere de 16.9 la sută din totalul importurilor.

Diagrama 10. Importul de bunuri, pe zone geografice (prețuri CIF) (mil. USD)

Импорт товаров по группам стран (в ценах СИФ) (млн. долл. США)

Imports of goods, by region (CIF prices) (US\$ million)

Sursa: Elaborat de BNM în baza datelor BNS / Источник: НБМ, на основе данных НБС / Source: NBM calculations based on NBS data

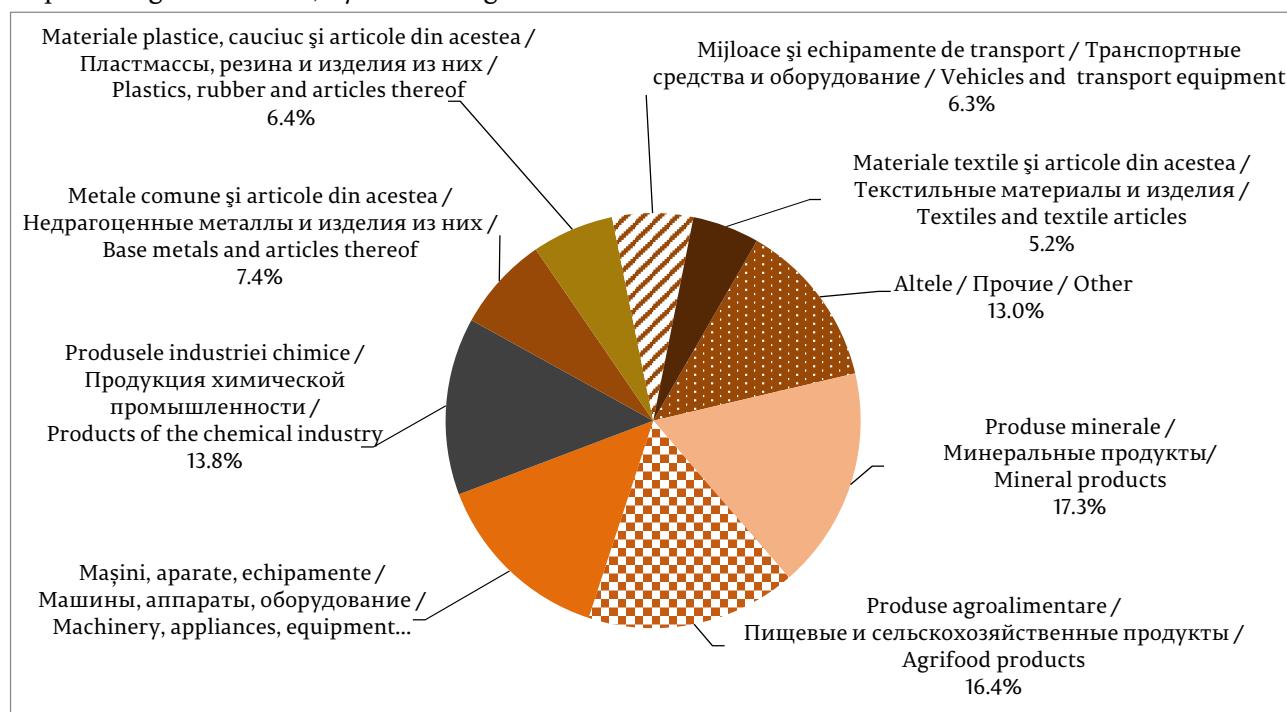
În anul 2016, importurile de bunuri au fost reprezentate de *produsele minerale* în proporție de 17.3 la sută, care au constituit 630.10 mil. USD, fiind în scădere cu 14.1 la sută în raport cu anul 2015. Cota de 16.4 la sută din importuri a fost deținută de *produsele agroalimentare*, care au însumat 597.09 mil. USD, în creștere cu 3.5 la sută (tendință generată, în mare parte, de majorarea importului de zahăr de 4.5 ori), urmate de *mașini și aparate* – 516.12 mil. USD (în creștere cu 1.9 la sută), care au deținut ponderea de 14.2 la sută din totalul importurilor.

Valoarea *produselor chimice* importate în anul 2016 a reprezentat 501.85 mil. USD (cu o pondere de 13.8 la sută), fiind în creștere cu 1.3 la sută față de anul precedent, iar cea a *metalelor comune și a articolelor din acestea* – 268.30 mil. USD (cu o pondere de 7.4 la sută), în scădere cu 4.2 la sută. De asemenea, au fost importate *materiale plastice, cauciuc și articole din acestea* în sumă de 232.81 mil. USD (în scădere cu 1.2 la sută), *mijloace și echipamente de transport* – 230.04 mil. USD, în creștere cu 21.1 la sută, *materiale textile și articole din acestea* – 188.32 mil. USD, în creștere cu 32.2 la sută.

Diagrama 11. Importul de bunuri în anul 2016, pe principalele categorii

Импорт товаров в 2016 году, по основным товарным группам

Imports of goods in 2016, by main categories

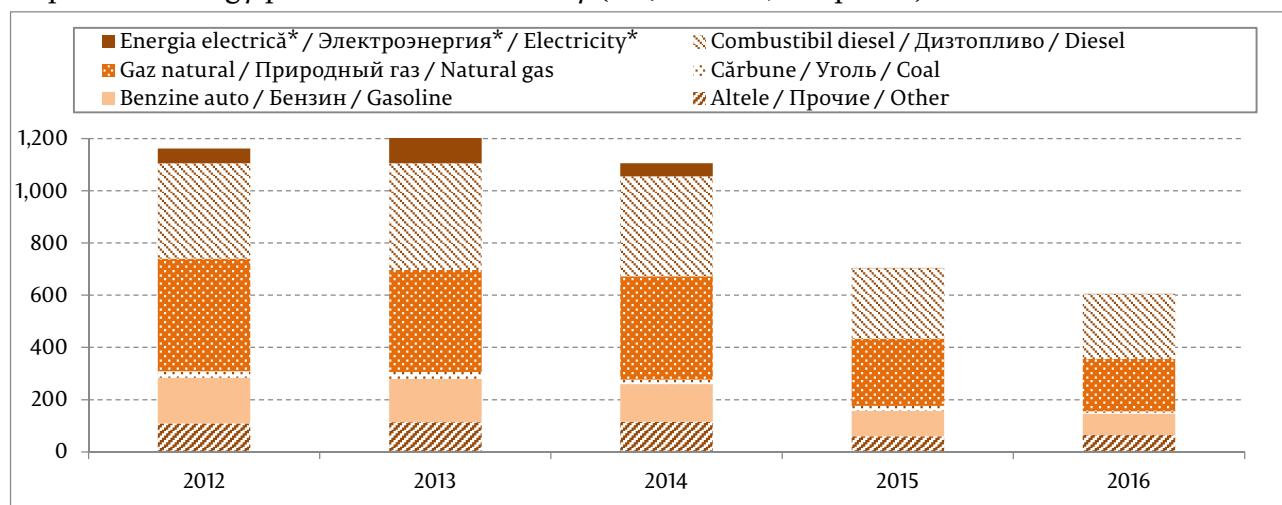
Sursa: Elaborat de BNM în baza datelor BNS / Источник: НБМ, на основе данных НБС / Source: NBM calculations based on NBS data

În anul 2016, importul de *produse energetice și electricitate* a constituit 604.40 mil. USD, diminuându-se cu 14.3 la sută comparativ cu anul 2015, tendință generată per ansamblu de evoluția descendenta a prețurilor pe piața mondială. Cea mai mare contribuție la deficitul balanței energetice o au în continuare importurile de combustibili diesel și gaz natural care detin 41.0 la sută și respectiv 33.2 la sută din totalul importurilor de produse energetice (diagrama 12).

Diagrama 12. Importurile de produse energetice și electricitate (mil. USD, prețuri CIF)

Импорт топливных товаров и электроэнергии (млн. долл. США, в ценах СИФ)

Imports of energy products and electricity (US\$ million, CIF prices)

Sursa: Elaborat de BNM în baza datelor BNS / Источник: НБМ, на основе данных НБС / Source: NBM calculations based on NBS data

* import net / чистый импорт / net import

Volumul fizic al *gazului natural* (în stare gazoasă) importat a constituit 1,038.41 mil. m³, fiind în creștere cu 3.0 la sută comparativ cu anul 2015, însă valoarea importului s-a diminuat cu 22.2 la sută față de cea consemnată în anul 2015.

O evoluție ascendentă a înregistrat și volumul *combustibilului diesel* importat în anul 2016, care a crescut cu 12.1 la sută în raport cu anul 2015, constituind 555.20 mii tone, în timp ce valoarea importului a fost în scădere cu 8.4 la sută, însumând 247.58 mil. USD.

Volumul fizic al *benzinelor auto* importat în anul 2016 a constituit 167.04 mii tone, majorându-se cu 1.8 la sută față de anul 2015, iar valoarea totală a acestora a scăzut cu 14.9 la sută, constituind 82.93 mil. USD.

Importul de *energie electrică* a continuat tendința negativă din anii precedenți, fiind în scădere de 4.8 ori comparativ cu anul 2015 și constituind doar 0.25 mil. USD, ceea ce reprezintă plătile pentru volumul de 3.71 mil. kw/h de energie electrică importată în primul trimestru al anului 2016. În acest sens, este de menționat că în anul 2016 necesarul de energie electrică a fost asigurat practic integral prin procurările de la Centrala termoelectrică de la Cuciurgan.

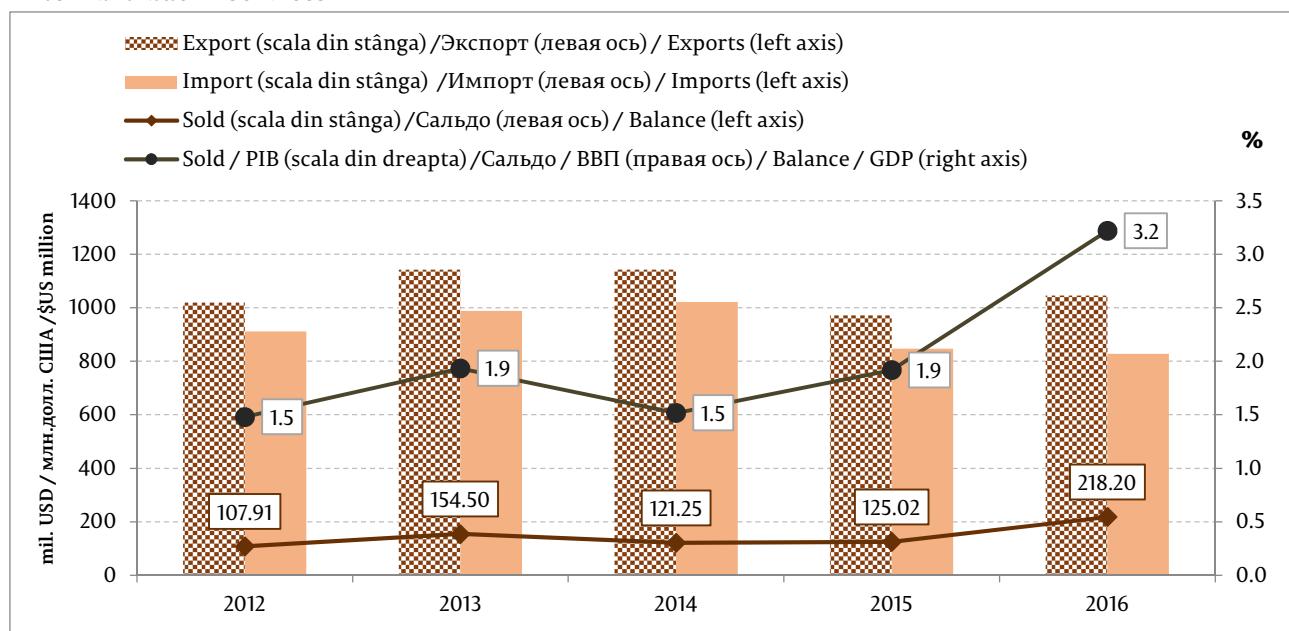
Servicii / Услуги / Services

Balanța serviciilor a înregistrat în anul 2016 un excedent cu 74.5 la sută mai mare comparativ cu cel din anul 2015, constituind 218.20 mil. USD, evoluție determinată de majorarea valorii serviciilor prestate nerezidenților cu 7.6 la sută, însătoată de diminuarea valorii serviciilor primite de la nerezidenți cu 2.2 la sută. Raportul dintre excedentul balanței serviciilor și PIB a constituit 3.2 la sută, cu 1.3 puncte procentuale mai mare comparativ cu anul 2015 (diagrama 13).

Diagrama 13. Comerțul exterior cu servicii

Внешняя торговля услугами

External trade in services

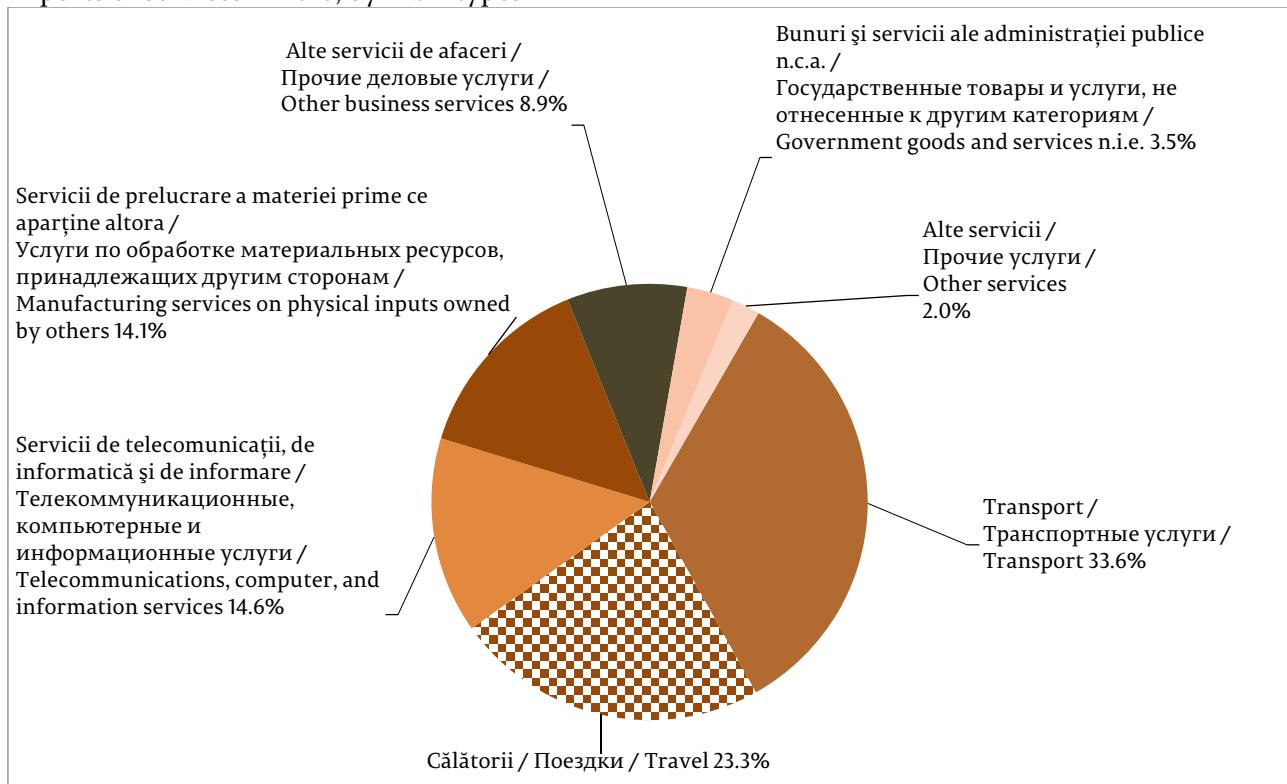
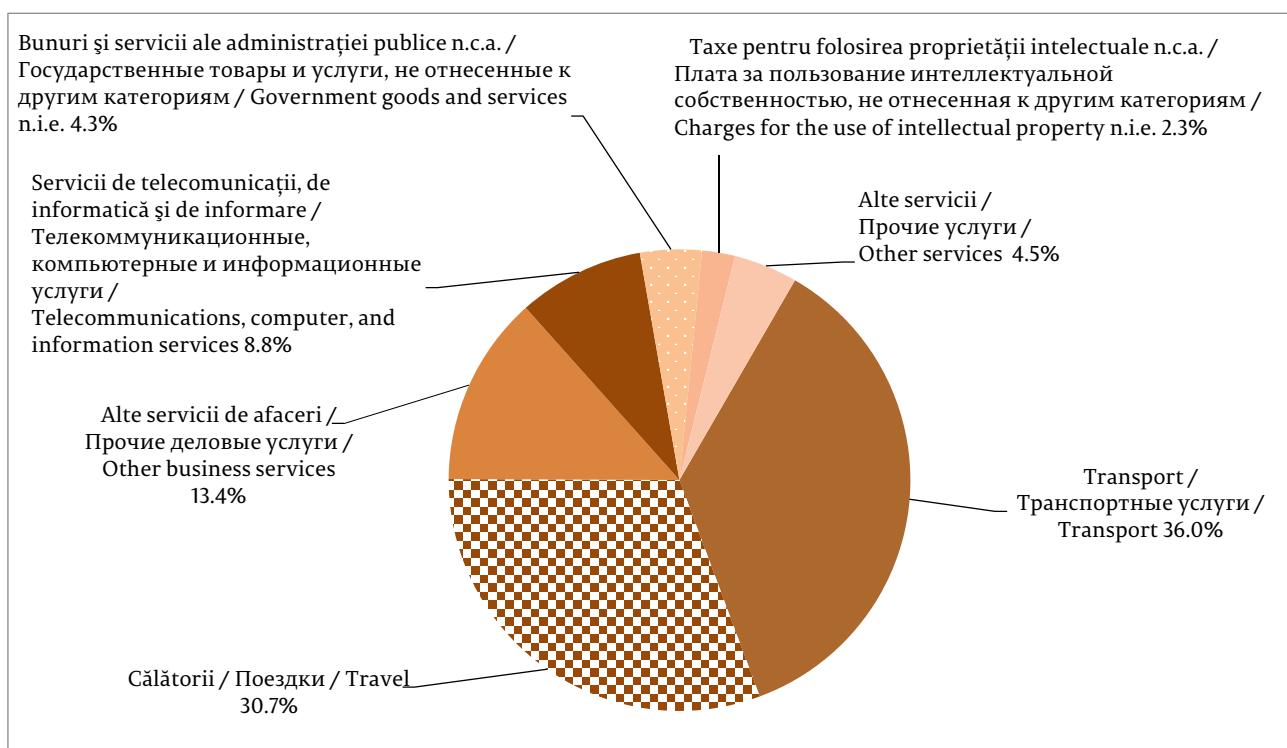
Cea mai semnificativă pondere atât în valoarea încasărilor, cât și în cea a plășilor pentru servicii în anul 2016 o dețin tradițional *serviciile de transport* - 33.6 la sută și, respectiv, 36.0 la sută. Soldul balanșei serviciilor de transport a înregistrat un excedent de 53.01 mil. USD, de 2.7 ori mai mare comparativ cu anul 2015, pe seama majorării exporturilor (cu 9.1 la sută) și a diminuării importurilor (cu 1.3 la sută). Astfel, în anul 2016, încasările din serviciile de transport au constituit 351.17 mil. USD, 60.2 la sută din ele provenind din transportul de mărfuri, 25.1 la sută din transportul de pasageri și respectiv 14.7 la sută din alte servicii de transport. Plășile pentru servicii de transport în anul 2016 s-au cifrat la 298.16 mil. USD. Ponderea cea mai considerabilă în structura achitărilor îi revine transportului de mărfuri - 58.5 la sută, urmată de transportul de pasageri - 25.6 la sută, și respectiv 15.9 la sută - altor servicii de transport.

Balanșa *serviciilor de călătorii* s-a încheiat cu un deficit în sumă de 11.00 mil. USD, care a scăzut de 6.5 ori, comparativ cu anul 2015, ca rezultat al majorării exporturilor cu 15.7 la sută (în mare parte datorită creșterii încasărilor din călătoriile de afaceri cu 19.2 la sută și din serviciile de învățământ cu 23.3 la sută) și al diminuării importurilor cu 9.6 la sută. În structura serviciilor de călătorii prestate nerezidenților 67.4 la sută le revine călătoriilor personale, iar 32.6 la sută – celor de afaceri. Structura serviciilor de călătorii primite de la nerezidenți reflectă o situație similară: 58.8 la sută reprezintă călătoriile personale, iar 41.2 la sută – cele de afaceri.

Încasările din *serviciile de telecomunicații, de informatică și de informare* prestate nerezidenților asigură 14.6 la sută din totalul încasărilor pentru servicii, valoarea acestora constituind 152.41 mil. USD, diminuându-se cu 5.9 la sută comparativ cu anul 2015. Plășile pentru serviciile primite de la nerezidenți au însumat 73.09 mil. USD, reprezentând 8.8 la sută din totalul plășilor efectuate pentru servicii, și au fost în scădere cu 13.1 la sută față de 2015. Astfel, soldul balanșei *serviciilor de telecomunicații, de informatică și de informare* s-a încheiat în anul 2016 cu un excedent de 79.32 mil. USD.

Un impact semnificativ asupra balanșei serviciilor îl au și *serviciile de prelucrare a materiei prime ce aparține altora*, excedentul acestora fiind de 145.07 mil. USD. Exporturile de *servicii de prelucrare a materiei prime ce aparține altora* au constituit 147.89 mil. USD, în creștere cu 5.9 la sută, reprezentând 14.1 la sută din exportul total de servicii în anul 2016, iar importurile s-au cifrat la 2.82 mil. USD, în scădere cu 2.1 la sută față de 2015.

Alte servicii de afaceri au înregistrat un deficit în valoare de 17.36 mil. USD (în anul 2015 ele au înregistrat un excedent de 0.24 mil. USD), ca urmare a majorării mai accentuate a plășilor (26.6 la sută) în raport cu încasările (6.5 la sută).

Diagrama 14. Exportul de servicii în anul 2016, pe principalele tipuriЭкспорт услуг в 2016 году, основные типы
Exports of services in 2016, by main types**Diagrama 15. Importul de servicii în anul 2016, pe principalele tipuri**Импорт услуг в 2016 году, основные типы
Imports of services in 2016, by main types

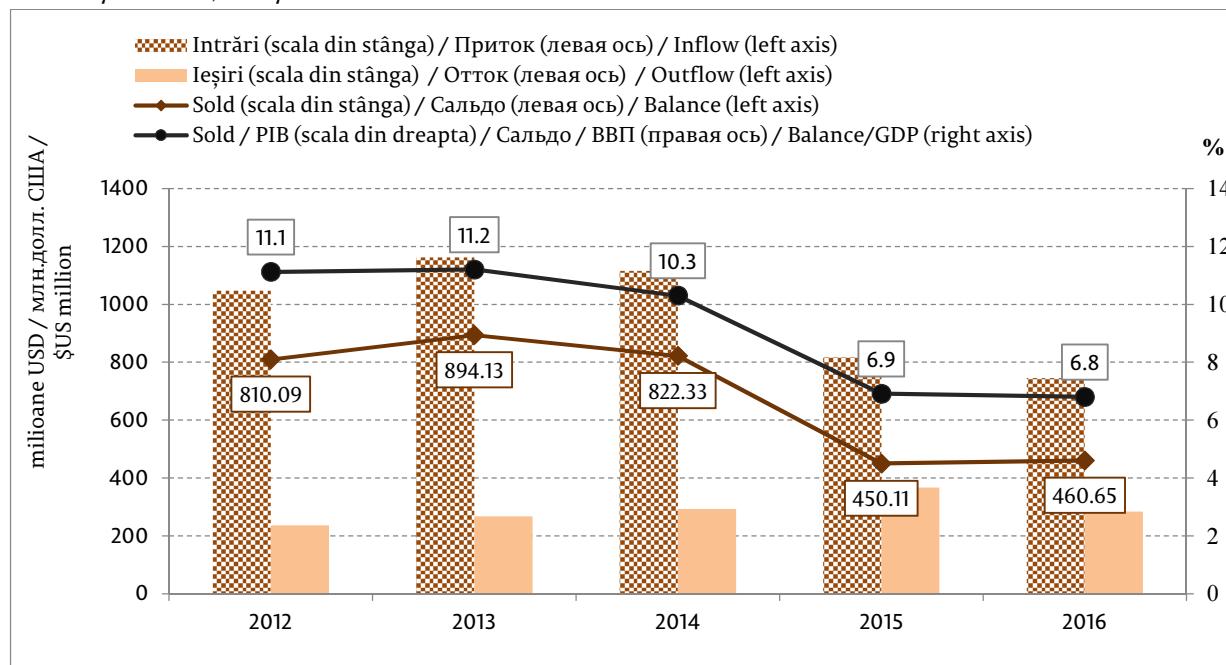
Venituri primare / Первичные доходы / Primary income

În anul 2016, balanța veniturilor primare a înregistrat o creștere de 2.3 la sută, constituind 460.65 mil. USD. Creșterea a fost determinată de reducerea mai semnificativă a ieșirilor de venituri primare (cu 22.5 la sută) comparativ cu cea a intrărilor (cu 8.8 la sută) (diagrama 16, tabelul 10). Raportul dintre soldul veniturilor primare și PIB a constituit 6.8 la sută, cu 0.1 p.p. mai puțin comparativ cu anul 2015.

Diagrama 16. Evoluția veniturilor primare

Первичные доходы в динамике

Primary income, in dynamics

În anul 2016, remunerarea salariaților rezidenți pentru munca prestată patronilor nerezidenți a constituit 713.83 mil. USD, diminuându-se cu 8.9 la sută față de 2015.

Pentru anul 2016, veniturile nete către plată din investiții au fost evaluate la 180.31 mil. USD. Dividendele distribuite nerezidenților au constituit 67.03 mil. USD. Dobânzile, spre plată conform orarului, au însumat: la împrumuturile BNM – 1.95 mil. USD, la împrumuturile guvernamentale – 15.01 mil. USD, la alocările de DST - 0.10 mil. USD, la împrumuturile băncilor licențiate – 6.80 mil. USD și la împrumuturile întreprinderilor din celelalte sectoare – 27.34 mil. USD.

Veniturile din activele de rezervă s-au cifrat la 23.68 mil USD, diminuându-se nesemnificativ comparativ cu anul 2015.

Tabelul 10. Structura veniturilor primare, în dinamică

 Структура первичных доходов, в динамике
 Primary income structure, in dynamics

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2016/ 2015
	milioane USD / млн. долл. США / US\$ million					%
Credit (intrări)/ Доходы к получению / Inflow						
Remunerarea salariaților / Оплата труда работников / Compensation of employees	1,047.00	1,161.64	1,115.20	816.83	744.70	91.2
Venituri din investiții / Инвестиционные доходы / Investment income	39.27	45.88	54.07	36.52	33.66	92.2
din care: Active de rezervă / в том числе: от резервных активов / of which: interest on reserve assets	30.13	26.65	30.00	23.76	23.68	99.7
Alte venituri primare / Другие первичные доходы / Other primary income	-2.22	-2.26	-2.71	-2.84	-2.79	98.2
Debit (ieșiri)/ Доходы к выплате / Outflow						
Remunerarea salariaților / Оплата труда работников / Compensation of employees	236.91	267.51	292.87	366.72	284.05	77.5
Venituri din investiții / Инвестиционные доходы / Investment income	49.38	43.82	73.26	83.34	70.51	84.6
Alte venituri primare Другие первичные доходы / Other primary incomes	188.81	224.65	220.54	283.59	213.97	75.5
Sold Сальдо / Net	810.09	894.13	822.33	450.11	460.65	102.3
Remunerarea salariaților / Оплата труда работников / Compensation of employees	960.57	1,074.20	990.58	699.81	643.32	91.9
Venituri din investiții Инвестиционные доходы / Investment income	-149.54	-178.77	-166.47	-247.07	-180.31	73.0
din care: Active de rezervă / в том числе: от резервных активов / of which: interest on reserve assets	30.13	26.65	30.00	23.76	23.68	99.7
Alte venituri primare / Другие первичные доходы / Other primary income	-0.94	-1.30	-1.78	-2.63	-2.36	89.7

*date revizuite/ *пересмотренные данные / *revised data

Veniturile secundare / Вторичные доходы / Secondary income

Balanța veniturilor secundare s-a încheiat în anul 2016 cu un excedent în sumă de 1,123.55 mil. USD, cu 4.0 la sută superior celui din anul 2015, ca rezultat al majorării cu 1.8 la sută a intrărilor de venituri secundare, concomitent cu diminuarea ieșirilor cu 14.8 la sută. Raportul dintre soldul veniturilor secundare și PIB s-a menținut la nivelul anului precedent, constituind 16.6 la sută (diagrama 17, tabelul 11). Intrările la transferuri personale au fost estimate la 750.39 mil. USD, iar ieșirile – la 65.16 mil. USD, în scădere cu 0.9 la sută și respectiv cu 7.9 la sută față de anul 2015.

Tabelul 11. Structura veniturilor secundare, pe sectoare instituționale

Структура вторичных доходов, по институциональным секторам

Secondary income, structure by institutional sectors

	2012	2013*	2014*	2015*	2016*	2016 / 2015
	milioane USD / млн. долл. США / US\$ million					%
Credit (intrări)						
Доходы к получению	1,624.07	1,734.13	1,680.06	1,223.78	1,245.49	101.8
Inflow						
Administrația publică						
Сектор государственного управления	176.88	173.05	252.35	123.66	155.97	126.1
General government						
Alte sectoare						
Прочие сектора	1,447.19	1,561.08	1,427.71	1,100.12	1,089.52	99.0
Other sectors**						
<i>Transferuri personale</i>						
<i>Личные трансферты</i>	976.49	1,073.52	1,012.08	756.97	750.39	99.1
<i>Personal transfers***</i>						
Debit (ieșiri)						
Доходы к выплате	117.82	134.66	150.62	143.16	121.94	85.2
Outflow						
Administrația publică						
Сектор государственного управления	5.85	7.53	5.92	8.46	5.81	68.7
General government						
Alte sectoare						
Прочие сектора	111.97	127.13	144.70	134.70	116.13	86.2
Other sectors*						
<i>Transferuri personale</i>						
<i>Личные трансферты</i>	43.61	50.05	73.79	70.77	65.16	92.1
<i>Personal transfers***</i>						
Sold / Сальдо / Net	1,506.25	1,599.47	1,529.44	1,080.62	1,123.55	104.0
Administrația publică						
Сектор государственного управления	171.03	165.52	246.43	115.20	150.16	130.3
General government						
Alte sectoare						
Прочие сектора	1,335.22	1,433.95	1,283.01	965.42	973.39	100.8
Other sectors**						
<i>Transferuri personale</i>						
<i>Личные трансферты</i>	932.88	1,023.47	938.29	686.20	685.23	99.9
<i>Personal transfers***</i>						

* date revizuite/ пересмотренные данные / revised data

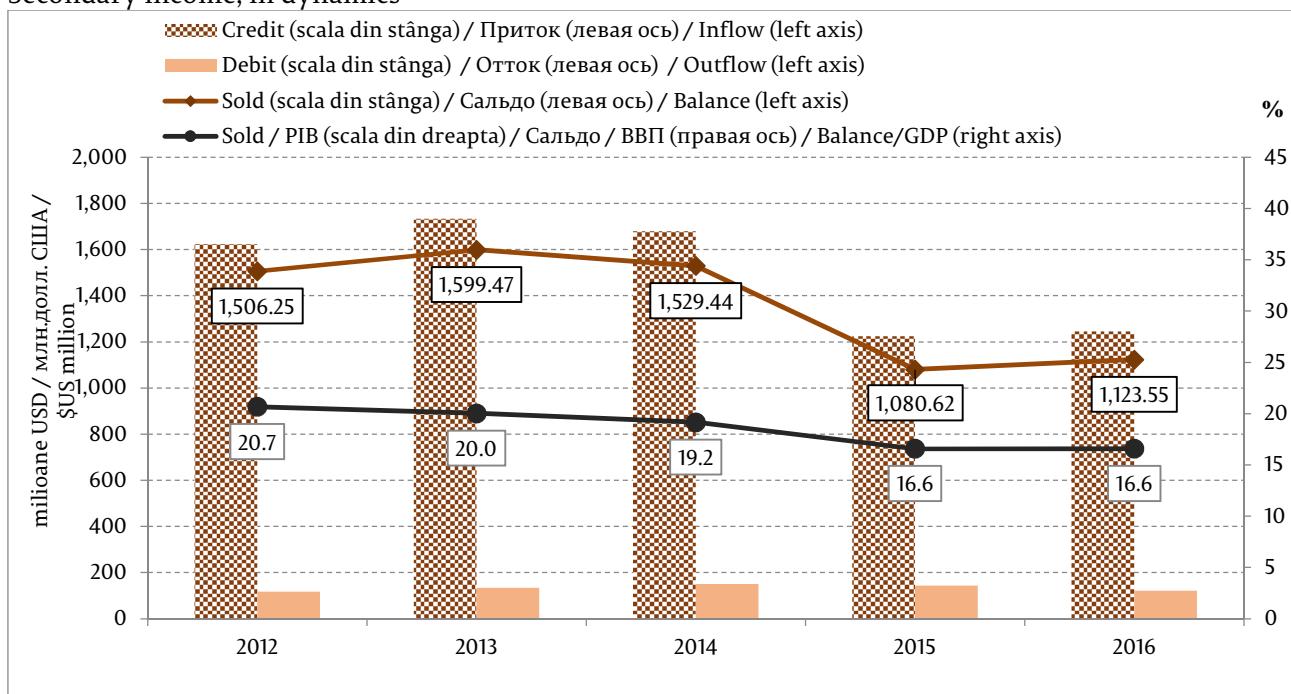
**Societăți financiare, societăți nefinanciare, gospodăriile populației și instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației / Финансовые корпорации, нефинансовые корпорации, домашние хозяйства и некоммерческие организации, обслуживающие домашние хозяйства / Financial corporations, nonfinancial corporations, households, and nonprofit institutions serving households (NPISHs)

***transferuri curente între gospodăriile rezidente și nerezidente / текущие трансферты между домашними хозяйствами-резидентами и домашними хозяйствами-нерезидентами / current transfers between resident and non-resident households

Diagrama 17. Evoluția veniturilor secundare

Вторичные доходы в динамике

Secondary income, in dynamics

Remiterile personale reflectă valoarea remunerării nete pentru muncă (excluzând toate cheltuielile suportate în țara de prestare a muncii și unele taxe și impozite achitate de rezidenți peste hotare), a transferurilor personale și a celor de capital între gospodăriile casnice, oricare ar fi sursele de proveniență a acestora. Repartizarea lor geografică este prezentată în tabelul 12.

Tabelul 12. Distribuția geografică a remiterilor personale

Личные денежные переводы по странам (млн. долл. США)

Geographical structure of personal remittances (US\$ million)

	2012	*2013	*2014	*2015	*2016	2016/ 2015
	milioane USD / млн. долл. США / US\$ million					%
Rusia / Россия / Russia	1,173.21	1,293.60	1,201.81	673.07	546.19	81.1
Italia / Италия / Italy	180.86	230.10	221.32	194.00	192.49	99.2
Israel / Израиль / Israel	82.71	109.40	113.59	129.71	163.70	126.2
SUA / США / USA	73.70	80.05	91.44	147.37	106.64	72.4
Germania/ Германия / Germany	19.11	24.22	29.34	36.11	50.48	139.8
Ucraina / Украина / Ukraine	60.74	74.45	40.64	27.80	16.41	59.0
Romania / Румыния / Romania	9.51	11.77	12.01	12.49	11.82	94.6
Belarus / Беларусь / Belarus	5.96	6.77	7.37	5.44	3.80	69.9
Alte țări/Прочие страны/ Other countries	227.06	239.09	248.42	223.92	286.24	127.8
CSI / СНГ / CIS	1,262.18	1,395.41	1,266.82	725.90	590.15	81.3
RL / Другие страны/ Rest of the world	570.69	674.05	699.11	724.03	787.63	108.8
TOTAL / ВСЕГО	1,832.86	2,069.46	1,965.94	1,449.93	1,377.78	95.0

* date revizuite/пересмотренные данные / revised data

CONTUL DE CAPITAL

Contul de capital a înregistrat în anul 2016 un sold negativ în valoare de 20.79 mil. USD. Administrația publică a primit din exterior granturi aferente proiectelor investiționale în valoare de 16.16 mil. USD (de 5.5 ori mai puțin decât în 2015), în timp ce alte sectoare au înregistrat ieșiri nete în valoare de 36.92 mil. USD (tabelul 13).

Tabelul 13. Contul de capital (mil. USD)

Счет операций с капиталом, (млн. долл. США)

Capital account, (US\$ million)

	2012	2013*	2014*	2015*	2016*	2016 / 2015
	milioane USD / млн. долл. США / US\$ million					%
Credit / Кредит / Credit	76.02	161.44	230.73	132.58	50.52	38.1
Transferuri de capital / Капитальные трансферты / Capital transfers	76.02	161.44	230.63	132.58	50.52	38.1
Administrația publică / Сектор государственного управления / General government	57.90	93.37	158.10	89.34	16.16	18.1
Alte sectoare** / Прочие сектора / Other sectors	18.12	68.07	72.53	43.24	34.36	79.5
Disponibilizarea brută a activelor nefinanciare neproduse / Выбытие непроизведенных нефинансовых активов / Disposals of nonproduced nonfinancial assets				0.10		
Debit / Дебет / Debit	54.79	54.34	83.55	77.71	71.31	91.8
Transferuri de capital / Капитальные трансферты / Capital transfers	54.79	54.34	83.55	77.63	71.28	91.8
Administrația publică / Сектор государственного управления / General government	0.55					
Alte sectoare** / Прочие сектора / Other sectors	54.24	54.34	83.55	77.63	71.28	91.8
Achiziționarea brută a activelor nefinanciare neproduse / Валовое приобретение непроизведенных нефинансовых активов / Gross acquisitions of nonproduced nonfinancial assets				0.08	0.03	37.5
Sold / Сальдо / Net	21.23	107.10	147.18	54.87	-20.79	-37.9
Transferuri de capital / Капитальные трансферты / Capital transfers	21.23	107.10	147.08	54.95	-20.76	-37.8
Administrația publică / Сектор государственного управления / General government	57.35	93.37	158.10	89.34	16.16	18.1
Alte sectoare** / Прочие сектора / Other sectors	-36.12	13.73	-11.02	-34.39	-36.92	107.4
Achiziționarea brută (debit) / disponibilizarea brută (credit) a activelor nefinanciare neproduse / Валовое приобретение (дебет) / выбытие (кредит) непроизведенных нефинансовых активов / Gross acquisitions (debit) / gross disposals (credit) of nonproduced nonfinancial assets				0.10	-0.08	-0.03
						37.5

* date revizuite/пересмотренные данные / revised data

** Societăți financiare, societăți nefinanciare, gospodăriile populației și instituțiile fără scop lucrativ on serviciul gospodăriilor populației

*** Финансовые корпорации, нефинансовые корпорации, домашние хозяйства и некоммерческие организации, обслуживающие домашние хозяйства

**** Financial corporations, nonfinancial corporations, households, and nonprofit institutions serving households

Valoarea soldului contului curent și de capital în perioada de raportare denotă un **necesar net de finanțare** de 306.37 mil. USD (tabelul 14).

Tabelul 14. Contul curent, de capital și financiar (mil. USD)

Счет текущих операций, операций с капиталом и финансовый счет (млн. долл. США)
 Current, capital and financial account (US\$ million)

	2012	2013	2014	2015	2016	2016/ 2015
	мilioane USD / млн. долл. США / US\$ million					%
Contul curent / Счет текущих операций / Current account	-643.62	-490.31	-567.69	-467.72	-285.58	61.1
Contul de capital / Счет операций с капиталом / Capital account	21.23	107.10	147.18	54.87	-20.79	-37.9
Capacitatea netă (+) / necesarul net (-) de finanțare (soldul contului curent și de capital) / Чистое кредитование (+) / чистое заимствование (-) (сальдо счёта текущих операций и счета операций с капиталом) / Net lending (+) / net borrowing (-) (balance from current and capital account)	-622.39	-383.21	-420.51	-412.85	-306.37	74.2
Capacitatea netă (+) / necesarul net (-) de finanțare (soldul contului financiar) / Чистое кредитование (+) / чистое заимствование (-) (сальдо финансового счета) / Net lending (+) / net borrowing (-) (balance from financial account)	-508.76	-297.95	-509.39	-459.52	-215.39	46.9

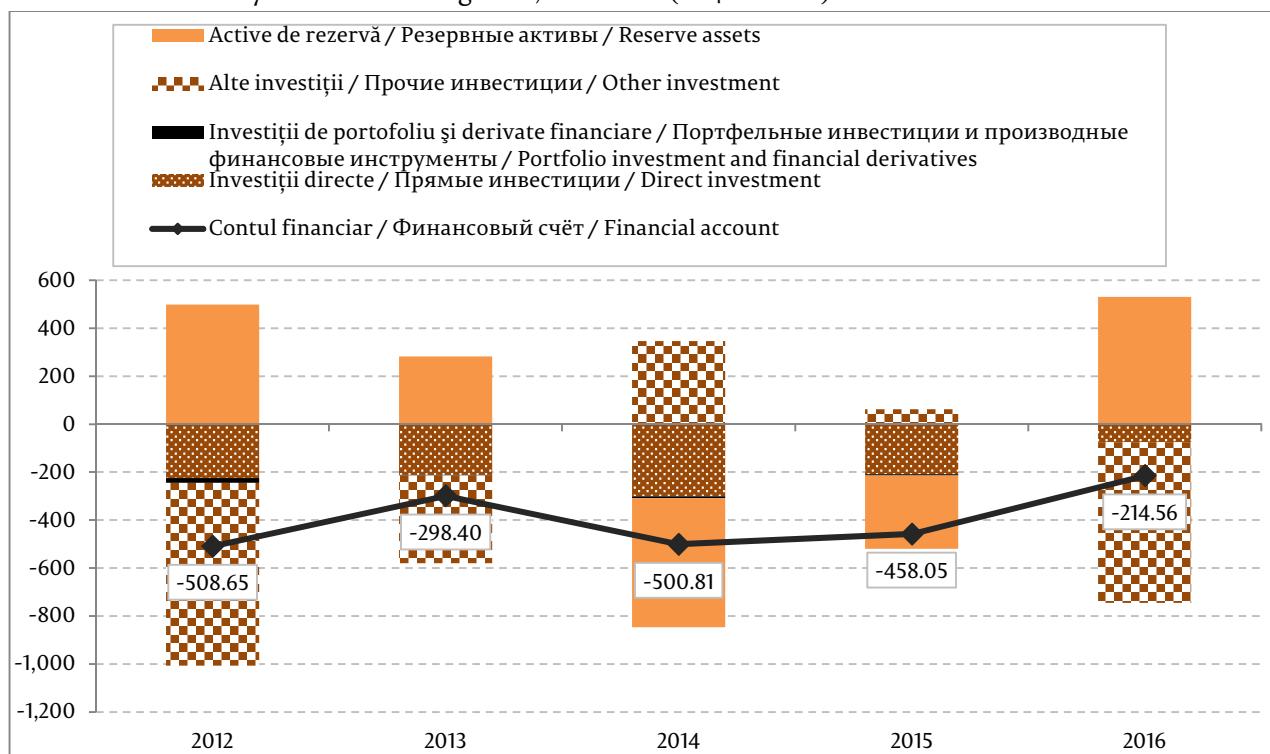
CONTUL FINANCIAR / ФИНАНСОВЫЙ СЧЕТ⁸ / FINANCIAL ACCOUNT⁹

În anul 2016, **contul finanțiar**¹⁰ a înregistrat intrări nete de capital în valoare de 214.56 mil. USD, ca rezultat al acumulării nete de pasive în sumă de 340.34 mil. USD, în timp ce activele financiare s-au majorat cu 125.78 mil. USD în valoare netă (diagrama 18, tabelul 15).

Pasivele s-au majorat, în special, ca urmare a primirii de către rezidenți a creditelor comerciale și avansurilor de la partenerii nerezidenți în sumă netă de 127.93 mil. USD, a contractării de împrumuturi din exterior în sumă netă de 124.74 mil. USD, precum și a intrărilor de investiții străine directe în valoare netă de 90.97 mil. USD. *Activele* au crescut, în particular, ca urmare a majorării activelor de rezervă ale BNM cu 531.14 mil. USD (datorită procurărilor de valută pe piață internă și tragerilor de împrumuturi externe), precum și a majorării activelor rezidenților sub formă de investiții directe în străinătate cu 16.29 mil. USD. Concomitent, s-au redus cu 340.03 mil. USD activele sub formă de numerar și depozite și cu 45.00 mil. USD – activele rezidenților sub formă de credite comerciale și avansuri acordate anterior partenerilor nerezidenți.

Diagrama 18. Evoluția contului finanțiar după categorii funcționale, net (mil. USD)

Финансовый счет по функциональным категориям, чистые потоки (млн. долларов США)
 Financial account by functional categories, net flows (US\$ million)

Notă: (+) ieșiri nete, (-) intrări nete de capital / Примечание: (+) чистый отток, (-) чистый приток капитала

Note: (+) net capital outflow, (-) net capital inflow

⁸ Согласно РПБ6, статьи финансового счета отражаются на чистой основе как разница между чистым приобретением финансовых активов и чистым накоплением обязательств; увеличение финансовых активов и обязательств отражается со знаком плюс, а снижение – со знаком минус.

⁹ According to BPM6, the components of the financial account are presented on a net basis, as the difference between the net acquisition of financial asset and the net incurrence of liabilities; increases in financial assets and liabilities are recorded with the plus sign, and decreases - with the minus sign.

¹⁰ Conform MBP6, articolele contului finanțiar sunt prezentate în valoare netă ca diferență dintre procurarea netă de active financiare și acumularea netă de pasive, creșterea activelor și pasivelor financiare fiind înregistrată cu semnul plus, iar diminuarea lor – cu semnul minus.

Tabelul 15. Contul finanțiar, pe categorii funcționale, active și pasive (mil. USD)

Финансовый счёт по функциональным категориям, активы и обязательства (млн. долл. США)
 Financial account, by functional categories, assets and liabilities (US\$ million)

	2012	2013	2014	2015	2016
Capacitatea netă (+) / necesarul net (-) de finanțare (soldul contului finanțiar)	-508.65	-298.40	-500.81	-458.05	-214.56
Чистое кредитование (+) /заемствование (-) (сальдо финансового счета)					
Net lending (+) / net borrowing (-) (financial account balance)					
achiziționarea netă de active financiare	201.74	731.26	-177.47	-300.48	125.78
чистое приобретение финансовых активов					
net acquisition of financial assets					
acumularea netă de pasive	710.39	1,029.66	323.34	157.57	340.34
чистое принятие обязательств					
net incurrence of liabilities					
Investiții directe	-224.17	-211.12	-301.02	-209.12	-74.68
Прямые инвестиции					
Direct investment					
achiziționarea netă de active financiare	26.60	30.76	40.83	7.02	16.29
чистое приобретение финансовых активов					
net acquisition of financial assets					
acumularea netă de pasive	250.77	241.88	341.85	216.14	90.97
чистое принятие обязательств					
net incurrence of liabilities					
Investiții de portofoliu și derivate financiare	-21.10	-3.09	-7.84	-4.74	0.13
Портфельные инвестиции и производные финансовые инструменты					
Portfolio investment and financial derivatives					
achiziționarea netă de active financiare	-6.74	0.14	-1.50	-0.01	
чистое приобретение финансовых активов					
net acquisition of financial assets					
acumularea netă de pasive	14.36	3.23	6.34	4.73	-0.13
чистое принятие обязательств					
net incurrence of liabilities					
Alte investiții	-762.03	-366.24	346.50	62.30	-671.15
Прочие инвестиции					
Other investment					
achiziționarea netă de active financiare	-316.77	418.31	321.65	-1.00	-421.65
чистое приобретение финансовых активов					
net acquisition of financial assets					
acumularea netă de pasive	445.26	784.55	-24.85	-63.30	249.50
чистое принятие обязательств					
net incurrence of liabilities					
Active de rezervă	498.65	282.05	-538.45	-306.49	531.14
Резервные активы					
Reserve assets					

Notă: Fluxurile activelor de rezervă au fost evaluate la rata de schimb zilnică.

Примечание: Потоки резервных активов оценены по обменному курсу на день.

Note: Reserve assets flows were valued at daily exchange rate.

Investiții directe / Прямые инвестиции / Direct investment

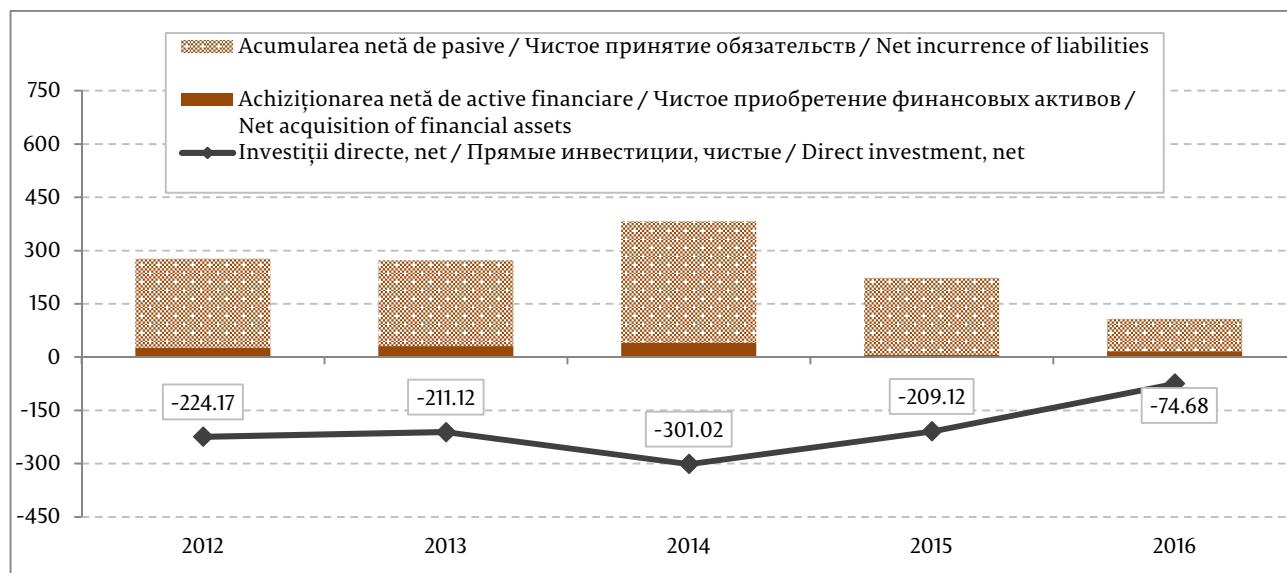
În anul 2016, **investițiile directe** prezentate în baza activelor și pasivelor financiare (MBP6) au înregistrat intrări nete în valoare de 74.68 mil. USD, determinate de acumularea netă de pasive în valoare de 90.97 mil. USD, în timp ce activele s-au majorat cu 16.29 mil. USD în valoare netă (diagrama 19).

Majorarea *activelor* externe ale rezidenților sub formă de participații și acțiuni în întreprinderile de peste hotare a constituit 9.13 mil. USD. Creanțele sub formă de instrumente de datorie ale investitorilor direcți din Republica Moldova față de întreprinderile afiliate de peste hotare au crescut cu 0.31 mil. USD. Totodată, s-au majorat cu 6.85 mil. USD creanțele întreprinderilor afiliate moldovenești față de investitorii lor străini direcți.

Diagrama 19. Evoluția investițiilor directe, active și pasive, (mil. USD)

Прямые инвестиции, активы и обязательства (млн. долларов США)

Direct investment, assets and liabilities, in dynamics (US\$ million)

Notă: pentru active și pasive: (+) creștere, (-) scădere; pentru sold: (+) ieșiri nete, (-) intrări nete de capital

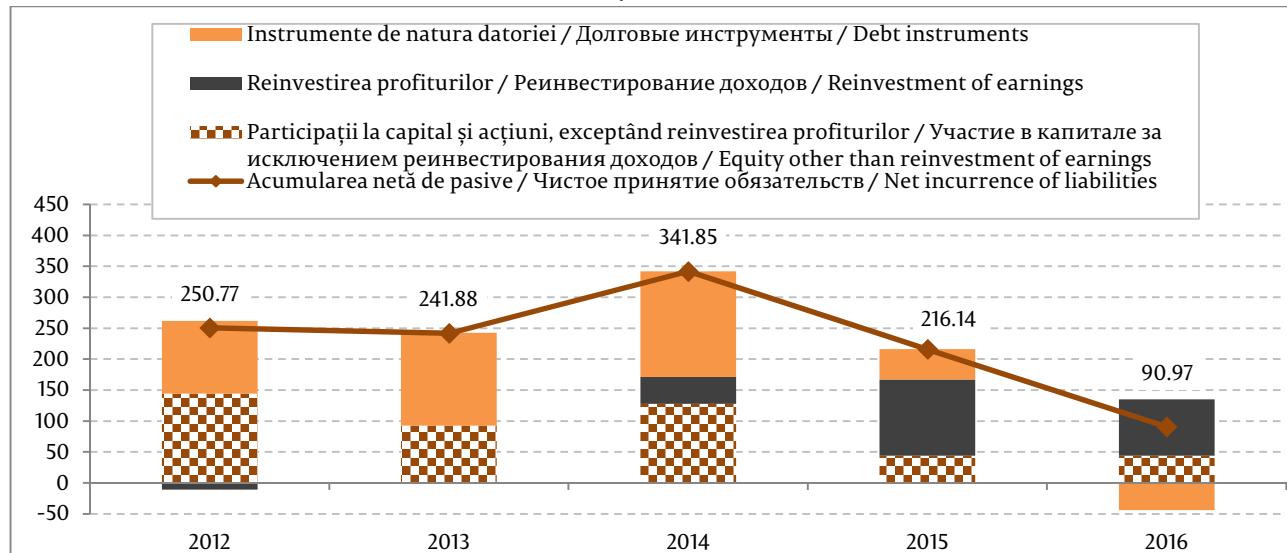
Примечание: для активов и обязательств: (+) рост, (-) снижение; для сальдо: (+) чистый отток, (-) чистый приток капитала
Note: for assets and liabilities: (+) increase, (-) decrease; for the balance: (+) net capital outflow, (-) net capital inflow

Creșterea netă a pasivelor a fost generată de participațiile noi în capitalul întreprinderilor din Republica Moldova în valoare netă de 43.97 mil. USD (din care intrări brute – 68.12 mil. USD și retrageri de investiții – 24.15 mil. USD) și de reinvestirea profiturilor de către investitorii străini în întreprinderile-fifice moldovenești în valoare de 91.03 mil. USD. Totodată, au fost efectuate achitări nete ale datoriilor (sub formă de împrumuturi și credite comerciale) întreprinderilor rezidente față de investitorii lor direcți de peste hotare în valoare de 44.03 mil. USD (tragerile au constituit 68.10 mil. USD, iar achitările – 112.13 mil. USD) (diagrama 20, tabelul 16).

Diagrama 20. Investiții directe: acumularea netă de pasive, pe instrumente, mil. USD

Прямые инвестиции: чистое принятие обязательств, по инструментам, млн. долл. США

Direct investment: net incurrence of liabilities, by instruments (BPM6), US\$ million

Tabelul 16. Investiții directe, intrări și ieșiri de capital (mil. USD)

Прямые инвестиции, приток и отток капитала (млн. долл. США)

Direct investment, capital inflow and outflow (US\$ mill.)

	2012		2013		2014		2015		2016	
	intrări приток inflow	ieșiri отток outflow								
Investiții directe Прямые инвестиции Direct investment	449.62	225.45	392.63	181.51	542.38	241.36	385.37	176.25	237.56	162.88
Active Активы Assets	3.44	30.04	9.75	40.51	22.77	63.60	14.03	21.05	10.31	26.60
Pasive Обязательства Liabilities	446.18	195.41	382.88	141.00	519.61	177.76	371.34	155.20	227.25	136.28
<i>Participații la capital și acțiuni ale fondurilor de investiții, exceptând reinvestirea profiturilor</i> Участие в капитале за исключением реинвестирования доходов <i>Equity other than reinvestment of earnings</i>	210.12	65.57	110.18	17.42	140.72	12.98	62.20	18.32	68.12	24.15
<i>Reinvestirea profiturilor (+) / pierderi (-)</i> Реинвестирование доходов (+) / убытки (-) <i>Reinvestment of earnings (+) / losses (-)</i>	-11.01		-0.60		43.60		123.37		91.03	
Instrumente de natura datoriei Долговые инструменты Debt instruments	247.07	129.84	273.30	123.58	335.29	164.78	185.77	136.88	68.10	112.13

Notă: Achiziționarea activelor financiare se prezintă pe debit la ieșiri, iar scăderea activelor financiare - pe credit la intrări.

Acumularea pasivelor se prezintă pe credit la intrări, iar stingerea pasivelor - pe debit la ieșiri.

Примечание: Приобретение финансовых активов представлено по дебету (отток), а выбытие финансовых активов - по кредиту (приток). Принятие обязательств представлено по кредиту (приток), а погашение обязательств - по дебету (отток). Note: Acquisition of financial assets is presented on the debit (outflow), disposal of financial assets - on the credit (inflow). Incurrence of liabilities is presented on the credit (inflow), extinguishing of liabilities - on the debit (outflow).

Investițiile directe în baza principiului direcțional (MBP5) sunt prezentate în tabelul 17 și în diagramele 21-22.

<i>Adițional conform MBP5 / Дополнительно согласно РПБ5 / Additional according to BPM5</i>
Conform indicatorilor statistici calculați după standardul MBP5, <i>investițiile directe peste hotare</i> ale rezidenților Republicii Moldova au înregistrat în anul 2016 ieșiri nete de capital în valoare de 9.44 mil. USD, compuse majoritar din participații la capitalul social al întreprinderilor afiliate din străinătate.
<i>Investițiile directe în economia națională</i> au înregistrat pe parcursul anului 2016 intrări nete în valoare de 98.49 mil. USD. Intrările brute în sumă de 224.33 mil. USD s-au diminuat cu 22.7 la sută comparativ cu anul 2015, din care: capital social – 68.12 mil. USD (alte sectoare – 67.98 mil. USD și bănci – 0.14 mil. USD), venit reinvestit – 91.03 mil. USD (alte sectoare – 72.23 mil. USD și bănci – 18.80 mil. USD) și alt capital – 65.18 mil. USD (alte sectoare). Ieșirile aferente investițiilor directe în economia națională au rezultat din rambursările (conform orarului) de împrumuturi intragrup contractate anterior de către agenții economici rezidenți de la investitori străini direcți (87.64 mil. USD), din retragerea capitalului social (24.15 mil. USD), precum și din acordarea de împrumuturi investitorilor străini (14.05 mil. USD).

Tabelul 17. Investiții directe, prezentare în baza principiului direcțional (MBP5), mil. USD

Прямые инвестиции по принципу направленности (РПБ5), млн. долларов США

Direct investment, based on the directional principle (BPM5), US\$ million

	2012		2013		2014		2015		2016	
	intrări приток inflow	ieșiri отток outflow								
Investiții directe Direct investment Прямые инвестиции	331.94	186.23	281.59	131.32	352.12	193.92	291.36	136.72	226.33	137.28
Peste hotare За границу Abroad	0.41	20.19	0.19	13.30	0.86	42.45	0.97	18.45	2.00	11.44
În economia națională В национальную экономику In domestic economy	331.53	166.04	281.40	118.02	351.26	151.47	290.39	118.27	224.33	125.84
<i>Capital social</i> Акционерный капитал <i>Equity capital</i>	210.12	65.57	110.18	17.42	140.72	12.98	62.20	18.32	68.12	24.15
Sectorul bancar Банки Banks	12.21	18.60	34.47		43.11		0.81	0.84	0.14	1.74
Alte sectoare Другие секторы Other sectors	197.91	46.97	75.71	17.42	97.61	12.98	61.39	17.48	67.98	22.41
<i>Venit reinvestit (+) / pierderi (-)</i> Реинвестированные доходы (+) / убытки (-) <i>Reinvested earnings (+) / losses (-)</i>	-11.01		-0.60		43.60		123.37		91.03	
Sectorul bancar Банки Banks	5.26		-1.48		-4.08		23.12		18.80	
Alte sectoare Другие секторы Other sectors	-16.27		0.88		47.68		100.25		72.23	
<i>Alt capital (alte sectoare)*</i> Прочий капитал (другие секторы)* <i>Other capital (other sectors)*</i>	132.42	100.47	171.82	100.60	166.94	138.49	104.82	99.95	65.18	101.69
Creanțe față de investitorii străini Требования к иностранным инвесторам Claims on foreign investors	0.09	9.85	9.56	18.23	16.94	21.15	13.06	1.34	6.88	14.05
Angajamente față de investitorii străini Обязательства перед иностранными инвесторами Liabilities to foreign investors	132.33	90.62	162.26	82.37	150.00	117.34	91.76	98.61	58.30	87.64

* în alt capital se includ doar împrumuturile intragrup contractate de întreprinderile din alte sectoare, iar împrumuturile intragrup ale băncilor se înregistrează la „alte investiții”.

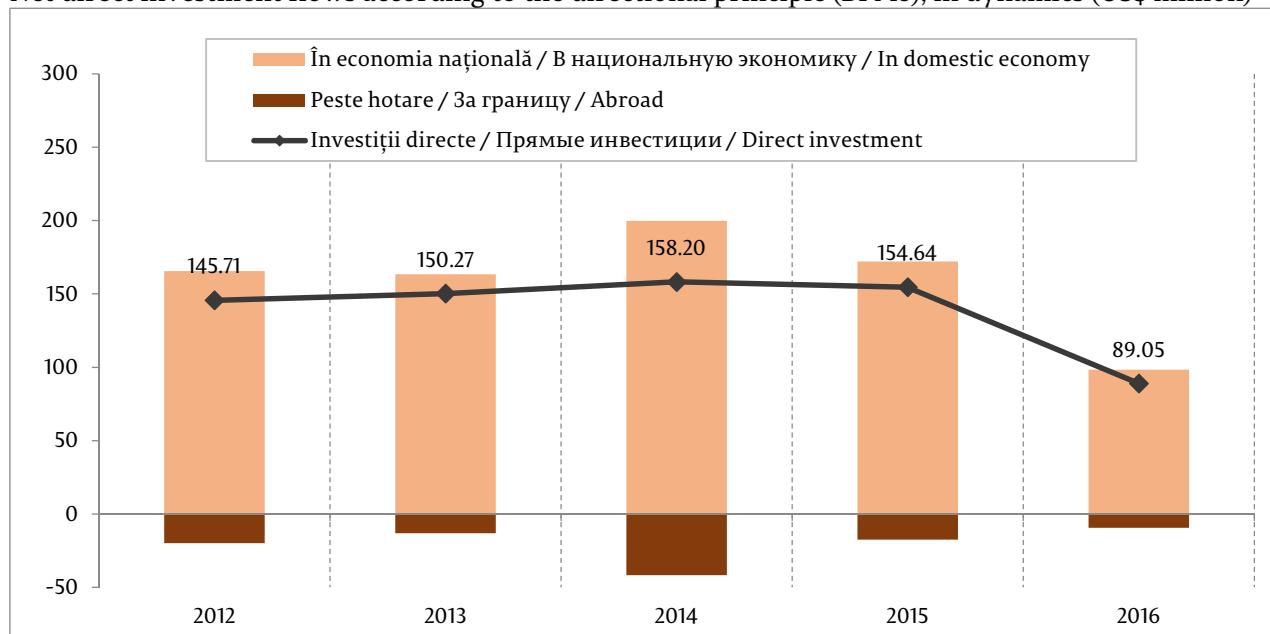
* включает только межфилиальные кредиты других секторов, международные кредиты банков регистрируются в «прочих инвестициях».

* includes intercompany lending of other sectors only, intercompany lending of banks is recorded under „other investment”.

Diagrama 21. Evoluția fluxurilor nete de investiții directe în baza principiului direcțional (MBP5), (mil. USD)

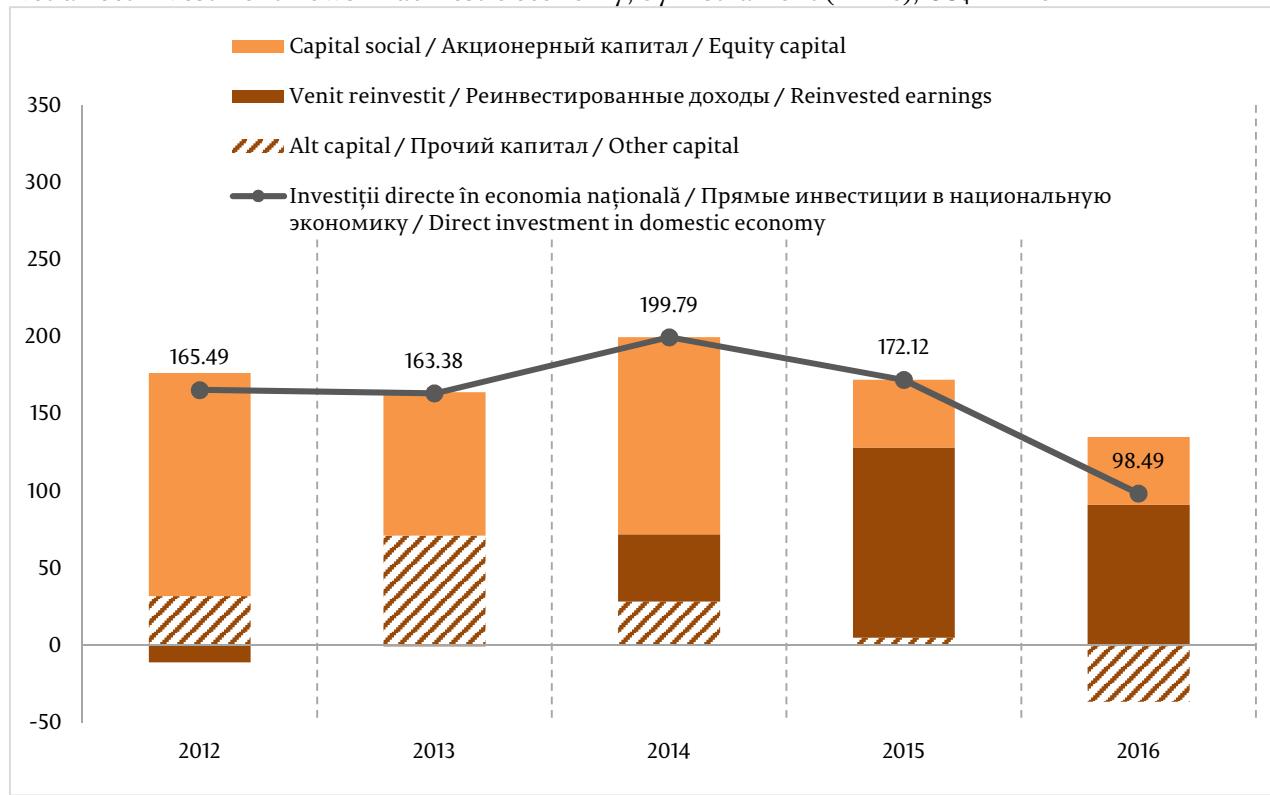
Динамика чистых потоков прямых инвестиций по принципу направленности (РПБ5), (млн. долл. США)

Net direct investment flows according to the directional principle (BPM5), in dynamics (US\$ million)

Diagrama 22. Evoluția fluxurilor nete de investiții directe în economia națională, pe instrumente (MBP5), mil. USD

Динамика чистых потоков прямых инвестиций в национальную экономику, по инструментам (РПБ5), млн. долларов США

Net direct investment flows in domestic economy, by instrument (BPM5), US\$ million

Investiții de portofoliu și derivate financiare / Портфельные инвестиции и производные финансовые инструменты / Portfolio investment and financial derivatives

Investițiile de portofoliu au înregistrat în anul 2016 intrări nete de 0.36 mil. USD.

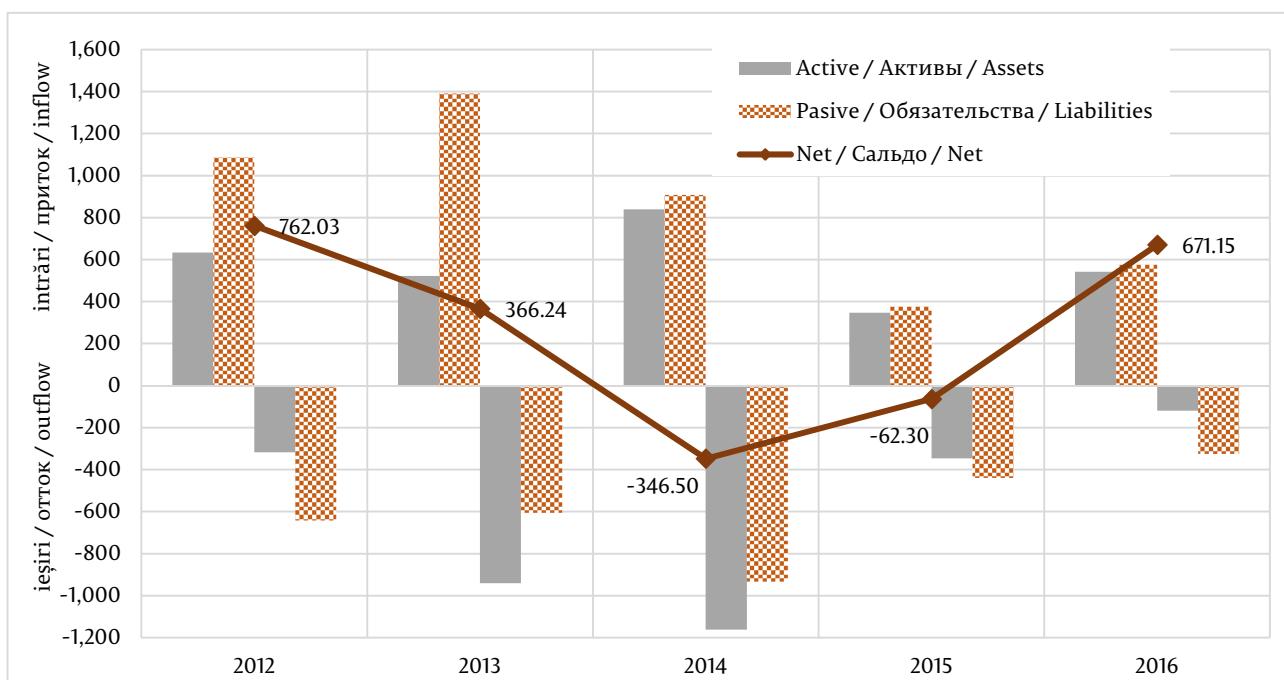
Derivatele financiare au înregistrat ieșiri nete în valoare de 0.49 mil. USD, ca rezultat al tranzacționării swap-urilor valutare de către băncile licențiate cu băncile nerezidente.

Alte investiții / Прочие инвестиции / Other investment

În anul 2016, articolul *alte investiții* (numerar și depozite, împrumuturi, credite comerciale și avansuri, alte active și pasive) s-a soldat cu intrări nete în valoare de 671.15 mil. USD. Această evoluție a fost determinată de diminuarea netă a activelor cu 421.65 mil. USD (achiziționarea de noi active financiare externe a constituit 119.95 mil. USD, iar diminuarea activelor achiziționate anterior – 541.60 mil. USD), precum și de majorarea netă a pasivelor cu 249.50 mil. USD (acumularea de noi pasive a fost evaluată la 575.19 mil. USD, iar stingerea pasivelor – la 325.69 mil. USD) (diagrama 23).

Diagrama 23. Alte investiții, active și pasive, intrări și ieșiri de capital (mil. USD)

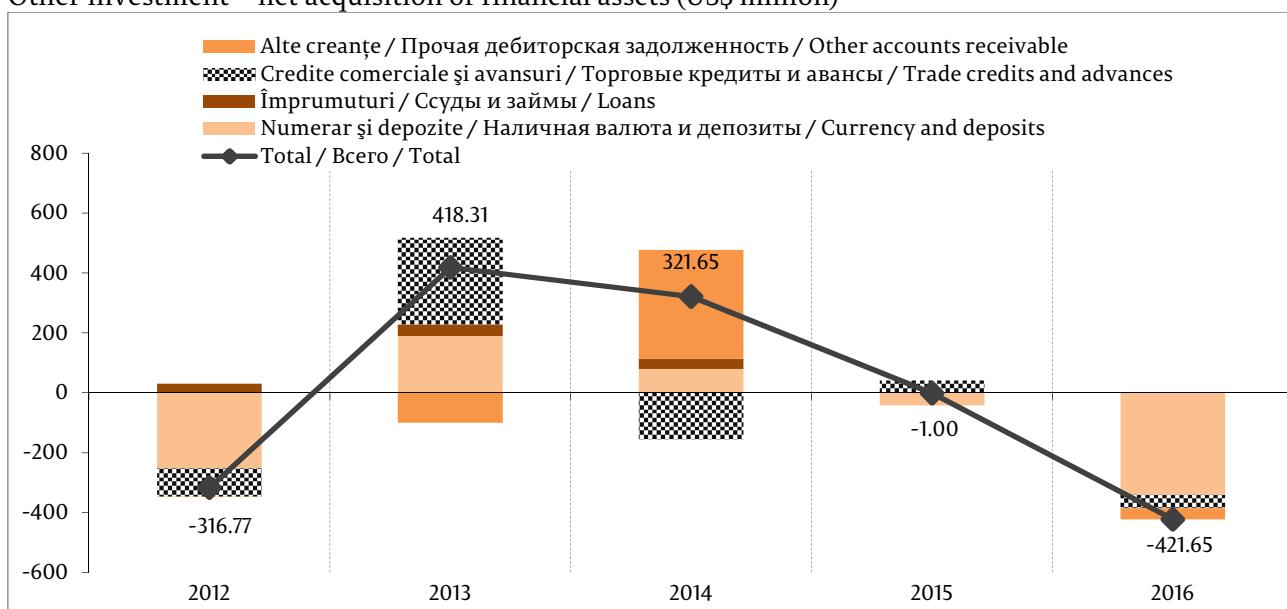
Прочие инвестиции, активы и обязательства, приток и отток капитала (млн. долл. США)
 Other investment, assets and liabilities, capital inflow and outflow (US\$ million)

Diminuarea netă a ***activelor*** financiare la articolul alte investiții pe parcursul anului 2016 a fost influențată, în special, de scăderea înregistrată la activele sub formă de numerar și depozite ale sectorului *societăților nefinanciare, gospodăriilor populației și instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației* (cu 417.72 mil. USD). (Concomitent, s-au majorat cu 77.69 mil. USD activele externe ale băncilor licențiate sub formă de numerar și depozite.) Activele sub formă de credite comerciale și avansuri acordate partenerilor nerezidenți s-au diminuat cu 45.00 mil. USD (diagrama 24).

Diagrama 24. Alte investiții, achiziționarea netă de active financiare (mil. USD)

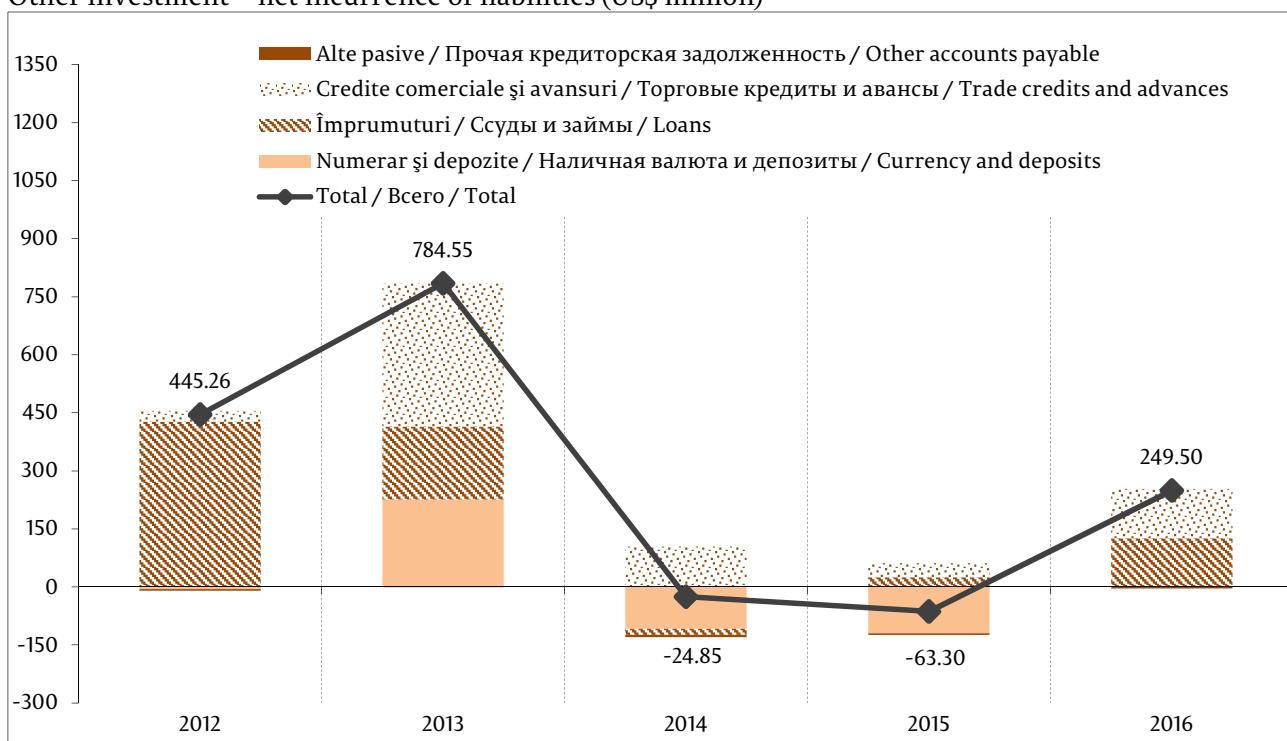
Прочие инвестиции, чистое приобретение финансовых активов (млн. долларов США)
Other investment - net acquisition of financial assets (US\$ million)

Majorarea netă a *pasivelor* la articolul alte investiții (diagrama 25) a fost influențată, în principal, de creșterea angajamentelor sub formă de credite comerciale și avansuri primite de întreprinderile din sectorul *societăți nefinanciare, gospodăriile populației și instituțiile fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației* de la parteneri comerciali nerezidenți (126.99 mil. USD), precum și de tragerile nete de împrumuturi externe efectuate de acest sector (27.29 mil. USD) și de *administrația publică* (175.47 mil. USD).

Diagrama 25. Alte investiții, acumularea netă de pasive financiare (mil. USD)

Прочие инвестиции, чистое принятие обязательств (млн. долларов США)
Other investment - net incurrence of liabilities (US\$ million)

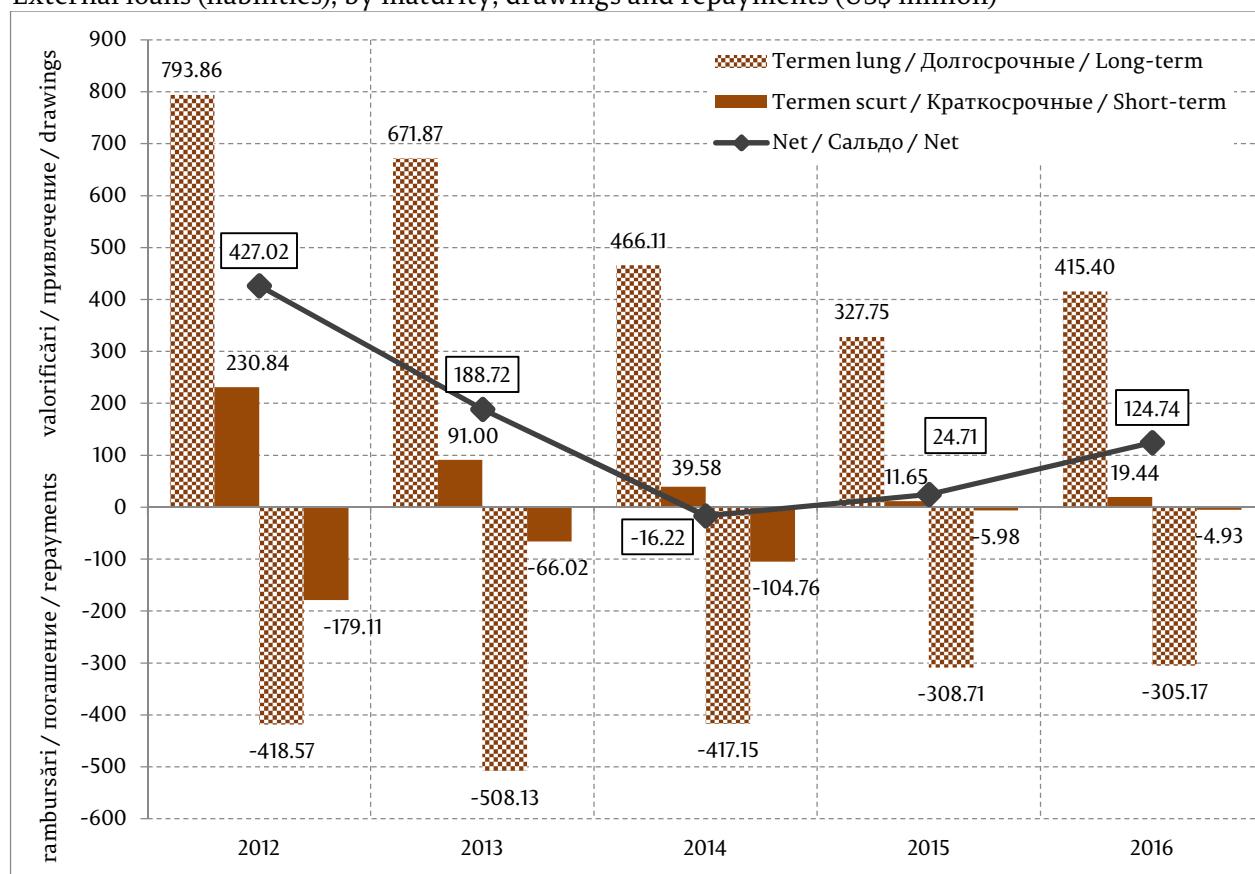
Articolul *împrumuturi* în cadrul altor investiții a înregistrat intrări nete în valoare de 123.26 mil. USD, activele majorându-se cu 1.48 mil. USD, iar pasivele crescând cu 124.74 mil. USD.

În anul 2016, au fost valorificate *împrumuturi* în sumă totală de 434.84 mil. USD, din care pe termen lung – 415.40 mil. USD și pe termen scurt – 19.44 mil. USD. Rambursările totale au constituit 310.10 mil. USD, din care de *împrumuturi* pe termen lung – 305.17 mil. USD (diagrama 26, tabelul 18).

Diagrama 26. Împrumuturile externe (pasive), pe scadente, valorificări și rambursări (mil. USD)

Внешние ссуды и займы (обязательства) по срокам погашения, привлечение и погашение (млн. долл. США)

External loans (liabilities), by maturity, drawings and repayments (US\$ million)

Din punctul de vedere al sectoarelor instituționale, de finanțare externă au beneficiat: *administrația publică, inclusiv cea locală* – 233.13 mil. USD, urmată de sectorul *societăți nefinanciare, gospodăriile populației și instituțiile fără scop lucrativ* cu trageri în valoare de 126.60 mil. USD, *alte societăți financiare* – 42.85 mil. USD, *societăți care acceptă depozite* – 20.52 mil. USD, *BNM* – 11.74 mil. USD.

Principalii creditori ai administrației publice (inclusiv cea locală) în anul 2016 au fost: Guvernul României – 67.99 mil. USD, Asociația Internațională de Dezvoltare – 47.89 mil. USD, Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 45.61 mil. USD, Fondul Monetar Internațional – 24.10 mil. USD, Banca Europeană de Investiții – 19.77 mil. USD, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 17.85 mil. USD etc.

Rambursările de împrumuturi externe efectuate pe parcursul anului 2016 au constituit 310.10 mil. USD, din care sectorului *societăților nefinanciare, gospodăriilor populației și instituțiilor fără scop lucrativ* îi revin 99.31 mil. USD, *societăților care acceptă depozite (băncilor)* – 75.99 mil. USD, *administrației publice* – 57.66 mil. USD, BNM – 48.65 mil. USD, *alor societăți financiare* – 28.49 mil. USD.

Tabelul 18. Împrumuturi externe (pasive), pe sectoare instituționale, valorificări și rambursări (mil. USD)

Внешние займы (обязательства), по институциональным секторам, привлечение и погашение (млн. долларов США)

External loans (liabilities), by institutional sector, drawings and repayments (US\$ million)

	2012		2013		2014		2015		2016	
	valor. прив. draw.	ramb. пог. rep.								
Împrumuturi Ссуды и займы Loans	1,024.70	597.68	762.87	574.15	505.69	521.91	339.40	314.69	434.84	310.10
Banka centrală Центральный банк Central bank	154.64	16.13		21.61		29.27		35.16	11.74	48.65
termen lung долгосрочные long-term	154.64	16.13		21.61		29.27		35.16	11.74	48.65
Administrația publică Сектор гос. управления General government	152.98	53.58	100.76	64.06	155.98	53.18	138.71	40.39	233.13	57.66
termen lung долгосрочные long-term	152.98	53.58	100.76	64.06	155.98	53.18	138.71	40.39	233.13	57.66
Societăți care acceptă depozite, exclusiv BNM Депозитные организации, за искл. НБМ Deposit-taking corporations, except NBM	324.08	276.44	296.60	259.94	78.30	218.63	24.62	111.50	20.52	75.99
termen scurt краткосрочные short-term	153.28	129.75	39.12	36.40	27.87	54.59	4.43	4.28	3.13	3.09
termen lung долгосрочные long-term	170.80	146.69	257.48	223.54	50.43	164.04	20.19	107.22	17.39	72.90
Societăți nefinanciare, GP și IFSLSGP Нефинансовые предприятия, ДХ и НКОДХ Nonfinancial corporations, Hs and NPISHs	364.24	227.83	331.55	208.21	230.64	186.61	146.16	93.78	126.60	99.31
termen scurt краткосрочные short-term	76.74	48.38	51.34	29.47	11.71	49.98	2.90	1.68	16.31	1.64
termen lung долгосрочные long-term	287.50	179.45	280.21	178.74	218.93	136.63	143.26	92.10	110.29	97.67
Alte societăți financiare Прочие фин. организации Other financial corporations	28.76	23.70	33.96	20.33	40.77	34.22	29.91	33.86	42.85	28.49
termen scurt краткосрочные short-term	0.82	0.98	0.54	0.15		0.19	4.32	0.02		0.20
termen lung долгосрочные long-term	27.94	22.72	33.42	20.18	40.77	34.03	25.59	33.84	42.85	28.29

Notă: GP - gospodăriile populației; IFSLSGP – instituțiile fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației

Примечание: ДХ - домашние хозяйства; НКОДХ - некоммерческие организации, обслуживающие домашние хозяйства

Note: Hs - households; NPISHs - nonprofit institutions serving households

Activele oficiale de rezervă / Официальные резервные активы / Official reserve assets

Pe parcursul anului 2016, activele oficiale de rezervă ale statului (ca rezultat al tranzacțiilor efective calculate la rata de schimb zilnică) s-au majorat cu 531.14 mil. USD în valoare netă. Activele în DST s-au diminuat cu 17.31 mil. USD. Numerarul și depozitele plasate la băncile din străinătate s-au majorat cu 285.12 mil. USD, iar plasamentele în alte bănci centrale (autorități monetare) – cu 38.40 mil. USD. Activele sub formă de titluri de valoare s-au majorat cu 224.93 mil. USD (tabelul 23, diagrama 27).

Tabelul 19. Fluxurile de active oficiale de rezervă (mil. USD)

Потоки официальных резервных активов (млн. долларов США)

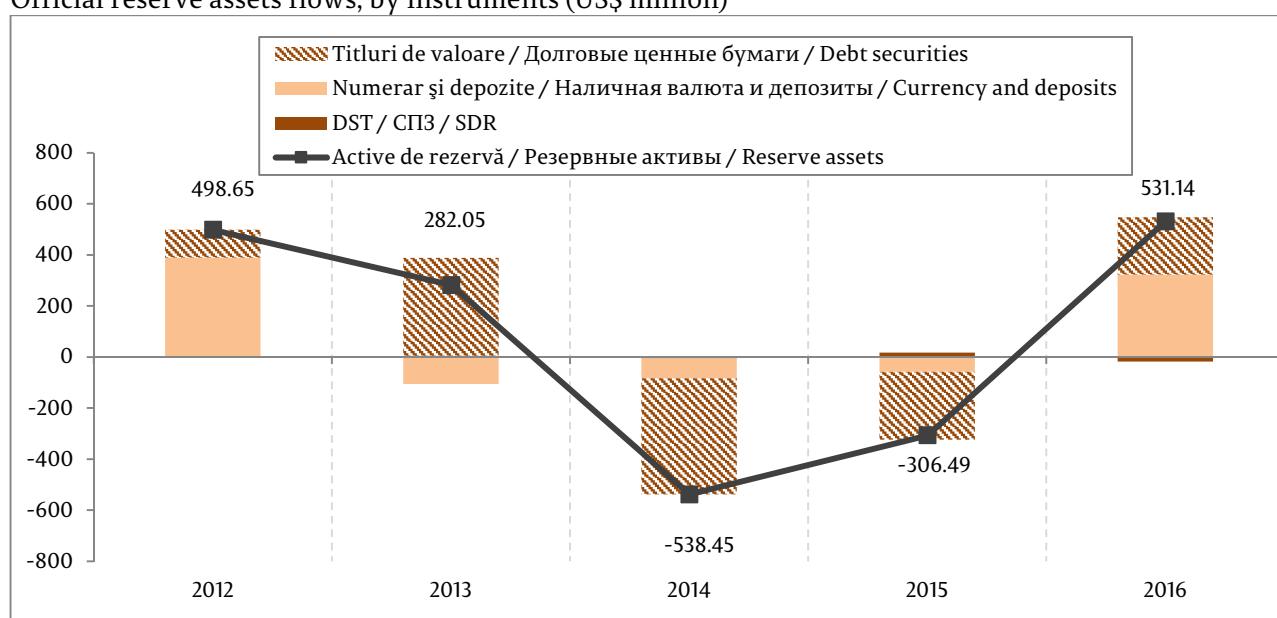
Official reserve assets flows (US\$ million)

	2012	2013	2014	2015	2016
Active de rezervă Резервные активы Reserve assets	498.65	282.05	-538.45	-306.49	531.14
<i>Drepturi speciale de tragere</i> <i>Специальные права заимствования</i> <i>Special drawing rights</i>	0.73	4.76	-4.93	16.89	-17.31
<i>Numerar și depozite</i> <i>Наличная валюта и депозиты</i> <i>Currency and deposits</i>	389.44	-105.89	-77.55	-58.22	323.52
Creanțe față de autorități monetare Требования к органам денежно-кредитного регулирования Claims on monetary authorities	18.44	-102.66	100.48	-32.83	38.40
Creanțe față de alte instituții Требования к прочим институциональным единицам Claims on other entities	371.00	-3.23	-178.03	-25.39	285.12
<i>Titluri de valoare</i> <i>Долговые ценные бумаги</i> <i>Debt securities</i>	108.48	383.18	-455.97	-265.16	224.93
Pe termen scurt Краткосрочные Short-term	-44.62	25.39	-25.23		
Pe termen lung Долгосрочные Long-term	153.10	357.79	-430.74	-265.16	224.93

Diagrama 27. Evoluția fluxurilor de active oficiale de rezervă, pe instrumente (mil. USD)

Динамика потоков официальных резервных активов, по инструментам (млн. долл. США)

Official reserve assets flows, by instruments (US\$ million)

PREZENTAREA ANALITICĂ A BALANȚEI DE PLĂȚI

Платежный баланс в аналитическом представлении

Analytical presentation of the balance of payments

Tabelul 20. Sinteză balanței de plăți (BPM6), prezentare analitică (mil. USD)

Платёжный баланс в аналитическом представлении (РПБ6) (млн. долларов США)

Balance of payments in analytical presentation (BPM6) (US\$ million)

	2012	2013	2014	2015	2016
CONTUL CURENT	-643.62	-490.31	-567.69	-467.72	-285.58
СЧЁТ ТЕКУЩИХ ОПЕРАЦИЙ					
CURRENT ACCOUNT					
Bunuri / Товары / Goods	-3,067.87	-3,138.41	-3,040.71	-2,123.47	-2,087.98
Servicii / Услуги / Services	107.91	154.50	121.25	125.02	218.20
Venituri primare / Первичные доходы / Primary income	810.09	894.13	822.33	450.11	460.65
Venituri secundare / Вторичные доходы / Secondary income	1,506.25	1,599.47	1,529.44	1,080.62	1,123.55
CONTUL DE CAPITAL	21.23	107.10	147.18	54.87	-20.79
СЧЁТ ОПЕРАЦИЙ С КАПИТАЛОМ					
CAPITAL ACCOUNT					
Necesarul net de finanțare (soldul conturilor curent și de capital)	-622.39	-383.21	-420.51	-412.85	-306.37
Чистое заимствование (сальдо счёта текущих операций и счета операций с капиталом)					
Net borrowing (current and capital account balance)					
Capacitatea netă (+) / necesarul net (-) de finanțare (soldul contului financial)	-868.91	-602.06	8.37	-192.28	-782.84
Чистое кредитование (+) / чистое заимствование (-) (сальдо финансового счёта)					
Net lending (+) / net borrowing (-) (financial account balance)					
Investiții directe / Прямые инвестиции / Direct investment	-224.17	-211.12	-301.02	-209.12	-74.68
Investiții de portofoliu / Портфельные инвестиции / Portfolio investment	-21.34	-2.98	-7.23	-4.04	-0.36
Derivate financiare	0.12	-0.11	-0.61	-0.70	0.49
Производные финансовые инструменты					
Financial derivatives					
Alte investiții / Прочие инвестиции / Other investment	-623.52	-387.85	317.23	21.58	-708.29
achiziționarea netă de active financiare (ANA)	-316.77	418.31	321.65	-1.00	-421.65
чистое приобретение финансовых активов					
net acquisition of financial assets					
acumularea netă de pasive (ANP) din care:	306.75	806.16	4.42	-22.58	286.64
чистое принятие обязательств, в т.ч.:					
net incurrence of liabilities, of which:					
împrumuturi / ссуды и займы / loans	288.51	210.33	13.05	65.43	161.88
societăți care acceptă depozite	47.64	36.66	-140.33	-86.88	-55.47
депозитные организации					
deposit-taking corporations					
administrația publică	99.40	36.70	102.80	103.88	175.70
сектор государственного управления					
general government					
alte sectoare / прочие сектора / other sectors	141.47	136.97	50.58	48.43	41.65
alte fluxuri financiare	18.24	595.83	-8.63	-88.01	124.76
прочие финансовые потоки					
other financial flows					
Erori și omisiuni nete / Чистые ошибки и пропуски	113.62	84.81	-80.30	-45.20	91.81
Net errors and omissions					
BALANȚA GLOBALĂ / ИТОГОВОЕ САЛЬДО / OVERALL BALANCE	360.14	303.66	-509.18	-265.77	568.28
Finanțarea / Финансирование / Financing	-360.14	-303.66	509.18	265.77	-568.28
Împrumuturi de la FMI, net / Кредиты МВФ, чистые / IMF loans, net	138.51	-21.61	-29.27	-40.72	-37.14
Active de rezervă, net* / Резервные активы, чистые / Reserve assets, net	498.65	282.05	-538.45	-306.49	531.14

Notă: Creșterea activelor financiare, precum și a pasivelor este înregistrată cu semnul plus, iar diminuarea activelor și pasivelor financiare – cu semnul minus. / Примечание: Увеличение финансовых активов, а также обязательства, регистрируется со знаком плюс, а уменьшение финансовых активов и обязательств – со знаком минус. / Note: Increases in both financial assets and liabilities are recorded with a positive sign (+), while decreases in financial assets and liabilities – with a negative sign (-).

*evaluate la rata zilnică / *оценены по обменному курсу на день / *valued at daily exchange rate

În prezentarea analitică a balanței de plăți, balanța globală a Republicii Moldova s-a soldat, în anul 2016, cu un excedent în sumă de 568.28 mil. USD, care a fost repartizat astfel: BNM și administrația publică au efectuat rambursări nete de împrumuturi contractate anterior de la FMI în sumă de 37.14 mil. USD (debursări în valoare de 35.84 mil. USD în trimestrul IV și rambursări în sumă totală de 72.98 mil. USD efectuate pe parcursul anului), iar activele de rezervă ale BNM s-au majorat cu 531.14 mil. USD. Tranzacții atribuite la finanțarea excepțională nu au fost efectuate în perioada analizată.

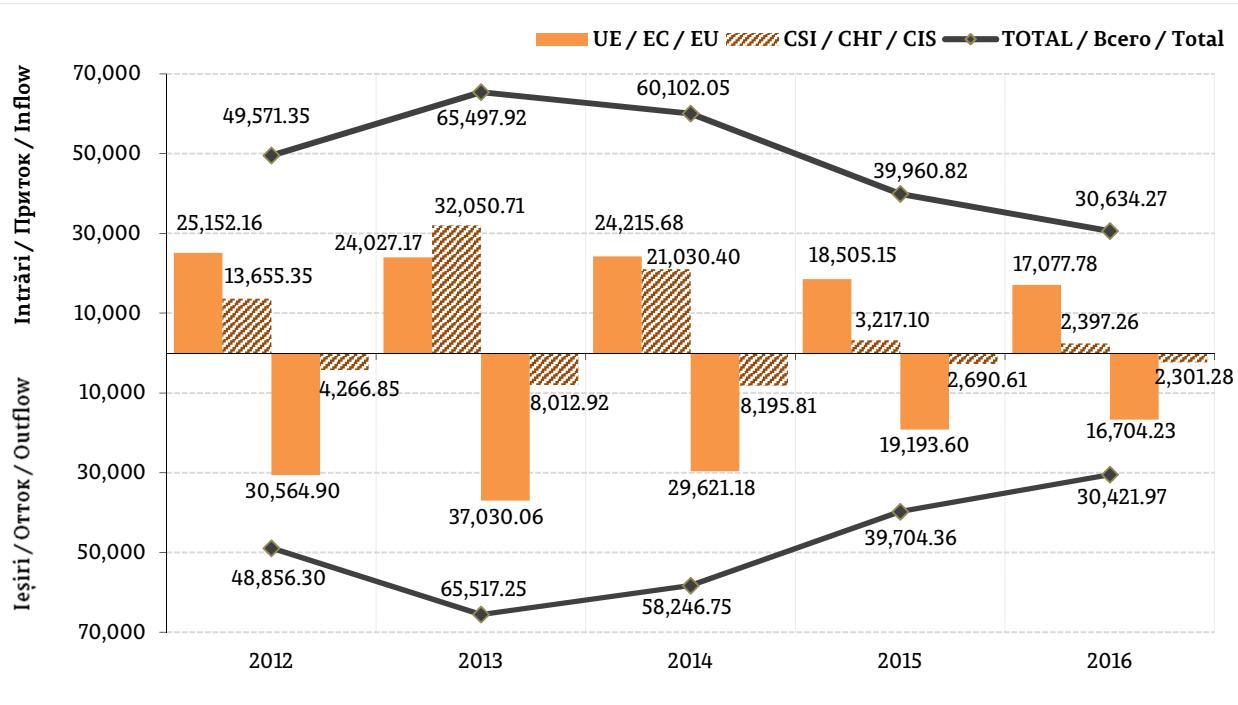
STATISTICA OPERAȚIUNILOR BANCARE INTERNAȚIONALE

Pe parcursul anului 2016, sistemul bancar național a înregistrat intrări de fluxuri financiare în valoare de 30,634.27 mil. USD și ieșiri – de 30,421.97 mil. USD, plățile depășind încasările cu 212.29 mil. USD. Astfel, comparativ cu anul 2015 este înregistrată o descreștere cu 23.3 la sută la intrări și cu 23.4 la sută la ieșiri (diagrama 28).

Diagrama 28. Fluxurile financiare internaționale aggregate înregistrate în sistemul bancar național (mil. USD)

Агрегированные международные финансовые потоки, зарегистрированные национальной банковской системой (млн. долл. США)

Aggregated international financial flows via the national banking system (US\$ million)

Volumul operațiunilor de încasări și plăți cu statele *Uniunii Europene*, comparativ cu anul 2015, s-a diminuat atât la intrări, cât și la ieșiri, respectiv cu 7.7 la sută și 13.0 la sută. Ponderea acestora a constituit 55.7 la sută din totalul intrărilor și 54.9 la sută din totalul ieșirilor.

Fluxurile bancare cu *CSI* s-au diminuat comparativ cu anul precedent: cu 25.5 la sută la intrări și 14.5 la sută la ieșiri, înregistrând o pondere de 7.8 la sută din totalul intrărilor și de 7.6 la sută din totalul ieșirilor.

Volumul operațiunilor de încasări și plăți aferente *comerțului exterior cu bunuri*, comparativ cu anul 2015, s-a majorat la export cu 9.3 la sută și la import s-a diminuat cu 0.3 la sută, constituind, respectiv, 1,684.16 mil. USD și 3,411.78 mil. USD. Ponderea acestor operațiuni în fluxurile totale a constituit 5.5 la sută la intrări și 11.2 la sută la ieșiri. Gradul de acoperire a plăților pentru importuri de bunuri prin încasările din exporturi de bunuri a constituit 49.4 la sută, majorându-se față de 2015 cu 4.4 puncte procentuale.

Volumul operațiunilor bancare internaționale aferente *serviciilor* s-a majorat, față de anul precedent, cu 7.9 la sută la încasări (până la 798.93 mil. USD) și cu 3.1 la sută la plăți (înregistrând 599.58 mil. USD). Gradul de acoperire a plăților prin încasări la servicii a fost de 133.2 la sută, majorându-se față de 2015 cu 5.9 puncte procentuale. Cea mai însemnată pondere

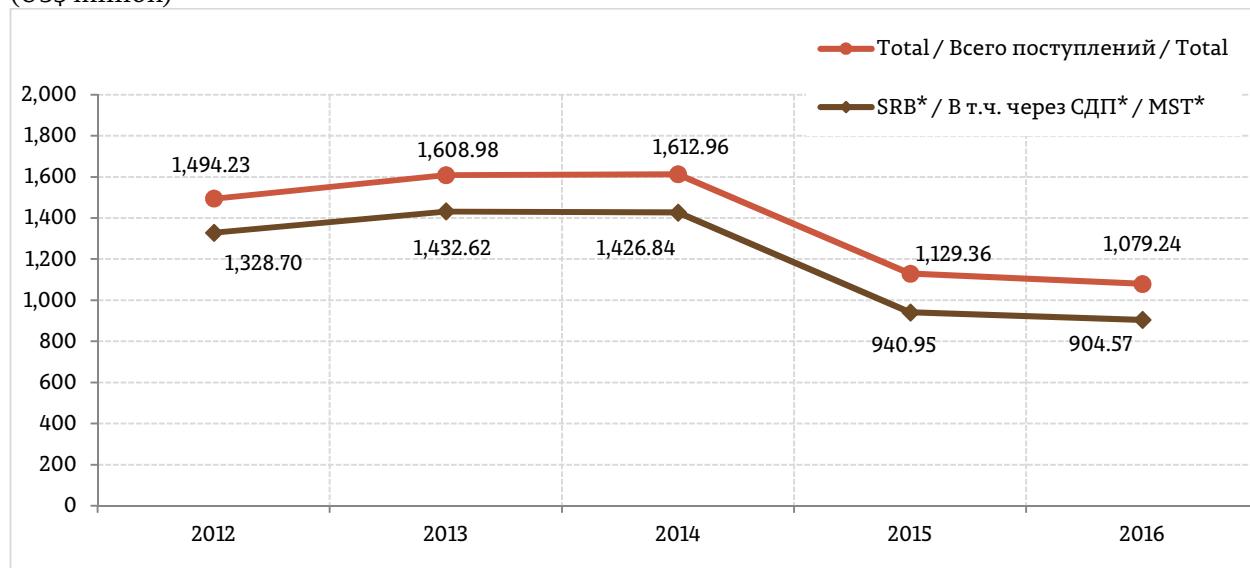
în operațiunile pentru servicii le-a revenit celor pentru transport, care au deținut 38.4 la sută din încasări și 31.8 la sută din plăți. De asemenea, încasări și plăți importante au fost înregistrate la următoarele tipuri de servicii: călătorii - 25.6 și 24.5 la sută, servicii de informatică - 8.0 și 5.5 la sută, telecomunicații - 7.0 și 4.0 la sută, construcții - 3.9 și 5.4 la sută, servicii de publicitate și de marketing - 3.7 și 1.1 la sută, servicii juridice, contabile și de consultanță - 3.1 și 6.7, guvernamentale - 3.2 și 3.7 la sută, de asigurare - 0.8 și 2.9 la sută din totalul serviciilor (încasări și plăți).

Volumul operațiunilor bancare aferente *granturilor și asistenței tehnice* din exterior s-a majorat față de anul 2015 cu 24.5 la sută, constituind 181.31 mil. USD.

Diagrama 29. Transferurile de mijloace bănești din străinătate efectuate în favoarea persoanelor fizice prin intermediul băncilor licențiate, dinamică anuală netă (mil. USD)

Трансферты (переводы) денежных средств из-за границы, осуществлённые в пользу физических лиц через лицензированные банки (на чистой основе), годовая динамика (млн. долл. США)

Net money transfers from abroad made in favor of individuals via authorized banks, annual dynamics (US\$ million)

*SRB - sisteme de remitere de bani utilizate în Republica Moldova

Persoanelor fizice din Republica Moldova, prin intermediul băncilor licențiate, le-au fost transferate din străinătate mijloace bănești în valoare de 1,079.24 mil. USD¹¹, în descreștere cu 4.4 la sută comparativ cu 2015 (diagrama 29), dintre care prin sisteme de remitere de bani – 904.57 mil. USD, în bază netă¹². Transferurile de mijloace bănești din străinătate efectuate în favoarea persoanelor fizice în bază brută¹³ au constituit 1,160.56 mil. USD, inclusiv prin sistemele de remitere de bani – 985.89 mil. USD.

¹¹ Totalurile includ atât transferurile internaționale prin sisteme de remitere de bani (SRB), cât și alte transferuri bancare internaționale în favoarea persoanelor fizice (cu excepția transferurilor aferente activităților antreprenoriale și a celor cu caracter investițional). În totaluri sunt incluse și transferurile bancare interne de la nerezidenți (reprezentanțe ale instituțiilor internaționale sau ale agenților economici străini, ambasade, consulațe, reprezentanțe guvernamentale) către persoane fizice rezidente.

¹² Transferurile nete includ datele în bază netă doar pentru transferurile prin SRB, conform clearingului dintre sistem și banca licențiată (soldul dintre intrări și ieșiri). Datele pe SRB reflectă sumele efective transferate de la sistem la banca licențiată. Transferurile bancare ale persoanelor fizice, altele decât cele prin SRB sunt reflectate în bază brută.

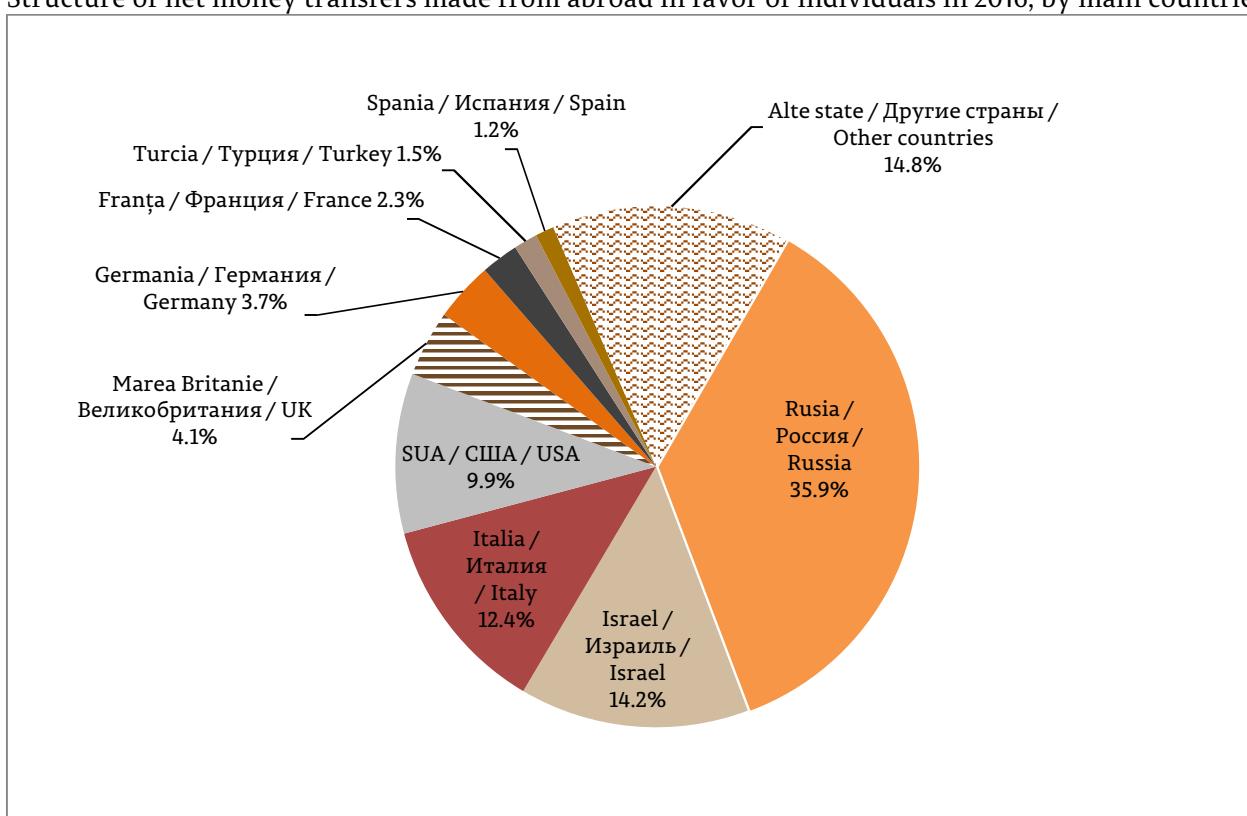
¹³ Transferurile brute conțin datele reflectate în bază brută, inclusiv pentru transferurile prin SRB, calculate conform sumelor eliberate persoanelor fizice în csele băncilor licențiate.

Conform provenienței geografice a transferurilor în favoarea persoanelor fizice, transferurilor din CSI le revine ponderea de 37.2 la sută (în creștere cu 21.5 la sută comparativ cu 2015), iar celor din UE – 31.8 la sută (în creștere cu 9.7 la sută comparativ cu 2015).

Diagrama 30. Structura pe principalele țări a transferurilor de mijloace bănești din străinătate în favoarea persoanelor fizice în anul 2016

Структура трансфертов (переводов) денежных средств из-за границы, осуществлённых в 2016 году в пользу физических лиц, по основным странам

Structure of net money transfers made from abroad in favor of individuals in 2016, by main countries

În distribuția pe state a transferurilor în favoarea persoanelor fizice, Rusia continuă să fie sursa principală, deținând ponderea 35.9 la sută (387.57 mil. USD) din total (în creștere cu 7.3 puncte procentuale comparativ cu 2015). Alte surse importante de transferuri au fost: Italia – 12.4 la sută (133.45 mil. USD), Israel – 14.2 la sută (153.69 mil. USD), SUA – 9.9 la sută (107.07 mil. USD), Marea Britanie – 4.1 la sută (44.28 mil. USD), Germania – 3.7 la sută (39.68 mil. USD), Franța – 2.3 la sută (25.14 mil. USD), Turcia – 1.5 la sută (15.97 mil. USD), urmate de Spania și Grecia. De menționat că transferurile din aceste zece state (inclusiv Rusia) reprezintă 85.6 la sută din totalul transferurilor în Republica Moldova (924.13 mil. USD).

Tabelul 21. Structura geografică a transferurilor nete de mijloace bănești din străinătate în favoarea persoanelor fizice, dinamică anuală (mil. USD)

Географическая структура трансфертов (переводов) денежных средств из-за границы, осуществлённых в пользу физических лиц, годовая динамика (на чистой основе, млн. долл. США)

Geographic structure of net money transfers from abroad in favor of individuals, annual dynamics (US\$ million)

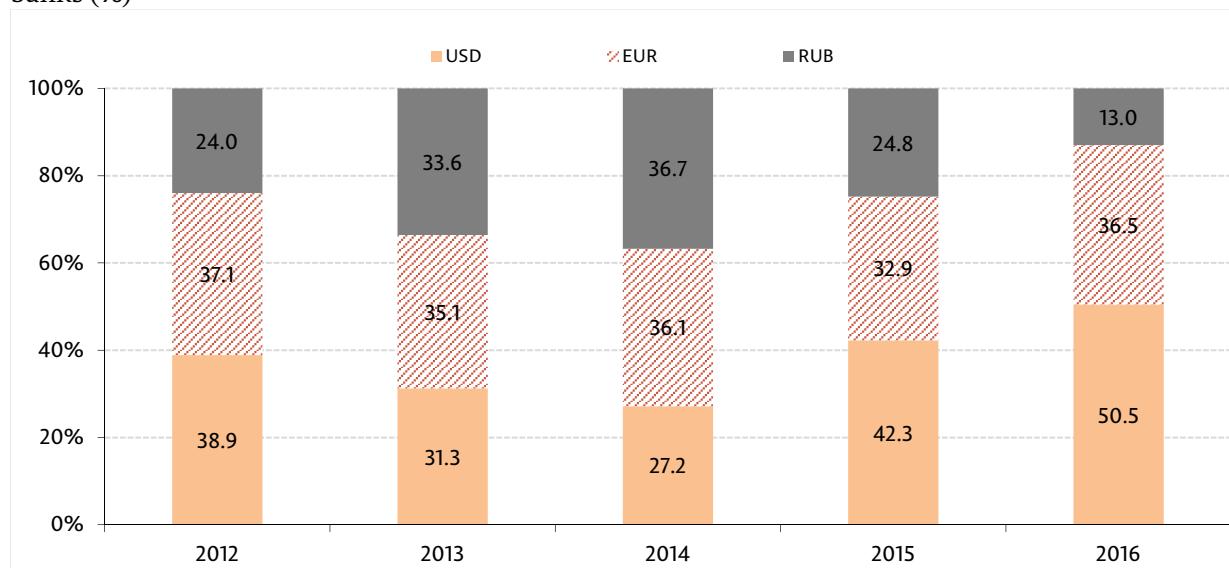
	2012		2013		2014		2015		2016	
	mil. USD	%	mil. USD	%	mil. USD	%	mil. USD	%	mil. USD	%
Total / Всего / Total	1,494.23	100.0	1,608.98	100.0	1,612.96	100.0	1,129.36	100.0	1079.24	100.0
UE / EC / EU	278.66	18.6	296.26	18.4	321.07	19.9	312.47	27.7	342.77	31.8
CSI / СНГ / CIS/	986.06	66.0	1,056.45	65.7	1,000.56	62.0	511.42	45.3	401.46	37.2
Alte state / Другие страны / Other countries	229.51	15.4	256.27	15.9	291.33	18.1	305.47	27.0	335.01	31.0

Rusia / Россия / Russia	968.80	64.8	1,033.14	64.2	978.00	60.6	488.13	43.2	387.57	35.9
Italia / Италия / Italy	136.47	9.1	144.06	9.0	153.37	9.5	131.67	11.7	133.45	12.4
Israel / Израиль / Israel	79.89	5.3	95.24	5.9	103.92	6.4	118.18	10.5	153.69	14.2
SUA / США / USA	73.32	4.9	74.44	4.6	86.66	5.4	104.95	9.3	107.07	9.9
Marea Britanie / Великобритания / UK	20.08	1.3	21.57	1.3	25.33	1.6	35.97	3.2	44.28	4.1
Franta / Франция / France	18.58	1.2	20.58	1.3	22.09	1.4	21.24	1.9	25.14	2.3
Germania / Германия / Germany	16.43	1.1	19.19	1.2	23.55	1.5	29.88	2.6	39.68	3.7
Spania / Испания / Spain	15.81	1.1	15.11	0.9	13.46	0.8	11.68	1.0	12.51	1.2
Turcia / Турция / Turkey	15.03	1.0	16.16	1.0	15.70	1.0	14.99	1.3	15.97	1.5
Grecia / Греция / Greece	11.17	0.7	8.83	0.5	8.79	0.5	5.20	0.5	4.77	0.4
Alte state / Другие страны / Other countries	138.66	9.3	161.22	10.0	182.32	11.3	167.14	14.8	155.11	14.4

Diagrama 31. Structura valutară a transferurilor de mijloace bănești din străinătate prin SRB efectuate în favoarea persoanelor fizice prin intermediul băncilor licențiate (%)

Валютная структура трансфертов (переводов) денежных средств из-за границы, осуществлённых в пользу физических лиц через СДП (на чистой основе), %

Currency structure of net money transfers from abroad made in favor of individuals via authorized banks (%)

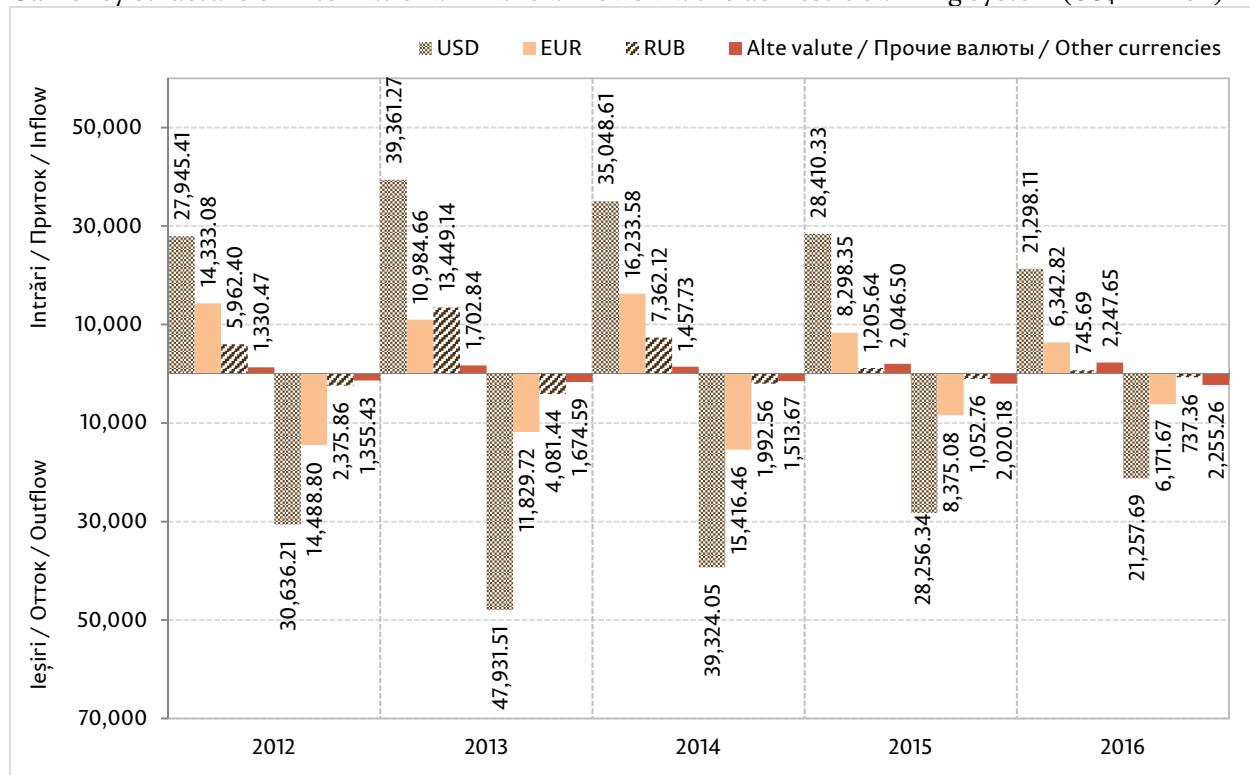
În structura pe valute a transferurilor din străinătate în favoarea persoanelor fizice¹⁴ (diagrama 31), transferurile în dolari le-au revenit ponderea de 50.5 la sută, urmate de transferurile în euro – 36.5 la sută și de cel în ruble rusești – 13.0 la sută.

Analizând structura valutară a fluxurilor financiare internaționale înregistrate în sistemul bancar național în 2016 (diagrama 32), s-a constatat că cele în dolari SUA au deținut o pondere de 69.5 la sută din totalul intrărilor și 69.9 la sută din totalul ieșirilor (diminuându-se față de anul 2015 cu 1.6 p.p. la intrări și cu 1.3 p.p. la ieșiri). În operațiunile ce țin de comerțul cu bunuri și servicii, cele în dolari SUA au reprezentat 49.3 la sută din încasări și 49.2 la sută din plăți.

Diagrama 32. Structura valutară a fluxurilor financiare înregistrate în sistemul bancar național (mil. USD)

Валютная структура финансовых потоков, зарегистрированных в национальной банковской системе (млн. долл. США)

Currency structure of international financial flows via the domestic banking system (US\$ million)

Pondere monedei Uniunii Europene în tranzacțiile externe au constituit 20.7 la sută din totalul intrărilor și 20.3 la sută din totalul ieșirilor (în scădere față de anul 2015 cu 0.1 p.p. la intrări și cu 0.8 p.p. la ieșiri). În fluxurile aferente comerțului cu bunuri și servicii, operațiunile în euro au deținut 44.2 la sută din încasări și 45.5 la sută din plăți.

Operațiunile în ruble rusești au avut o pondere de 2.4 la sută la intrări și de 2.4 la sută la ieșiri, ambele în descreștere cu 0.6 p.p. și 0.2 p.p., respectiv. În fluxurile aferente comerțului cu bunuri și servicii, operațiunile în ruble rusești au constituit 3.2 la sută din încasări și 4.2 la sută din plăți.

¹⁴ Structura valutară a transferurilor brute prin SRB reflectă valutele în care sumele transferate au fost ridicate de persoane fizice (indiferent de valuta originală transferată de peste hotare).

II. POZIȚIA INVESTIȚIONALĂ INTERNAȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA LA 31.12.2016 / II. МЕЖДУНАРОДНАЯ ИНВЕСТИЦИОННАЯ ПОЗИЦИЯ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА ПО СОСТОЯНИЮ НА 31.12.2016 / II. INTERNATIONAL INVESTMENT POSITION AS OF 31/12/2016

Pozitia investițională internațională a Republicii Moldova și-a continuat tendința din perioadele precedente, înregistrând un sold net debitor de 3,550.57 mil. USD, ce s-a aprofundat cu 71.55 mil. USD față de finele anului 2015 (tabelul 22).

Tabelul 22. Poziția investițională internațională (MBP6) la 31.12.2016 (mil. USD)

Междуннародная инвестиционная позиция (РПБ6) по состоянию на 31.12.2016 (млн. долл. США)

International investment position (BPM6) as of 31/12/2016 (US\$ million)

	Situată la / Ostatok na / Position as of 31.12. 2015*	Modificări care reflectă: Изменения, отражающие: Changes reflecting:					Situată la / Ostatok na / Position as of 31.12. 2016*
		dinamica totală / всего изменений / total changes	fluxul din BP / операции ПБ / BOP transac- tions	schimbări de preț / результат переоценки / price changes	fluctuația ratei de schimb / изменение обменного курса / exchange rate changes	alte schimbări / прочие изменения / other changes	
Pozitia investițională internațională (netă) Междуннародная инв. позиция (чистая)							
International investment position (net)	-3,479.02	-71.55	-214.56	-34.98	88.15	89.84	-3,550.57
Active / Активы / Assets	3,960.34	131.97	125.78	-0.66	-67.63	74.48	4,092.31
Investiții directe Прямые инвестиции Direct investment	233.76	15.98	15.25		0.73		249.74
Investiții de portofoliu Портфельные инвестиции Portfolio investment	5.09						5.09
Derivate financiare Производные фин. инструменты Financial derivatives	4.00						4.00
Alte investiții Прочие инвестиции Other investment	1,960.68	-333.13	-420.61		12.98	74.50	1,627.55
Active de rezervă** Резервные активы** Reserve assets**	1,756.81	449.12	531.14	-0.66	-81.34	-0.02	2,205.93
Pașive / Обязательства / Liabilities	7,439.36	203.52	340.34	34.32	-155.78	-15.36	7,642.88
Investiții directe Прямые инвестиции Direct investment	2,980.08	57.43	90.95	17.44	-35.60	-15.36	3,037.51
Investiții de portofoliu Портфельные инвестиции Portfolio investment	131.52	-40.68	0.36	16.88	-1.27	-56.65	90.84
Derivate financiare Производные фин. инструменты Financial derivatives	4.78	-0.49	-0.49				4.29
Alte investiții Прочие инвестиции Other investment	4,322.98	187.26	249.52		-118.91	56.65	4,510.24

* date revizuite / * пересмотренные данные / * revised data

** fluxuri evaluate la rata de schimb zilnică / ** операции ПБ оцениваются по обменному курсу на день / **BOP flow valued at daily exchange rate;

Notă: Pentru evaluarea stocurilor se utilizează cross-cursurile oficiale de schimb ale valutelor originale față de dolarul SUA, la sfârșit de perioadă. / Примечание: Для оценки остатков были применены официальные кросс-курсы оригинальных валют к доллару США на конец периода. / Note: Official cross-exchange rates of original currencies against the US dollar at period-end are used for the evaluation of stocks.

Majorarea soldului debitor al poziției investiționale internaționale, pe parcursul anului 2016, a fost determinată de tranzacțiile efective nete cu nerezidenți (-214.56 mil. USD), de schimbările de preț (-34.98 mil. USD) ale instrumentelor financiare, în timp ce alte schimbări (89.84 mil. USD) și fluctuația ratei de schimb a valutelor originale față de dolarul SUA (88.15 mil. USD) au influențat soldul debitor al poziției în sensul diminuării.

Față de sfârșitul anului 2015, stocul activelor financiare a crescut cu 3.3 la sută, iar cel al pasivelor financiare – cu 2.7 la sută. La majorarea stocului de **active** financiare cu 131.97 mil. USD față de situația la 31.12.2015 au contribuit fluxul pozitiv înregistrat în balanță de plăți (125.78 mil. USD), precum și alte schimbări (74.48 mil. USD), iar în sensul micșorării – fluctuația ratei de schimb a valutelor originale față de dolarul SUA (-67.63 mil. USD) și schimbările de preț (-0.66 mil. USD).

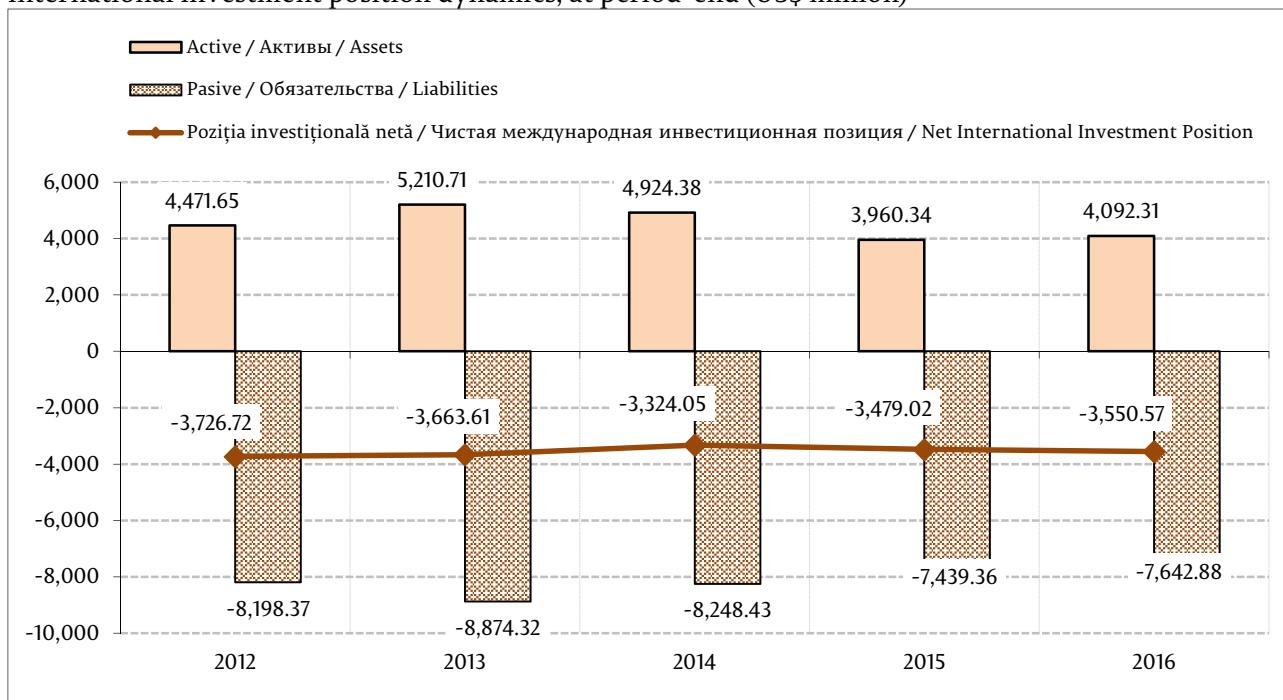
Stocul de **pasive** financiare a crescut față de sfârșitul anului 2015 cu 203.52 mil USD ca urmare a fluxului pozitiv înregistrat în balanță de plăți (340.34 mil. USD) și a modificărilor de preț (34.32 mil. USD) și s-a diminuat ca urmare a fluctuației ratei de schimb (-155.78 mil. USD) și a altor schimbări (-15.36 mil. USD).

Evoluția poziției investiționale internaționale este reflectată în diagrama 33.

Diagrama 33. Poziția investițională internațională în dinamică, la sfârșit de perioadă (mil. USD)

Международная инвестиционная позиция в динамике, по состоянию на конец периода (млн. долларов США)

International investment position dynamics, at period-end (US\$ million)

Activele financiare externe au înregistrat la 31.12.2016 un stoc în valoare de 4,092.31 mil. USD, în creștere cu 131.97 mil. USD (cu 3.3 la sută). După o scădere în 2014 (cu 5.5 la sută) și în 2015 (cu 19.6 la sută), stocul activelor financiare este în creștere lentă.

Angajamentele financiare externe au înregistrat la 31.12.2016 un stoc în valoare de 7,642.88 mil. USD, în creștere cu 203.52 mil. USD (+2.7 la sută) comparativ cu finele anului 2015. Stocul pasivelor financiare în perioada 2014-2015 s-a diminuat cu 7.1 și 9.8 la sută, respectiv.

Stocul angajamentelor financiare la 31.12.2016 a depășit stocul activelor de 1.9 ori. Stocul pasivelor externe sub formă de alte investiții este cu 17.7 la sută mai mare decât cel al activelor de alte investiții (inclusiv activele de rezervă). Stocul pasivelor la investiții directe depășește de 12.2 ori stocul activelor de investiții directe, iar stocul investițiilor de portofoliu împreună cu derivatele financiare la pasive depășește de 10.5 ori stocul respectiv al activelor.

Structura activelor și pasivelor financiare, pe categorii funcționale

Структура финансовых активов и обязательств по функциональным категориям

Structure of external financial assets and liabilities by functional categories

Ponderea cea mai mare în stocul **activelor financiare** externe a fost deținută de activele de rezervă (53.9 la sută), în creștere față de 31.12.2015 cu 9.5 puncte procentuale, urmate de alte investiții (39.8 la sută), a căror pondere a avut o evoluție inversă activelor de rezervă (în descreștere cu 9.7 puncte procentuale, ceea ce denotă fluxuri intersectoriale), investițiile directe peste hotare (6.1 la sută) și investițiile de portofoliu cu derivatele financiare (0.2 la sută) (diagrama 34).

În structura **pasivelor externe**, alte investiții continuă să dețină ponderea majoră (59.0 la sută), în creștere cu 0.9 p. p. comparativ cu finele anului precedent, urmate de investițiile directe cu o pondere de 39.7 la sută, în descreștere cu 0.3 p.p., și investițiile de portofoliu cu derivatele financiare cu o pondere de 1.2 la sută.

Diagrama 34. Structura activelor și pasivelor externe, pe categorii funcționale, la 31.12.2016

Структура внешних активов и обязательств по функциональным категориям, по состоянию на 31.12.2016

External assets and liabilities structure, by functional categories, as of 31/12/2016

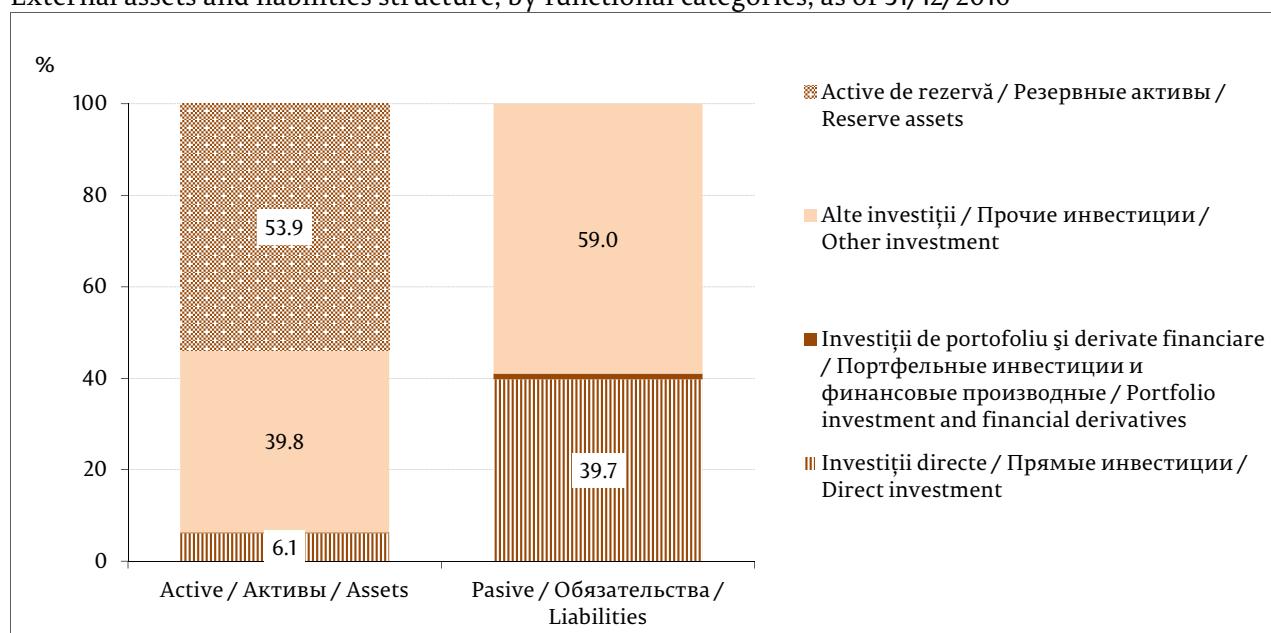
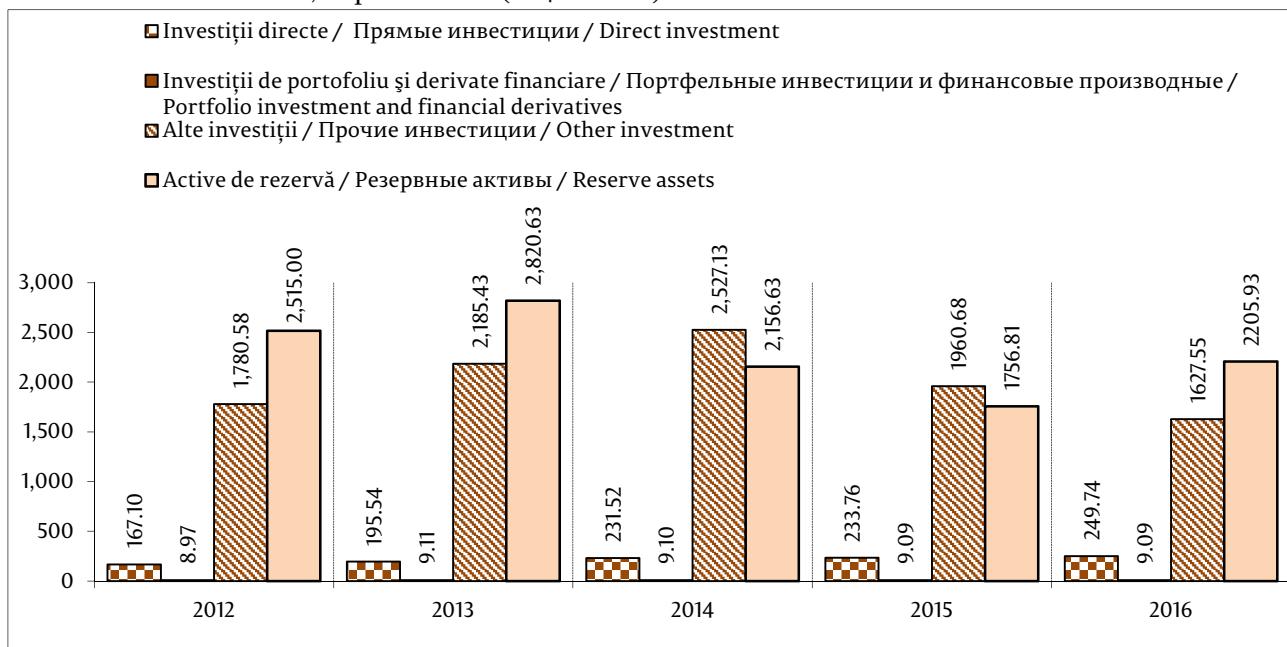

Diagrama 35. Activele financiare externe, la sfârșit de perioadă (mil. USD)

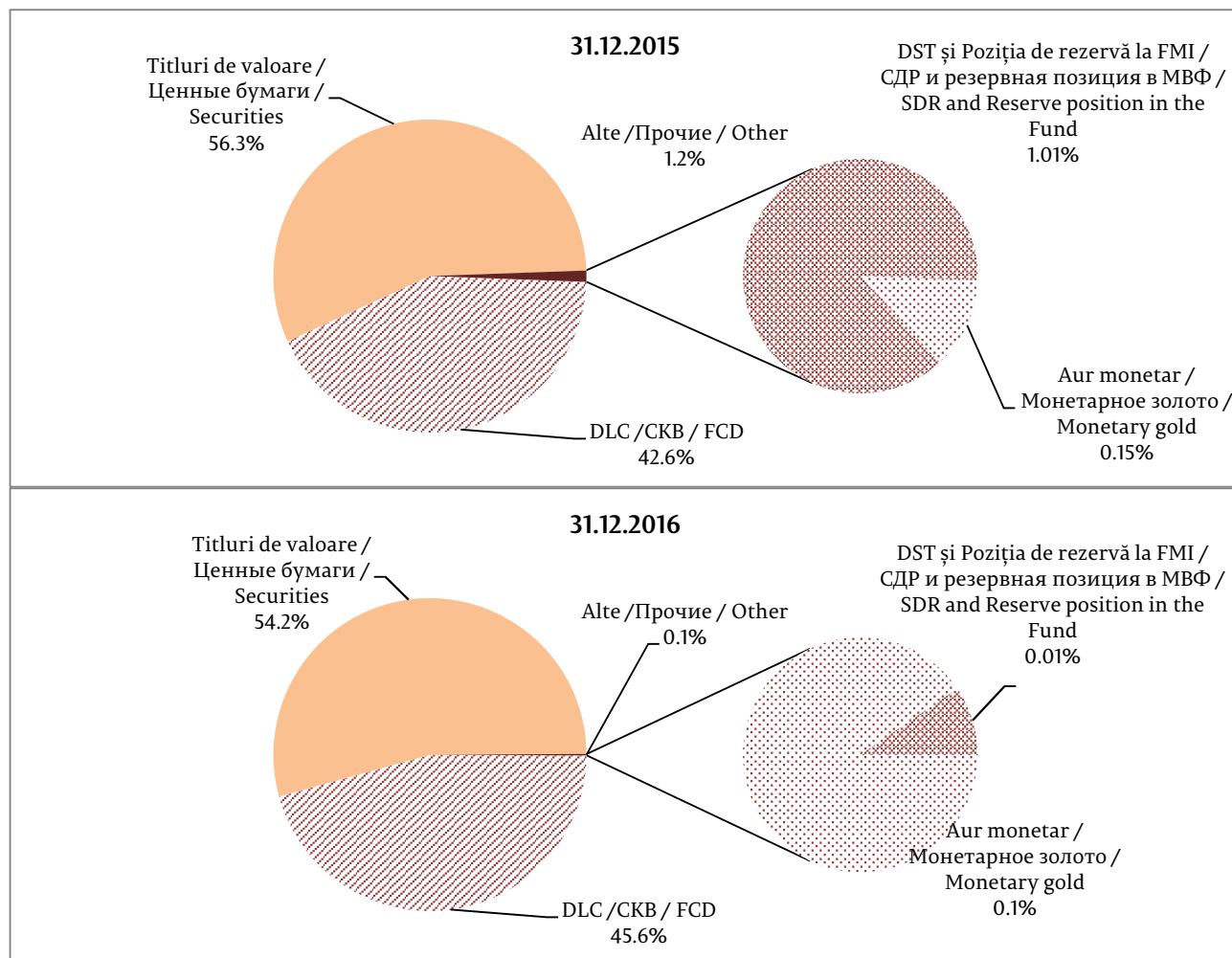
Внешние финансовые активы по состоянию на конец периода (млн. долл. США)
External financial assets, at period-end (US\$ million)

La situația din 31.12.2016, *activele oficiale de rezervă* au însumat 2,205.93 mil. USD, în creștere comparativ cu finele anului precedent cu 25.6 la sută. Stocul activelor oficiale de rezervă a fost influențat de fluxul net din balanța de plăți (531.14 mil. USD, calculat la rata de schimb zilnică), de fluctuația ratei de schimb a valutelor originale față de dolarul SUA (-81.34 mil. USD), de modificările de preț ale titlurilor de valoare și ale aurului monetar (-0.66 mil. USD) și de alte schimbări (-0.02 mil. USD).

Cea mai mare parte a activelor de rezervă este sub formă de valori mobiliare, ponderea lor fiind însă în descreștere cu 2.0 puncte procentuale față de finele anului precedent. Numerarul și depozitele reprezintă 45.6 la sută din rezerve, ponderea lor fiind în creștere cu 3.1 puncte procentuale comparativ cu sfârșitul anului precedent. Aurul monetar și drepturile speciale de tragere (DST) împreună cu poziția de rezervă la FMI, rămânând nesemnificative în total, s-au diminuat față de situația din 31.12.2015 de la 1.2 la 0.1 la sută în totalul activelor de rezervă, ca urmare a vânzării DST.

Diagrama 36. Structura activelor de rezervă

 Структура официальных резервных активов
 Reserve assets structure

Notă: DLC – devize liber convertible; DST – drepturi speciale de tragere
Примечание: CKB – свободно конвертируемая валюта ; СДР – специальные права заимствования
Note: FCD – foreign currency and deposits ; SDR – special drawing rights

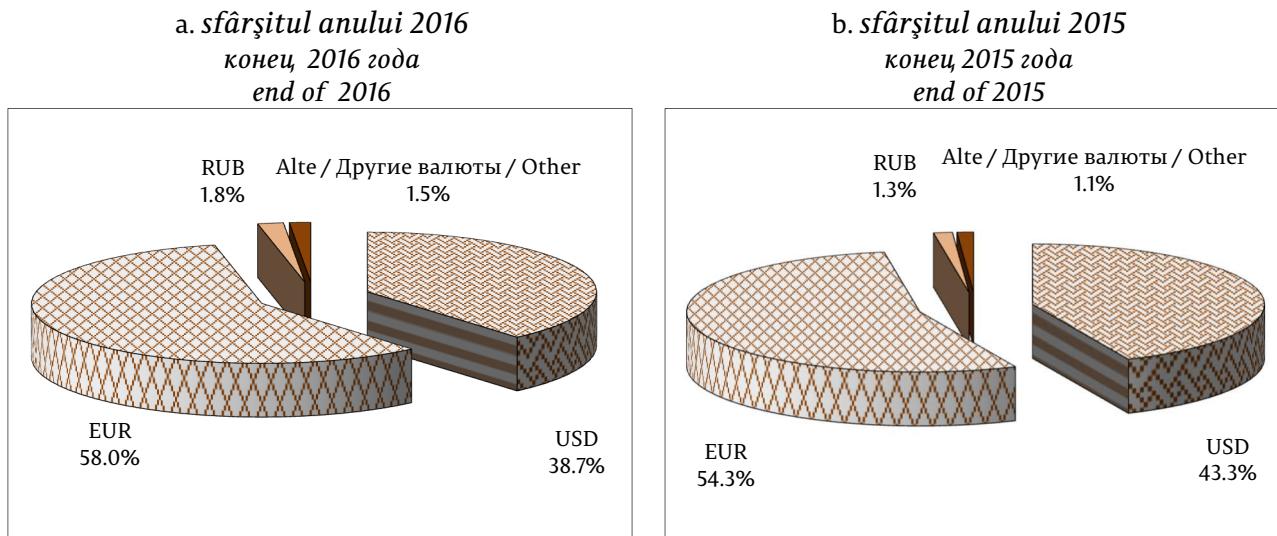
Stocul activelor sub formă de *investiții directe* peste hotare a însumat 249.74 mil. USD, în creștere cu 6.8 la sută comparativ cu sfârșitul anului 2015.

Activele sub formă de *alte investiții* s-au micșorat față de finele anului 2015 cu 17.0 la sută și au constituit 1,627.55 mil. USD, din care o componentă de bază – stocul activelor sub formă de *numerar și depozite* ale băncilor licențiate (29.9 la sută) – la finele anului 2016, a scăzut cu 37.57 mil. USD și a fost, în mare parte, în euro, cu o pondere de 58.0 la sută (în creștere cu 3.7 p.p. comparativ cu sfârșitul anului 2015) și în dolari SUA, cu o pondere de 38.7 la sută (în descreștere cu 4.6 p.p. față de finele anului precedent) (diagrama 37).

Diagrama 37. Structura valutară a activelor externe sub formă de numerar și depozite ale băncilor licențiate

Валютная структура внешних активов в виде наличной валюты и депозитов лицензированных банков

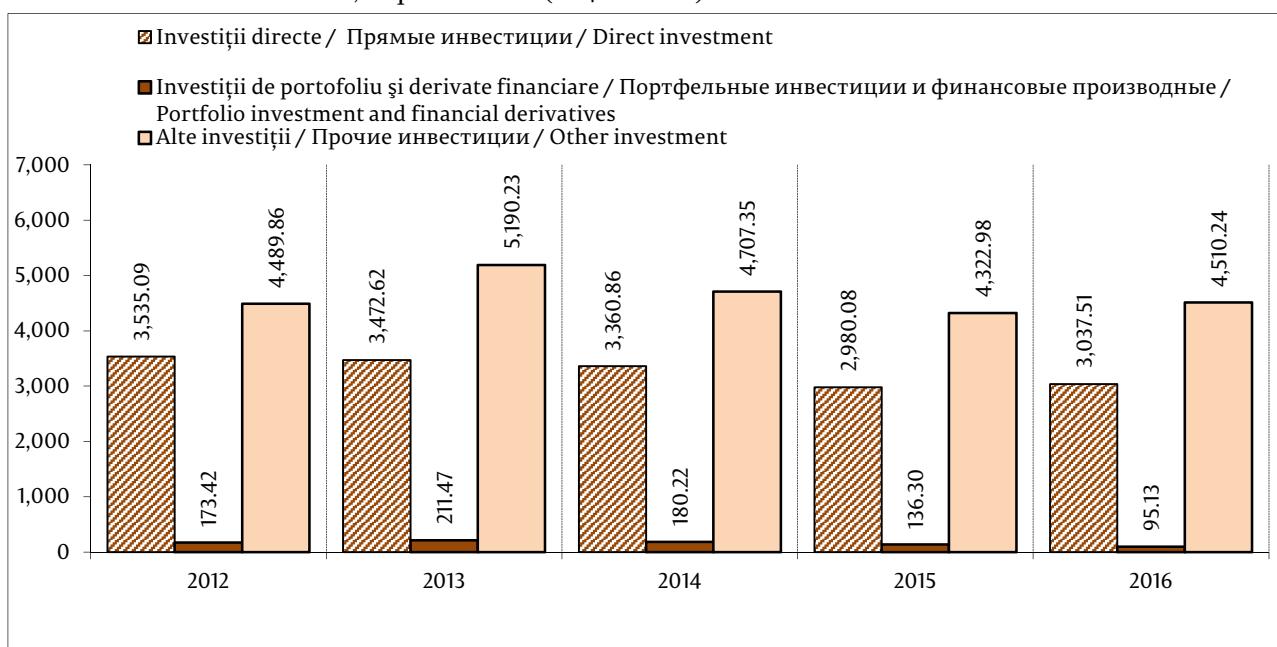
Structure of external assets in the form of currency and deposits held by authorized banks, by currency

Componența ce constituie aproape două treimi din **pasivele financiare** ale țării, *alte investiții*, a totalizat 4,510.24 mil. USD și a fost reprezentată în proporție de 69.6 la sută de împrumuturi, 20.7 la sută – credite comerciale și avansuri, 3.2 la sută – alte pasive, 3.0 la sută – numerar și depozite și 3.5 la sută – alocări de DST. A crescut cu 57.6 la sută, comparativ cu finele anului 2016, stocul de alte pasive, cu 7.6 la sută - stocul de credite comerciale și cu 2.5 la sută – de împrumuturi, în timp ce stocul de numerar și depozite s-a micșorat cu 1.1 la sută, iar cel de alocări de DST - cu 3.4 la sută.

Diagrama 38. Pasivele financiare externe, la sfârșit de perioadă (mil. USD)

Внешние финансовые обязательства по состоянию на конец периода (млн. долларов США)
External financial liabilities, at period-end (US\$ million)

La finele anului 2016, stocul pasivelor sub formă de *numerar și depozite* ale băncilor licențiate a fost, preponderent, în euro, cu o pondere de 44.4 la sută, în scădere comparativ cu finele anului 2015 cu 3.7 p.p. Stocul în dolari SUA a scăzut până la 42.5 la sută față de 44.9 la sută la sfârșitul anului precedent (cu 2.4 p.p.). Stocul în ruble rusești a crescut de la 0.1 la sută până la 0.3 la sută, ponderea leului moldovenesc s-a majorat de la 6.9 la 12.8 cu 2.1 p.p.

Pe parcursul anului 2016, depozitele nerezidenților în băncile licențiate s-au micșorat cu 1.22 mil. USD ca urmare a oscilației ratelor de schimb (-2.29 mil. USD), în pofida fluxului pozitiv din balanță de plăți (1.07 mil. USD). Compoziția valutară a stocului angajamentelor bancare sub formă de valută și depozite este reflectată în diagrama 39 a. și b.

Diagrama 39. Structura valutară a pasivelor externe sub formă de numerar și depozite ale băncilor licențiate

Валютная структура внешних обязательств в виде наличной валюты и депозитов лицензированных банков

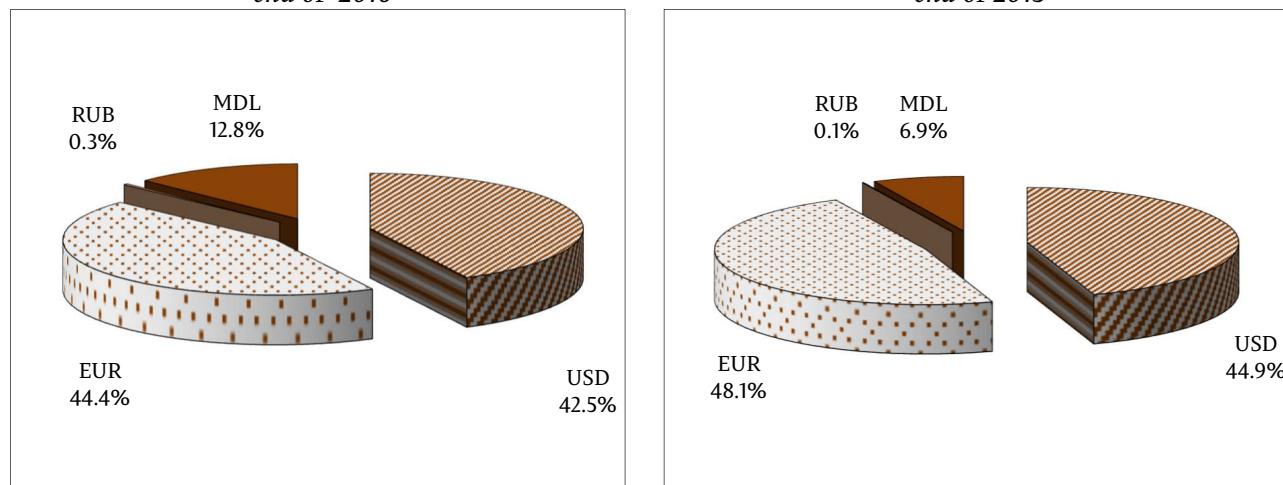
Structure of external liabilities in the form of currency and deposits held by authorized banks, by currency

a. *sfârșitul anului 2016*

конец 2016 года
end of 2016

b. *sfârșitul anului 2015*

конец 2015 года
end of 2015

Stocul total de pasive sub formă de *investiții directe* acumulat la sfârșitul anului 2016 a fost evaluat la 3,037.51 mil. USD (în creștere cu 1.9 la sută sau cu 57.43 mil. USD), din care acțiunile și participațiile în fonduri de investiții dețin o pondere de 43.2 la sută, iar instrumentele de datorie – 56.8 la sută (diagrama 40). Componența instrumentelor de datorie este mixtă, 1,030.87 mil. USD reprezentă stocul împrumuturilor contractate de la investitorii străini direcți, 103.78 mil. USD sunt angajamente sub formă de credite comerciale față de investitorii străini direcți și 589.89 mil. USD este stocul altor datorii față de investitorii străini direcți.

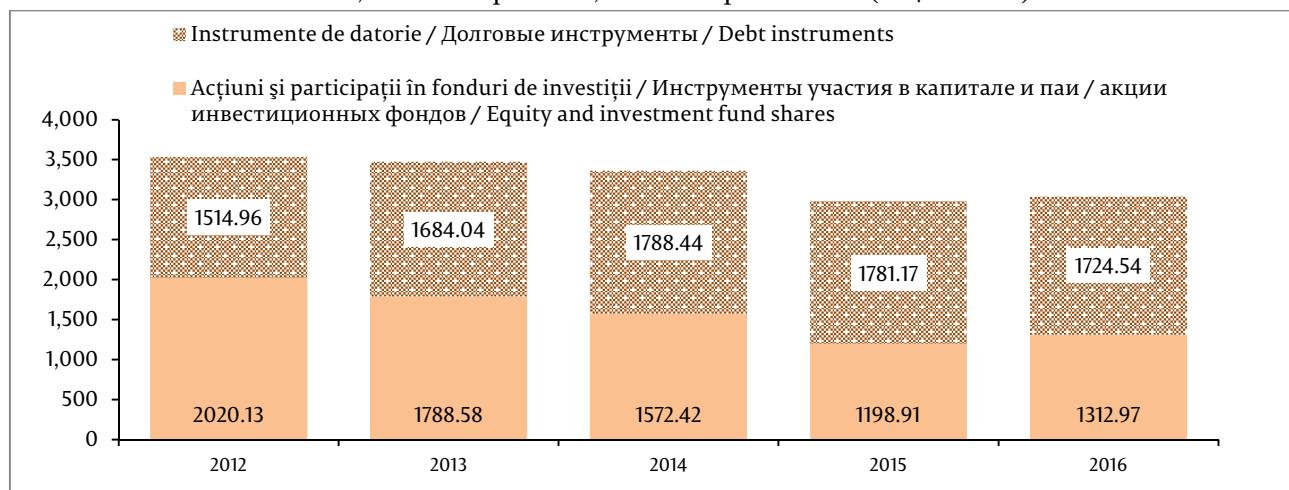
În totalul angajamentelor externe, *investițiilor directe* sub formă de acțiuni și participații la capital le-a revenit o pondere de 17.2 la sută (în creștere cu 1.1 p.p. față de finele anului 2015).

Pe parcursul anului 2016 au fost înregistrate intrări nete de investiții directe în valoare de 90.95 mil. USD, aprecierea prețului acțiunilor a constituit 17.44 mil. USD, evoluția ratei de schimb a valutelor originale față de dolarul SUA a generat o depreciere a valorii acțiunilor de - 35.60 mil. USD, iar alte modificări de stoc au constituit -15.36 mil. USD.

Diagrama 40. Investițiile directe, pasive, componentele de bază, stoc* la sfârșit de perioadă (mil. USD)

Прямые инвестиции, обязательства, основные компоненты (млн. долл. США), остаток* на конец периода

Direct investment liabilities, main components, stock* at period-end (US\$ million)

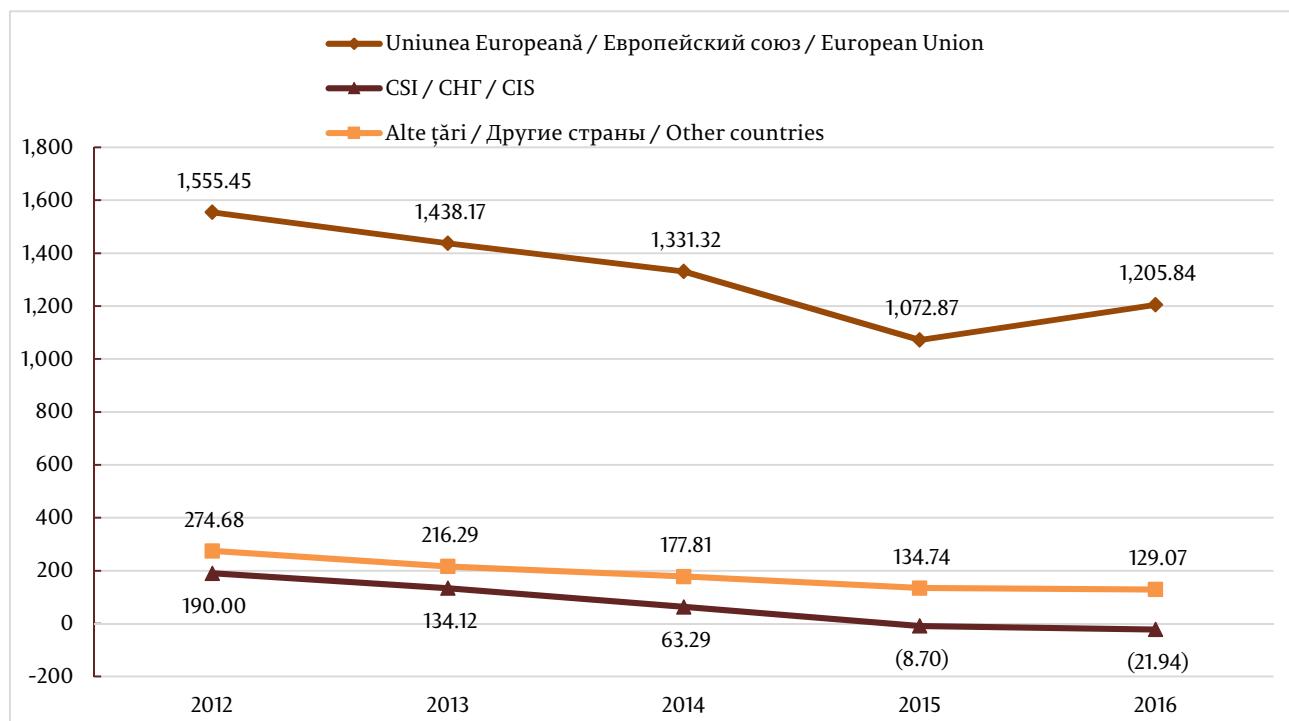
* stocuri calculate conform valorii de bilanț / *остатки, отраженные по методу оценки "собственные средства по балансовой стоимости" / *stocks calculated according to the own funds at book value method

Conform distribuției geografice a investițiilor directe sub formă de acțiuni și participații la capital acumulate, investitorilor din țările UE le-a revenit ponderea majoritară (1,205.84 mil. USD), în creștere cu 12.4 la sută față de finele anului 2015 (diagrama 41).

Diagrama 41. Stocul investițiilor directe*, capital propriu, pe zone geografice (mil. USD)

Прямые инвестиции* – собственный капитал - по регионам (млн. долл. США)

Direct investments in domestic economy stock* – equity, by geographic region (US\$ million)

* stocuri calculate conform valorii de bilanț, distribuția pe țări în baza investitorului nemijlocit / * остатки, отраженные по методу оценки "собственные средства по балансовой стоимости", распределение по странам непосредственного инвестора / * stocks calculated according to the own funds at book value method, by immediate investor's country

Repartiția stocului de investiții directe sub formă de acțiuni și participații la capital acumulate în economia națională, în dinamică pe principalele țări, este reflectată în diagramele 42 și 43.

Diagrama 42. Stocul investițiilor directe*, capital propriu acumulat, pe principalele țări (mil. USD) – Sector bancar

Прямые инвестиции* - накопленный собственный капитал - основные страны (млн. долларов США) - Банковский сектор

Direct investments in domestic economy stock* - equity, by main countries (US\$ million) – Banks

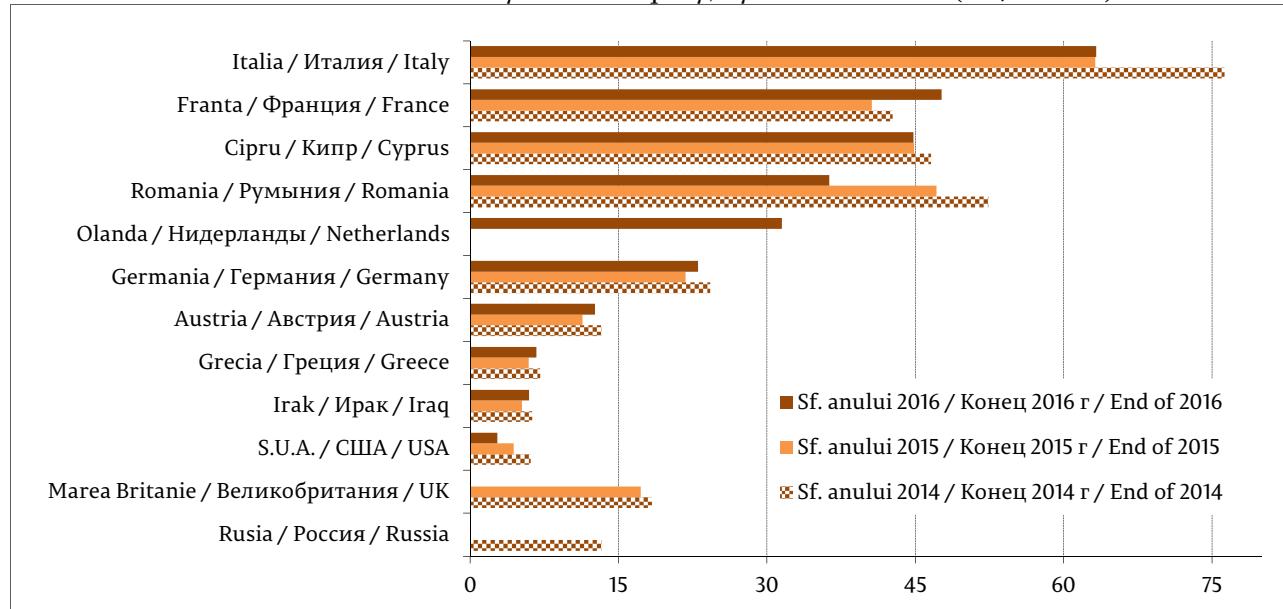
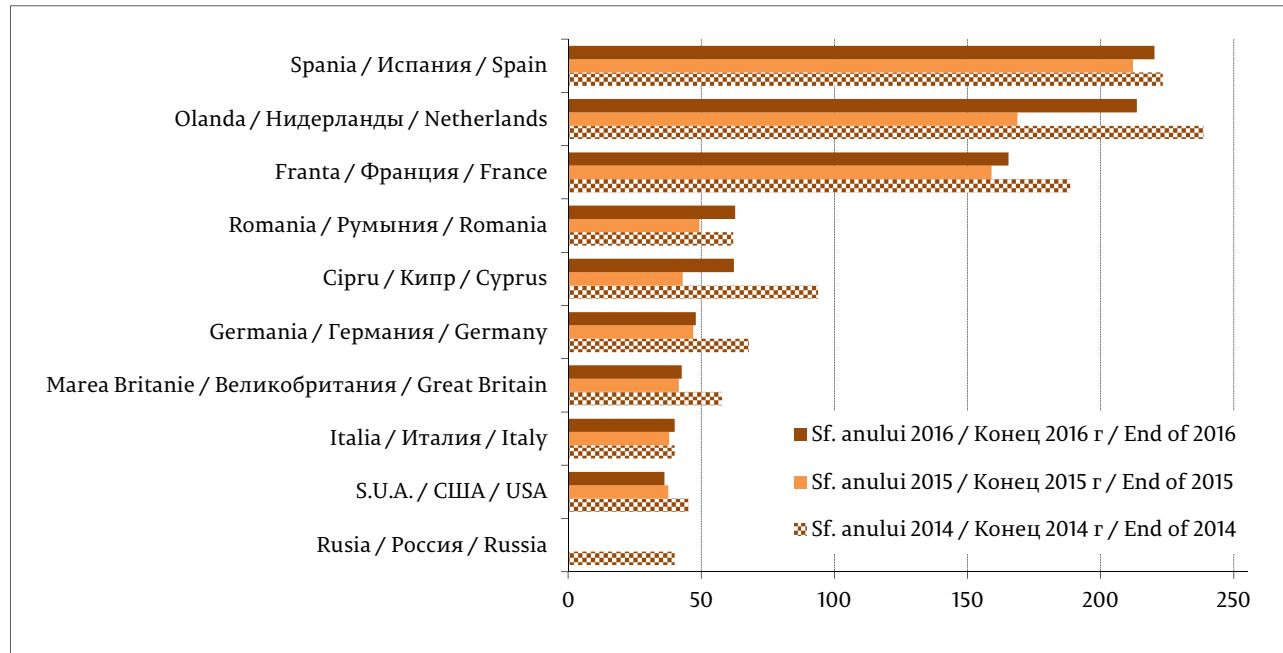

Diagrama 43. Stocul investițiilor directe*, capital propriu acumulat, pe principalele țări (mil. USD) – Alte sectoare

Прямые инвестиции* - накопленный собственный капитал - основные страны (млн. долларов США) - Другие секторы

Direct investments in domestic economy stock* - equity, by main countries (US\$ million) – Other sectors

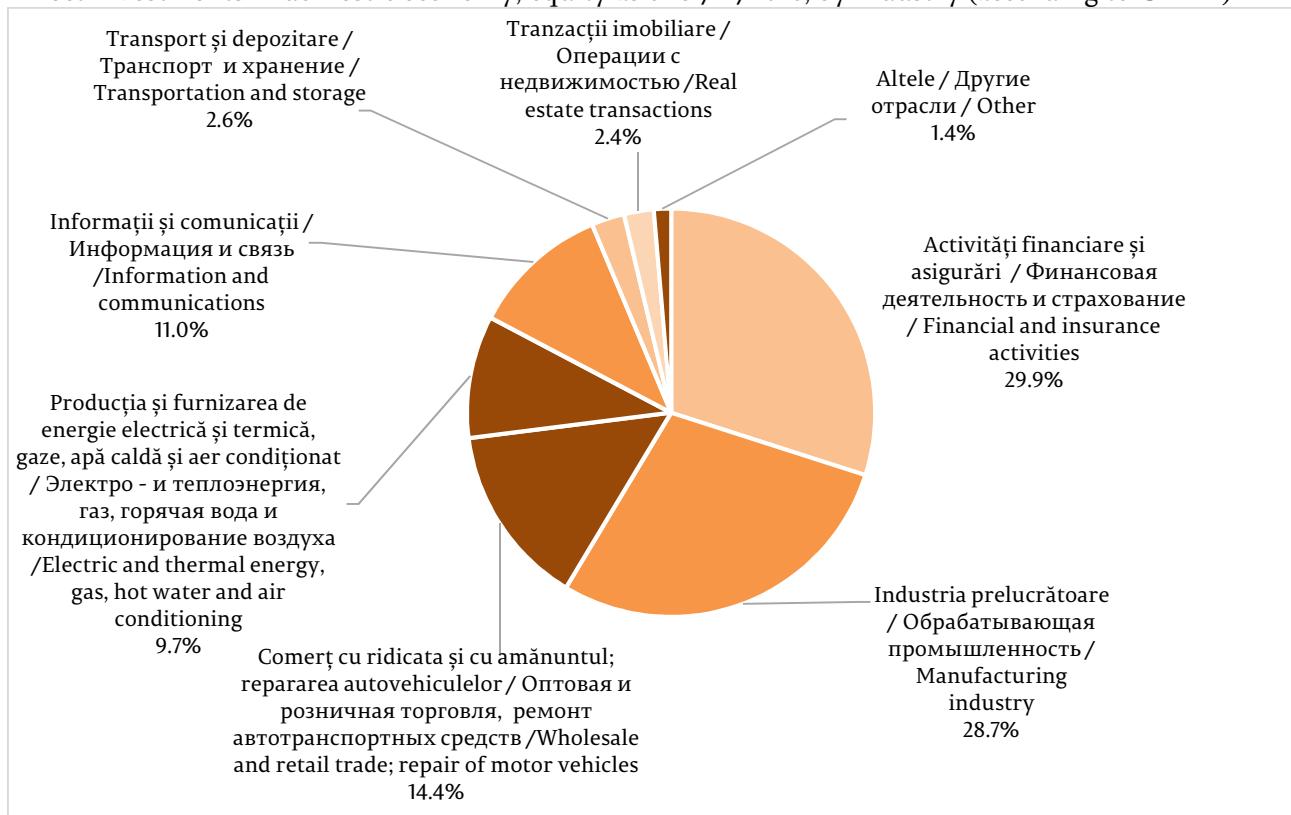
* stocuri calculate conform valorii de bilanț, distribuția pe țări în baza investitorului nemijlocit / * остатки, отраженные по методу оценки "собственные средства по балансовой стоимости", распределение по странам в соответствии с непосредственным инвестором stocks calculated according to the own funds at book value method, by immediate investor's country

Principalele activități economice care au beneficiat de investiții străine sunt: activitățile financiare și de asigurări (29.9 la sută) și industria prelucrătoare (28.7 la sută) din stocul de investiții străine directe sub formă de capital propriu. Alte activități care au atrăs investitori străini au fost comerțul, industria energetică, informații și comunicații, transport și depozitare, tranzacțiile imobiliare (diagrama 44).

Diagrama 44. Investițiile directe, capital propriu acumulat la 31.12.2016, pe activități economice (conform CAEM 2)

Прямые инвестиции - собственный капитал, накопленный по состоянию на 31.12.2016 г., по отраслям (согласно КЭДМ 2)

Direct investments in domestic economy, equity as of 31/12/2016, by industry (according to CEM 2)

Sursa: Elaborat de BNM în baza rapoartelor colectate de BNS

Источник: Разработан НБМ на основе отчетов, собранных НБС

Source: NBM calculations based on reports collected by the NBS

Structura activelor și pasivelor financiare, pe sectoare instituționale

Структура финансовых активов и обязательств по секторам

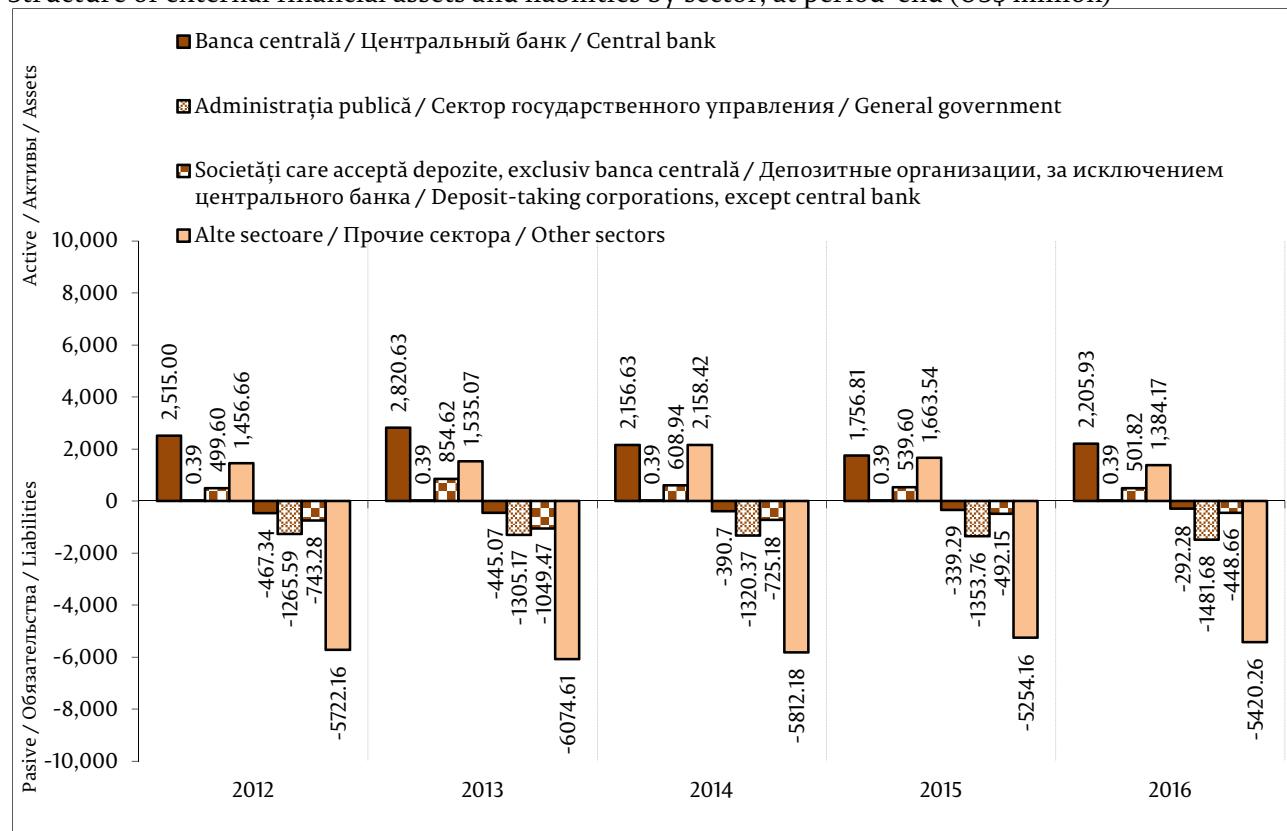
Structure of external financial assets and liabilities by institutional sectors

Structura pe *sectoare instituționale* a activelor și pasivelor externe ale țării la situația din 31.12.2016 nu s-a schimbat esențial față de anul precedent (diagrama 45).

Diagrama 45. Structura sectorială a activelor și pasivelor financiare, la sfârșit de perioadă (mil. USD)

Внешние финансовые активы и обязательства по состоянию на конец периода, по секторам (млн. долларов США)

Structure of external financial assets and liabilities by sector, at period-end (US\$ million)

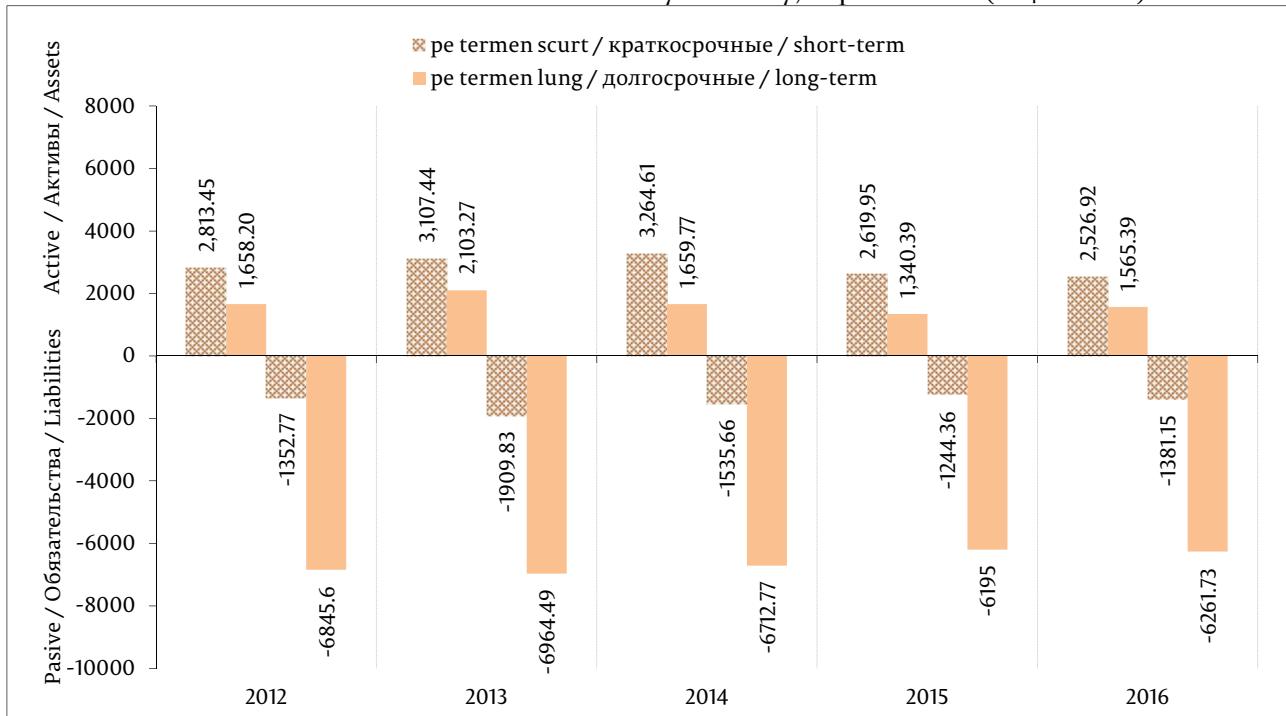
Ponderea principală în totalul activelor externe este deținută constant de sectorul băncii centrale (53.9 la sută), urmat de alte sectoare (33.8 la sută) și de sectorul societăți care acceptă depozite (12.3 la sută). Activele financiare ale altor sectoare s-au micșorat cu 16.8 la sută comparativ cu finele anului 2015. Stocul activelor financiare ale băncii centrale a înregistrat o creștere de 25.6 la sută, iar stocul sectorului societăți care acceptă depozite au scăzut cu 7.0 la sută.

În pasivele externe, altor sectoare le revine permanent ponderea majoră, la 31.12.2016 fiind de 70.9 la sută. Sectorul administrația publică și sectorul societăți care acceptă depozite dețin 19.4 și 5.9 la sută, respectiv, iar banca centrală – 3.8 la sută. Comparativ cu finele anului 2015, angajamentele externe ale sectorului administrația publică au crescut cu 9.4 la sută și ale altor sectoare – cu 3.2 la sută, iar angajamentele băncii centrale au scăzut cu 13.9 la sută și ale sectorului societăți care acceptă depozite – cu 8.8 la sută.

Structura activelor și pasivelor financiare, pe scadențe**Структура финансовых активов и обязательств по срокам погашения****Structure of external financial assets and liabilities by maturity****Diagrama 46. Structura activelor și pasivelor financiare, pe scadențe, la sfârșit de perioadă (mil. USD)**

Структура финансовых активов и обязательств по срокам погашения, по состоянию на конец периода (млн. долл. США)

Structure of external financial assets and liabilities by maturity, at period-end (US\$ million)

În ceea ce privește structura pe *scadențe* (diagrama 46), în totalul creațelor predomină cele pe termen scurt cu 61.7 la sută, alcătuite, în mare parte, din active de rezervă (numerar și depozite, aur monetar, titluri de valoare pe termen scurt și DST) – 40.0 la sută și alte investiții (59.1 la sută). Creațele pe termen lung, cu o pondere de 38.3 la sută în total, sunt în creștere cu 16.8 la sută față de finele anului 2015. Activele oficiale de rezervă (titluri de valoare pe termen lung și poziția de rezervă la FMI) cu un stoc de 1,196.07 mil.UD dețin 76.4 la sută din totalul activelor pe termen lung, urmate de investițiile directe peste hotare (14.8 la sută), alte investiții (8.5 la sută) și de investițiile de portofoliu (0.3 la sută).

În structura angajamentelor financiare externe, ponderea principală le revine celor pe termen lung (81.9 la sută), cele pe termen scurt deținând o pondere de 18.1 la sută. Stocurile angajamentelor pe termen scurt au crescut cu 11.0 la sută, iar cele pe termen lung – cu 1.1 la sută.

Angajamentele, atât cele pe termen lung, cât și cele pe termen scurt, sunt reprezentate, în principal, de alte investiții (51.7 și 92.1 la sută, respectiv) și de investițiile directe (46.9 și 7.5 la sută, respectiv).

III. DATORIA EXTERNĂ A REPUBLICII MOLDOVA LA 31.12.2016

III. ВНЕШНИЙ ДОЛГ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА на 31.12.2016

III. EXTERNAL DEBT OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA AS OF 12/31/2016

Datoria externă brută a Republicii Moldova la 31.12.2016 a constituit 6,235.23 mil. USD, majorându-se cu 2.1 la sută sau cu 131.02 mil. USD față de 31.12.2015 (tabelul 23).

Tabelul 23. Datoria externă brută (MBP6), la sfârșitul perioadei (mil. USD)

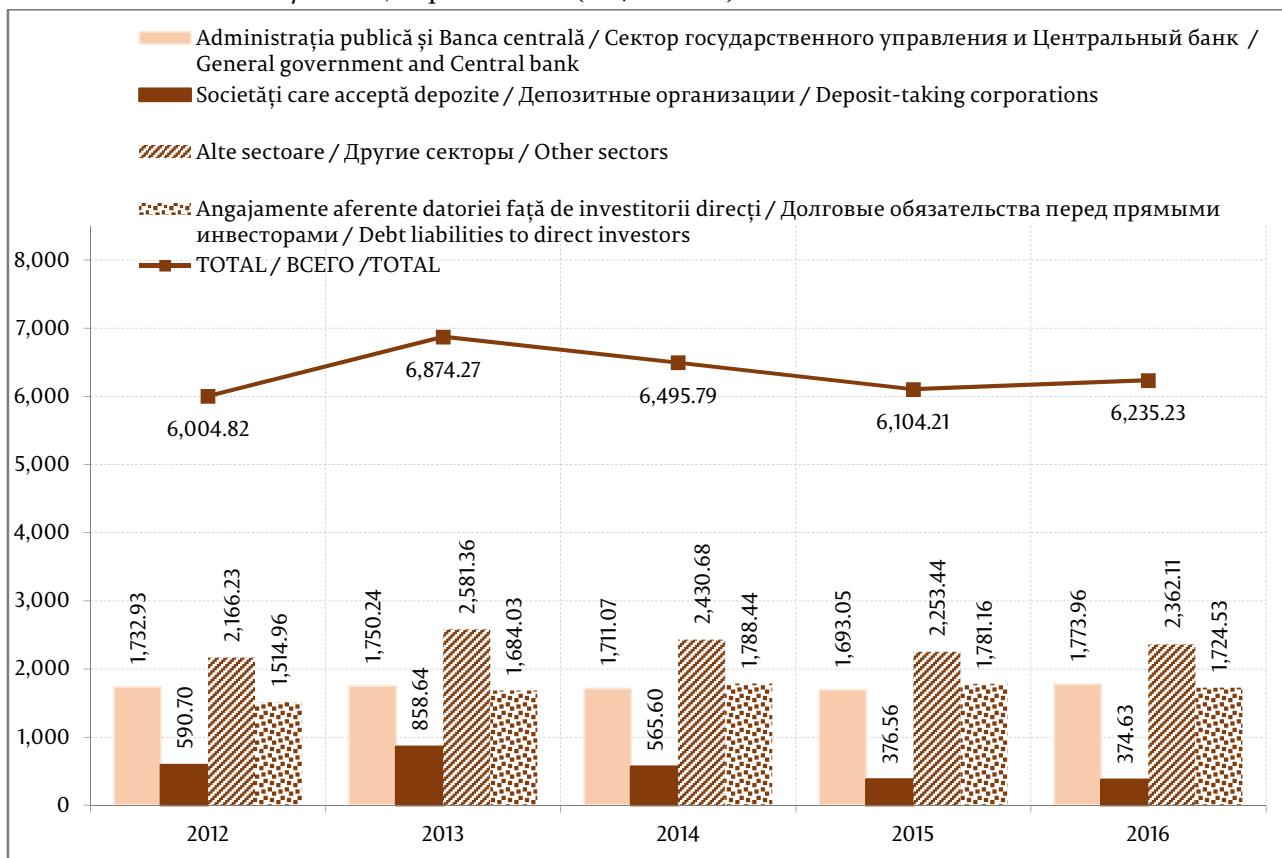
Валовой внешний долг (РПБ6), на конец периода (млн. долл. США)

Gross external debt (BPM6), at period-end (US\$ million)

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*
Administrația publică / Сектор гос. управления / General government	1265.59	1305.17	1320.37	1353.76	1481.68
<i>Pe termen scurt / Краткосрочные обязательства / Short-term</i>				0.07	0.46
Investiții de portofoliu / Портфельные инвестиции / Portfolio investment				0.07	0.46
<i>Pe termen lung / Долгосрочные обязательства / Long-term</i>	1265.59	1305.17	1320.37	1353.69	1481.22
Împrumuturi / Ссуды и займы / Loans	1084.14	1123.89	1149.88	1190.44	1323.47
Alocări de DST / Распределение СДР / SDR allocations	181.45	181.28	170.49	163.25	157.75
Banca centrală / Центральный банк / Central bank	467.34	445.07	390.70	339.29	292.28
<i>Pe termen lung / Долгосрочные обязательства / Long-term</i>	467.34	445.07	390.70	339.29	292.28
Împrumuturi / Ссуды и займы / Loans	467.34	445.07	390.70	339.29	292.28
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală					
Депозитные организации, за исключением центрального банка	590.70	858.64	565.60	376.56	374.63
Deposit-taking corporations, except central bank					
<i>Pe termen scurt / Краткосрочные обязательства / Short-term</i>	202.79	431.15	266.66	172.63	228.10
Împrumuturi / Ссуды и займы / Loans	52.38	55.10	28.38	28.53	28.57
Numerar și depozite / Наличная валюта и депозиты / Currency and deposits	144.74	366.57	230.17	136.46	135.24
Alte / Прочие / Other	5.67	9.48	8.11	7.64	64.29
<i>Pe termen lung / Долгосрочные обязательства / Long-term</i>	387.91	427.49	298.94	203.93	146.53
Împrumuturi / Ссуды и займы / Loans	387.91	427.49	298.94	203.93	146.53
Alte sectoare / Другие секторы / Other sectors	2166.23	2581.36	2430.68	2253.44	2362.11
<i>Pe termen scurt / Краткосрочные обязательства / Short-term</i>	1044.50	1341.58	1148.27	970.45	1044.52
Împrumuturi / Ссуды и займы / Loans	55.21	77.52	38.74	44.06	58.21
Numerar și depozite / Наличная валюта и депозиты / Currency and deposits	0.06	4.76	3.40	0.84	0.60
Credite comerciale și avansuri / Торговые кредиты и авансы	893.49	1167.56	1018.39	841.81	905.97
Trade credit and advances					
Alte, din care: / Прочие, в т.ч.: / Other, of which:	95.74	91.74	87.74	83.74	79.74
datoria pentru resurse energetice					
задолженность за импорт топливных товаров / debt for energy resources	94.12	90.12	86.12	82.12	78.12
<i>Pe termen lung / Долгосрочные обязательства / Long-term</i>	1121.73	1239.78	1282.41	1282.99	1317.59
Împrumuturi / Ссуды и займы / Loans	1094.10	1203.67	1250.91	1256.95	1289.58
Credite comerciale și avansuri / Торговые кредиты и авансы / Trade credit and advances	27.63	36.11	31.50	26.04	28.01
Investiții directe: creditarea intragrup					
Прямые инвестиции: межфилиальное кредитование	1514.96	1684.03	1788.44	1781.16	1724.53
Direct investment: intercompany lending					
Angajamente aferente datoriei față de investitorii direcți					
Долговые обязательства перед прямыми инвесторами	1514.96	1684.03	1788.44	1781.16	1724.53
Debt liabilities of foreign investment enterprises to direct investors					
<i>Pe termen scurt / Краткосрочные обязательства / Short-term</i>	110.60	138.77	126.87	106.44	115.51
Împrumuturi / Ссуды и займы / Loans	8.25	5.03	10.22	10.01	11.73
Credite comerciale și avansuri / Торговые кредиты и авансы / Trade credit and advances	102.35	133.74	116.65	96.43	103.78
<i>Pe termen lung / Долгосрочные обязательства / Long-term</i>	1404.36	1545.26	1661.57	1674.72	1609.02
Împrumuturi / Ссуды и займы / Loans	992.81	1097.72	1093.98	1065.84	1019.13
Alte / Прочие / Other	411.55	447.54	567.59	608.88	589.89
TOTAL / ВСЕГО / TOTAL	6004.82	6874.27	6495.79	6104.21	6235.23

* date revizuite / * пересмотренные данные / * revised data

Pe sectoare instituționale, la 31.12.2016, datoria externă este repartizată după cum urmează: alte sectoare – 37.9 la sută, administrația publică – 23.8 la sută, societăți care acceptă depozite – 6.0 la sută, banca centrală – 4.7 la sută (diagrama 47). Datoriile în cadrul investițiilor directe (creditarea intragrup) nu se repartizează sectorial, lor revenindu-le o pondere de 27.7 la sută.

Diagrama 47. Datoria externă brută¹⁵, prezentare sectorială, la sfârșitul perioadei (mil. USD)Валовой внешний долг¹⁶ по секторам, по состоянию на конец периода (млн.долл. США)Gross external debt¹⁷ by sector, at period-end (US\$ million)

La sfârșitul anului 2016, *datoria externă publică și public garantată* (28.5 la sută din total) a însumat 1,779.36 mil. USD (a crescut cu 4.5 la sută față de finele anului 2015), iar cea *privată negarantată* – 4,455.87 mil. USD (a crescut cu 1.2 la sută comparativ cu 31.12.2015, reprezentând 71.5 la sută din total) (tabelul 24).

¹⁵ Stocul total al datoriei externe brute calculate conform standardului MBP6 (SDE 2013) este același ca și în MBP5, dar cu schimbări în structură. Arieratele la deservirea împrumuturilor externe nu sunt reflectate ca o componentă separată, ci împreună cu împrumuturile la care se referă. Celelalte arierate sunt divizate pe scadențe, în special datoria pentru importul de gaze naturale este inclusă în datoria pe termen lung la creditarea intragrup în cadrul investițiilor directe.

¹⁶ Общая сумма валового внешнего долга, посчитанного согласно стандарту РПБ6 (СВД 2013), такая же, как согласно предыдущему стандарту (РПБ5), но с рядом изменений в структуре. Просроченная задолженность по внешним кредитам отражается не отдельно, а вместе с суммой кредитов, к которым она относится. Прочая просроченная задолженность разделяется по срокам погашения, в частности, задолженности за импорт природного газа были включены в долгосрочный долг и отражаются в статье «Прямые инвестиции: межфилиальное кредитование».

¹⁷ The total stock of gross external debt calculated according to BPM6 standard (EDS 2013) is the same as according to BPM5, but with changes in structure. The arrears on external debt service are not reflected as a separate component, but together with the loans to which they refer. Other arrears are divided by maturity, particularly the debt for the import of natural gas is included in the long-term debt within intercompany lending under direct investment.

Tabelul 24. Datoria externă publică, public garantată și datoria privată negarantată, la sfârșitul perioadei (mil. USD)

Внешний публичный долг, гарантированный государством долг частного сектора и негарантированный долг частного сектора, на конец периода (млн. долларов США)

External public and publicly guaranteed debt and non-guaranteed private debt at period-end (US\$ mil.)

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*
Datoria publică și public garantată					
Публичный долг и гарантированный государством долг	1762.57	1774.92	1731.05	1702.11	1779.36
Public and publicly guaranteed debt					
<i>Pe termen scurt / Краткосрочные обязательства / Short-term</i>				0.07	0.46
Investiții de portofoliu / Портфельные инвестиции / Portfolio investment				0.07	0.46
<i>Pe termen lung / Долгосрочные обязательства / Long-term</i>	1762.57	1774.92	1731.05	1702.04	1778.90
Împrumuturi / Ссуды и займы / Loans	1581.12	1593.64	1560.56	1538.79	1621.15
din care datoria corporațiilor publice și UAT**					
в т.ч. долг государственных корпораций и АТЕ	46.47	38.09	34.23	25.73	21.95
of which: debt of public corporations and ATU					
Alocări de DST / Распределение СДР / SDR allocations	181.45	181.28	170.49	163.25	157.75
Datoria privată negarantată					
Негарантированный долг частного сектора	4242.25	5099.35	4764.74	4402.10	4455.87
Non-guaranteed private debt					
<i>Pe termen scurt / Краткосрочные обязательства / Short-term</i>	1247.29	1772.73	1414.93	1143.08	1272.62
Împrumuturi / Ссуды и займы / Loans	107.59	132.62	67.12	72.59	86.78
Numerar și depozite / Наличная валюта и депозиты /					
Currency and deposits	144.80	371.33	233.57	137.30	135.84
Credite comerciale și avansuri / Торговые кредиты и авансы /					
Trade credit and advances	893.49	1167.56	1018.39	841.81	905.97
Alte / Прочие / Other	101.41	101.22	95.85	91.38	144.03
<i>Pe termen lung / Долгосрочные обязательства / Long-term</i>	1480.00	1642.59	1561.37	1477.86	1458.72
Împrumuturi / Ссуды и займы / Loans	1452.37	1606.48	1529.87	1451.82	1430.71
Credite comerciale și avansuri / Торговые кредиты и авансы /					
Trade credit and advances	27.63	36.11	31.50	26.04	28.01
Investiții directe: creditarea intragrup					
Прямые инвестиции: межфилиальное кредитование	1514.96	1684.03	1788.44	1781.16	1724.53
Direct investment: intercompany lending					
Angajamente aferente datoriei față de investitorii direcți					
Долговые обязательства перед прямыми инвесторами	1514.96	1684.03	1788.44	1781.16	1724.53
Debt liabilities of foreign investment enterprises to direct investors					
<i>Pe termen scurt / Краткосрочные обязательства / Short-term</i>	110.60	138.77	126.87	106.44	115.51
Împrumuturi / Ссуды и займы / Loans	8.25	5.03	10.22	10.01	11.73
Credite comerciale și avansuri / Торговые кредиты и авансы /					
Trade credit and advances	102.35	133.74	116.65	96.43	103.78
<i>Pe termen lung / Долгосрочные обязательства / Long-term</i>	1404.36	1545.26	1661.57	1674.72	1609.02
Împrumuturi / Ссуды и займы / Loans	992.81	1097.72	1093.98	1065.84	1019.13
Angajamente aferente datoriei (resurse energetice)					
Долговые обязательства (энергетические ресурсы)	411.55	447.54	567.59	608.88	589.89
Debt liabilities (energy resources)					
TOTAL / ВСЕГО / TOTAL	6004.82	6874.27	6495.79	6104.21	6235.23

* date revizuite / * пересмотренные данные / * revised data

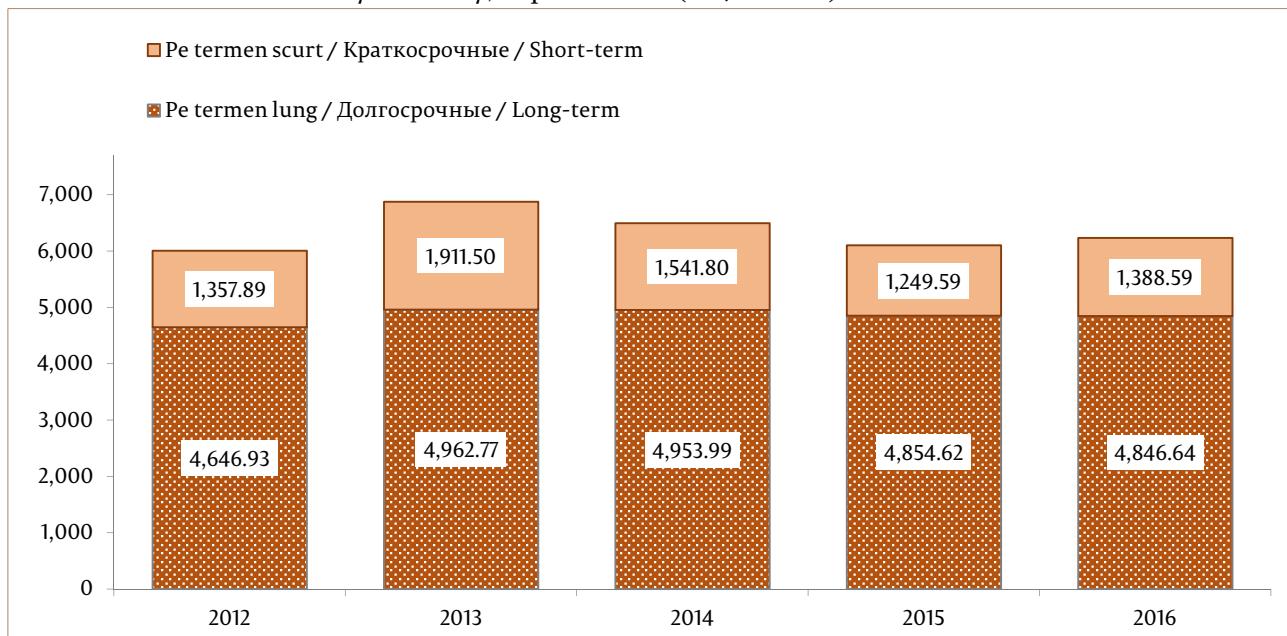
** UAT – unități administrativ-teritoriale / ATE – административно-территориальные единицы / ATU – administrative-territorial units

Evoluția structurii datoriei externe pe scadențe este prezentată în diagrama 48.

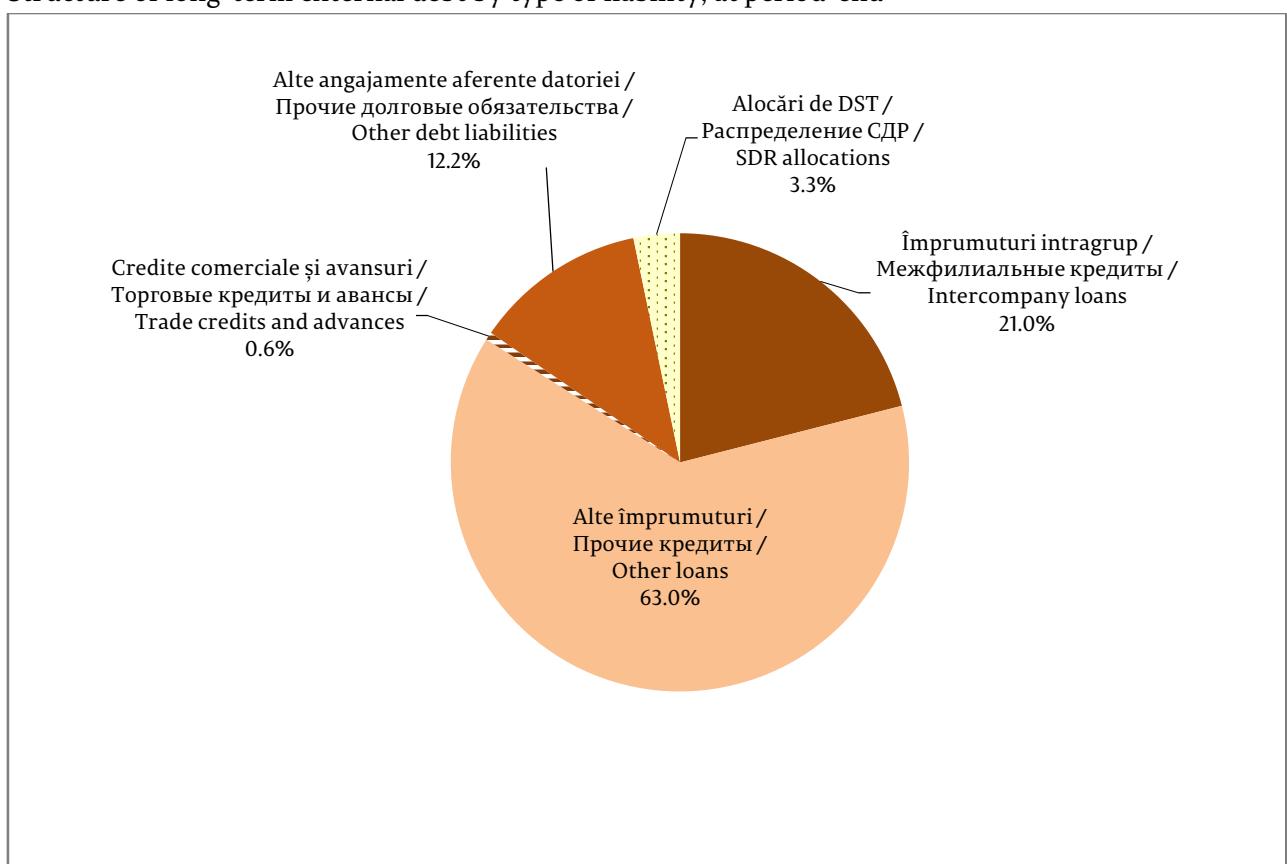
La 31 decembrie 2016, angajamentele *pe termen lung* au însumat 4,846.64 mil. USD (cu 0.2 la sută mai puțin față de 31.12.2015) constând din: împrumuturi de la investitorii direcți în proporție de 21.0 la sută, alte împrumuturi pe termen lung – 63.0 la sută, alte angajamente aferente datoriei – 12.2 la sută, alocări de DST – 3.3 la sută și credite comerciale și avansuri – 0.6 la sută (diagrama 49).

Diagrama 48. Structura datoriei externe, pe scadente, la sfârșitul perioadei (mil. USD)

Структура внешнего долга по срокам погашения, на конец периода (млн. долларов США)
Structure of external debt by maturity, at period-end (US\$ million)

Diagrama 49. Structura datoriei externe pe termen lung, pe tipuri de angajamente, la sfârșitul perioadei

Структура долгосрочных внешних обязательств, на конец периода
Structure of long-term external debt by type of liability, at period-end

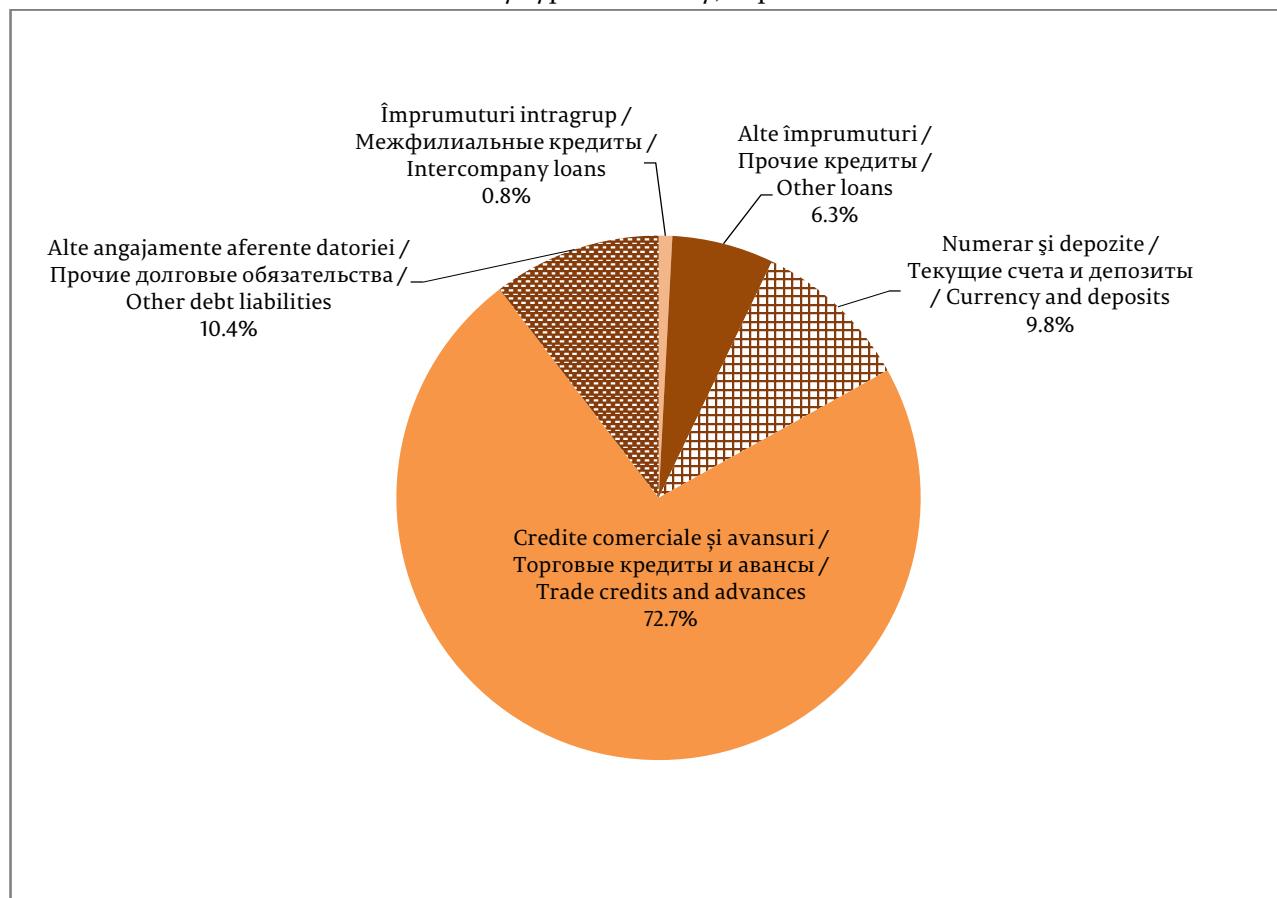

Datoria externă pe *termen scurt* s-a cifrat la 1,388.59 mil. USD (cu 11.1 la sută mai mult față de 31.12.2015) și a cuprins: credite comerciale și avansuri (constituite în majoritate din avansuri primite și facturi neachitate la termen) – 72.7 la sută, conturi și depozite bancare (la termen și la vedere) ale nerezidenților în băncile licențiate din Republica Moldova – 9.8 la sută, alte angajamente aferente datoriei – 10.4 la sută, alte împrumuturi pe termen scurt – 6.3 la sută, precum și împrumuturi intragrup – 0.8 la sută (diagrama 50).

Diagrama 50. Structura datoriei externe pe termen scurt, pe tipuri de angajamente, la sfârșitul perioadei

Структура краткосрочных внешних обязательств, на конец периода

Structure of short-term external debt by type of liability, at period-end

Datoria externă sub formă de *împrumuturi și alocări de DST* a constituit 4,327.71 mil. USD (69.4 la sută din datoria externă brută), din care 41.1 la sută revin sectorului public (datoria BNM, datoria de stat directă și datoria privată asumată de stat în urma executării garanțiilor, datoria corporațiilor publice și UAT), iar 58.9 la sută le revin împrumuturilor contractate de agenții economici din sectorul privat, inclusiv în cadrul creditării intragrup (tabelul 25). Față de situația de la sfârșitul anului 2015, stocul împrumuturilor și alocărilor de DST a înregistrat o creștere de 0.6 la sută.

Tabelul 25. Împrumuturi, alocări de DST și titluri de angajamente, prezentare sectorială, la sfârșitul perioadei (mil. USD)

Кредиты, распределение СДР и долговые ценные бумаги, по секторам, на конец периода (млн. долларов США)

Loans, SDR allocations and debt securities by sector, at period-end (US\$ million)

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*
Banca centrală / Центральный банк / Central bank	467.34	445.07	390.70	339.29	292.28
Împrumuturi (de la FMI) / Кредиты МВФ / Loans (from the IMF)	467.34	445.07	390.70	339.29	292.28
Datoria de stat directă					
Прямой государственный долг	1239.92	1286.62	1305.02	1337.09	1465.13
Direct governmental debt					
Împrumuturi / Ссуды и займы / Loans	1058.47	1105.34	1134.53	1173.77	1306.92
Investiții de portofoliu / Портфельные инвестиции / Portfolio investment				0.07	0.46
Alocări de DST / Распределение СДР / SDR allocations	181.45	181.28	170.49	163.25	157.75
Datoria garantată asumată de stat					
Принятый к обслуживанию государством гарантированный долг частного сектора	5.65	3.55	1.10		
Publicly guaranteed assumed debt					
Alte sectoare / Другие секторы / Other sectors	5.65	3.55	1.10		
Datoria UAT** / Долг АТЕ / Debt of ATU	20.02	15.00	14.25	16.67	16.55
Datoria corporațiilor publice					
Долг государственных корпораций	26.45	23.09	19.98	9.06	5.40
Debt of public corporations					
Alte sectoare / Другие секторы / Other sectors	26.45	23.09	19.98	9.06	5.40
Datoria privată garantată de stat					
Гарантированный государством долг частного сектора	3.19	1.60			
Private debt guaranteed by the government					
Alte sectoare / Другие секторы / Other sectors	3.19	1.60			
Datoria privată negarantată de stat					
Негарантированный государством долг частного сектора	2561.02	2841.84	2701.19	2600.26	2548.35
Non-guaranteed private debt					
Бănci / Банки / Banks	440.29	482.59	327.32	232.46	175.10
Alte sectoare (inclusiv de la investitorii direcți)					
Другие секторы (от прямых инвесторов включительно)	2120.73	2359.25	2373.87	2367.80	2373.25
Other sectors (including intercompany lending)					
TOTAL / ВСЕГО / TOTAL	4323.59	4616.77	4432.24	4302.37	4327.71

* date revizuite / * пересмотренные данные / * revised data

** UAT – unități administrativ-teritoriale / АТЕ – административно-территориальные единицы / ATU – administrative-territorial units

Pe parcursul anului 2016, Republica Moldova a beneficiat în continuare de sprijinul organizațiilor internaționale, Guvernul și unitățile administrativ-teritoriale valorificând 233.58 mil. USD pentru proiecte finanțate din surse externe (tabelul 26).

Tabelul 26. Împrumuturi, alocări de DST și titluri de angajamente – detalii suplimentare (mil. USD)

Кредиты, распределение СДР и долговые ценные бумаги – дополнительные детали (млн. долларов США)

Loans, SDR allocations and debt securities – additional details (US\$ million)

	Stoc la / Остаток на / Stock as of 31.12.2015	Intrări / Привле- чение / Inflow	Plăti reale de principal / Погашение основного долга / Actual principal payments	Fluctuația ratei de schimb / Изменение валютного курса / Exchange rate changes	Alte modificări / Другие изменения / Other changes	Stoc la / Остаток на / Stock as of 31.12.2016
Datoria BNM / Долг НБМ / Debt of NBM	339.29	11.74	-48.65	-10.10		292.28
credite multilaterale международные организации multilateral loans	339.29	11.74	-48.65	-10.10		292.28
Datoria de stat directă Прямой государственный долг Direct governmental debt	1337.09	230.80	-55.37	-47.39		1465.13
credite multilaterale și alocările de DST международные организации и распределение СДР multilateral loans and SDR allocations	1144.80	157.72	-46.13	-42.08		1214.31
credite bilaterale двусторонние кредиторы bilateral loans	192.22	72.63	-9.18	-5.31		250.36
titluri de angajamente pe termen scurt краткосрочные долговые ценные бумаги short-term debt securities	0.07	0.45	-0.06			0.46
Datoria UAT / Долг ATE / Debt of ATU	16.67	2.78	-2.34	-0.55		16.55
credite multilaterale международные организации multilateral loans	16.35	2.78	-2.27	-0.54		16.32
de la alți creditori другие кредиторы from other creditors	0.32		-0.07	-0.02		0.23
Datoria corporațiilor publice Долг государственных корпораций Debt of public corporations	9.06		-3.45	-0.21		5.40
credite multilaterale международные организации multilateral loans	6.11		-0.98	-0.21		4.92
de la alți creditori другие кредиторы from other creditors	2.95		-2.47			0.48
Datoria privată negarantată de stat Негарантированный государством долг частного сектора	2600.26	233.49	-283.24	-21.22	19.06	2548.35
Non-guaranteed private debt						
credite multilaterale международные организации multilateral loans	204.63	15.39	-61.44	-2.38		156.20
de la alți creditori другие кредиторы from other creditors	2395.63	218.10	-221.80	-18.84	19.06	2392.15
TOTAL / ВСЕГО / TOTAL	4302.37	478.81	-393.05	-79.48	19.06	4327.71

Distribuția angajamentelor externe pe principalii creditori este prezentată în tabelul 27.

La 31.12.2016, datoria de stat directă față de *creditorii multilaterali* a constituit 1,214.31 mil. USD, în creștere cu 6.1 la sută față de 31.12.2015. Ponderea majoră în stocul datoriei de stat față de creditorii multilaterali au deținut-o: AID – 46.5 la sută, FMI – 23.0 la sută, BEI – 12.9 la sută, BIRD – 5.6 la sută, FIDA – 5.0 la sută, BERD – 4.7 la sută, BDCE – 2.3 la sută.

Tabelul 27. Împrumuturi externe, alocări de DST și titluri de angajamente, pe creditori, la sfârșitul perioadei (mil. USD)

Кредиты, распределение СДР и долговые ценные бумаги по кредиторам, на конец периода (млн. долларов США)

External loans, SDR allocations and debt securities, by creditor, at period-end (US\$ million)

	2012	2013	2014	2015	2016
Banca centrală / Центральный банк / Central bank	467.34	445.07	390.70	339.29	292.28
Împrumuturi de la FMI / Кредиты МВФ / IMF loans	467.34	445.07	390.70	339.29	292.28
Datoria de stat directă / Прямой государственный долг / Direct governmental debt	1239.92	1286.62	1305.02	1337.09	1465.13
<i>Organisme internationale / Международные организации / Multilateral creditors</i>	1039.32	1107.07	1133.91	1144.80	1214.31
AID / MAP / IDA	507.79	534.21	534.75	542.07	564.41
FMI / МВФ / IMF	327.89	327.58	308.09	289.46	279.69
BEI / ЕИБ / EIB	62.03	86.48	124.55	145.77	156.25
BIRD / МБРР / IBRD	55.14	34.49	29.41	28.44	68.22
FIDA / МФСР / IFAD	54.24	63.84	61.51	61.77	60.51
BERD / ЕБРР / EBRD	14.41	32.74	48.07	50.29	57.06
BDCE / БРСЕ / CEB	17.82	27.73	27.53	27.00	28.17
Relații bilaterale / Двусторонние кредиторы / Bilateral creditors	200.60	179.55	171.11	192.22	250.36
România / Румыния / Romania	8.06	6.71	5.37	4.03	65.41
Japonia / Япония / Japan	16.25	10.38	24.62	55.03	56.94
Rusia / Россия / Russia	84.68	70.06	55.45	53.20	50.23
SUA / США / USA	46.07	43.49	40.89	38.31	35.73
Austria / Австрия / Austria	9.04	15.21	18.00	18.79	21.75
Germania / Германия / Germany	30.31	28.65	22.81	19.69	17.92
Turcia / Турция / Turkey	5.56	4.76	3.97	3.17	2.38
altele / другие / other	0.63	0.29			
<i>Alți creditori / Другие кредиторы / Other creditors</i>				0.07	0.46
Titluri de angajamente / Долговые ценные бумаги / Debt securities				0.07	0.46
Datoria garantată asumată de stat / Принятый к обслуживанию государством гарантированный долг частного сектора	5.65	3.55	1.10		
<i>Publicly guaranteed assumed debt</i>					
Datoria UAT / Долг АТЕ / Debt of ATU	20.02	15.00	14.25	16.67	16.55
<i>Organisme internationale / Международные организации / Multilateral creditors</i>	11.32	13.95	14.25	16.35	16.32
BEI / ЕИБ / EIB	6.63	6.88	6.08	8.68	7.83
CFI / МФК / IFC	4.69	7.07	7.37	5.73	4.38
BERD / ЕБРР / EBRD				0.80	1.94
<i>Alți creditori / Другие кредиторы / Other creditors</i>	8.70	1.05		0.32	0.23
Datoria corporațiilor publice / Долг государственных корпораций	26.45	23.09	19.98	9.06	5.40
<i>Debt of public corporations</i>					
<i>Organisme internationale / Международные организации / Multilateral creditors</i>	16.50	5.67	7.24	6.11	4.92
BERD / ЕБРР / EBRD	14.86	5.67	7.24	6.11	4.92
BEI / ЕИБ / EIB	1.64				
<i>Alți creditori / Другие кредиторы / Other creditors</i>	9.95	17.42	12.74	2.95	0.48
Datoria privată garantată de stat					
Гарантированный государством долг частного сектора	3.19	1.60			
<i>Private debt guaranteed by the government</i>					
<i>Organisme internationale / Международные организации / Multilateral creditors</i>	3.19	1.60			
BERD / ЕБРР / EBRD	3.19	1.60			
Datoria privată negarantată de stat					
Негарантируемый государством долг частного сектора	2561.02	2841.84	2701.19	2600.26	2548.35
<i>Non-guaranteed private debt</i>					
<i>Organisme internationale / Международные организации / Multilateral creditors</i>	349.86	361.57	274.34	204.63	156.20
<i>Alți creditori / Другие кредиторы / Other creditors</i>	2211.16	2480.27	2426.85	2395.63	2392.15
TOTAL / ВСЕГО / TOTAL	4323.59	4616.77	4432.24	4302.37	4327.71

Angajamentele față de *creditorii bilaterali* au constituit 250.36 mil. USD, în creștere față de 31.12.2015 cu 30.2 la sută. În structura datoriei față de creditorii bilaterali de menționat ponderea de 26.1 la sută a României, 22.7 la sută – a Japoniei, 20.1 la sută – a Rusiei, 14.3 la sută – a SUA.

Față de organisme internaționale, la situația din 31.12.2016, Republica Moldova, pe ansamblul sectoarelor instituționale, a acumulat datorii sub formă de împrumuturi și alocări de DST în valoare de 1,684.03 mil. USD, iar față de restul creditorilor – de 2,643.68 mil. USD (din care 90.5 la sută reprezintă datorii private negarantate de stat). Ponderea creditării de către organismele internaționale s-a micșorat cu 1.6 p.p. față de anul 2015, constituind 38.9 la sută din totalul datoriilor sub formă de împrumuturi și alocări de DST.

Evoluția indicatorilor ce vizează deservirea datoriei externe a Republicii Moldova este prezentată în tabelul 28.

Tabelul 28. Serviciul datoriei externe

Обслуживание внешнего долга

External debt service

	UM / ЕИ	2012	2013	2014	2015	2016
Datoria externă brută la sfârșit de perioadă Баловой внешний долг на конец периода	mil. USD US\$ mil. млн. USD	6004.82	6874.27	6495.79	6104.21	6235.23
Gross external debt at period-end						
Datoria externă sub formă de împrumuturi și alocări de DST / Кредиты и распределение СДР / External loans and SDR allocations	mil. USD US\$ mil. млн. USD	4323.59	4616.77	4432.24	4302.37	4327.71
Datoria externă publică și public garantată Внешний публичный долг и гарантированный государством долг	mil. USD US\$ mil. млн. USD	1762.57	1774.92	1731.05	1702.11	1779.36
Public and publicly guaranteed external debt						
Serviciul datoriei externe publice și public garantate (plăți efective în conformitate cu orarul) Обслуживание внешнего публичного долга и гарантированного государством долга (фактически, в соответствии с договором)	mil. USD US\$ mil. млн. USD	100.63	126.27	110.70	98.39	127.43
Public and publicly guaranteed external debt service (actual payments, according to schedule)						
Serviciul datoriei de stat externe (plăți efective în conformitate cu orarul) Обслуживание государственного внешнего долга (фактически, в соответствии с договором)	mil. USD US\$ mil. млн. USD	63.95	69.10	66.10	51.76	69.67
Governmental external debt service (actual payments, according to schedule)						
Serviciul datoriei externe publice și public garantate / export de bunuri și servicii Обслуживание внешнего публичного долга и гарантированного государством долга / экспорт товаров и услуг	%	3.7	4.2	3.7	4.0	4.9
Public and publicly guaranteed external debt service / exports of goods and services						
Serviciul datoriei de stat externe / export de bunuri și servicii Обслуживание государственного внешнего долга / экспорт товаров и услуг	%	2.4	2.3	2.2	2.1	2.7
Governmental external debt service / exports of goods and services						

Indicatorii gradului de îndatorare

Показатели внешней задолженности

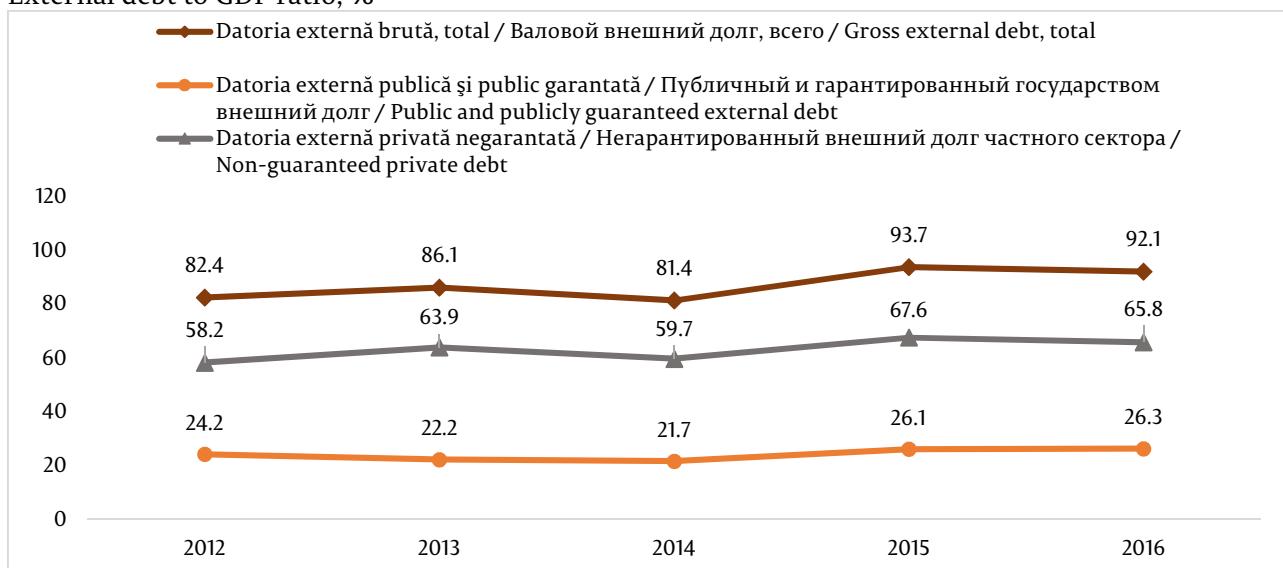
Indices of external indebtedness

La sfârșitul anului 2016, raportul dintre datoria externă brută și PIB a constituit 92.1 la sută, diminuându-se cu 1.6 p. p. față de anul 2015 (diagrama 51).

Diagrama 51. Raportul dintre datoria externă și PIB, %

Соотношение валового внешнего долга и ВВП, %

External debt to GDP ratio, %

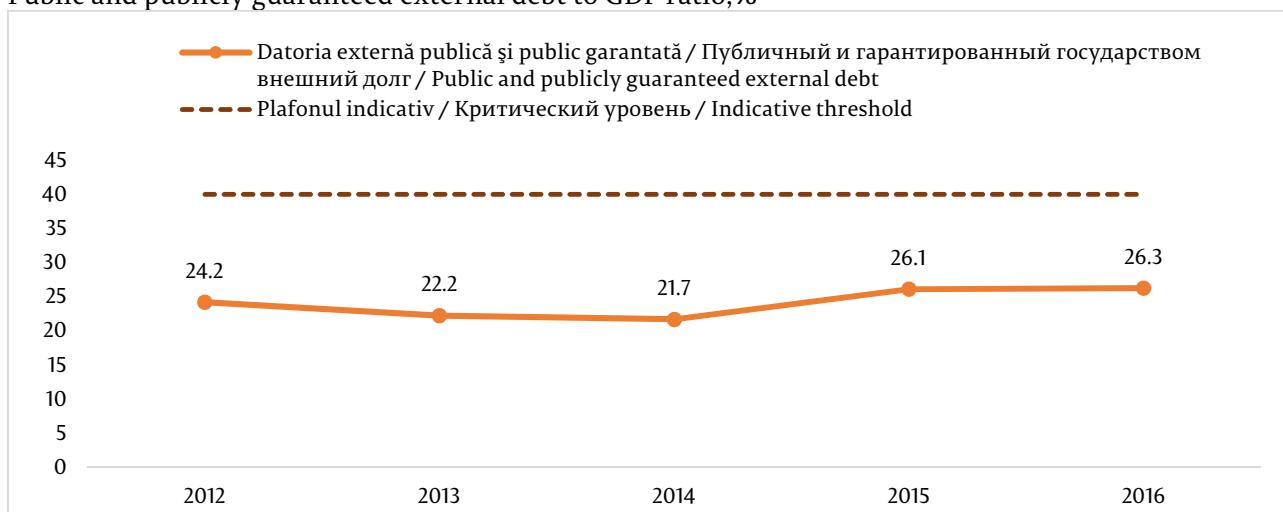

Datoria externă publică și public garantată a Republicii Moldova nu a depășit plafonul de 40 la sută din PIB¹⁸, atingând nivelul de 26.3 la sută, în creștere cu 0.2 p.p. (diagrama 52).

Diagrama 52. Raportul dintre datoria externă publică și public garantată și PIB, %

Соотношение внешнего публичного и гарантированного государством долга и ВВП, %

Public and publicly guaranteed external debt to GDP ratio, %

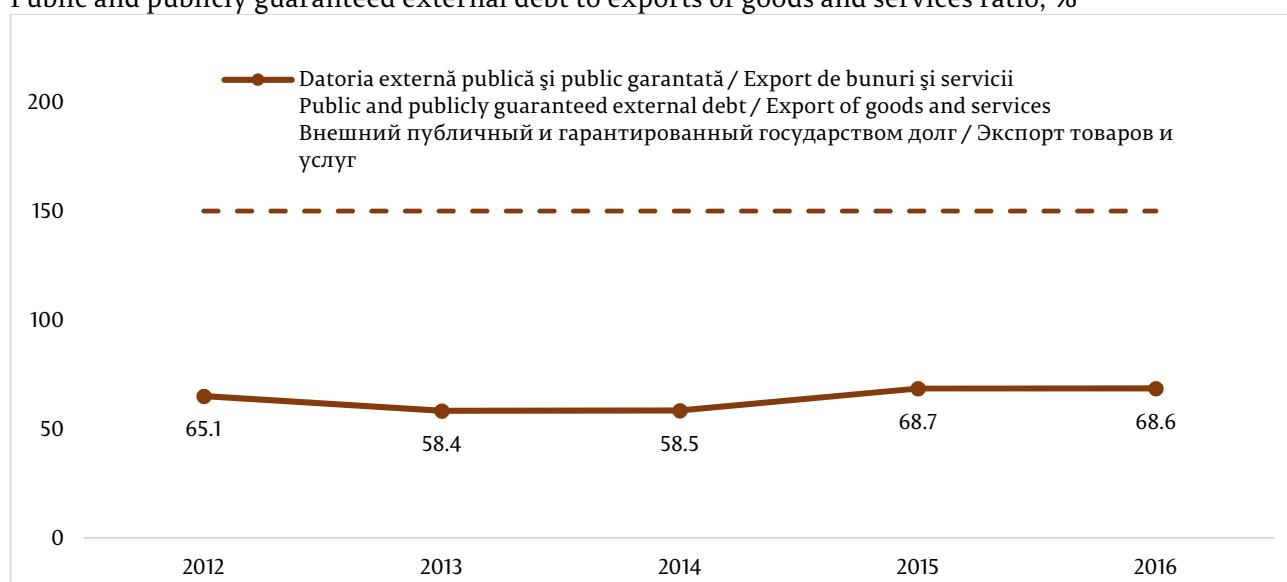
¹⁸ Notă: Plafoane indicative în baza scorului CPIA (*Country Policy and Institutional Assessment*) elaborat de Banca Mondială. În anul 2016, scorul Republicii Moldova s-a diminuat până la 3.70, astfel plafoanele s-au stabilit la nivelul: 40% pentru raportul dintre datoria externă publică și public garantată (DEPPG) și PIB, 150% pentru raportul dintre DEPPG și exporturi, 250% pentru raportul dintre DEPPG și veniturile bugetului public național, 20% pentru raportul dintre serviciul DEPPG și exporturi și 20% pentru raportul dintre serviciul DEPPG și veniturile bugetului public național. <http://www.imf.org/external/npp/eng/2013/110513.pdf>

Raportată la exporturile de bunuri și servicii realizate în 2016, datoria externă publică și public garantată a constituit 68.6 la sută, diminuându-se cu 0.1 p.p. față de anul 2015 (diagrama 53).

Diagrama 53. Raportul dintre datoria externă publică și public garantată și exportul de bunuri și servicii, %

Соотношение внешнего публичного и гарантированного государством долга и экспорта товаров и услуг, %

Public and publicly guaranteed external debt to exports of goods and services ratio, %

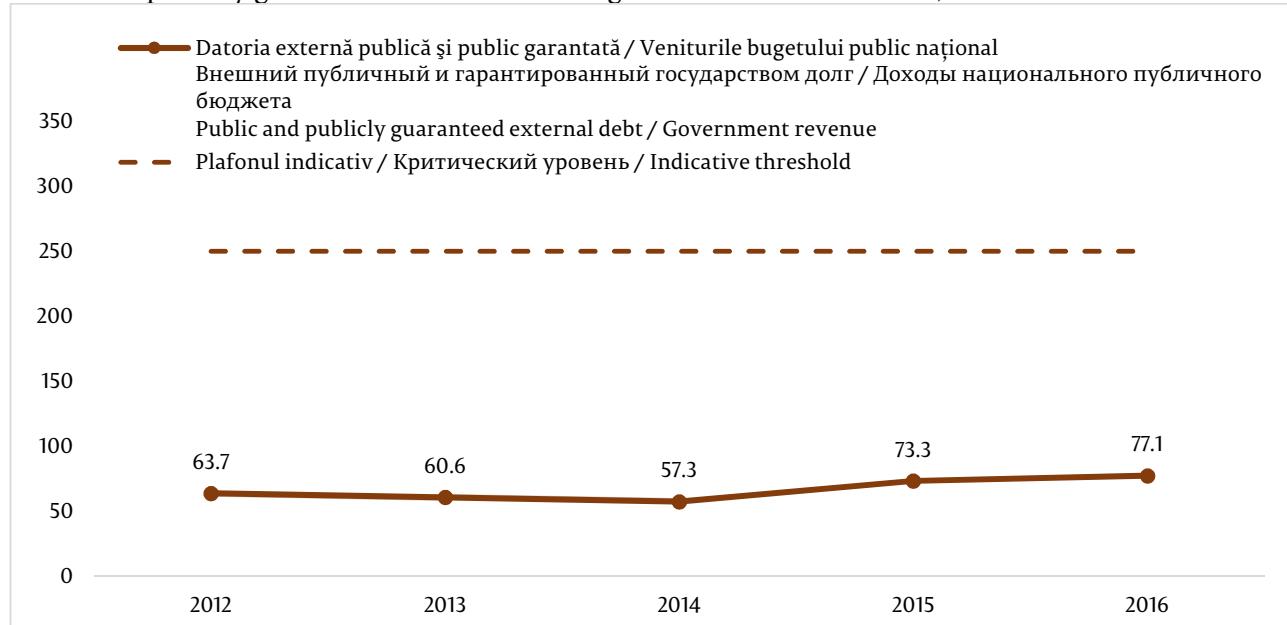

Raportul dintre datoria externă publică și public garantată și *veniturile bugetului public național* este în creștere comparativ cu finele anului 2015 cu 3.8 p.p. (de la 73.3 la sută în 2015 până la 77.1 la sută în anul de raportare) (diagrama 54).

Diagrama 54. Raportul dintre datoria externă publică și public garantată și veniturile bugetului public național, %

Соотношение внешнего публичного и гарантированного государством долга и доходов национального публичного бюджета, %

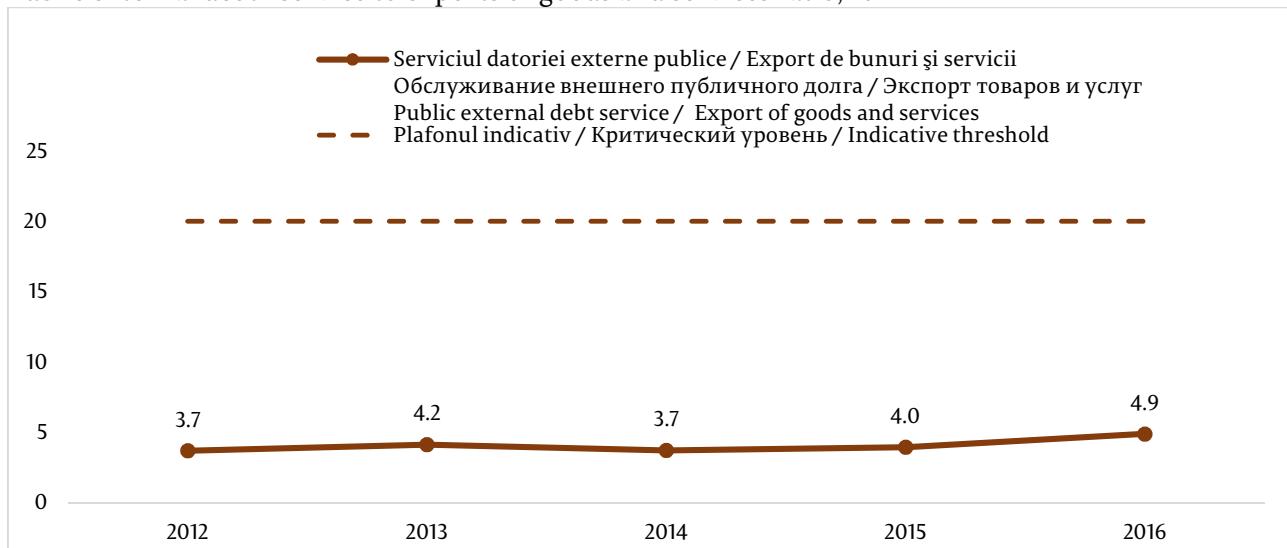
Public and publicly guaranteed external debt to government revenue ratio, %

Serviciul angajamentelor publice s-a plasat, în ultimii cinci ani, sub nivelul de 5 la sută din suma exportului de bunuri și servicii (diagrama 55).

Diagrama 55. Raportul dintre serviciul datoriei externe publice* și exportul de bunuri și servicii, %

Соотношение платежей по обслуживанию внешнего публичного долга* и экспорта товаров и услуг, %
 Public external debt* service to exports of goods and services ratio, %

* inclusiv serviciul împrumuturilor private garantate și asumate de stat

* включая обслуживание частных кредитов, гарантированных и принятых к обслуживанию государством

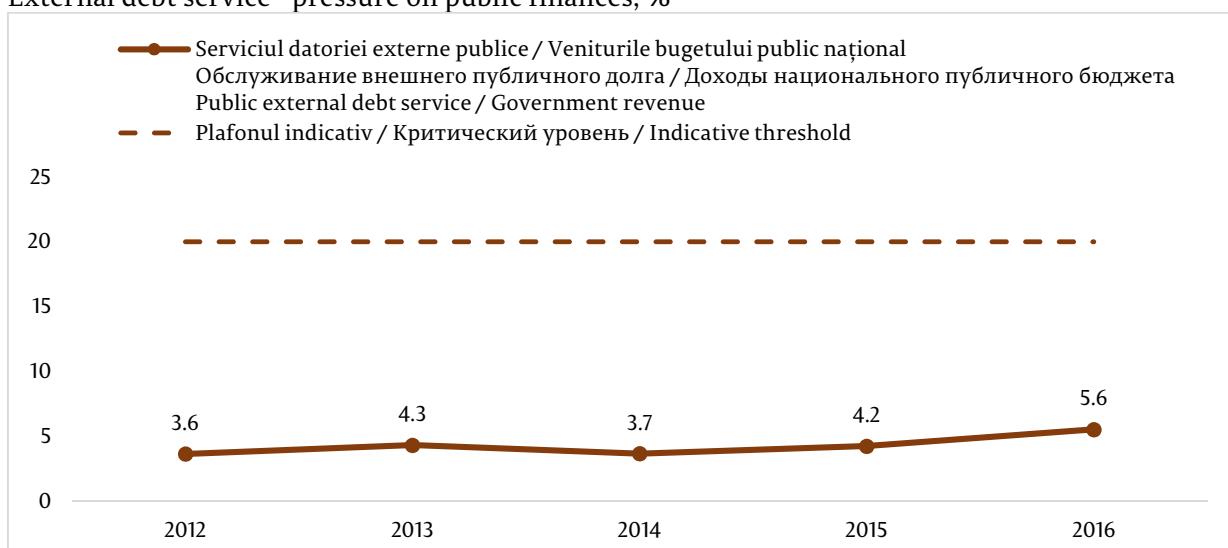
*including service of private loans guaranteed and assumed by the government

Presiunea serviciului datoriei externe publice asupra finanțelor publice s-a majorat pe parcursul anului 2016 cu 1.4 p.p., rămânând însă în continuare la un nivel scăzut (5.6 la sută din veniturile bugetului public național) (diagrama 56).

Diagrama 56. Presiunea serviciului datoriei externe publice* asupra finanțelor publice, %

Долговая нагрузка на публичные финансы в связи с обслуживанием внешнего публичного долга*, %

External debt service* pressure on public finances, %

* inclusiv serviciul împrumuturilor private garantate și asumate de stat

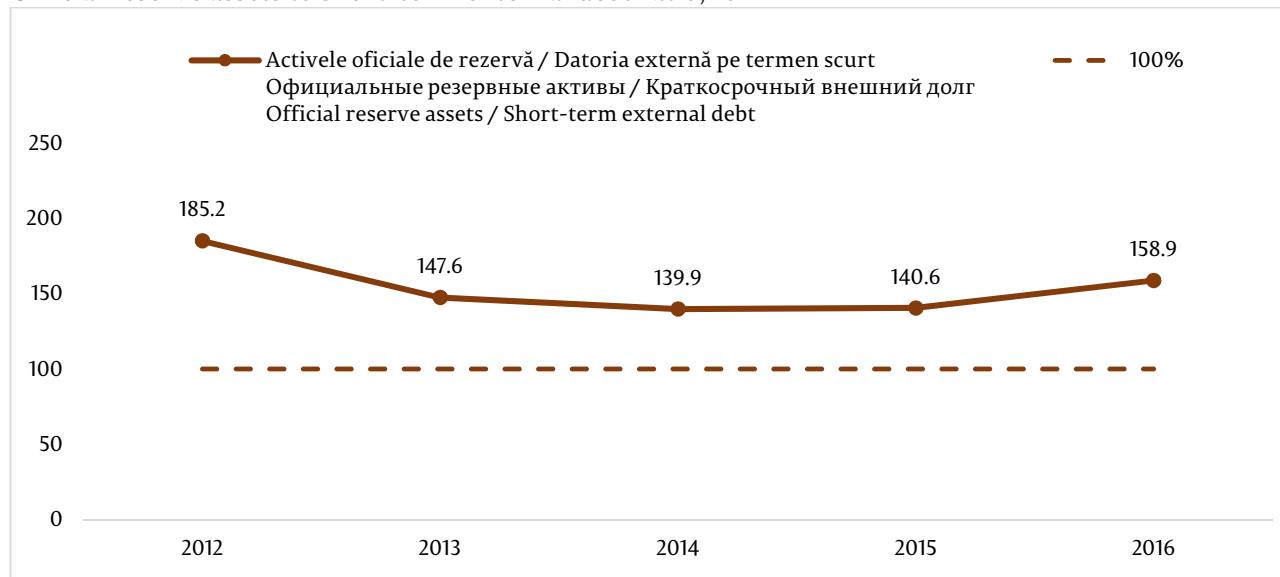
* включая обслуживание частных кредитов, гарантированных и принятых к обслуживанию государством

*including service of private loans guaranteed and assumed by the government

Gradul de acoperire a datoriei externe pe termen scurt cu activele oficiale de rezervă ale statului a constituit 158.9 la sută, în creștere cu 18.3 puncte procentuale față de anul precedent (diagrama 57).

Diagrama 57. Gradul de acoperire a datoriei externe pe termen scurt prin active oficiale de rezervă, %

Соотношение официальных резервных активов и внешнего краткосрочного долга (%)
Official reserve assets to short-term external debt ratio, %

ANEXE:

- Anexa 1. Balanța de plăți a Republicii Moldova pentru 2012-2016, prezentare standard, conform MBP6
- Anexa 2. Balanța de plăți a Republicii Moldova pentru 2014-2016, prezentare desfășurată, conform MBP6
- Anexa 3. Sinteza balanței de plăți a Republicii Moldova în prezentare analitică, 2012-2016, conform MBP6
- Anexa 4. Balanța de plăți a Republicii Moldova pentru 2012-2016, prezentare standard, conform MBP5
- Anexa 5. Exportul de bunuri pe grupuri de țări, fără bunurile pentru/după prelucrare și fără vânzările magazinelor duty-free, prețuri FOB
- Anexa 6. Importul de bunuri pe grupuri de țări, fără bunurile pentru/după prelucrare, prețuri CIF
- Anexa 7. Exportul de bunuri pe principalele categorii de mărfuri și zone, fără bunurile pentru/după prelucrare și fără vânzările magazinelor duty-free, prețuri FOB
- Anexa 8. Importul de bunuri pe principalele categorii de mărfuri și zone, fără bunurile pentru/după prelucrare, prețuri CIF
- Anexa 9. Exportul de bunuri pe principalele categorii de mărfuri, fără bunurile pentru / după prelucrare și fără vânzările magazinelor duty-free, prețuri FOB
- Anexa 10. Importul de bunuri pe principalele categorii de mărfuri, fără bunurile pentru / după prelucrare, prețuri CIF
- Anexa 11. Poziția investițională internațională a Republicii Moldova, pentru perioada 31.12.2012 - 31.12.2016, sinteza generală (MBP6)
- Anexa 12. Poziția investițională internațională a Republicii Moldova la 31.12.2016, cu detalii suplimentare (MBP6)
- Anexa 13. Poziția investițională internațională a Republicii Moldova (MBP6) pentru perioada 31.12.2012 - 31.12.2016, prezentare analitică, sectorială (MBP6)
- Anexa 14. Poziția investițională internațională a Republicii Moldova (MBP6) pentru perioada 31.12.2012-31.12.2016, prezentare analitică, pe scadente (MBP6)
- Anexa 15. Datoria externă a Republicii Moldova pentru perioada 31.12.2012-31.12.2016, prezentare sectorială (SDE 2013/MBP6)
- Anexa 16. Datoria externă a Republicii Moldova pentru perioada 31.12.2012-31.12.2016, prezentare sectorială (SDE 2003/MBP5)

Anexa 1. Balanța de plăți a Republicii Moldova pentru 2012-2016, prezentare standard, conform MBP6

milioane USD

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*
Contul curent	-643.62	-490.31	-567.69	-467.72	-285.58
Credit	5,378.76	5,936.44	5,754.78	4,519.59	4,583.76
Debit	6,022.38	6,426.75	6,322.47	4,987.31	4,869.34
Bunuri și servicii	-2,959.96	-2,983.91	-2,919.46	-1,998.45	-1,869.78
Credit	2,707.69	3,040.67	2,959.52	2,478.98	2,593.57
Debit	5,667.65	6,024.58	5,878.98	4,477.43	4,463.35
Bunuri	-3,067.87	-3,138.41	-3,040.71	-2,123.47	-2,087.98
Credit	1,687.51	1,898.13	1,816.49	1,506.94	1,547.33
Debit	4,755.38	5,036.54	4,857.20	3,630.41	3,635.31
Mărfuri generale în baza balanței de plăți	-3,055.47	-3,136.39	-3,065.38	-2,119.88	-2,087.55
Credit	1,699.80	1,900.13	1,791.77	1,510.50	1,547.74
Debit	4,755.27	5,036.52	4,857.15	3,630.38	3,635.29
Din care: reexport (credit)	559.19	504.61	350.64	287.41	251.30
Exporturi nete de mărfuri negociate peste hotare (credit)	-14.33	-2.58	23.89	-4.03	-0.79
Procurări de mărfuri negociate peste hotare (exporturi negative)	-73.01	-80.68	-70.08	-9.85	-3.90
Vânzări de mărfuri negociate peste hotare (credit)	58.68	78.10	93.97	5.82	3.11
Aur nemonetar	1.93	0.56	0.78	0.44	0.36
Credit	2.04	0.58	0.83	0.47	0.38
Debit	0.11	0.02	0.05	0.03	0.02
Servicii	107.91	154.50	121.25	125.02	218.20
Credit	1,020.18	1,142.54	1,143.03	972.04	1,046.24
Debit	912.27	988.04	1,021.78	847.02	828.04
Servicii de prelucrare a materiei prime ce aparțin altora	112.71	144.40	163.94	136.75	145.07
Credit	115.72	147.79	165.83	139.63	147.89
Debit	3.01	3.39	1.89	2.88	2.82
Bunuri prelucrate în economia națională – bunuri expediate după transformare (Ct), bunuri primite pentru transformare (Dt)					
Credit	526.35	565.74	557.74	470.28	507.03
Debit	395.98	414.67	383.67	330.15	359.37
Bunuri prelucrate peste hotare – bunuri expediate pentru transformare (Ct), bunuri primite după transformare (Dt)					
Credit	3.03	2.09	2.11	1.19	1.17
Debit	2.91	3.25	1.86	2.76	2.70
Servicii de întreținere și de reparării n.c.a.	-12.99	-13.51	-9.71	-14.10	-4.14
Credit	1.89	1.08	1.86	2.42	4.35
Debit	14.88	14.59	11.57	16.52	8.49
Transport	11.35	39.46	12.06	19.71	53.01
Credit	380.22	422.74	397.31	321.90	351.17
Debit	368.87	383.28	385.25	302.19	298.16
Pentru toate tipurile de transport					
Pasageri	-6.83	1.49	-2.92	-4.05	11.72
Credit	80.89	94.30	94.18	81.31	88.10
Debit	87.72	92.81	97.10	85.36	76.38
Mărfuri	13.90	31.68	13.62	22.84	36.78
Credit	247.73	269.73	247.85	200.54	211.31
Debit	233.83	238.05	234.23	177.70	174.53
Alte	-6.41	-3.38	-6.98	-7.25	-3.38
Credit	34.51	42.80	40.06	26.06	39.31
Debit	40.92	46.18	47.04	33.31	42.69
Transport maritim	-14.59	-15.44	-20.57	-11.42	-14.90
Credit	3.35	4.48	6.64	7.33	6.37
Debit	17.94	19.92	27.21	18.75	21.27
Mărfuri	-13.76	-14.35	-19.26	-10.49	-13.80
Credit	2.71	3.40	5.12	5.44	4.29
Debit	16.47	17.75	24.38	15.93	18.09
Alte	-0.83	-1.09	-1.31	-0.93	-1.10
Credit	0.64	1.08	1.52	1.89	2.08
Debit	1.47	2.17	2.83	2.82	3.18
Transport aerian	-5.90	13.07	4.79	-6.18	23.96
Credit	106.62	129.12	130.60	99.68	127.29
Debit	112.52	116.05	125.81	105.86	103.33
Pasageri	-10.43	-1.30	-3.65	-4.65	11.06
Credit	65.26	77.55	81.90	71.77	78.26

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*
Debit	75.69	78.85	85.55	76.42	67.20
Mărfuri	11.40	17.91	12.58	6.49	17.52
Credit	19.37	24.47	18.97	11.61	22.24
Debit	7.97	6.56	6.39	5.12	4.72
Alte	-6.87	-3.54	-4.14	-8.02	-4.62
Credit	21.99	27.10	29.73	16.30	26.79
Debit	28.86	30.64	33.87	24.32	31.41
Alte tipuri de transport	21.15	32.16	19.50	29.14	36.06
Credit	253.16	273.23	244.85	200.90	205.06
Debit	232.01	241.07	225.35	171.76	169.00
Pasageri	3.60	2.79	0.73	0.60	0.66
Credit	15.63	16.75	12.28	9.54	9.84
Debit	12.03	13.96	11.55	8.94	9.18
Mărfuri	16.26	28.12	20.30	26.84	33.06
Credit	225.65	241.86	223.76	183.49	184.78
Debit	209.39	213.74	203.46	156.65	151.72
Alte	1.29	1.25	-1.53	1.70	2.34
Credit	11.88	14.62	8.81	7.87	10.44
Debit	10.59	13.37	10.34	6.17	8.10
Servicii poștale și de curier	10.69	9.67	8.34	8.17	7.89
Credit	17.09	15.91	15.22	13.99	12.45
Debit	6.40	6.24	6.88	5.82	4.56
Călătorii	-109.18	-102.28	-118.09	-71.22	-11.00
Credit	198.45	229.80	233.56	210.26	243.36
Debit	307.63	332.08	351.65	281.48	254.36
De afaceri	-107.50	-120.30	-111.26	-58.70	-25.46
Credit	56.60	63.85	63.57	66.60	79.40
Debit	164.10	184.15	174.83	125.30	104.86
Bunuri și servicii procurate de către lucrătorii de la frontieră, sezonieri și alți lucrători pe termen scurt	-113.15	-126.31	-118.85	-82.52	-60.54
Credit	12.05	12.17	12.90	15.20	15.97
Debit	125.20	138.48	131.75	97.72	76.51
Alte	5.65	6.01	7.59	23.82	35.08
Credit	44.55	51.68	50.67	51.40	63.43
Debit	38.90	45.67	43.08	27.58	28.35
Personale	-1.68	18.02	-6.83	-12.52	14.46
Credit	141.85	165.95	169.99	143.66	163.96
Debit	143.53	147.93	176.82	156.18	149.50
Servicii medicale	0.27	1.28	2.07	1.45	2.18
Credit	13.70	15.64	17.32	15.31	16.57
Debit	13.43	14.36	15.25	13.86	14.39
Servicii de învățământ	-26.77	-20.89	-26.75	-29.13	-21.85
Credit	23.33	34.75	34.39	30.59	37.71
Debit	50.10	55.64	61.14	59.72	59.56
Alte	24.82	37.63	17.85	15.16	34.13
Credit	104.82	115.56	118.28	97.76	109.68
Debit	80.00	77.93	100.43	82.60	75.55
Construcții	-5.57	-3.80	-1.72	-0.38	-4.99
Credit	3.32	5.25	5.28	3.60	3.32
Debit	8.89	9.05	7.00	3.98	8.31
Construcții peste hotare	3.32	5.25	5.28	3.60	3.32
Credit	3.32	5.25	5.28	3.60	3.32
Construcții în economia națională	-8.89	-9.05	-7.00	-3.98	-8.31
Debit	8.89	9.05	7.00	3.98	8.31
Servicii de asigurare și pensii	-3.86	-5.38	-8.03	-5.17	-6.17
Credit	0.88	0.70	0.79	0.26	0.19
Debit	4.74	6.08	8.82	5.43	6.36
Asigurări directe	-2.17	-2.29	-1.28	-0.92	-0.60
Credit	0.87	0.66	0.76	0.20	0.19
Debit	3.04	2.95	2.04	1.12	0.79
Reasigurări	-1.69	-3.09	-6.74	-4.25	-5.57
Credit	0.01	0.04		0.06	
Debit	1.70	3.13	6.74	4.31	5.57
Servicii auxiliare de asigurare			-0.01		
Credit			0.03		
Debit			0.04		
Servicii financiare	-4.43	-1.71	-2.35	-1.00	-2.31
Credit	4.23	6.15	6.56	5.92	5.64

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*
Debit	8.66	7.86	8.91	6.92	7.95
Servicii financiare facturate explicit și altele	-3.48	-1.01	-2.24	-1.34	-2.57
Credit	3.67	5.29	5.57	4.53	5.07
Debit	7.15	6.30	7.81	5.87	7.64
Servicii de intermediere financiară indirect măsurate (SIFIM)	-0.95	-0.70	-0.11	0.34	0.26
Credit	0.56	0.86	0.99	1.39	0.57
Debit	1.51	1.56	1.10	1.05	0.31
Taxe pentru folosirea proprietății intelectuale n.c.a.	-14.14	-18.03	-18.04	-13.85	-12.83
Credit	4.56	6.13	7.04	4.48	6.24
Debit	18.70	24.16	25.08	18.33	19.07
Servicii de telecomunicații, de informatică și de informare	107.89	96.60	98.19	77.91	79.32
Credit	178.79	182.99	186.00	162.04	152.41
Debit	70.90	86.39	87.81	84.13	73.09
Servicii de telecomunicații	89.19	76.13	69.18	49.90	34.62
Credit	122.95	121.50	114.59	92.01	72.17
Debit	33.76	45.37	45.41	42.11	37.55
Servicii de informatică	10.54	11.31	21.43	22.03	31.45
Credit	42.15	48.64	58.78	59.01	63.76
Debit	31.61	37.33	37.35	36.98	32.31
Servicii de informare	8.16	9.16	7.58	5.98	13.25
Credit	13.69	12.85	12.63	11.02	16.48
Debit	5.53	3.69	5.05	5.04	3.23
Alte servicii de afaceri	22.14	23.39	6.30	0.24	-17.36
Credit	91.63	99.36	100.71	87.57	93.23
Debit	69.49	75.97	94.41	87.33	110.59
Servicii de cercetare și dezvoltare	1.35	1.01	0.50	-0.38	-1.84
Credit	1.95	2.18	1.27	1.10	0.91
Debit	0.60	1.17	0.77	1.48	2.75
Servicii profesionale și de consultanță în management	10.01	15.30	5.84	10.85	6.66
Credit	52.51	59.91	61.56	61.18	61.21
Debit	42.50	44.61	55.72	50.33	54.55
Servicii tehnice, legate de comerț și alte servicii de afaceri	10.78	7.08	-0.04	-10.23	-22.18
Credit	37.17	37.27	37.88	25.29	31.11
Debit	26.39	30.19	37.92	35.52	53.29
Servicii personale, culturale și de recreare	-0.21	-1.37	-0.65	-2.41	-0.89
Credit	1.33	1.51	1.98	2.08	2.11
Debit	1.54	2.88	2.63	4.49	3.00
Servicii audiovizuale și aferente lor	-0.21	-1.37	-0.65	-2.41	-0.89
Credit	1.33	1.51	1.98	2.08	2.11
Debit	1.54	2.88	2.63	4.49	3.00
Bunuri și servicii ale administrației publice n.c.a.	4.20	-3.27	-0.65	-1.46	0.49
Credit	39.16	39.04	36.11	31.88	36.33
Debit	34.96	42.31	36.76	33.34	35.84
Venituri primare	810.09	894.13	822.33	450.11	460.65
Credit	1,047.00	1,161.64	1,115.20	816.83	744.70
Debit	236.91	267.51	292.87	366.72	284.05
Remunerarea salariaților	960.57	1,074.20	990.58	699.81	643.32
Credit	1,009.95	1,118.02	1,063.84	783.15	713.83
Debit	49.38	43.82	73.26	83.34	70.51
Venituri din investiții	-149.54	-178.77	-166.47	-247.07	-180.31
Credit	39.27	45.88	54.07	36.52	33.66
Debit	188.81	224.65	220.54	283.59	213.97
Venituri din investiții directe	-111.48	-132.39	-125.98	-212.39	-143.86
Credit	6.16	7.12	7.35	8.25	8.94
Debit	117.64	139.51	133.33	220.64	152.80
Venituri din participații la capital și acțiuni ale fondurilor de investiții	-105.90	-127.22	-119.91	-208.66	-141.13
Credit	6.10	6.16	6.51	6.16	7.46
Debit	112.00	133.38	126.42	214.82	148.59
Dividende și retrageri din veniturile quasi-corporațiilor	-116.91	-127.82	-76.31	-85.29	-50.10
Credit	6.10	6.16	6.51	6.16	7.46
Debit	123.01	133.98	82.82	91.45	57.56
Investitorul direct în întreprinderea de investiții directe	-116.91	-127.82	-76.31	-85.29	-50.10
Credit	6.10	6.16	6.51	6.16	7.46
Debit	123.01	133.98	82.82	91.45	57.56
Profituri reinvestite	11.01	0.60	-43.60	-123.37	-91.03
Debit	-11.01	-0.60	43.60	123.37	91.03

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*
Dobânzi	-5.58	-5.17	-6.07	-3.73	-2.73
Credit	0.06	0.96	0.84	2.09	1.48
Debit	5.64	6.13	6.91	5.82	4.21
Investitorul direct în întreprinderea de investiții directe	-5.58	-5.17	-6.07	-3.73	-2.73
Credit	0.06	0.96	0.84	2.09	1.48
Debit	5.64	6.13	6.91	5.82	4.21
Informativ: dobânzi, înainte de SIFIM	-5.58	-5.17	-6.07	-3.73	-2.73
Credit	0.06	0.96	0.84	2.09	1.48
Debit	5.64	6.13	6.91	5.82	4.21
Venituri din investiții de portofoliu	-3.03	-5.97	-7.41	-4.67	-9.45
Credit	0.21	0.44	0.44	0.18	0.17
Debit	3.24	6.41	7.85	4.85	9.62
Venituri din participații la capital și acțiuni ale fondurilor de investiții	-3.03	-5.97	-7.41	-4.58	-9.30
Credit	0.21	0.44	0.44	0.18	0.17
Debit	3.24	6.41	7.85	4.76	9.47
Dividende la participații la capital, exclusiv la acțiuni ale fondurilor de investiții	-3.03	-5.97	-7.41	-4.58	-9.30
Credit	0.21	0.44	0.44	0.18	0.17
Debit	3.24	6.41	7.85	4.76	9.47
Dobânzi				-0.09	-0.15
Debit				0.09	0.15
Pe termen lung				-0.09	-0.15
Debit				0.09	0.15
Venituri din alte investiții	-65.16	-67.06	-63.08	-53.77	-50.68
Credit	2.77	11.67	16.28	4.33	0.87
Debit	67.93	78.73	79.36	58.10	51.55
Dobânzi	-65.16	-67.06	-63.08	-53.77	-50.68
Credit	2.77	11.67	16.28	4.33	0.87
Debit	67.93	78.73	79.36	58.10	51.55
Informativ: dobânzi, înainte de SIFIM	-66.11	-67.76	-63.19	-53.43	-50.42
Credit	2.77	11.67	16.28	4.33	0.87
Debit	68.88	79.43	79.47	57.76	51.29
Active de rezervă (credit)	30.13	26.65	30.00	23.76	23.68
Dobânzi (credit)	30.13	26.65	30.00	23.76	23.68
Alte venituri primare	-0.94	-1.30	-1.78	-2.63	-2.36
Credit	-2.22	-2.26	-2.81	-2.87	-2.79
Debit	-1.28	-0.96	-0.93	-0.28	-0.49
Impozite pe producție și pe importuri	-0.94	-1.30	-1.88	-2.59	-2.30
Credit	-2.22	-2.26	-2.81	-2.87	-2.79
Debit	-1.28	-0.96	-0.93	-0.28	-0.49
Renta			0.10	-0.04	-0.06
Credit			0.10	0.03	
Debit			0.07	0.06	
Venituri secundare	1,506.25	1,599.47	1,529.44	1,080.62	1,123.55
Credit	1,624.07	1,734.13	1,680.06	1,223.78	1,245.49
Debit	117.82	134.66	150.62	143.16	121.94
Administratia publică	171.03	165.52	246.43	115.20	150.16
Credit	176.88	173.05	252.35	123.66	155.97
Debit	5.85	7.53	5.92	8.46	5.81
Impozite curente pe venit, patrimoniu, etc. (credit)	2.12	2.36	2.69	2.53	2.62
Contribuții sociale (credit)	3.68	4.19	4.35	4.12	3.99
Beneficii sociale (debit)	0.03	0.10	0.17	0.28	0.32
Cooperarea internațională curentă	135.40	124.80	200.47	70.86	104.82
Credit	141.09	132.05	205.93	77.68	110.11
Debit	5.69	7.25	5.46	6.82	5.29
Transferuri curente diverse ale administrației publice	29.86	34.27	39.09	37.97	39.05
Credit	29.99	34.45	39.38	39.33	39.25
Debit	0.13	0.18	0.29	1.36	0.20
Societăți financiare, societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	1,335.22	1,433.95	1,283.01	965.42	973.39
Credit	1,447.19	1,561.08	1,427.71	1,100.12	1,089.52
Debit	111.97	127.13	144.70	134.70	116.13
Transferuri personale (transferuri curente între gospodăriile casnice rezidente și nerezidente)	932.88	1,023.47	938.29	686.20	685.23
Credit	976.49	1,073.52	1,012.08	756.97	750.39
Debit	43.61	50.05	73.79	70.77	65.16
Alte transferuri curente	402.34	410.48	344.72	279.22	288.16

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*
Credit	470.70	487.56	415.63	343.15	339.13
Debit	68.36	77.08	70.91	63.93	50.97
Impozite curente pe venit, patrimoniu, etc.(debit)	-0.73	-1.07	52.65	39.29	29.45
Beneficii sociale	1.16	1.18	1.56	1.58	3.01
Credit	1.20	1.26	1.60	1.58	3.01
Debit	0.04	0.08	0.04		
Prime nete de asigurare, cu excepția asigurărilor de viață	18.00	-12.17	-6.75	-4.60	-5.05
Credit	18.00	0.53	0.73	0.34	0.37
Debit		12.70	7.48	4.94	5.42
Despăgubiri de asigurare, cu excepția asigurărilor de viață	-7.20	7.15	2.10	3.32	4.34
Credit		7.85	3.52	4.25	5.34
Debit	7.20	0.70	1.42	0.93	1.00
Cooperarea internațională curentă	110.49	117.88	140.45	116.66	105.35
Credit	112.67	120.86	142.75	118.74	106.87
Debit	2.18	2.98	2.30	2.08	1.52
Transferuri curente diverse	279.16	295.37	260.01	201.55	209.96
Credit	338.83	357.06	267.03	218.24	223.54
Debit	59.67	61.69	7.02	16.69	13.58
Contul de capital	21.23	107.10	147.18	54.87	-20.79
Credit	76.02	161.44	230.73	132.58	50.52
Debit	54.79	54.34	83.55	77.71	71.31
Achiziționarea brută (debit) / disponibilizarea brută (credit) a activelor nefinanciare neproduse			0.10	-0.08	-0.03
Credit			0.10		
Debit				0.08	0.03
Transferuri de capital	21.23	107.10	147.08	54.95	-20.76
Credit	76.02	161.44	230.63	132.58	50.52
Debit	54.79	54.34	83.55	77.63	71.28
Administrația publică	57.35	93.37	158.10	89.34	16.16
Credit	57.90	93.37	158.10	89.34	16.16
Debit	0.55				
Alte transferuri de capital	57.35	93.37	158.10	89.34	16.16
Credit	57.90	93.37	158.10	89.34	16.16
Debit	0.55				
Societăți financiare, societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	-36.12	13.73	-11.02	-34.39	-36.92
Credit	18.12	68.07	72.53	43.24	34.36
Debit	54.24	54.34	83.55	77.63	71.28
Alte transferuri de capital	-36.12	13.73	-11.02	-34.39	-36.92
Credit	18.12	68.07	72.53	43.24	34.36
Debit	54.24	54.34	83.55	77.63	71.28
Capacitatea netă (+)/ necesarul net (-) de finanțare (soldul contului curent și de capital)	-622.39	-383.21	-420.51	-412.85	-306.37
Contul financiar					
Capacitatea netă (+)/ necesarul net (-) de finanțare (soldul contului financiar)	-508.65	-298.40	-500.81	-458.05	-214.56
Investiții directe	-224.17	-211.12	-301.02	-209.12	-74.68
Achiziționarea netă de active financiare (ANA)	26.60	30.76	40.83	7.02	16.29
Participații la capital și acțiuni ale fondurilor de investiții	18.40	10.86	37.59	15.34	9.13
Participații la capital și acțiuni ale fondurilor de investiții, exceptând reinvestirea profiturilor	18.40	10.86	37.59	15.34	9.13
Investitorul direct în întreprinderea de investiții directe	18.40	10.86	37.59	15.34	9.13
Instrumente de natura datoriei	8.20	19.90	3.24	-8.32	7.16
Investitorul direct în întreprinderea de investiții directe	1.38	2.25	4.00	2.14	0.31
Întreprinderea cu investiții directe în investitorul său direct (investiție inversă)	6.82	17.65	-0.76	-10.46	6.85
Acumularea netă de pasive (ANP)	250.77	241.88	341.85	216.14	90.97
Participații la capital și acțiuni ale fondurilor de investiții	133.54	92.16	171.34	167.25	135.00
Participații la capital și acțiuni ale fondurilor de investiții, exceptând reinvestirea profiturilor	144.55	92.76	127.74	43.88	43.97
Investitorul direct în întreprinderea de investiții directe	144.55	92.76	127.74	43.88	43.97
Reinvestirea profiturilor	-11.01	-0.60	43.60	123.37	91.03
Instrumente de natura datoriei	117.23	149.72	170.51	48.89	-44.03
Investitorul direct în întreprinderea de investiții directe	117.23	149.72	170.51	48.89	-44.03
Investiții de portofoliu	-21.34	-2.98	-7.23	-4.04	-0.36
Achiziționarea netă de active financiare (ANA)	-6.98	0.02	-1.61	-0.01	

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*
Participații la capital și acțiuni ale fondurilor de investiții	0.18			-0.01	
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală				-0.01	
Alte sectoare	0.18				
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	0.18				
Instrumente de natură datoriei	-7.16	0.02	-1.61		
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	-7.16	0.02			
Pe termen lung	-7.16	0.02			
Alte sectoare			-1.61		
Pe termen lung			-1.61		
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP			-1.61		
Pe termen lung			-1.61		
Acumularea netă de pasive (ANP)	14.36	3.00	5.62	4.03	0.36
Participații la capital și acțiuni ale fondurilor de investiții	14.36	3.04	5.62	3.96	-0.03
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	13.10	3.20	5.62	3.96	-0.03
Alte sectoare	1.26	-0.16			
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	1.26	-0.16			
Instrumente de natură datoriei		-0.04		0.07	0.39
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală					
Pe termen scurt					
Administrația publică				0.07	0.39
Pe termen scurt				0.07	0.39
Pe termen lung					
Alte sectoare		-0.04			
Pe termen lung		-0.04			
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP		-0.04			
Pe termen lung		-0.04			
Derivate financiare (altele decât rezervele) și opțiuni pe acțiuni ale angajaților	0.24	-0.11	-0.61	-0.70	0.49
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	0.24	-0.11	-0.61	-0.70	0.49
Achiziționarea netă de active financiare (ANA)	0.24	0.12	0.11		
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	0.24	0.12	0.11		
Acumularea netă de pasive (ANP)		0.23	0.72	0.70	-0.49
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală		0.23	0.72	0.70	-0.49
Alte investiții	-762.03	-366.24	346.50	62.30	-671.15
Achiziționarea netă de active financiare (ANA)	-316.77	418.31	321.65	-1.00	-421.65
Acumularea netă de pasive (ANP)	445.26	784.55	-24.85	-63.30	249.50
Numerar și depozite	-246.00	-37.02	186.92	77.66	-340.86
Achiziționarea netă de active financiare (ANA)	-251.45	189.10	79.04	-42.09	-340.03
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	93.06	445.99	-179.65	172.73	77.69
Pe termen scurt	93.06	445.99	-179.65	172.73	77.69
Alte sectoare	-344.51	-256.89	258.69	-214.82	-417.72
Pe termen scurt	-344.51	-256.89	258.69	-214.82	-417.72
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	-344.51	-256.89	258.69	-214.82	-417.72
Pe termen scurt	-344.51	-256.89	258.69	-214.82	-417.72
Acumularea netă de pasive (ANP)	-5.45	226.12	-107.88	-119.75	0.83
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	-5.51	221.41	-106.52	-117.19	1.07
Pe termen scurt	-5.51	221.41	-106.52	-117.19	1.07
Alte sectoare	0.06	4.71	-1.36	-2.56	-0.24
Pe termen scurt	0.06	4.71	-1.36	-2.56	-0.24
Alte societăți financiare	0.06	4.71	-1.36	-2.56	-0.24
Pe termen scurt	0.06	4.71	-1.36	-2.56	-0.24
Împrumuturi	-396.58	-150.05	51.19	-24.55	-123.26
Achiziționarea netă de active financiare (ANA)	30.44	38.67	34.97	0.16	1.48
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	1.27	0.17	4.85	-0.61	-0.21
Pe termen scurt	0.01	0.04	0.23	-0.23	-0.03
Pe termen lung	1.26	0.13	4.62	-0.38	-0.18
Alte sectoare	29.17	38.50	30.12	0.77	1.69
Pe termen scurt	4.06	0.69	0.01	-0.53	0.10
Pe termen lung	25.11	37.81	30.11	1.30	1.59
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	29.17	38.50	30.12	0.77	1.69
Pe termen scurt	4.06	0.69	0.01	-0.53	0.10
Pe termen lung	25.11	37.81	30.11	1.30	1.59
Acumularea netă de pasive (ANP)	427.02	188.72	-16.22	24.71	124.74
Banca centrală	138.51	-21.61	-29.27	-35.16	-36.91
Credite și împrumuturi de la FMI (altele decât rezervele)	138.51	-21.61	-29.27	-35.16	-36.91
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	47.64	36.66	-140.33	-86.88	-55.47

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*
Pe termen scurt	23.53	2.72	-26.72	0.15	0.04
Pe termen lung	24.11	33.94	-113.61	-87.03	-55.51
Administratia publică	99.40	36.70	102.80	98.32	175.47
Credite și împrumuturi de la FMI (altele decât rezervele)				-5.56	-0.23
Altele pe termen lung	99.40	36.70	102.80	103.88	175.70
Alte sectoare	141.47	136.97	50.58	48.43	41.65
Pe termen scurt	28.20	22.26	-38.46	5.52	14.47
Pe termen lung	113.27	114.71	89.04	42.91	27.18
Alte societăți financiare	5.06	13.63	6.55	-3.95	14.36
Pe termen scurt	-0.16	0.39	-0.19	4.30	-0.20
Pe termen lung	5.22	13.24	6.74	-8.25	14.56
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	136.41	123.34	44.03	52.38	27.29
Pe termen scurt	28.36	21.87	-38.27	1.22	14.67
Pe termen lung	108.05	101.47	82.30	51.16	12.62
Credite comerciale și avansuri	-123.56	-79.76	-260.45	4.72	-172.93
Achiziționarea netă de active financiare (ANA)	-95.21	290.14	-155.83	40.93	-45.00
Alte sectoare	-95.21	290.14	-155.83	40.93	-45.00
Pe termen scurt	-92.35	281.44	-151.00	21.14	-44.70
Pe termen lung	-2.86	8.70	-4.83	19.79	-0.30
Alte societăți financiare	1.09	-1.68	1.63	-0.39	-1.57
Pe termen scurt	1.09	-1.68	1.63	-0.39	-1.57
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	-96.30	291.82	-157.46	41.32	-43.43
Pe termen scurt	-93.44	283.12	-152.63	21.53	-43.13
Pe termen lung	-2.86	8.70	-4.83	19.79	-0.30
Acumularea netă de pasive (ANP)	28.35	369.90	104.62	36.21	127.93
Alte sectoare	28.35	369.90	104.62	36.21	127.93
Pe termen scurt	27.50	358.79	101.48	35.12	125.00
Pe termen lung	0.85	11.11	3.14	1.09	2.93
Alte societăți financiare	-2.65	-4.93	-1.82	-0.40	0.94
Pe termen scurt	-2.65	-4.93	-1.82	-0.40	0.94
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	31.00	374.83	106.44	36.61	126.99
Pe termen scurt	30.15	363.72	103.30	35.52	124.06
Pe termen lung	0.85	11.11	3.14	1.09	2.93
Alte creanțe / pasive	4.11	-99.41	368.84	4.47	-34.10
Achiziționarea netă de active financiare (ANA)	-0.55	-99.60	363.47		-38.10
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală		-99.60	-36.68		
Pe termen scurt		-99.60	-36.68		
Administratia publică	-0.55				
Pe termen lung	-0.55				
Alte sectoare			400.15		-38.10
Pe termen scurt			400.15		-38.10
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP			400.15		-38.10
Pe termen scurt			400.15		-38.10
Acumularea netă de pasive (ANP)	-4.66	-0.19	-5.37	-4.47	-4.00
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	-0.66	3.81	-1.37	-0.47	
Pe termen scurt	-0.66	3.81	-1.37	-0.47	
Alte sectoare	-4.00	-4.00	-4.00	-4.00	-4.00
Pe termen lung	-4.00	-4.00	-4.00	-4.00	-4.00
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	-4.00	-4.00	-4.00	-4.00	-4.00
Pe termen lung	-4.00	-4.00	-4.00	-4.00	-4.00
Active de rezervă	498.65	282.05	-538.45	-306.49	531.14
Drepturi speciale de tragere	0.73	4.76	-4.93	16.89	-17.31
Alte active de rezervă	497.92	277.29	-533.52	-323.38	548.45
Numerar și depozite	389.44	-105.89	-77.55	-58.22	323.52
Creante față de autorități monetare	18.44	-102.66	100.48	-32.83	38.40
Creante față de alte instituții	371.00	-3.23	-178.03	-25.39	285.12
Titluri de valoare	108.48	383.18	-455.97	-265.16	224.93
Instrumente de natura datoriei	108.48	383.18	-455.97	-265.16	224.93
Pe termen scurt	-44.62	25.39	-25.23		
Pe termen lung	153.10	357.79	-430.74	-265.16	224.93
Erori și omisiuni nete	113.74	84.81	-80.30	-45.20	91.81
Articole suplimentare					
Arierate neincluse în finanțarea exceptională	10.11	9.18	21.02	11.36	9.58
Remitteri personale: Credit	1,832.86	2,069.46	1,965.94	1,449.93	1,377.78

* date revizuite

Anexa 2. Balanță de plăți a Republicii Moldova pentru 2014-2016, prezentare desfășurată, conform MBP6

	2014*				2015*				2016*			
	credit	debit	net	credit	debit	net	credit	debit	net	credit	debit	net
Contul curent	5,754.78	6,322.47	-567.69	4,519.59	4,987.31	-467.72	4,583.76	4,869.34	-285.58			
Bunuri și servicii	2,959.52	5,878.98	-2,919.46	2,478.98	4,477.43	-1,998.45	2,593.57	4,463.35	-1,869.78			
Bunuri	1,816.49	4,857.20	-3,040.71	1,506.94	3,630.41	-2,123.47	1,547.33	3,635.31	-2,087.98			
Măruri generale în baza balantei de plată	1,791.77	4,857.15	-3,065.38	1,510.50	3,630.38	-2,119.88	1,547.74	3,635.29	-2,087.55			
Din care: reexport (credit)				350.64	287.41		287.41		251.30			251.30
Exporturi nete de măruri în negociație peste hotare (credit)	23.89			23.89	-4.03		-4.03		-0.79			-0.79
Procurări de măruri în negociație peste hotare (exporturi negative)	-70.08			-70.08	-9.85		-9.85		-3.90			-3.90
Vânzări de măruri în negociație peste hotare (credit)	93.97			93.97	5.82		5.82		3.11			3.11
Aur nemonetar	0.83	0.05	0.78	0.47	0.03	0.44	0.44	0.38	0.02	0.36		0.36
Servicii	1,143.03	1,021.78	121.25	972.04	847.02	125.02	1,046.24	828.04	218.20			
Servicii de prelucrare a materiei prime ce aparțin altora	165.83	1.89	163.94	139.63	2.88	136.75	147.89	2.82	145.07			
Bunuri prelucrate în economia națională – bunuri expediate după transformare (Ct), bunuri primite pentru transformare (Dt)	557.74	383.67		470.28	330.15		507.03	359.37				
Bunuri prelucrate peste hotare – bunuri expediate pentru transformare (Ct), bunuri primite după transformare (Dt)	2.11	1.86		1.19	2.76		1.17	2.70				
Servicii de întreținere și de reparatii n.c.a.	1.86	11.57	-9.71	2.42	16.52	-14.10	4.35	8.49	-4.14			
Transport	397.31	385.25	12.06	321.90	302.19	19.71	351.17	298.16	53.01			
Pentru toate tipurile de transport												
Pasageri	94.18	97.10	-2.92	81.31	85.36	-4.05	88.10	76.38	11.72			
Măruri	247.85	234.23	13.62	200.54	177.70	22.84	211.31	174.53	36.78			
Alte	40.06	47.04	-6.98	26.06	33.31	-7.25	39.31	42.69	-3.38			
Transport maritim	6.64	27.21	-20.57	7.33	18.75	-11.42	6.37	21.27	-14.90			
Măruri	5.12	24.38	-19.26	5.44	15.93	-10.49	4.29	18.09	-13.80			
Alte	1.52	2.83	-1.31	1.89	2.82	-0.93	2.08	3.18	-1.10			
Transport aerian	130.60	125.81	4.79	99.68	105.86	-6.18	127.29	103.33	23.96			
Pasageri	81.90	85.55	-3.65	71.77	76.42	-4.65	78.26	67.20	11.06			
Măruri	18.97	6.39	12.58	11.61	5.12	6.49	22.24	4.72	17.52			
Alte	29.73	33.87	-4.14	16.30	24.32	-8.02	26.79	31.41	-4.62			
Alte tipuri de transport	244.85	225.35	19.50	200.90	171.76	29.14	205.06	169.00	36.06			
Pasageri	12.28	11.55	0.73	9.54	8.94	0.60	9.84	9.18	0.66			
Măruri	223.76	203.46	20.30	183.49	156.65	26.84	184.78	151.72	33.06			
Alte	8.81	10.34	-1.53	7.87	6.17	1.70	10.44	8.10	2.34			
Servicii poștale și de curier	15.22	6.88	8.34	13.99	5.82	8.17	12.45	4.56	7.89			
Călătorii	233.56	351.65	-118.09	210.26	281.48	-71.22	243.36	254.36	-11.00			
De afaceri	63.57	174.83	-111.26	66.60	125.30	-58.70	79.40	104.86	-25.46			
Iucărători pe termen scurt	12.90	131.75	-118.85	15.20	97.72	-82.52	15.97	76.51	-60.54			
Altele	50.67	43.08	7.59	51.40	27.58	23.82	63.43	28.35	35.08			

	2014*			2015*			2016*		
	credit	debit	net	credit	debit	net	credit	debit	net
Personale									
Servicii medicale	169.99	176.82	-6.83	143.66	156.18	-12.52	163.96	149.50	14.46
Servicii de învățământ	17.32	15.25	2.07	15.31	13.86	1.45	16.57	14.39	2.18
Altele	34.39	61.14	-26.75	30.59	59.72	-29.13	37.71	59.56	-21.85
Construcții									
Construcții peste hotare	5.28	7.00	-1.72	3.60	3.98	-0.38	3.32	8.31	-4.99
Construcții în economia națională									
Servicii de asigurare și pensii	0.79	8.82	-8.03	0.26	5.43	-5.17	0.19	6.36	-6.17
Asigurări directe	0.76	2.04	-1.28	0.20	1.12	-0.92	0.19	0.79	-0.60
Reasigurări									
Servicii auxiliare de asigurare	0.03	0.04	-0.01						
Servicii financiare	6.56	8.91	-2.35	5.92	6.92	-1.00	5.64	7.95	-2.31
Servicii financiare facturate explicit și altele	5.57	7.81	-2.24	4.53	5.87	-1.34	5.07	7.64	-2.57
Servicii de intermediere finanțări indirect măsurate (SfFIM)	0.99	1.10	-0.11	1.39	1.05	0.34	0.57	0.31	0.26
Taxe pentru folosirea proprietății intelectuale n.c.a.	7.04	25.08	-18.04	4.48	18.33	-13.85	6.24	19.07	-12.83
Servicii de telecomunicații, de informatică și de informare	186.00	87.81	98.19	162.04	84.13	77.91	152.41	73.09	79.32
Servicii de telecomunicații	114.59	45.41	69.18	92.01	42.11	49.90	72.17	37.55	34.62
Servicii de informatică	58.78	37.35	21.43	59.01	36.98	22.03	63.76	32.31	31.45
Servicii de informare	12.63	5.05	7.58	11.02	5.04	5.98	16.48	3.23	13.25
Alte servicii de afaceri	100.71	94.41	6.30	87.57	87.33	0.24	93.23	110.59	-17.36
Servicii de cercetare și dezvoltare	1.27	0.77	0.50	1.10	1.48	-0.38	0.91	2.75	-1.84
Servicii profesionale și de consultanță în management	61.56	55.72	5.84	61.18	50.33	10.85	61.21	54.55	6.66
Servicii tehnice, legate de comerț și alte servicii de afaceri	37.88	37.92	-0.04	25.29	35.52	-10.23	31.11	53.29	-22.18
Servicii personale, culturale și de recreare	1.98	2.63	-0.65	2.08	4.49	-2.41	2.11	3.00	-0.89
Servicii audiovizuale și aferente lor	1.98	2.63	-0.65	2.08	4.49	-2.41	2.11	3.00	-0.89
Bunuri și servicii ale administrației publice n.c.a.	36.11	36.76	-0.65	31.88	33.34	-1.46	36.33	35.84	0.49
Venituri primare									
Remunerarea salariaților	1,115,20	292,87	822,33	816,83	366,72	450,11	744,70	284,05	460,65
Venituri din investiții									
Venituri din investiții directe	7.35	133.33	-125.98	8.25	220.64	-212.39	8.94	152.80	-143.86
Venituri din participații la capital și acțiuni ale fondurilor de investiții	6.51	126.42	-119.91	6.16	214.82	-208.66	7.46	148.59	-141.13
Dividende și retrageri din veniturile quasi-corporatilor	6.51	82.82	-76.31	6.16	91.45	-85.29	7.46	57.56	-50.10
Investitorul direct în întreprinderea de investiții directe	6.51	82.82	-76.31	6.16	91.45	-85.29	7.46	57.56	-50.10
Profituri reinvestite									
Dobânzii	0.84	6.91	-6.07	2.09	5.82	-3.73	1.48	4.21	-2.73
Investitorul direct în întreprinderea de investiții directe	0.84	6.91	-6.07	2.09	5.82	-3.73	1.48	4.21	-2.73
Informativ: dobânzii înainte de SfFIM	0.84	6.91	-6.07	2.09	5.82	-3.73	1.48	4.21	-2.73
Venituri din investiții de portofoliu	0.44	7.85	-7.41	0.18	4.85	-4.67	0.17	9.62	-9.45
Venituri din participații la capital și acțiuni ale fondurilor de investiții	0.44	7.85	-7.41	0.18	4.76	-4.58	0.17	9.47	-9.30

	2014*			2015*			2016*		
	credit	debit	net	credit	debit	net	credit	debit	net
Dividende la participații la capital, exclusiv la acțiuni ale fondurilor de investiții	0.44	7.85	-7.41	0.18	4.76	-4.58	0.17	9.47	-9.30
Dobânză					0.09	-0.09		0.15	-0.15
Pe termen lung				0.09	-0.09		0.15	-0.15	
Venituri din alte investiții	16.28	79.36	-63.08	4.33	58.10	-53.77	0.87	51.55	-50.68
Dobânză	16.28	79.36	-63.08	4.33	58.10	-53.77	0.87	51.55	-50.68
Informativ: dobânză, înainte de SiFiM	16.28	79.47	-63.19	4.33	57.76	-53.43	0.87	51.29	-50.42
Active de rezervă (credit)	30.00		30.00	23.76		23.76	23.68		23.68
Dobânză (credit)	30.00		30.00	23.76		23.76	23.68		23.68
Alte venituri primare	-2.71	-0.93	-1.78	-2.84	-0.21	-2.63	-2.79	-0.43	-2.36
Impozite pe producție și pe importuri	-2.81	-0.93	-1.88	-2.87	-0.28	-2.59	-2.79	-0.49	-2.30
Renta	0.10		0.10	0.03	0.07	-0.04		0.06	-0.06
Venituri secundare	1,680.06	150.62	1,529.44	1,223.78	143.16	1,080.62	1,245.49	121.94	1,123.55
Administratia publică	252.35	5.92	246.43	123.66	8.46	115.20	155.97	5.81	150.16
Impozite curente pe venit, patrimoniu, etc. (credit)	2.69		2.69	2.53		2.53	2.62		2.62
Contribuții sociale (credit)	4.35		4.35	4.12		4.12	3.99		3.99
Beneficii sociale (debit)			0.17	-0.17	0.28	-0.28		0.32	-0.32
Cooperarea internațională curentă	205.93	5.46	200.47	77.68	6.82	70.86	110.11	5.29	104.82
Transferuri curente diverse ale administrației publice	39.38	0.29	39.09	39.33	1.36	37.97	39.25	0.20	39.05
Societăți financiare, societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	1,427.71	144.70	1,283.01	1,100.12	134.70	965.42	1,089.52	116.13	973.39
Transferuri personale (transferuri curente între gospodăriile casnice rezidente și nerezidente)	1,012.08	73.79	938.29	756.97	70.77	686.20	750.39	65.16	685.23
Alte transferuri curente	415.63	70.91	344.72	343.15	63.93	279.22	339.13	50.97	288.16
Impozite curente pe venit, patrimoniu, etc.(debit)		52.65	-52.65		39.29	-39.29		29.45	-29.45
Beneficii sociale	1.60	0.04	1.56	1.58		1.58	3.01		3.01
Prime nete de asigurare, cu excepția asigurărilor de viață	0.73	7.48	-6.75	0.34	4.94	-4.60	0.37	5.42	-5.05
Despăgubiri de asigurare, cu excepția asigurărilor de viață	3.52	1.42	2.10	4.25	0.93	3.32	5.34	1.00	4.34
Cooperarea internațională curentă	142.75	2.30	140.45	118.74	2.08	116.66	106.87	1.52	105.35
Transferuri curente diverse	267.03	7.02	260.01	218.24	16.69	201.55	223.54	13.58	209.96
Contul de capital	230.73	83.55	147.18	132.58	77.71	54.87	50.52	71.31	-20.79
Achiziționarea brută (debit) / disponibilizarea brută (credit) a activelor nefinanciare neproducție	0.10		0.10		0.08	-0.08		0.03	-0.03
Transferuri de capital	230.63	83.55	147.08	132.58	77.63	54.95	50.52	71.28	-20.76
Administratia publică	158.10		158.10	89.34		89.34	16.16		16.16
Alte transferuri de capital	158.10		158.10	89.34		89.34	16.16		16.16
Societăți financiare, societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	72.53	83.55	-11.02	43.24	77.63	-34.39	34.36	71.28	-36.92
Anularea datoriei		72.53	83.55	-11.02	43.24	77.63	-34.39	34.36	71.28
Alte tranferuri de capital									-36.92

		2014*	debit	net	credit	debit	net	credit	debit	net	2016*
IFSLISGP											
Capacitatea netă (+)/ necesarul net (-) de finanțare (soldul contului curent și de capital)	5,985.51	6,406.02	-420.51	4,652.17	5,065.02	-412.85	4,634.28	4,940.65	4,940.65	-306.37	
Contul finanțier											
Capacitatea netă (+)/ necesarul net (-) de finanțare (soldul contului finanțier)	3,025.02	2,524.21	-500.81	1,692.64	1,234.59	-458.05	1,430.55	1,215.99	1,215.99	-214.56	
Investiții directe	542.38	241.36	-301.02	385.37	176.25	-209.12	237.56	162.88	162.88	-74.68	
Retragerea activelor finanțare (Ct) / Achiziționarea activelor finanțare (Dt)	22.77	63.60	40.83	14.03	21.05	7.02	10.31	26.60	26.60	16.29	
Participații la capital și acțiuni ale fondurilor de investiții	0.17	37.76	37.59	0.83	16.17	15.34	2.00	11.13	11.13	9.13	
Participații la capital și acțiuni ale fondurilor de investiții, exceptând reinvestirea profiturilor	0.17	37.76	37.59	0.83	16.17	15.34	2.00	11.13	11.13	9.13	
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	0.17	37.76	37.59	0.83	16.17	15.34	2.00	11.13	11.13	9.13	
Instrumente de natura datoriei	22.60	25.84	3.24	13.20	4.88	-8.32	8.31	15.47	15.47	7.16	
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	0.69	4.69	4.00	0.14	2.28	2.14		0.31	0.31	0.31	
Întreprinderea cu investiții directe în investitorul său direct (investiție inversă)	21.91	21.15	-0.76	13.06	2.60	-10.46	8.31	15.16	15.16	6.85	
Acumularea pasivelor (Ct) / Stingerea pasivelor (Dt)	519.61	177.76	341.85	371.34	155.20	216.14	227.25	136.28	136.28	90.97	
Participații la capital și acțiuni ale fondurilor de investiții	184.32	12.98	171.34	185.57	18.32	167.25	159.15	24.15	24.15	135.00	
Participații la capital și acțiuni ale fondurilor de investiții, exceptând reinvestirea profiturilor	140.72	12.98	127.74	62.20	18.32	43.88	68.12	24.15	24.15	43.97	
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	140.72	12.98	127.74	62.20	18.32	43.88	68.12	24.15	24.15	43.97	
Reinvestirea profiturilor	43.60		43.60	123.37		123.37	91.03			91.03	
Instrumente de natura datoriei	335.29	164.78	170.51	185.77	136.88	48.89	68.10	112.13	112.13	-44.03	
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	335.29	164.78	170.51	185.77	136.88	48.89	68.10	112.13	112.13	-44.03	
Investiții de portofoliu	19.42	12.19	-7.23	4.04		-4.04	0.45	0.09	0.09	-0.36	
Retragerea activelor finanțare (Ct) / Achiziționarea activelor finanțare (Dt)	1.61		-1.61	0.01		-0.01					
Participații la capital și acțiuni ale fondurilor de investiții				0.01		-0.01					
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală				0.01		-0.01					
Instrumente de natura datoriei	1.61		-1.61								
Alte sectoare	1.61		-1.61								
Pe termen lung	1.61		-1.61								
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	1.61		-1.61								
Pe termen lung	1.61		-1.61								
Acumularea pasivelor (Ct) / Stingerea pasivelor (Dt)	17.81	12.19	5.62	4.03	4.03	0.45	0.09	0.36	0.36		
Participații la capital și acțiuni ale fondurilor de investiții	17.81	12.19	5.62	3.96	3.96	0.03	-0.03	-0.03	-0.03		
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	17.81	12.19	5.62	3.96	3.96	0.03	-0.03	-0.03	-0.03		
Instrumente de natura datoriei				0.07	0.07	0.45	0.06	0.39	0.39		
Administrație publică				0.07	0.07	0.45	0.06	0.39	0.39		

		2014*	debit	net	credit	debit	net	credit	debit	net	2016*
Pe termen scurt				0.07		0.07		0.45		0.06	0.39
Derivate financiare (altele decât rezervele) și opțiuni pe acțiuni ale angajatorilor	0.72	0.11	-0.61	0.74	0.04	-0.70	1.17	1.66	1.66	0.49	
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	-0.72	0.11	-0.61	-0.74	-0.04	-0.70	-1.17	-1.66	-1.66	0.49	
Retragerea activelor financiare (Ct) / Achiziționarea activelor financiare (Dt)		0.11	0.11								
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	0.11	0.11									
Acumularea pasivelor (Ct) / Stingerea pasivelor (Dt)	0.72		0.72	0.74	0.04	0.70	1.17	1.66	1.66	-0.49	
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	0.72		0.72	0.74	0.04	0.70	1.17	1.66	1.66	-0.49	
Alte investiții	1,748.01	2,094.51	346.50	724.16	786.46	62.30	1,116.79	445.64	445.64	-671.15	
Retragerea activelor financiare (Ct) / Achiziționarea activelor financiare (Dt)	839.48	1,161.13	321.65	347.54	346.54	-1.00	541.60	119.95	119.95	-421.65	
Acumularea pasivelor (Ct) / Stingerea pasivelor (Dt)	908.53	933.38	-24.85	376.62	439.92	-63.30	575.19	325.69	325.69	249.50	
Numerar și depozite	933.71	1,120.63	186.92	336.08	413.74	77.66	453.74	112.88	112.88	-340.86	
Retragerea activelor financiare (Ct) / Achiziționarea activelor financiare (Dt)	638.41	717.45	79.04	336.08	293.99	-42.09	441.42	101.39	101.39	-340.03	
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	620.37	440.72	-179.65	35.07	207.80	172.73	8.16	85.85	85.85	77.69	
Pe termen scurt	620.37	440.72	-179.65	35.07	207.80	172.73	8.16	85.85	85.85	77.69	
Alte sectoare	18.04	276.73	258.69	301.01	86.19	-214.82	433.26	15.54	15.54	-417.72	
Pe termen scurt	18.04	276.73	258.69	301.01	86.19	-214.82	433.26	15.54	15.54	-417.72	
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSU/ISGP	18.04	276.73	258.69	301.01	86.19	-214.82	433.26	15.54	15.54	-417.72	
Pe termen scurt	18.04	276.73	258.69	301.01	86.19	-214.82	433.26	15.54	15.54	-417.72	
Acumularea pasivelor (Ct) / Stingerea pasivelor (Dt)	295.30	403.18	-107.88		119.75	-119.75	12.32	11.49	11.49	0.83	
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	295.18	401.70	-106.52	-0.02	117.17	-117.17	12.24	11.17	11.17	1.07	
Pe termen scurt	295.18	401.70	-106.52	-0.02	117.17	-117.17	12.24	11.17	11.17	1.07	
Alte sectoare	0.12	1.48	-1.36	0.02	2.58	-2.56	0.08	0.32	0.32	-0.24	
Pe termen scurt	0.12	1.48	-1.36	0.02	2.58	-2.56	0.08	0.32	0.32	-0.24	
Alte societăți finanțiere	0.12	1.48	-1.36	0.02	2.58	-2.56	0.08	0.32	0.32	-0.24	
Pe termen scurt	0.12	1.48	-1.36	0.02	2.58	-2.56	0.08	0.32	0.32	-0.24	
Împrumuturi	512.62	563.81	51.19	350.37	325.82	-24.55	435.78	312.52	312.52	-123.26	
Retragerea activelor financiare (Ct) / Achiziționarea activelor financiare (Dt)	6.93	41.90	34.97	10.97	11.13	0.16	0.94	2.42	2.42	1.48	
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	3.60	8.45	4.85	0.95	0.34	-0.61	0.22	0.01	0.01	-0.21	
Pe termen scurt	3.34	3.57	0.23	0.27	0.04	-0.23	0.03			-0.03	
Pe termen lung	0.26	4.88	4.62	0.68	0.30	-0.38	0.19	0.01	0.01	-0.18	
Alte sectoare	3.33	33.45	30.12	10.02	10.79	0.77	0.72	2.41	2.41	1.69	
Pe termen scurt	0.06	0.07	0.01	0.57	0.04	-0.53	0.01	0.11	0.11	0.10	
Pe termen lung	3.27	33.38	30.11	9.45	10.75	1.30	0.71	2.30	2.30	1.59	
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSU/ISGP	3.33	33.45	30.12	10.02	10.79	0.77	0.72	2.41	2.41	1.69	
Pe termen scurt	0.06	0.07	0.01	0.57	0.04	-0.53	0.01	0.11	0.11	0.10	

		2014*	debit	net	credit	debit	net	credit	debit	net	2016*
Pe termen lung		3.27	33.38	30.11	9.45	10.75	1.30	0.71	2.30	1.59	
Acumularea pasivelor (Ct) / Stingerea pasivelor (Dt)		505.69	521.91	-16.22	339.40	314.69	24.71	434.84	310.10	124.74	
Banca centrală			29.27	-29.27		35.16	-35.16		11.74	48.65	-36.91
Credite și imprumuturi de la FMI (altele deficit rezervele)			29.27	-29.27		35.16	-35.16		11.74	48.65	-36.91
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală		78.30	218.63	-140.33	24.62	111.50	-86.88	20.52	75.99	-55.47	
Pe termen scurt		27.87	54.59	-26.72	4.43	4.28	0.15	3.13	3.09	0.04	
Pe termen lung		50.43	164.04	-113.61	20.19	107.22	-87.03	17.39	72.90	-55.51	
Administrația publică		155.98	53.18	102.80	138.71	40.39	98.32	233.13	57.66	175.47	
Credite și imprumuturi de la FMI (altele deficit rezervele)						5.56	-5.56	24.10	24.33	-0.23	
Altele pe termen lung		155.98	53.18	102.80	138.71	34.83	103.88	209.03	33.33	175.70	
Alte sectoare		271.41	220.83	50.58	176.07	127.64	48.43	169.45	127.80	41.65	
Pe termen scurt			11.71	50.17	-38.46	7.22	1.70	5.52	16.31	1.84	14.47
Pe termen lung		259.70	170.66	89.04	168.85	125.94	42.91	153.14	125.96	27.18	
Alte societăți financiare		40.77	34.22	6.55	29.91	33.86	-3.95	42.85	28.49	14.36	
Pe termen scurt				0.19	-0.19	4.32	0.02	4.30		0.20	-0.20
Pe termen lung		40.77	34.03	6.74	25.59	33.84	-8.25	42.85	28.29	14.56	
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSU ISGP		230.64	186.61	44.03	146.16	93.78	52.38	126.60	99.31	27.29	
Pe termen scurt		11.71	49.98	-38.27	2.90	1.68	1.22	16.31	1.64	14.67	
Pe termen lung		218.93	136.63	82.30	143.26	92.10	51.16	110.29	97.67	12.62	
Credite comerciale și avansuri		265.00	4.55	-260.45	37.46	42.18	4.72	189.17	16.24	-172.93	
Retragerea activelor financiare (Cr) / Achiziționarea activelor financiare (Dt)		157.46	1.63	-155.83	0.49	41.42	40.93	61.14	16.14	-45.00	
Alte sectoare		157.46	1.63	-155.83	0.49	41.42	40.93	61.14	16.14	-45.00	
Pe termen scurt		152.63	1.63	-151.00	0.49	21.63	21.14	59.77	15.07	-44.70	
Pe termen lung		4.83		-4.83		19.79	19.79	1.37	1.07	-0.30	
Alte societăți financiare			1.63	1.63	0.49	0.10	-0.39	1.58	0.01	-1.57	
Pe termen scurt		1.63	1.63	0.49	0.10	-0.39	1.58	0.01	-1.57		
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSU ISGP		157.46		-157.46		41.32	41.32	59.56	16.13	-43.43	
Pe termen scurt		152.63		-152.63		21.53	21.53	58.19	15.06	-43.13	
Pe termen lung		4.83		-4.83		19.79	19.79	1.37	1.07	-0.30	
Acumularea pasivelor (Ct) / Stingerea pasivelor (Dt)		107.54	2.92	104.62	36.97	0.76	36.21	128.03	0.10	127.93	
Alte sectoare		107.54	2.92	104.62	36.97	0.76	36.21	128.03	0.10	127.93	
Pe termen scurt		104.40	2.92	101.48	35.88	0.76	35.12	125.10	0.10	125.00	
Pe termen lung			3.14		3.14	1.09		1.09	2.93	2.93	
Alte societăți financiare		1.10	2.92	-1.82	0.36	0.76	-0.40	1.04	0.10	0.94	
Pe termen scurt		1.10	2.92	-1.82	0.36	0.76	-0.40	1.04	0.10	0.94	
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSU ISGP		106.44		106.44	36.61		36.61	126.99		126.99	
Pe termen scurt		103.30		103.30	35.52		35.52	124.06		124.06	
Pe termen lung			3.14		3.14	1.09		1.09	2.93	2.93	
Alte creanțe / passive		36.68	405.52	368.84	0.25	4.72	4.47	38.10	4.00	-34.10	

		2014*	debit	net	credit	debit	net	credit	debit	net	2016*
Retragerea activelor financiare (Ct) / Achiziționarea activelor financiare (Dt)	36.68	400.15	363.47						38.10		-38.10
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	36.68		-36.68								
Pe termen scurt	36.68		-36.68								
Alte sectoare											
Pe termen scurt											
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSIISGP											
Pe termen scurt											
Acumularea pasivelor (Ct) / Stingerea pasivelor (Dt)	5.37	-5.37	0.25	4.72		-4.47		4.00		-4.00	
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	1.37	-1.37	0.25	0.72		-0.47					
Pe termen scurt	1.37	-1.37	0.25	0.72		-0.47					
Alte sectoare											
Pe termen lung											
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSIISGP											
Pe termen lung											
Active de rezervă	714.49	176.04	-538.45	578.33	271.84	-306.49	74.58	605.72	531.14		
Drepturi speciale de tragere	12.92	7.99	-4.93	12.35	29.24	16.89	27.91	10.60	-17.31		
Alte active de rezervă	701.57	168.05	-533.52	565.98	242.60	-323.38	46.67	595.12	548.45		
Numerar și depozite	219.66	142.11	-77.55	300.82	242.60	-58.22	46.67	370.19	323.52		
Creanțe față de autorități monetare	15.14	115.62	100.48	62.33	29.50	-32.83	46.67	85.07	38.40		
Creanțe față de alte instituții	204.52	26.49	-178.03	238.49	213.10	-25.39		285.12	285.12		
Titluri de valoare	481.91	25.94	-455.97	265.16		-265.16		224.93	224.93		
Instrumente de natură datoriei	481.91	25.94	-455.97	265.16		-265.16		224.93	224.93		
Pe termen scurt	25.23		-25.23								
Pe termen lung	456.68	25.94	-430.74	265.16		-265.16		224.93	224.93		
Erori și omisiuni nete	44.00	124.30	-80.30	45.87	91.07	-45.20	145.50	53.69	91.81		
Articole suplimentare											
Arierațe neincluse în finanțarea excepțională	21.02		21.02	11.36			11.36	9.58		9.58	
Remitteri personale: Credit	1,965.94		1,965.94	1,449.93		1,449.93	1,377.78		1,377.78		

* date revizuite

**Anexa 3. Sinteză balanței de plăți a Republicii Moldova în prezentare analitică, 2012-2016,
conform MBP6**

milioane dolari SUA

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*
Contul curent	-643.62	-490.31	-567.69	-467.72	-285.58
Bunuri	-3,067.87	-3,138.41	-3,040.71	-2,123.47	-2,087.98
Servicii	107.91	154.50	121.25	125.02	218.20
Venituri primare	810.09	894.13	822.33	450.11	460.65
Venituri secundare	1,506.25	1,599.47	1,529.44	1,080.62	1,123.55
Contul de capital	21.23	107.10	147.18	54.87	-20.79
Capacitatea netă (+)/ necesarul net (-) de finanțare (soldul contului curent și de capital)	-622.39	-383.21	-420.51	-412.85	-306.37
Capacitatea netă (+)/ necesarul net (-) de finanțare (soldul contului financiar)	-868.91	-602.06	8.37	-192.28	-782.84
Investiții directe	-224.17	-211.12	-301.02	-209.12	-74.68
Achiziționarea netă de active financiare (ANA)	26.60	30.76	40.83	7.02	16.29
Acumularea netă de pasive (ANP)	250.77	241.88	341.85	216.14	90.97
Investiții de portofoliu	-21.34	-2.98	-7.23	-4.04	-0.36
Achiziționarea netă de active financiare (ANA)	-6.98	0.02	-1.61	-0.01	
Acumularea netă de pasive (ANP)	14.36	3.00	5.62	4.03	0.36
Derivate financiare (altele decât rezervele) și opțiuni pe acțiuni ale angajatilor	0.12	-0.11	-0.61	-0.70	0.49
Alte investiții	-623.52	-387.85	317.23	21.58	-708.29
Achiziționarea netă de active financiare (ANA)	-316.77	418.31	321.65	-1.00	-421.65
Acumularea netă de pasive (ANP)	306.75	806.16	4.42	-22.58	286.64
Împrumuturi	288.51	210.33	13.05	65.43	161.88
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	47.64	36.66	-140.33	-86.88	-55.47
Administrația publică	99.40	36.70	102.80	103.88	175.70
Alte sectori	141.47	136.97	50.58	48.43	41.65
Alte fluxuri financiare	18.24	595.83	-8.63	-88.01	124.76
Erori și omisiuni nete	113.62	84.81	-80.30	-45.20	91.81
Balanță globală	360.14	303.66	-509.18	-265.77	568.28
Finanțarea balanței globale	-360.14	-303.66	509.18	265.77	-568.28
Utilizarea creditelor și a împrumuturilor FMI	138.51	-21.61	-29.27	-40.72	-37.14
Banca centrală	138.51	-21.61	-29.27	-35.16	-36.91
Administrația publică				-5.56	-0.23
Active de rezervă	498.65	282.05	-538.45	-306.49	531.14

* date revizuite

Anexa 4. Balanța de plăți a Republicii Moldova pentru 2012-2016, prezentare standard, conform MBP5

	milioane USD				
	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*
Contul curent	-553.61	-388.85	-421.98	-372.29	-267.57
Bunuri	-2,936.04	-2,999.43	-2,899.99	-1,994.98	-1,945.20
<i>Credit</i>	2,233.11	2,469.62	2,354.31	1,984.86	2,060.67
<i>Debit</i>	-5,169.15	-5,469.05	-5,254.30	-3,979.84	-4,005.87
Export total (FOB)	2,233.11	2,469.62	2,354.31	1,984.86	2,060.67
Mărfuri generale	1,668.30	1,863.96	1,760.19	1,482.24	1,519.83
Bunuri pentru prelucrare	529.38	567.83	559.85	471.47	508.20
Prelucrare peste hotare	3.03	2.09	2.11	1.19	1.17
Prelucrare în interiorul țării	526.35	565.74	557.74	470.28	507.03
Reparații de bunuri	1.89	1.08	1.86	2.42	4.35
Bunuri procurate în porturi de către cărăuși	31.50	36.17	31.58	28.26	27.91
Aur nemonetar	2.04	0.58	0.83	0.47	0.38
Import total (FOB)	-5,169.15	-5,469.05	-5,254.30	-3,979.84	-4,005.87
Mărfuri generale	-4,720.07	-4,993.03	-4,805.11	-3,584.45	-3,591.03
Bunuri pentru prelucrare	-398.89	-417.92	-385.53	-332.91	-362.07
Prelucrare peste hotare	-2.91	-3.25	-1.86	-2.76	-2.70
Prelucrare în interiorul țării	-395.98	-414.67	-383.67	-330.15	-359.37
Reparații de bunuri	-14.88	-14.59	-11.57	-16.52	-8.49
Bunuri procurate în porturi de către cărăuși	-35.20	-43.49	-52.04	-45.93	-44.26
Aur nemonetar	-0.11	-0.02	-0.05	-0.03	-0.02
Servicii	9.14	24.31	-32.87	2.03	77.01
<i>Credit</i>	902.01	992.81	974.35	828.60	893.43
<i>Debit</i>	-892.87	-968.50	-1,007.22	-826.57	-816.42
Transport	0.66	29.79	3.72	11.54	45.12
<i>Credit</i>	363.13	406.83	382.09	307.91	338.72
<i>Debit</i>	-362.47	-377.04	-378.37	-296.37	-293.60
Pasageri	-6.83	1.49	-2.92	-4.05	11.72
<i>Credit</i>	80.89	94.30	94.18	81.31	88.10
<i>Debit</i>	-87.72	-92.81	-97.10	-85.36	-76.38
Mărfuri	13.90	31.68	13.62	22.84	36.78
<i>Credit</i>	247.73	269.73	247.85	200.54	211.31
<i>Debit</i>	-233.83	-238.05	-234.23	-177.70	-174.53
Auxiliar și alte servicii	-6.41	-3.38	-6.98	-7.25	-3.38
<i>Credit</i>	34.51	42.80	40.06	26.06	39.31
<i>Debit</i>	-40.92	-46.18	-47.04	-33.31	-42.69
Călătorii	-109.18	-102.28	-118.09	-71.22	-11.00
<i>Credit</i>	198.45	229.80	233.56	210.26	243.36
<i>Debit</i>	-307.63	-332.08	-351.65	-281.48	-254.36
Călătorii de afaceri	-107.50	-120.30	-111.26	-58.70	-25.46
<i>Credit</i>	56.60	63.85	63.57	66.60	79.40
<i>Debit</i>	-164.10	-184.15	-174.83	-125.30	-104.86
Călătorii personale	-1.68	18.02	-6.83	-12.52	14.46
<i>Credit</i>	141.85	165.95	169.99	143.66	163.96
<i>Debit</i>	-143.53	-147.93	-176.82	-156.18	-149.50
Servicii de comunicații	99.88	85.80	77.52	58.07	42.51
<i>Credit</i>	140.04	137.41	129.81	106.00	84.62
<i>Debit</i>	-40.16	-51.61	-52.29	-47.93	-42.11
Servicii de construcții	-5.57	-3.80	-1.72	-0.38	-4.99
<i>Credit</i>	3.32	5.25	5.28	3.60	3.32
<i>Debit</i>	-8.89	-9.05	-7.00	-3.98	-8.31
Servicii de asigurări	-3.86	-5.38	-8.03	-5.17	-6.17
<i>Credit</i>	0.88	0.70	0.79	0.26	0.19
<i>Debit</i>	-4.74	-6.08	-8.82	-5.43	-6.36
Servicii financiare	-3.48	-1.01	-2.24	-1.34	-2.57
<i>Credit</i>	3.67	5.29	5.57	4.53	5.07
<i>Debit</i>	-7.15	-6.30	-7.81	-5.87	-7.64

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*
Servicii de informatică și informaționale	18.70	20.47	29.01	28.01	44.70
Credit	55.84	61.49	71.41	70.03	80.24
Debit	-37.14	-41.02	-42.40	-42.02	-35.54
Royalty și onorarii pentru licențe	-14.14	-18.03	-18.04	-13.85	-12.83
Credit	4.56	6.13	7.04	4.48	6.24
Debit	-18.70	-24.16	-25.08	-18.33	-19.07
Alte servicii de afaceri	22.14	23.39	6.30	0.24	-17.36
Credit	91.63	99.36	100.71	87.57	93.23
Debit	-69.49	-75.97	-94.41	-87.33	-110.59
Servicii personale, culturale și de recreare	-0.21	-1.37	-0.65	-2.41	-0.89
Credit	1.33	1.51	1.98	2.08	2.11
Debit	-1.54	-2.88	-2.63	-4.49	-3.00
Servicii guvernamentale neincluse în altă parte	4.20	-3.27	-0.65	-1.46	0.49
Credit	39.16	39.04	36.11	31.88	36.33
Debit	-34.96	-42.31	-36.76	-33.34	-35.84
Venituri	810.08	894.73	824.10	453.04	463.21
Credit	1,049.22	1,163.90	1,118.01	819.70	747.49
Debit	-239.14	-269.17	-293.91	-366.66	-284.28
Compensare pentru muncă	960.57	1,074.20	990.58	699.81	643.32
Credit	1,009.95	1,118.02	1,063.84	783.15	713.83
Debit	-49.38	-43.82	-73.26	-83.34	-70.51
Venituri din investiții	-150.49	-179.47	-166.48	-246.77	-180.11
Credit	39.27	45.88	54.17	36.55	33.66
Debit	-189.76	-225.35	-220.65	-283.32	-213.77
Venituri din investiții directe	-111.48	-132.39	-125.98	-212.39	-143.86
Credit	6.16	7.12	7.35	8.25	8.94
Debit	-117.64	-139.51	-133.33	-220.64	-152.80
Venituri din titluri de participare	-105.90	-127.22	-119.91	-208.66	-141.13
Credit	6.10	6.16	6.51	6.16	7.46
Debit	-112.00	-133.38	-126.42	-214.82	-148.59
Dividende și profituri distribuite ale filialelor	-116.91	-127.82	-76.31	-85.29	-50.10
Credit	6.10	6.16	6.51	6.16	7.46
Debit	-123.01	-133.98	-82.82	-91.45	-57.56
Venit reinvestit și profituri nedistribuite ale filialelor	11.01	0.60	-43.60	-123.37	-91.03
Debit	11.01	0.60	-43.60	-123.37	-91.03
Dobânzi	-5.58	-5.17	-6.07	-3.73	-2.73
Credit	0.06	0.96	0.84	2.09	1.48
Debit	-5.64	-6.13	-6.91	-5.82	-4.21
Venituri din investiții de portofoliu	24.06	18.46	20.33	17.44	8.99
Credit	27.30	24.87	28.18	22.29	18.61
Debit	-3.24	-6.41	-7.85	-4.85	-9.62
Dividende	-3.03	-5.97	-7.41	-4.58	-9.30
Credit	0.21	0.44	0.44	0.18	0.17
Debit	-3.24	-6.41	-7.85	-4.76	-9.47
Dobânzi	27.09	24.43	27.74	22.02	18.29
Credit	27.09	24.43	27.74	22.11	18.44
Debit				-0.09	-0.15
Venituri din alte investiții	-63.07	-65.54	-60.83	-51.82	-45.24
Credit	5.81	13.89	18.64	6.01	6.11
Debit	-68.88	-79.43	-79.47	-57.83	-51.35
Transferuri curente	1,563.21	1,691.54	1,686.78	1,167.62	1,137.41
Credit	1,684.24	1,829.80	1,841.44	1,314.17	1,262.51
Debit	-121.03	-138.26	-154.66	-146.55	-125.10
Guvernamentale	192.58	204.50	317.26	150.88	149.22
Credit	200.83	214.35	326.04	162.24	157.83
Debit	-8.25	-9.85	-8.78	-11.36	-8.61
Alte sectoare	1,370.63	1,487.04	1,369.52	1,016.74	988.19
Credit	1,483.41	1,615.45	1,515.40	1,151.93	1,104.68
Debit	-112.78	-128.41	-145.88	-135.19	-116.49
Transferuri personale	932.88	1,023.47	938.29	686.20	685.23

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*
<i>Credit</i>	976.49	1,073.52	1,012.08	756.97	750.39
<i>Debit</i>	-43.61	-50.05	-73.79	-70.77	-65.16
Alte transferuri	437.75	463.57	431.23	330.54	302.96
<i>Credit</i>	506.92	541.93	503.32	394.96	354.29
<i>Debit</i>	-69.17	-78.36	-72.09	-64.42	-51.33
Contul de capital și finanțier	471.98	312.13	488.77	423.33	177.61
Contul de capital	-36.67	13.73	-12.04	-34.72	-36.95
<i>Credit</i>	18.12	68.07	71.51	42.99	34.36
<i>Debit</i>	-54.79	-54.34	-83.55	-77.71	-71.31
Transferuri de capital	-36.67	13.73	-12.14	-34.64	-36.92
<i>Credit</i>	18.12	68.07	71.41	42.99	34.36
<i>Debit</i>	-54.79	-54.34	-83.55	-77.63	-71.28
Comercializarea activelor nefinanciare neproduse			0.10	-0.08	-0.03
<i>Credit</i>			0.10		
<i>Debit</i>				-0.08	-0.03
Contul finanțier	508.65	298.40	500.81	458.05	214.56
Investiții directe	145.71	150.27	158.20	154.64	89.05
Peste hotare	-19.78	-13.11	-41.59	-17.48	-9.44
Capital social	-18.40	-10.86	-37.59	-15.34	-9.13
Alte sectoare	-18.40	-10.86	-37.59	-15.34	-9.13
Alt capital - alte sectoare	-1.38	-2.25	-4.00	-2.14	-0.31
În economia națională	165.49	163.38	199.79	172.12	98.49
Capital social	144.55	92.76	127.74	43.88	43.97
Bănci	-6.39	34.47	43.11	-0.03	-1.60
Alte sectoare	150.94	58.29	84.63	43.91	45.57
Venit reinvestit	-11.01	-0.60	43.60	123.37	91.03
Bănci	5.26	-1.48	-4.08	23.12	18.80
Alte sectoare	-16.27	0.88	47.68	100.25	72.23
Alt capital - alte sectoare	31.95	71.22	28.45	4.87	-36.51
Creanțe față de investitorii străini	-9.76	-8.67	-4.21	11.72	-7.17
Angajamente față de investitorii străini	41.71	79.89	32.66	-6.85	-29.34
Investiții de portofoliu	21.34	2.98	7.23	4.04	0.36
Active	6.98	-0.02	1.61	0.01	
Titluri de participare	-0.18			0.01	
Bănci				0.01	
Alte sectoare	-0.18				
Titluri de creanță	7.16	-0.02	1.61		
Bănci	7.16	-0.02			
Alte sectoare			1.61		
Pasive	14.36	3.00	5.62	4.03	0.36
Titluri de participare	14.36	3.04	5.62	3.96	-0.03
Bănci	13.10	3.20	5.62	3.96	-0.03
Alte sectoare	1.26	-0.16			
Titluri de angajamente		-0.04		0.07	0.39
Alte sectoare		-0.04			
Sector guvernamental				0.07	0.39
Derivate financiare, net	-0.24	0.11	0.61	0.70	-0.49
Derivate financiare, active	-0.24	-0.12	-0.11		
Bănci	-0.24	-0.12	-0.11		
Derivate financiare, pasive		0.23	0.72	0.70	-0.49
Bănci		0.23	0.72	0.70	-0.49
Alte investiții	840.49	427.09	-203.68	-7.82	656.78
Active	319.71	-427.29	-316.68	-0.25	421.97
<i>Credite comerciale</i>	98.15	-299.12	160.80	-42.18	45.32
Alte sectoare	98.15	-299.12	160.80	-42.18	45.32
Pe termen scurt	98.15	-299.12	160.80	-42.18	45.32
<i>Împrumuturi</i>	-30.44	-38.67	-34.97	-0.16	-1.48
Bănci	-1.27	-0.17	-4.85	0.61	0.21
Pe termen lung	-1.26	-0.13	-4.62	0.38	0.18
Pe termen scurt	-0.01	-0.04	-0.23	0.23	0.03

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*
Alte sectoare	-29.17	-38.50	-30.12	-0.77	-1.69
Pe termen lung	-25.11	-37.81	-30.11	-1.30	-1.59
Pe termen scurt	-4.06	-0.69	-0.01	0.53	-0.10
Valută și depozite	251.45	-189.10	-79.04	42.09	340.03
Bănci	-93.06	-445.99	179.65	-172.73	-77.69
Alte sectoare	344.51	256.89	-258.69	214.82	417.72
Alte active	0.55	99.60	-363.47		38.10
Sector guvernamental	0.55				
Pe termen lung	0.55				
Bănci		99.60	36.68		
Pe termen scurt		99.60	36.68		
Alte sectoare			-400.15		38.10
Pe termen scurt			-400.15		38.10
Pasive	520.78	854.38	113.00	-7.57	234.81
<i>Credite comerciale</i>	31.50	410.98	116.24	40.22	138.81
Alte sectoare	31.50	410.98	116.24	40.22	138.81
Pe termen scurt	31.50	410.98	116.24	40.22	138.81
Împrumuturi	412.77	172.30	-31.06	23.58	108.59
Autoritate monetare	138.51	-21.61	-29.27	-35.16	-36.91
Utilizarea creditelor și a împrumuturilor FMI	138.51	-21.61	-29.27	-35.16	-36.91
Trageri	154.64				11.74
Rambursări	-16.13	-21.61	-29.27	-35.16	-48.65
Sector guvernamental	99.40	36.70	102.80	98.32	175.47
Utilizarea creditelor și a împrumuturilor FMI				-5.56	-0.23
Trageri					24.10
Rambursări				-5.56	-24.33
Alte împrumuturi pe termen lung	99.40	36.70	102.80	103.88	175.70
Trageri	152.98	100.76	155.98	138.71	209.03
Rambursări	-53.58	-64.06	-53.18	-34.83	-33.33
Sector bancar	47.64	36.66	-140.33	-86.88	-55.47
Pe termen lung	24.11	33.94	-113.61	-87.03	-55.51
Trageri	170.80	257.48	50.43	20.19	17.39
Rambursări	-146.69	-223.54	-164.04	-107.22	-72.90
Pe termen scurt	23.53	2.72	-26.72	0.15	0.04
Alte sectoare	127.22	120.55	35.74	47.30	25.50
Pe termen lung	100.46	98.43	83.44	42.02	11.20
Trageri	304.92	297.95	249.80	160.16	135.82
Rambursări	-204.46	-199.52	-166.36	-118.14	-124.62
Pe termen scurt	26.76	22.12	-47.70	5.28	14.30
Valută și depozite	-5.45	226.12	-107.88	-119.75	0.83
Sector bancar	-5.45	226.12	-107.88	-119.75	0.83
Alte pasive	81.96	44.98	135.70	48.38	-13.42
Sector bancar	-0.66	3.81	-1.37	-0.47	
Pe termen scurt	-0.66	3.81	-1.37	-0.47	
Alte sectoare	82.62	41.17	137.07	48.85	-13.42
Pe termen scurt	82.62	41.17	137.07	48.85	-13.42
FE - Total arierate	82.62	41.17	137.07	48.85	-13.42
FE - Acumularea arieratelor	127.76	90.85	198.65	105.74	22.27
FE - Plata arieratelor	-45.14	-49.68	-61.58	-56.89	-35.69
Active de rezervă	-498.65	-282.05	538.45	306.49	-531.14
Drepturi speciale de tragere	-0.73	-4.76	4.93	-16.89	17.31
Devize străine	-497.92	-277.29	533.52	323.38	-548.45
Valută și depozite	-389.44	105.89	77.55	58.22	-323.52
Inclusiv autoritate monetare	-18.44	102.66	-100.48	32.83	-38.40
Inclusiv bănci	-371.00	3.23	178.03	25.39	-285.12
Titluri de valoare	-108.48	-383.18	455.97	265.16	-224.93
Erori și omisiuni	81.63	76.72	-66.79	-51.04	89.96

* date revizuite

Anexa 5. Exportul de bunuri pe grupuri de țări, fără bunurile pentru/după prelucrare și fără vânzările magazinelor duty-free, prețuri FOB

	Anul					Ponderea în total					2016 / 2015	Gradul de influență*
	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016		
	milioane USD					%						
Uniunea Europeană, din care:	530,30	616,57	725,85	769,95	850,22	32,5	33,8	41,5	52,4	56,6	110,4	5,5
România	135,70	149,09	191,43	231,55	285,35	8,3	8,2	10,9	15,8	19,0	123,2	3,7
Germania	40,44	87,16	109,22	93,97	102,35	2,5	4,8	6,2	6,4	6,8	108,9	0,6
Marea Britanie	24,27	44,71	45,85	85,42	69,43	1,5	2,4	2,6	5,8	4,6	81,3	-1,1
Italia	71,98	58,58	106,80	80,23	67,21	4,4	3,2	6,1	5,5	4,5	83,8	-0,9
Polonia	60,68	70,89	51,89	58,51	63,48	3,7	3,9	3,0	4,0	4,2	108,5	0,3
Bulgaria	30,50	27,94	32,72	23,79	62,59	1,9	1,5	1,9	1,6	4,2	de 2,6 ori	2,6
Franța	23,59	29,55	28,77	34,87	35,85	1,4	1,6	1,6	2,4	2,4	102,8	0,1
Grecia	13,34	25,31	26,72	25,41	29,49	0,8	1,4	1,5	1,7	2,0	116,1	0,3
Cehia	16,83	25,54	29,30	27,62	28,28	1,0	1,4	1,7	1,9	1,9	102,4	0,0
Austria	16,50	18,24	21,99	20,71	25,71	1,0	1,0	1,3	1,4	1,7	124,1	0,3
Spania	14,93	10,12	11,68	18,57	18,73	0,9	0,6	0,7	1,3	1,2	100,9	0,0
Olanda	10,94	8,47	11,52	17,84	17,13	0,7	0,5	0,7	1,2	1,1	96,0	0,0
Ungaria	28,75	15,68	5,52	4,35	8,75	1,8	0,9	0,3	0,3	0,6	de 2 ori	0,3
Lituania	14,80	14,83	16,75	8,70	7,53	0,9	0,8	1,0	0,6	0,5	86,6	-0,1
Portugalia	5,63	2,76	0,41	0,37	5,46	0,3	0,2	0,0	0,0	0,4	de 14,8 ori	0,3
Letonia	4,84	4,96	11,22	10,57	5,32	0,3	0,3	0,6	0,7	0,4	50,3	-0,4
Cipru	4,51	8,81	6,94	7,02	3,74	0,3	0,5	0,4	0,5	0,2	53,3	-0,2
Slovacia	2,35	3,73	4,37	5,44	3,60	0,1	0,2	0,2	0,4	0,2	66,2	-0,1
Estonia	3,04	3,38	4,42	4,26	3,44	0,2	0,2	0,3	0,3	0,2	80,8	-0,1
Belgia	1,50	2,10	3,41	3,08	3,12	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	101,3	0,0
Danemarca	0,94	1,04	1,66	3,05	1,09	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	35,7	-0,1
CSJ, din care:	919,52	910,87	724,21	490,86	413,35	56,3	49,9	41,4	33,4	27,5	84,2	-5,3
Rusia	647,18	621,24	413,37	239,61	232,70	39,6	34,0	23,6	16,3	15,5	97,1	-0,5
Belarus	80,71	89,74	134,46	131,56	103,54	4,9	4,9	7,7	9,0	6,9	78,7	-1,9
Ucraina	122,26	140,16	109,09	45,74	49,58	7,5	7,7	6,2	3,1	3,3	108,4	0,3
Kazahstan	50,30	39,25	45,31	58,62	13,19	3,1	2,1	2,6	4,0	0,9	22,5	-3,1
Uzbekistan	8,09	7,50	8,04	6,44	5,58	0,5	0,4	0,5	0,4	0,4	86,6	-0,1
Azerbaidjan	5,37	6,47	5,91	3,52	4,66	0,3	0,4	0,3	0,2	0,3	132,4	0,1
Kîrgîzstan	2,84	3,15	3,19	1,89	1,78	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	94,2	0,0
Turkmenistan	0,83	0,97	1,23	1,78	1,06	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	59,6	0,0
Alte țări, din care:	182,66	299,15	299,33	207,57	239,82	11,2	16,4	17,1	14,1	16,0	115,5	2,2

	Anul					Ponderea în total					Gradul de influență*	2016 / 2015		
						%								
	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016				
	milioane USD										p.p.**			
Elveția	3.05	45.59	45.72	32.73	41.96	0.2	2.5	2.6	2.2	2.8	728.2	0.6		
Turcia	24.39	97.19	80.59	45.31	39.82	1.5	5.3	4.6	3.1	2.6	879	-0.4		
Irak	22.55	13.16	10.29	17.09	26.28	1.4	0.7	0.6	1.2	1.7	153.8	0.6		
Georgia	18.40	28.04	24.48	17.94	16.90	1.1	1.5	1.4	1.2	1.1	94.2	-0.1		
S.U.A.	29.10	24.27	31.47	21.71	16.37	1.8	1.3	1.8	1.5	1.1	75.4	-0.4		
China	8.30	6.51	8.20	8.27	13.91	0.5	0.4	0.5	0.6	0.9	168.2	0.4		
Liban	1.67	2.15	10.27	8.61	11.24	0.1	0.1	0.6	0.6	0.7	130.5	0.2		
Malaezia		1.16	5.23	3.09	10.36		0.1	0.3	0.2	0.7	de 3.4 ori	0.5		
Israel	2.23	4.69	2.87	2.27	7.74	0.1	0.3	0.2	0.2	0.5	de 3.4 ori	0.4		
Republica Arabă Siria	0.94	0.64	2.64	5.71	5.64	0.1	0.0	0.2	0.4	0.4	98.8	0.0		
Macedonia		0.78	0.81	1.26	1.86	4.83	0.0	0.0	0.1	0.3	de 2.6 ori	0.2		
Myanmar				0.22	1.04	4.62			0.0	0.1	0.3	de 4.4 ori		
Egipt	0.40	0.38	8.41	3.10	4.21	0.0	0.0	0.5	0.2	0.3	135.8	0.1		
Indonezia		0.34	1.77	6.27	11.63	3.88	0.0	0.1	0.4	0.8	0.3	33.4		
Serbia	3.42	1.46	2.32	2.55	3.72	0.2	0.1	0.1	0.2	0.2	145.9	0.1		
Iordania	0.26	0.12	0.95	0.60	2.56	0.0	0.0	0.1	0.0	0.2	de 4.3 ori	0.1		
Canada	1.04	1.19	1.20	2.57	2.41	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	93.8	0.0		
India	3.67	0.72	0.64	0.29	1.94	0.2	0.0	0.0	0.0	0.1	de 6.7 ori	0.1		
Arabia Saudită	0.11	0.07	1.68	0.53	1.76	0.0	0.0	0.1	0.0	0.1	de 3.3 ori	0.1		
Taiwan	0.41	1.70	1.53	1.29	1.68	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1	130.2	0.0		
Bosnia și Herțegovina	1.04	0.94	0.97	0.77	1.60	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	de 2.1 ori	0.1		
Bangladesh				0.19	0.56	1.43			0.0	0.1	de 2.6 ori	0.1		
Vietnam	0.51	3.42	3.16	0.90	1.32	0.0	0.2	0.2	0.1	0.1	146.7	0.0		
Total	1632.48	1826.59	1749.39	1468.38	1503.39	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	102.4	2.4		

Sursa: Elaborat de BNIM în baza datelor BNS

* gradul de influență la creșterea (+), scădere (-) exporturilor de bunuri

** puncte procentuale

Anexa 6. Importul de bunuri pe grupuri de țări, fără bunurile pentru/după prelucrare, prețuri CIF

	Anul					Ponderea în total					2016 / 2015		Gradul de influență* p.p.**
	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016	%		
	milioane USD												
Uniunea Europeană, din care:	2245.82	2426.30	2553.44	1939.81	1955.45	46.8	48.0	51.9	53.3	53.6	100.8	0.4	
România	778.86	898.88	1000.15	717.16	712.40	16.2	17.8	20.3	19.7	19.5	99.3	-0.1	
Germania	355.22	370.85	385.53	274.82	290.96	7.4	7.3	7.8	7.5	8.0	105.9	0.4	
Italia	193.65	213.41	209.41	157.97	151.08	4.0	4.2	4.3	4.3	4.1	95.6	-0.2	
Polonia	164.38	156.96	173.82	136.89	148.89	3.4	3.1	3.5	3.8	4.1	108.8	0.3	
Ungaria	96.98	106.01	98.16	84.82	88.47	2.0	2.1	2.0	2.3	2.4	104.3	0.1	
Austria	95.29	93.53	107.57	79.73	82.77	2.0	1.8	2.2	2.2	2.3	103.8	0.1	
Olanda	51.88	63.83	73.53	55.25	64.60	1.1	1.3	1.5	1.5	1.8	116.9	0.3	
Bulgaria	97.73	102.46	95.69	76.82	62.07	2.0	2.0	1.9	2.1	1.7	80.8	-0.4	
Lituania	46.73	46.95	43.23	38.53	48.94	1.0	0.9	0.9	1.1	1.3	127.0	0.3	
Cehia	43.87	56.16	53.43	39.44	44.58	0.9	1.1	1.1	1.1	1.2	113.0	0.1	
Franța	47.94	54.15	45.99	39.63	39.41	1.0	1.1	0.9	1.1	1.1	99.4	0.0	
Marea Britanie	17.68	21.87	28.45	23.50	35.60	0.4	0.4	0.6	0.6	1.0	151.5	0.3	
Belgia	41.59	45.67	42.54	37.60	30.54	0.9	0.9	0.9	1.0	0.8	81.2	-0.2	
Spania	27.99	29.25	29.87	27.82	29.55	0.6	0.6	0.6	0.6	0.8	106.2	0.0	
Slovenia	31.98	32.91	30.27	27.52	26.34	0.7	0.7	0.6	0.8	0.7	95.7	0.0	
Slovacia	23.86	21.04	22.25	18.46	20.11	0.5	0.4	0.5	0.5	0.6	108.9	0.0	
Grecia	42.02	37.10	34.21	40.07	16.34	0.9	0.7	0.7	1.1	0.4	40.8	-0.7	
Letonia	13.91	13.86	16.41	13.22	15.51	0.3	0.3	0.3	0.4	0.4	117.3	0.1	
Suedia	14.28	11.60	12.05	10.50	12.69	0.3	0.2	0.2	0.3	0.3	120.9	0.1	
Finlanda	30.32	15.61	18.03	11.74	10.98	0.6	0.3	0.4	0.3	0.3	93.5	0.0	
Danemarca	12.58	11.76	13.66	12.24	9.67	0.3	0.2	0.3	0.3	0.3	79.0	-0.1	
Estonia	6.88	6.93	5.61	5.92	6.37	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	107.6	0.0	
Portugalia	4.22	4.37	3.58	2.66	3.80	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	142.9	0.0	
Croația	1.02	1.78	1.32	1.71	1.26	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	73.7	0.0	
Irlanda	3.37	6.99	4.95	4.02	1.12	0.1	0.1	0.1	0.1	0.0	27.9	-0.1	
CS1, din care:	1689.31	1739.13	1518.53	1059.41	1073.78	35.2	34.4	30.9	29.1	29.5	101.4	0.4	
Rusia	737.27	702.65	715.47	537.73	524.86	15.4	13.9	14.6	14.8	14.4	97.6	-0.4	
Ucraina	748.02	815.47	628.51	419.26	444.36	15.6	16.1	12.8	11.5	12.2	106.0	0.7	
Belarus	168.22	179.10	141.92	83.68	99.33	3.5	3.5	2.9	2.3	2.7	118.7	0.4	
Uzbekistan	8.65	9.60	14.98	11.06	2.54	0.2	0.2	0.3	0.3	0.1	23.0	-0.2	
Kazahstan	23.47	22.82	16.71	5.22	1.56	0.5	0.5	0.3	0.1	0.0	29.9	-0.1	
Alte țări, din care:	861.01	890.46	845.32	643.45	616.88	18.0	17.6	17.2	17.7	16.9	95.9	-0.7	
Turcia	348.31	344.60	281.86	234.06	244.34	7.3	6.8	5.7	6.4	6.7	104.4	0.3	

	Anul						Ponderea în total				2016 / 2015	Gradul de influență*
	2012	2013	2014	2015	2016		2012	2013	2014	2015	2016	p.p.**
	milioane USD						%					
China	260.09	275.20	277.65	204.46	214.55	5.4	5.4	5.6	5.6	5.9	104.9	0.3
Elveția	34.39	41.55	37.66	31.00	26.93	0.7	0.8	0.8	0.9	0.7	86.9	-0.1
S.U.A.	34.50	33.09	29.58	17.26	16.85	0.7	0.7	0.6	0.5	0.5	97.6	0.0
Coreea de Sud	14.99	19.58	21.71	13.95	12.75	0.3	0.4	0.4	0.4	0.3	91.4	0.0
Serbia	13.67	17.32	18.47	11.87	11.38	0.3	0.3	0.4	0.3	0.3	95.9	0.0
India	14.91	17.64	19.25	16.49	11.11	0.3	0.3	0.4	0.5	0.3	67.4	-0.1
Hong-Kong	7.92	10.17	9.97	6.90	10.97	0.2	0.2	0.2	0.2	0.3	159.0	0.1
Israel	41.29	41.92	18.59	24.88	8.06	0.9	0.8	0.4	0.7	0.2	32.4	-0.5
Taiwan	5.91	7.70	6.22	4.99	7.29	0.1	0.2	0.1	0.1	0.2	146.1	0.1
Macedonia	0.77	0.68	1.51	1.55	5.53	0.0	0.0	0.0	0.0	0.2	de 3.6 ori	0.1
Argentina	6.00	3.63	3.76	3.53	4.65	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	131.7	0.0
Emiratele Arabe Unite	6.78	6.75	5.46	3.08	4.55	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	147.7	0.0
Ecuador	3.93	1.87	2.36	2.10	4.48	0.1	0.0	0.0	0.0	0.1	de 2.1 ori	0.1
Japonia	2.79	5.33	18.08	23.30	3.56	0.1	0.1	0.4	0.6	0.1	15.3	-0.5
Vietnam	8.31	9.67	7.69	4.44	3.50	0.2	0.2	0.2	0.1	0.1	78.8	0.0
Malaezia	2.96	4.60	4.79	3.92	2.74	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	69.9	0.0
Georgia	3.65	5.37	2.51	4.44	2.19	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	49.3	-0.1
Bangladesh	1.76	2.83	3.21	1.82	2.13	0.0	0.1	0.0	0.1	0.1	117.0	0.0
Bosnia și Herțegovina	2.16	2.07	2.12	1.70	1.83	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	107.6	0.0
Egipt	2.09	2.16	2.11	1.78	1.78	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	100.0	
Indonezia	3.17	2.07	2.42	1.85	1.64	0.1	0.0	0.0	0.1	0.0	88.6	0.0
Canada	5.38	4.26	5.37	1.71	1.60	0.1	0.1	0.1	0.0	0.0	93.6	0.0
Iran	0.49	0.81	0.74	0.82	1.19	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	145.1	0.0
Şri Lanka	2.03	2.00	1.91	1.81	1.11	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	61.3	0.0
Uruguay	1.14	1.12	1.19	1.10	1.08	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	98.2	0.0
Brazilia	8.74	8.36	29.52	0.87	1.05	0.2	0.2	0.6	0.0	0.0	120.7	0.0
Iordania	0.41	0.64	0.74	0.64	1.03	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	160.9	0.0
Total	4796.14	5055.89	49729	3642.67	3646.11	100.0	100.0	100.0	100.0	100.1	100.1	0.1

Sursa: Elaborat de BNM în baza datelor BNS, selectii la import după principiul ţării de livrare

* gradul de influență la creșterea (+), scădere (-) importurilor de bunuri

** puncte procentuale

Anexa 7. Exportul de bunuri pe principalele categorii de mărfuri și zone, fără bunurile pentru/după prelucrare și fără vânzările magazinelor duty-free, prețuri FOB

		Anul					Ponderea în total				2016 / 2015
		2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	
		milioane USD					%				
I. Animale vii și produse animale		37.82	37.17	59.73	40.16	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	107.1
Uniunea Europeană		1.79	2.88	9.30	8.69	8.36	4.7	7.7	15.6	23.2	20.8
CSI		26.88	24.96	43.26	12.54	18.28	71.1	67.2	72.4	33.4	45.5
Alte țări		9.15	9.33	7.17	16.27	13.52	24.2	25.1	12.0	43.4	33.7
II. Produse vegetale		354.10	501.26	539.94	493.82	519.35	100.0	100.0	100.0	100.0	105.2
Uniunea Europeană		134.90	193.49	238.97	302.05	333.51	38.1	38.6	44.3	61.2	64.2
CSI		149.90	158.66	138.38	102.52	68.08	42.3	31.7	25.6	20.8	13.1
Alte țări		69.30	149.11	162.59	89.25	117.76	19.6	29.7	30.1	18.1	22.7
III. Grăsimi și uleiuri animale sau vegetale		89.72	44.04	77.52	72.01	54.27	100.0	100.0	100.0	100.0	75.4
Uniunea Europeană		86.38	43.53	72.50	68.13	36.84	96.3	98.8	93.5	94.6	67.9
CSI		0.57	0.31	0.35	0.42	0.50	0.6	0.7	0.5	0.6	0.9
Alte țări		2.77	0.20	4.64	3.48	16.93	3.1	0.5	6.0	4.8	31.2
IV. Produse alimentare, băuturi alcoolice și nealcoolice, tutun		389.84	398.73	354.07	280.35	294.01	100.0	100.0	100.0	100.0	104.9
Uniunea Europeană		109.42	133.74	110.97	101.25	148.53	28.1	33.5	31.3	36.1	50.5
CSI		229.27	212.51	185.90	123.52	87.00	58.8	53.3	52.5	44.1	29.6
Alte țări		51.15	52.48	57.20	55.58	58.48	13.1	13.2	16.2	19.8	19.9
V. Produse minerale		33.07	41.72	27.89	16.87	14.25	100.0	100.0	100.0	100.0	84.5
Uniunea Europeană		20.77	25.88	19.18	12.60	8.56	62.8	62.0	68.8	74.7	60.1
CSI		12.10	10.23	5.99	2.62	4.57	36.6	24.5	21.5	15.5	32.1
Alte țări		0.20	5.61	2.71	1.66	1.12	0.6	13.4	9.7	9.8	67.5
VI. Produse chimice		145.67	162.93	163.34	114.96	85.40	100.0	100.0	100.0	100.0	74.3
Uniunea Europeană		7.58	9.99	14.54	14.14	10.72	5.2	6.1	8.9	12.3	12.6
CSI		136.19	148.71	144.77	92.83	70.29	93.5	91.3	88.6	80.7	82.3
Alte țări		1.90	4.23	4.03	7.99	4.39	1.3	2.6	2.5	7.0	5.1
VII. Materiale plastice, cauciuc și articole din acestea		55.01	58.52	40.73	37.51	34.42	100.0	100.0	100.0	100.0	91.8
Uniunea Europeană		4.62	5.98	10.92	9.25	11.55	8.4	10.2	26.8	24.7	33.6
CSI		47.02	48.15	24.54	23.41	18.99	85.5	82.3	60.3	62.4	55.2
Alte țări		3.37	4.39	5.27	4.85	3.88	6.1	7.5	12.9	11.3	80.0
VIII. Piei crude, piei tăbăcite, blănuri și produse din acestea		7.98	8.35	7.74	5.51	5.36	100.0	100.0	100.0	100.0	97.3
Uniunea Europeană		4.91	6.31	6.28	4.57	3.92	61.5	75.6	81.1	82.9	73.1
CSI		2.46	1.64	1.27	0.68	1.01	30.8	19.6	16.4	12.3	18.8
Alte țări		0.61	0.39	0.18	0.25	0.43	7.6	4.7	2.3	4.5	8.0
IX. Lemn și produse din lemn (fără mobilier)		12.15	9.43	8.26	7.92	9.61	100.0	100.0	100.0	100.0	121.3
Uniunea Europeană		4.08	3.12	4.81	5.83	7.10	33.6	33.1	58.2	73.6	73.9

		Anul					Ponderea în total				2016 / 2015			
		2012		2013		2014		2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016
														%
CSI		6.19	4.72	1.86	1.03	0.27	50.9	50.1	22.5	13.0	2.8	26.2		
Alte țări		1.88	1.59	1.59	1.06	2.24	15.5	16.9	19.2	13.4	23.3	de 2.1 ori		
X. Pastă de lemn, hârtie, carton și articole din acestea		19.78	25.53	19.00	9.80	10.99	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	112.1	
Uniunea Europeană		9.30	10.26	7.70	3.70	2.95	47.0	40.2	40.5	37.8	26.8	79.7		
CSI		10.29	14.74	10.17	5.44	7.30	52.0	57.7	53.5	55.5	66.4	134.2		
Alte țări		0.17	0.53	1.13	0.66	0.74	0.9	2.1	5.9	6.7	6.7	112.1		
XI. Materiale textile și articole din acestea		91.84	81.87	78.17	62.33	79.18	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	127.0	
Uniunea Europeană		10.74	15.04	28.80	27.36	23.67	11.7	18.4	36.8	43.9	29.9	86.5		
CSI		78.95	65.44	45.65	31.55	51.80	86.0	79.9	58.4	50.6	65.4	164.2		
Alte țări		2.15	1.39	3.72	3.42	3.71	2.3	1.7	4.8	5.5	4.7	108.5		
XII. Încălțăminte, pălării, umbrele și articole similare		10.11	11.32	5.53	4.21	6.44	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	153.0	
Uniunea Europeană		0.41	0.54	1.08	1.33	1.97	4.1	4.8	19.5	31.6	30.6	148.1		
CSI		9.70	10.79	4.41	2.87	4.39	95.9	95.3	79.7	68.2	68.2	153.0		
Alte țări				0.01	0.06				0.2	0.9	0.9	de 6 ori		
XIII. Articole din piatră, ipsos, ciment, ceramică, sticlă și din materiale similiare		37.79	58.09	58.63	41.64	44.22	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	106.2	
Uniunea Europeană		15.39	26.41	27.85	29.03	37.37	40.7	45.5	47.5	69.7	84.5	128.7		
CSI		13.32	12.72	9.35	4.13	2.45	35.2	21.9	15.9	9.9	5.5	59.3		
Alte țări		9.08	18.96	21.43	8.48	4.40	24.0	32.6	36.6	20.4	10.0	51.9		
XIV. Perle naturale sau de cultură, pietre prețioase sau semiprețioase, metale prețioase, metale placate sau sulfate cu metale prețioase și obiecte din acestea, bijuterii de fantezie, monede		0.51	0.20	0.15	0.14	0.21	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	150.0	
Uniunea Europeană		0.09	0.19	0.10	0.12	0.16	17.6	95.0	66.7	85.7	76.2	133.3		
CSI				0.03	0.01	0.04			20.0	7.1	19.0	de 4 ori		
Alte țări		0.42		0.01			82.4		6.7					
XV. Metale comune și articole din acestea		69.25	117.50	51.16	40.10	41.01	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	102.3	
Uniunea Europeană		24.33	21.21	26.25	20.07	17.00	35.1	18.1	51.3	50.0	41.5	84.7		
CSI		32.50	53.98	16.96	16.08	21.65	46.9	45.9	33.2	40.1	52.8	134.6		
Alte țări		12.42	42.31	7.95	3.95	2.36	17.9	36.0	15.5	9.9	5.8	59.7		
XVI. Mașini și aparate, echipamente electrice, aparate de înregistrat sau de reproducere sunetul și imaginile		97.71	87.89	100.99	109.74	102.93	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	93.8	
Uniunea Europeană		14.16	18.25	45.99	61.04	64.49	14.5	20.8	45.5	55.6	62.7	105.7		
CSI		76.31	66.86	50.99	45.33	35.58	78.1	76.1	50.5	41.3	34.6	78.5		
Alte țări		7.24	2.78	4.01	3.37	2.86	7.4	3.2	4.0	3.1	2.8	84.9		
XVII. Mijloace și materiale de transport		58.89	42.23	23.20	16.07	23.62	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	147.0	
Uniunea Europeană		8.78	7.47	1.83	4.03	13.74	14.9	17.7	7.9	25.1	58.2	de 34 ori		
CSI		41.71	32.78	12.80	8.46	8.63	70.8	77.6	55.2	52.6	36.5	102.0		
Alte țări		8.40	1.98	8.57	3.58	1.25	14.3	4.7	36.9	22.3	5.3	34.9		

		Anul					Ponderea în total					2016 / 2015
		2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016	
		milioane USD					%					
XVIII. Instrumente și aparatе optice, fotografice, cinematografice, medicochirurgicale, ceasuri, instrumente muzicale, părți și accesorii ale acestora												
Uniunea Europeană		32.09	39.32	33.54	25.22	26.62	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	105.6
CSI		17.47	25.74	18.63	15.95	18.74	54.4	65.5	55.5	63.2	70.4	117.5
Alte țări		12.53	9.90	8.73	6.69	3.68	39.0	25.2	26.0	26.5	13.8	55.0
Altele		2.09	3.68	6.18	2.58	4.20	6.5	9.4	18.4	10.2	15.8	162.8
Uniunea Europeană		89.15	100.49	99.80	92.68	111.33	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	120.1
CSI		55.19	66.56	80.14	80.82	101.04	61.9	66.2	80.3	87.2	90.8	125.0
Alte țări		33.63	33.75	18.79	10.75	8.83	37.7	33.6	18.8	11.6	7.9	82.1
TOTAL		1,632.48	1,826.59	1,749.39	1,468.38	1,503.38	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	102.4
Uniunea Europeană		530.31	616.59	725.84	769.96	850.22	32.5	33.8	41.5	52.4	56.6	110.4
CSI		919.52	910.85	724.20	490.88	413.34	56.3	49.9	41.4	33.4	27.5	84.2
Alte țări		182.65	299.15	299.35	207.54	239.82	11.2	16.4	17.1	14.1	16.0	115.6

Sursa: Elaborat de BNM în baza datelor BNS

Anexa 8. Importul de bunuri pe principalele categorii de mărfuri și zone, fără bunurile pentru/după prelucrare, pre țuri CIF

		Anul						Ponderea în total				2016 / 2015
		2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016	
		milioane USD						%				
I. Animale și produse animale		129,59	145,55	155,90	97,65	104,16	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	106,7
Uniunea Europeană		71,48	78,87	80,87	62,99	70,15	55,2	54,2	51,9	64,5	67,3	111,4
CSI		39,36	46,48	55,87	26,75	24,73	30,4	31,9	35,8	27,4	23,7	92,4
Alte țări		18,75	20,20	19,16	7,91	9,28	14,5	13,9	12,3	8,1	8,9	117,3
II. Produse vegetale		199,84	198,67	188,60	187,48	164,26	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	87,6
Uniunea Europeană		92,53	95,11	99,89	102,16	79,73	46,3	47,9	53,0	54,5	48,5	78,0
CSI		52,62	50,79	39,39	45,36	46,41	26,3	25,6	20,9	24,2	28,3	102,3
Alte țări		54,69	52,77	49,32	39,96	38,12	27,4	26,6	26,2	21,3	23,2	95,4
III. Grăsimi și uleiuri animale sau vegetale		28,38	30,03	25,58	20,28	24,41	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	120,4
Uniunea Europeană		4,51	5,35	4,86	4,96	5,43	15,9	17,8	19,0	24,5	22,2	109,5
CSI		19,40	17,61	16,38	11,67	16,51	68,4	58,6	64,0	57,5	67,6	141,5
Alte țări		4,47	7,07	4,34	3,65	2,47	15,8	23,5	17,0	18,0	10,1	67,7
IV. Produse alimentare, băuturi alcoolice și nealcoolice, tutun		379,35	402,82	338,98	271,55	304,26	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	112,0
Uniunea Europeană		139,95	147,39	133,90	111,45	127,89	36,9	36,6	39,5	41,0	42,0	114,8
CSI		217,46	234,35	185,46	146,47	165,35	57,3	58,2	54,7	53,9	54,3	112,9
Alte țări		21,94	21,08	19,62	13,63	11,02	5,8	5,2	5,8	5,0	3,6	80,9
V. Produse minerale		1,217,55	1,256,60	1,153,80	733,65	630,10	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	85,9
Uniunea Europeană		414,07	460,77	512,85	343,98	319,97	34,0	36,7	44,4	46,9	50,8	93,0
CSI		770,05	758,91	618,19	366,35	301,62	63,2	60,4	53,6	49,9	47,9	82,3
Alte țări		33,43	36,92	22,76	23,32	8,51	2,7	2,9	2,0	3,2	1,4	36,5
VI. Produse chimice		557,27	626,15	623,47	495,27	501,85	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	101,3
Uniunea Europeană		316,23	355,00	369,99	284,33	286,92	56,7	56,7	59,3	57,4	57,2	100,9
CSI		112,86	128,16	123,46	102,88	111,37	20,3	20,5	19,8	20,8	22,2	108,3
Alte țări		128,18	142,99	130,02	108,06	103,56	23,0	22,8	20,9	21,8	20,6	95,8
VII. Materiale plastice, cauciuc și articole din acestea		281,00	296,82	305,03	235,69	232,81	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	98,8
Uniunea Europeană		125,94	135,45	154,38	120,97	116,78	44,8	45,6	50,6	51,3	50,2	96,5
CSI		59,69	67,13	68,89	50,38	57,55	21,2	22,6	21,4	24,7	114,2	
Alte țări		95,37	94,24	81,76	64,34	58,48	33,9	31,7	26,8	27,3	25,1	90,9
VIII. Piele crude, piei tăbăcite; blâneri și produse din acestea		10,38	13,00	19,29	20,01	28,17	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	140,8
Uniunea Europeană		5,28	7,83	14,24	17,35	23,94	50,9	60,2	73,8	86,7	85,0	138,0
CSI		1,47	1,23	0,64	0,83	1,30	14,2	9,5	3,3	4,1	4,6	156,6
Alte țări		3,63	3,94	4,41	1,83	2,93	35,0	30,3	22,9	9,1	10,4	160,1
IX. Lemn și produse din lemn (fără mobilier)		91,87	96,31	101,44	83,23	83,82	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,7
Uniunea Europeană		39,31	44,27	43,39	31,02	28,38	42,8	46,0	42,8	37,3	33,9	91,5
CSI		40,06	40,17	43,98	42,96	43,6	41,7	43,4	51,6	57,9	113,0	
Alte țări		12,50	11,87	14,07	9,25	6,89	13,6	12,3	13,9	11,1	8,2	74,5

		Anul					Ponderea în total				2016 / 2015
		2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	
X.	Pastă de lemn, hârtie, carton și articole din acestea	114.82	119.51	115.52	70.60	73.14	100.0	100.0	100.0	100.0	103.6
Uniunea Europeană		50.26	59.10	58.50	34.54	36.12	43.8	49.5	50.6	48.9	49.4
CSI		40.96	39.73	37.40	25.27	25.67	35.7	33.2	32.4	35.8	35.1
Alte țări		23.60	20.68	19.62	10.79	11.35	20.6	17.3	17.0	15.3	15.5
XI.	Materiale textile și articole din acestea	214.64	215.04	190.19	142.41	188.32	100.0	100.0	100.0	100.0	105.2
Uniunea Europeană		93.34	100.10	90.87	63.37	70.87	43.5	46.5	47.8	44.5	132.2
CSI		18.37	19.14	20.26	18.27	21.78	8.6	8.9	10.7	12.8	11.8
Alte țări		102.93	95.80	79.06	60.77	95.67	48.0	44.5	41.6	42.7	119.2
XII.	Încărcături, pălării, umbrele și articole similare	28.16	30.00	25.11	16.05	23.88	100.0	100.0	100.0	100.0	157.4
Uniunea Europeană		9.57	11.39	13.03	7.96	9.49	34.0	38.0	51.9	49.6	148.8
CSI		3.15	3.46	3.06	1.49	2.83	11.2	11.5	12.2	9.3	11.9
Alte țări		15.44	15.15	9.02	6.60	11.56	54.8	50.5	35.9	41.1	109.2
XIII.	Articole din piatră, ipsos, ciment, ceramică, sticlă și din materiale similare	128.82	140.30	134.06	101.47	103.47	100.0	100.0	100.0	100.0	102.0
Uniunea Europeană		54.22	65.53	59.62	42.90	41.78	42.1	46.7	44.5	42.3	97.4
CSI		52.45	51.11	51.98	41.44	45.25	40.7	36.4	38.8	40.8	109.2
Alte țări		22.15	23.66	22.46	17.13	16.44	17.2	16.9	16.8	16.9	96.0
XIV.	Perle naturale sau de cultură, pietre prețioase sau semiprețioase, metale prețioase, metale placate sau sulfate cu metale prețioase și obiecte din acestea, bijuterii de fantezie, monede	8.27	8.82	8.72	7.05	7.22	100.0	100.0	100.0	100.0	102.4
Uniunea Europeană		2.37	2.95	2.85	2.43	2.27	28.7	33.4	32.7	34.5	93.4
CSI		4.98	4.85	4.55	3.94	4.28	60.2	55.0	52.2	55.9	108.6
Alte țări		0.92	1.02	1.32	0.68	0.66	11.1	11.6	15.1	9.6	9.1
XV.	Metale comune și articole din acestea	277.36	312.55	337.86	280.16	268.30	100.0	100.0	100.0	100.0	95.8
Uniunea Europeană		118.87	134.06	161.15	145.02	135.54	42.9	42.9	47.7	51.8	93.5
CSI		87.86	103.85	93.06	69.25	72.11	31.7	33.2	27.5	24.7	104.1
Alte țări		70.63	74.64	83.65	65.89	60.65	25.5	23.9	24.8	23.5	92.0
XVI.	Masini și aparate, echipamente electrice, aparate de înregistrat sau de reproducere sunetului și imaginile	633.20	668.71	664.82	506.35	516.12	100.0	100.0	100.0	100.0	101.9
Uniunea Europeană		363.04	398.65	418.77	313.34	325.48	57.3	59.6	63.0	61.9	103.9
CSI		104.20	97.61	88.96	70.83	86.97	16.5	14.6	13.4	14.0	122.8
Alte țări		165.96	172.45	157.09	122.18	103.67	26.2	25.8	23.6	24.1	84.9
XVII.	Mijloace și materiale de transport	301.71	297.57	327.20	189.93	230.04	100.0	100.0	100.0	100.0	121.1
Uniunea Europeană		226.73	212.97	219.39	150.68	181.24	75.1	71.6	67.1	79.3	120.3
CSI		39.57	47.28	45.10	18.44	23.65	13.1	15.9	13.8	9.7	128.3
Alte țări		35.41	37.32	62.71	20.81	25.15	11.7	12.5	19.2	11.0	120.9
XVIII.	Instrumente și aparate optice, fotografice, cinematografice, medicochirurgicale, ceasuri, instrumente muzicale, părți și accesorii ale acestora	80.04	82.78	95.53	79.55	56.75	100.0	100.0	100.0	100.0	71.3

		Anul					Ponderea în total					2016 / 2015
		2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016	
		milioane USD					%					
Uniunea Europeană		55,87	52,58	60,98	41,57	38,06	69,8	63,5	63,8	52,3	67,1	91,6
CSI		5,66	8,42	3,90	2,15	2,51	7,1	10,2	4,1	2,7	4,4	116,7
Alte țări		18,51	21,78	30,65	35,83	16,18	23,1	26,3	32,1	45,0	28,5	45,2
Altele		113,89	114,66	106,19	104,30	105,03	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,7
Uniunea Europeană		62,24	58,92	53,93	58,78	55,42	54,6	51,4	50,8	56,4	52,8	94,3
CSI		19,14	18,85	17,99	14,69	15,35	16,8	16,4	16,9	14,1	14,6	104,5
Alte țări		32,51	36,89	34,27	30,83	34,26	28,5	32,2	32,3	29,6	32,6	111,1
TOTAL		4,796,14	5,055,89	4,917,29	3,642,68	3,646,11	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,1
Uniunea Europeană		2,245,81	2,426,29	2,553,46	1,939,80	1,955,46	46,8	48,0	51,9	53,3	53,6	100,8
CSI		1,689,31	1,739,13	1,518,52	1,059,42	1,073,79	35,2	34,4	30,9	29,1	29,5	101,4
Alte țări		861,02	890,47	845,31	643,46	616,86	18,0	17,6	17,2	17,7	16,9	95,9

Sursa: Elaborat de BNM în baza datelor BNS

Anexa 9. Exportul de bunuri pe principalele categorii de mărfuri, fără bunurile pentru / după prelucrare și fără vânzările magazinelor duty-free, prețuri FOB

	Anul	Anul					Structura anul 2016 %	2016 / 2015	Gradul de influență**												
		2012	2013	2014	2015	2016															
		milioane USD																			
EXPORT - TOTAL																					
I. Animale vii și produse ale regnului animal, din care:																					
Animale vii din specia bovine	1632.48	1826.59	1749.39	1468.38	1503.38	100.0	102.4	2.4													
Miere naturală	37.82	37.17	59.73	37.50	40.16	2.7	107.1	0.2													
Carne de animale din specia bovine	7.56	6.29	4.72	9.61	9.54	0.6	99.3	0.0													
Unt și alte grăsimi care provin din lapte	2.32	3.25	9.69	9.52	8.85	0.6	93.0	0.0													
Brânză și caș	5.04	2.43	2.33	6.55	6.56	0.4	100.2	0.0													
Lapte și smântână din lapte	0.13	2.29	1.64	1.87	4.68	0.3	de 2.5 ori	0.2													
II. Produse vegetale, din care:																					
Seminte de floarea-soarelui	4.61	4.90	5.37	4.02	3.41	0.2	84.8	0.0													
Grâu și meslin	0.12	0.83	0.62	2.58	0.2		de 4.2 ori	0.1													
Alte fructe cu coajă, proaspete sau uscate	354.10	501.26	539.94	493.82	519.35	34.5	105.2	1.7													
Porumb	72.65	136.16	105.55	143.70	178.71	11.9	124.4	2.4													
Mere, pere și gutui, proaspete	16.01	65.88	81.30	52.48	96.51	6.4	183.9	3.0													
Struguri, proaspeti sau uscați	95.60	91.92	101.19	93.35	75.51	5.0	80.9	-1.2													
Orz	13.71	28.08	82.01	43.90	45.86	3.1	104.5	0.1													
Caișe, cireșe, vișine, piersici, prune și porumbe	40.39	48.02	25.26	18.25	24.83	1.7	136.1	0.4													
Seminte de rapiță	14.50	17.02	20.13	16.82	20.39	1.4	121.2	0.2													
III. Grăsimi și uleiuri animale sau vegetale, din care:	6.78	26.62	17.61	16.91	15.55	1.0	92.0	-0.1													
Uleiuri din semințe de floarea-soarelui, de șofrană și fructul lor	28.95	26.21	21.68	32.37	15.05	1.0	46.5	-1.2													
IV. Produse alimentare, băuturi, tutun, din care:	5.26	20.70	27.28	7.52	11.97	0.8	159.2	0.3													
V. Produse minerale, din care:	89.72	44.04	71.52	72.01	54.27	3.6	75.4	-1.2													
Gips, anhidrit, ipsos	80.73	41.64	74.06	69.01	51.49	3.4	74.6	-1.2													
Uleiuri din struguri proaspeti	389.84	398.73	354.07	280.35	294.01	19.6	104.9	0.9													
Zahăr din trestie sau din sfeclă	142.07	148.15	110.46	96.46	106.14	7.1	110.0	0.7													
Alcool etilic nedenumerat cu tărie alcoolică sub 80 % vol	29.32	23.37	49.78	33.83	38.84	2.6	114.8	0.3													
Sucuri de fructe și sucuri de legume	64.93	73.35	54.10	35.86	29.60	2.0	82.5	-0.4													
Ingherate și alte produse similare sub formă de inghetată	33.67	52.02	37.63	34.25	25.43	1.7	74.2	-0.6													
Produse de brătărie, de patiserie și biscuiti	13.12	16.73	16.50	12.95	13.33	0.9	102.9	0.0													
Turte și alte reziduuri solide	12.09	7.08	17.24	13.11	10.30	0.7	78.6	-0.2													
Alte legume preparate sau conservate	14.69	14.26	12.81	7.52	8.70	0.6	115.7	0.1													
VI. Produse ale industriei chimice, din care:	4.82	7.29	6.14	5.14	16.64	1.1	de 3.2 ori	0.8													
Medicamente	33.07	41.72	27.89	16.87	14.25	0.9	84.5	-0.2													
Săpunuri, produse și preparate organice tensioactive folosite ca săpun	14.51	15.28	10.78	14.64	14.82	1.0	101.2	0.0													

	Anul	Anul					Structura anul 2016	2016 / 2015	Gradul de influență**
		2012	2013	2014	2015	2016			
		milioane USD					%		
Preparate pentru îngrăjirea pădurii		28.09	21.55	16.37	7.89	5.83	0.4	73.9	-0.1
Agentii organici de suprafață		0.26	0.33	0.19	2.08	3.02	0.2	145.2	0.1
Uleiuri esențiale		1.09	2.37	2.50	1.97	2.69	0.2	136.5	0.0
VII. Materiale plastice, cauciuc și articole din acestea, din care:		55.01	58.52	40.73	37.51	34.42	2.3	91.8	-0.2
Articole de transport sau de ambalare, deșeuri și alte articole din materiale plastice		18.33	21.51	19.39	16.98	16.00	1.1	94.2	-0.1
Anvelope pneumatici noi, din cauciuc		6.99	6.99	2.56	9.27	10.50	0.7	113.3	0.1
Rășini amorfice, rășini fenolice și poliuretanii		0.88	0.10	1.53	1.29	0.1	84.3	0.0	
VIII. Piei brute, răbăcite; blănuri și produse din acestea, din care:		7.98	8.35	7.74	5.51	5.36	0.4	97.3	0.0
Pieci brute de bovine sau de ecvide		4.51	5.07	5.06	4.01	3.48	0.2	86.8	0.0
Pieci prelucrate după răbăcire sau după uscare și pieci pergamentate de bovine		1.73	1.48	1.20	0.68	0.49	0.0	72.1	0.0
Alte articole din piele naturală sau reconstruită		0.46	0.45	0.08	0.40	0.0	de 5 ori	0.0	
IX. Lemn și articole din lemn (fâră mobilier), din care:		12.15	9.43	8.26	7.92	9.61	0.6	121.3	0.1
Lemn, cărbune de lemn și articole din lemn		11.21	8.06	7.41	7.48	8.80	0.6	117.6	0.1
X. Pastă de lemn, hârtie, carton și articole din acestea, din care:		19.78	25.53	19.00	9.80	10.99	0.7	112.1	0.1
Hârtii și cartoane		5.56	5.80	4.74	2.84	4.05	0.3	142.6	0.1
Etichete de toate genurile, din hârtie sau carton		1.81	1.66	2.79	3.05	3.20	0.2	104.9	0.0
Cutii, saci, pungi, cornete și alte ambalaje din hârtie, carton, vată de celuloză		1.18	1.56	2.25	1.55	1.75	0.1	112.9	0.0
XI. Materiale textile și articole din acestea, din care:		91.84	81.87	78.17	62.33	79.18	5.3	127.0	1.1
Articole din materiale tricotate sau crosetate		22.31	23.89	26.73	24.10	43.09	2.9	178.8	1.3
Covoare și alte acoperișoare de podea din materiale textile		31.75	31.78	28.74	15.76	13.35	0.9	84.7	-0.2
Fire și țesături din fibre sintetice		8.68	3.11	1.25	1.92	4.75	0.3	de 2.5 ori	0.2
Fire și țesături din filamente sintetice		3.73	4.14	3.38	3.09	4.60	0.3	148.9	0.1
XII. Încăltăminte, pălării, umbrele și articole similare, din care:		10.11	11.32	5.53	4.21	6.44	0.4	153.0	0.2
Încăltăminte		10.00	11.27	5.30	4.16	6.36	0.4	152.9	0.1
XIII. articole din piatră, ipsos, ciment, ceramică, sticlă și din materiale similare, din care:		37.79	58.09	58.63	41.64	44.22	2.9	106.2	0.2
Damigene, sticle, baloane, borcane, căni, ambalajele tubulare, fiole și alte recipiente, din sticlă		31.54	46.32	46.42	30.79	31.81	2.1	103.3	0.1
Fibre de sticlă		0.18	5.27	7.52	8.04	9.02	0.6	112.2	0.1
XIV. Perle, pietre prețioase sau semiprețioase, metale placate și articole din acestea, imitații de bijuterii, monede, din care:		0.51	0.20	0.15	0.14	0.21	0.0	150.0	0.0
XV. Metale comune și articole din acestea, din care:		69.25	117.50	51.16	40.10	41.01	2.7	102.3	0.1
Articole, deșeuri și resturi din fier sau din oțel		31.91	59.56	18.48	13.75	14.56	1.0	105.9	0.1
Articole, deșeuri și resturi din cupru		16.18	13.09	16.87	12.04	8.48	0.6	70.4	-0.2
Decorațiuni, articole de feronerie și articole similare		5.93	27.73	1.21	2.10	7.69	0.5	de 3.7 ori	0.4
Articole, deșeuri și resturi din aluminiu		7.80	8.88	8.46	7.26	3.84	0.3	52.9	-0.2
XVI. Mașini și apărate; echipamente electrice; aparate de înregistrat sau de reproducere sunetul și imaginile, din care:		97.71	87.89	10.99	109.74	102.93	6.8	93.8	-0.5
Fire, cabluri și alte conductoare electrice		2.09	3.29	27.78	33.51	38.01	2.5	113.4	0.3
Pompe pentru încălzire, chiar cu dispozitiv de măsurare		12.91	11.69	11.51	13.15	11.11	0.7	84.5	-0.1
Aparatură pentru comutarea, tăierea, protecția, brașarea sau conectarea circuitelor electrice		0.50	0.52	1.61	8.00	9.16	0.6	114.5	0.1
Aparate și dispozitive, chiar încălzite electric		4.22	11.71	11.95	10.51	7.69	0.5	73.2	-0.2

	Anul	Anul					Structura anul 2016	2016 / 2015	Gradul de influență**	
		2012	2013	2014	2015	2016				
		milioane USD					%			
Transformatoare electrice, convertizoare statice, bobine de reactanță și de inducțanță:										
Aparate telefonice pentru beneficiari, inclusiv telefananele pentru rețea de telefonie mobilă și pentru alte rețele fără fir		0.30	0.82	0.15	2.15	2.57	0.2	119.5	0.0	p.p.***
Deșeuri și resturi de pile, de baterii de pile și de acumulatoare electrice	3.35	2.68	2.97	3.34	2.45	0.2			73.4	-0.1
Mașini și aparate mecanice cu funcție proprie	2.72	2.83	3.06	2.59	2.17	0.1			83.8	0.0
Mașini automate de prelucrare a datelor și unități ale acestora	2.74	0.96	1.68	3.78	2.02	0.1			53.4	-0.1
XVII. Vehicule, aeronave, vase și echipamente auxiliare de transport, din care:	0.58	0.58	0.66	0.59	1.98	0.1			de 3.4 ori	0.1
Autoturisme și alte autovehicule	58.89	42.23	23.20	16.07	23.62	1.6			147.0	0.5
Părți și accesorii de autovehicule	6.87	7.67	7.58	5.13	14.72	1.0			de 2.9 ori	0.7
XVIII. Instrumente și aparate optice, fotografice, cinematografice, medico-chirurgicale; ceasuri; instrumente muzicale; părți și accesorii ale acestora, din care:	32.09	39.32	33.54	25.22	26.62	1.8			105.6	0.1
Contoare de gaze, de lichide sau de electricitate	16.55	26.81	22.88	15.16	16.48	1.1			108.7	0.1
Busole, inclusiv compasuri de navigație	2.22	1.28	1.20	1.39	2.88	0.2			de 2.1 ori	0.1
Instrumente, aparate și mașini de măsură sau de control nedenumite și necuprinse în altă parte	6.30	5.70	4.12	3.39	2.34	0.2			69.0	-0.1
Mașini și aparate pentru încercări de duritate, tractiune, comprimare, elasticitate sau de alte proprietăți mecanice		1.00	1.10	1.09	0.89	0.99	0.1		111.2	0.0
Altele, din care:	89.15	100.49	99.80	92.68	111.33	7.4			120.1	1.3
Scaune, mobilier și părtiile ale acestuia	81.81	93.94	95.77	87.27	103.90	6.9			119.1	1.1
Aparate de iluminat și părtile lor	1.30	1.22	0.27	0.29	2.45	0.2			de 8.4 ori	0.1
Pensule și perii	3.62	2.75	2.10	2.11	1.46	0.1			69.2	0.0

Sursa: Elaborat de BNM în baza datelor BNS

* Ponderea grupelor de bunuri în total, iar pentru bunuri - ponderea acestora în totalul grupei

** Gradul de influență al grupelor de mărfuri la creșterea (+) / scăderea (-) exportului

*** Puncte procentuale

Anexa 10. Importul de bunuri pe principalele categorii de mărfuri, fără bunurile pentru / după prelucrare, prețuri CIF

	Anul					Structura anul 2016	2016 / 2015 %	Gradul de influență** p.***
	2012	2013	2014	2015	2016			
	milioane USD							
IMPORT - TOTAL	4.796,14	5.055,89	4.977,29	3.642,68	3.646,11	100,0	100,1	0,1
I. Animale vii și produse ale regnului animal, din care:	129,59	145,55	155,90	97,65	104,16	2,9	106,7	0,2
Pești congelăți	32,07	34,09	31,96	22,11	27,20	0,7	123,0	0,1
Lapte, smântână din lapte și alte produse din lapte	19,67	26,33	24,21	16,44	21,72	0,6	132,1	0,1
Carne și organe comestibile de păsări	22,07	24,13	23,60	14,91	13,14	0,4	88,1	0,0
Brânză și caș	13,55	15,71	13,87	10,46	11,91	0,3	113,9	0,0
Carne de animale din specia porcine	14,07	15,19	24,49	8,69	7,51	0,2	86,4	0,0
Ouă de păsări	4,13	4,14	3,45	5,25	4,04	0,1	77,0	0,0
Fileuri de pește și carne de pește	5,24	4,53	3,97	2,77	3,23	0,1	116,6	0,0
Animale vii din specia porcine	4,00	3,70	6,64	4,89	3,01	0,1	61,6	-0,1
Pește proaspăt sau refrigerat	1,22	1,70	1,89	1,97	2,10	0,1	106,6	0,0
Cocosi, găini, răte, gâște, curcani, curci și bibilici	2,99	2,36	5,93	2,01	1,84	0,1	91,5	0,0
II. Produse vegetale, din care:	199,84	198,67	188,60	187,48	164,26	4,5	87,6	-0,6
Seminte de floarea-soarelui	9,57	12,93	14,94	16,76	20,56	0,6	122,7	0,1
Citrice, proaspete sau uscate	15,48	17,31	15,24	11,68	15,28	0,4	130,8	0,1
Porumb	5,21	5,80	8,84	8,02	9,96	0,3	124,2	0,1
Banane	9,56	9,56	8,00	7,05	9,08	0,2	128,8	0,1
Făină de grâu sau de meslin	21,51	16,12	11,84	9,93	8,36	0,2	84,2	0,0
Cartofi	4,08	6,39	5,19	5,87	7,39	0,2	125,9	0,0
Tomate	12,89	11,85	11,83	6,85	7,35	0,2	107,3	0,0
Ceai	6,94	7,47	7,32	6,97	7,28	0,2	104,4	0,0
Boabe de cereale	5,78	6,00	5,77	5,40	5,95	0,2	110,2	0,0
Seminte, fructe și spori, destinate înșământării	6,92	7,85	6,45	5,47	5,82	0,2	106,4	0,0
Alte plante vii, butași și altoi, spori de ciuperci	7,96	10,89	8,24	8,94	5,05	0,1	56,5	-0,1
Cafea	2,70	3,12	3,69	3,95	4,67	0,1	118,2	0,0
Maltă	11,14	10,30	9,11	5,25	4,56	0,1	86,9	0,0
Alte fructe, proaspete	11,89	9,77	9,13	13,59	4,33	0,1	31,9	-0,3
Orez	6,37	6,35	6,40	5,23	4,23	0,1	80,9	0,0
III. Grăsimi și uleiuri animale sau vegetale, din care:	28,38	30,03	25,58	20,28	24,41	0,7	120,4	0,1
IV. Produse alimentare, băuturi, tutun, din care:	379,35	402,82	338,98	271,55	304,26	8,3	112,0	0,9
Preparate alimentare	67,64	72,38	69,94	53,51	56,49	1,5	105,6	0,1
Tigări de foi, trăbucuri și tigărete	66,99	65,57	51,54	54,27	54,27	1,5	100,0	0,0
Ape	18,42	18,30	18,73	14,53	19,40	0,5	133,5	0,1
Alcool etilic nedenumerit	33,38	41,46	25,63	15,52	19,26	0,5	124,1	0,1
Zahăr din trește sau din sfeclă	20,73	25,14	7,33	3,59	16,09	0,4	de 4 ori	0,3
Produse de brutărie, de patiserie și biscuiți	22,22	25,60	22,14	15,64	15,98	0,4	102,2	0,0
Preparate pentru sosuri și sosuri preparate; condimente și produse de asezonare	17,33	18,79	17,25	13,21	14,37	0,4	108,8	0,0
Extracte, esențe și concentrate de cafea, de ceai sau de mate	18,84	18,07	18,52	11,84	13,86	0,4	117,1	0,1
Preparate de tipul celor folosite pentru hrana animalelor	12,62	14,77	15,91	13,40	12,88	0,4	96,1	0,0

	Anul	Anul				Structura anul 2016	2016 / 2015 %	Gradul de influență**	P.p.***
		2012	2013	2014	2015				
		milioane USD							
Turie și alte reziduuri solide		7.03	6.65	9.61	9.38	12.05	0.3	128.5	0.1
V. Produse minerale, din care:	1217.55	1256.60	1153.80	733.65	630.10	17.3	85.9	-2.8	
Uleiuri din petroli sau uleiuri din minerale bituminoase	584.81	620.53	581.22	396.24	365.82	10.0	92.3	-0.8	
Gaz de sondă și alte hidrocarburi gazoase	496.44	457.78	458.36	288.99	229.44	6.3	79.4	-1.6	
Huile și brichete	24.18	27.02	16.17	18.71	8.85	0.2	47.3	-0.3	
Cocs de petroli, bitum de petroli și alte reziduuri de uleiuri din petroli	31.83	25.58	25.89	10.15	8.51	0.2	83.8	0.0	
VI. Produse ale industriei chimice, din care:	557.27	626.15	623.47	495.27	501.85	13.8	101.3	0.2	
Medicamente	201.43	225.37	249.05	171.49	168.37	4.6	98.2	-0.1	
Insecticide, rodenticide, fungicide, erbicide, inhibitori de germinare și regulatori de creștere pentru plante	53.83	61.38	58.08	54.11	61.07	1.7	112.9	0.2	
Preparate pentru igienă personală	85.79	85.16	79.99	61.70	59.44				
Îngrășaminte minerale sau chimice	40.40	52.58	51.44	51.22	51.45	1.4	100.4	0.0	
Agensi organici de suprafață, preparate tensioactive, preparate pentru spălat	30.45	31.44	30.89	27.07	28.22	0.8	104.2	0.0	
Săpunuri, produse și preparate organice tensioactive folosite ca săpun	22.53	23.46	18.46	21.13	21.76	0.6	103.0	0.0	
VII. Materiale plastice, cauciuc și articole din acestea, din care:	281.00	296.82	305.03	235.69	232.81	6.4	98.8	-0.1	
Piăci, folii, benzii, panglici, pelicule	39.22	43.32	47.32	41.22	42.45	1.2	103.0	0.0	
Anvelope pneumatice noi, din cauciuc	39.67	39.72	37.36	32.40	36.59	1.0	112.9	0.1	
Monofilamente, inele, tije, bare și profile	26.14	25.93	28.33	21.03	21.05	0.6	100.1	0.0	
Articole de transport sau de ambalare din materiale plastice	24.13	26.55	27.01	21.26	19.14	0.5	90.0	-0.1	
Tuburi, țevi și accesorii ale acestora din materiale plastice	25.45	29.60	37.05	19.02	16.96	0.5	89.2	-0.1	
Articole din cauciuc vulcanizat	19.20	20.37	18.99	15.99	16.04	0.4	100.3	0.0	
Alte articole din materiale plastice	9.17	11.67	11.75	10.89	13.08	0.4	120.1	0.1	
Polimeri de etilenă	13.61	12.82	13.56	11.21	10.38	0.3	92.6	0.0	
Articole pentru echiparea construcțiilor, din materiale plastice	9.57	11.26	10.06	7.25	8.15	0.2	112.4	0.0	
Poliacetali, alți polieteri și rășini epoxidice	14.02	12.50	10.45	9.53	7.01	0.2	73.6	-0.1	
VIII. Piei brute, tăbăcă; blănuri și produse din acestea, din care:	10.38	13.00	19.29	20.01	28.17	0.8	140.8	0.2	
Articole din piele naturală sau reconstituată	0.07	2.42	8.94	13.55	19.62	0.5	144.8	0.2	
Valize, geantătane și cuferne	4.65	5.29	6.31	3.64	4.75	0.1	130.5	0.0	
IX. Lemn și articole din lemn (fără mobilier), din care:	91.87	96.31	101.44	83.23	83.82	2.3	100.7	0.0	
Piăci aglomerate, panouri numite „oriented strand board” (OSB) și panouri similare	25.94	28.02	28.92	21.13	21.43	0.6	101.4	0.0	
Lemn tăiat sau despicat longitudinal	16.84	19.09	21.10	20.16	20.27	0.6	100.5	0.0	
Panouri fibrolemninoase sau din alte materiale lemninoase	15.27	15.62	18.69	15.20	15.12	0.4	99.5	0.0	
Lucrări de ţimbrărie și piese de dulgherie pentru construcții, inclusiv panouri celulare	12.14	12.02	12.41	9.52	9.30	0.3	97.7	0.0	
X. Pastă de lemn, hârtie, carton și articole din acestea, din care:	114.82	119.51	115.52	70.60	73.14	2.0	103.6	0.1	
Hârtii și alte articole similare	78.45	86.69	82.66	46.29	47.31	1.3	102.2	0.0	
Cutii, saci, pungi, cornete și alte ambalaje din hârtie	7.49	7.70	7.82	6.93	7.96	0.2	114.9	0.0	
Alte imprimate, inclusiv imagini, gravuri și fotografii	3.47	2.82	5.72	4.32	4.78	0.1	110.6	0.0	
Cărți, broșuri și tipărituri similare	4.76	3.73	4.42	2.88	3.87	0.1	134.4	0.0	
XI. Materiale textile și articole din acestea, din care:	214.64	215.04	190.19	142.41	188.32	5.2	132.2	1.3	
Articole din materiale tricotate sau croșetate	51.12	53.98	54.33	46.45	75.26	2.1	162.0	0.8	
Tesături	24.62	30.32	34.50	28.27	31.94	0.9	113.0	0.1	

	Anul				Structura anul 2016	2016 / 2015	Gradul de influență**
	2012	2013	2014	2015			
	milioane USD						
Îmbrăcăminte pentru bărbătii sau băieți	10.70	15.59	10.21	7.12	12.65	0.3	177.7
Îmbrăcăminte pentru femeii sau fetelor	11.48	14.56	12.25	9.28	12.26	0.3	132.1
Articole nefesute, chiar impregnate, îmbrăcate, acoperite sau stratificate	5.46	4.40	5.26	5.15	5.98	0.2	116.1
Îmbrăcăminte purtată sau uzată	7.92	8.18	7.31	4.98	5.69	0.2	114.3
Lenjerie de pat, de masă, de loață sau de bucătărie	8.03	6.68	5.11	3.70	5.40	0.1	145.9
XII. Încăltămintă, pătrăui, umbrele și articole similare, din care:	28.16	30.00	25.11	16.05	23.88	0.7	148.8
Încăltămintă	25.71	27.29	22.18	14.10	21.61	0.6	153.3
XIII. Articole din piatră, ipsos, ciment, ceramică, sticlă și din materiale similare, din care:	128.82	140.30	134.06	101.47	103.47	2.8	102.0
Păci și dale din ceramică pentru pavaj sau pentru acoperitul peretii	29.36	28.70	30.46	24.73	24.62	0.7	99.6
Sticlă, articole din sticlă și deșeuri din sticlă	26.57	29.70	29.26	23.05	24.54	0.7	106.5
Damigene, sticle, baloane, borcane, căni, ambalaje tubulare, fișe și alte recipiente	12.77	15.20	12.87	9.16	8.69	0.2	94.9
Articole din ciment, din beton sau din piatră artificială	8.00	9.65	8.46	7.13	7.82	0.2	109.7
Articole din asfalt sau din materiale similare	7.00	8.53	7.56	5.50	5.87	0.2	106.7
XIV. Perle, pierre prețioase sau semiprezioase, metale prețioase, metale placate și articole din acestea, imitații de bijuterii, monede, din care:	8.27	8.82	8.72	7.05	7.22	0.2	102.4
Articole de bijuterii sau de giuvaergerie și părți ale acestora, din metale prețioase	6.64	7.10	7.18	6.17	6.30	0.2	102.1
XV. Metale comune și articole din acestea, din care:	277.36	312.55	337.86	280.16	268.30	7.4	95.8
Objecțe și articole din fier și oțel	180.62	202.02	198.21	150.75	143.80	3.9	95.4
Sârmă	11.04	17.34	56.75	56.39	47.13	1.3	83.6
Decorațiuni, articole de feronerie și articole similare	19.24	18.78	14.77	13.90	19.77	0.5	142.2
Bare, tije și profile din aluminiu	9.01	9.26	9.36	7.28	6.73	0.2	92.4
Dopuri, capace, capsule pentru sticle, cepuri filerate, acoperitoare de cepuri, sigilii și alte accesorii pentru ambalaje	5.06	5.84	5.12	5.06	4.47	0.1	88.3
Produse laminate plate din oțeluri inoxidabile	5.44	6.87	4.70	5.17	4.13	0.1	79.9
XVI. Mașini și apărate; echipamente electrice; apărate de înregistrat sau de reproducere sunetul și imaginile, din care:	633.20	668.71	664.82	506.35	516.12	14.2	101.9
Mașini și apărate	443.39	460.07	466.89	349.82	359.92	9.9	102.9
Fire, cabluri și alte conductoare electrice	23.79	27.43	23.29	19.59	20.92	0.6	106.8
Articole de robinetiere și articole similare pentru tevi	13.07	16.95	18.70	13.44	13.39	0.4	99.6
Aparaturi pentru comunarea, tăierea, protecția, brașarea sau conectarea circuitelor electrice	10.93	13.73	12.99	10.64	12.03	0.3	113.1
XVII. Vehicule, aeronave, vase și echipamente auxiliare de transport, din care:	301.71	297.57	327.20	189.93	230.04	6.3	121.1
Autoturisme și alte autovehicule	110.92	131.81	132.22	87.10	107.29	2.9	123.2
Tractoare	54.44	48.96	60.68	31.77	40.64	1.1	127.9
Părți și accesorii de autovehicule	57.80	57.20	36.71	28.73	35.62	1.0	124.0
Autovehicule pentru transportul mărfurilor	15.39	16.52	16.75	11.01	12.18	0.3	110.6
XVIII. Instrumente și apărate optice, fotografice, cinematografice, medico-chirurgicale; ceasuri; instrumente muzicale; părți și accesorii ale acestora, din care:	80.04	82.78	95.53	79.55	56.75	1.6	71.3
Instrumente și apărate pentru medicină, chirurgie, stomatologie sau medicina veterinară	20.89	21.43	31.08	30.60	12.47	0.3	40.8
Articole și apărate de ortopedie	6.71	7.88	8.35	6.54	8.34	0.2	127.5
Instrumente, apărate și mașini de măsură sau de control	5.09	5.41	3.80	4.27	6.03	0.2	141.2

	Anul					Structura anul 2016	2016 / 2015 %	Gradul de influență** P.p.***
	2012		2013		2014			
			2015	2016				
milioane USD								
Osciloscoape, analizoare de spectru și alte instrumente și aparate pentru măsurarea sau controlul mărimilor electrice	1.85	4.72	3.97	1.85	3.96	0.1	de 2.1 ori	0.1
Instrumente și aparate pentru analize fizice sau chimice	3.89	5.93	6.11	8.83	3.58	0.1	40.5	-0.1
Altele, din care:								
Scaune, mobilier și părtăi ale acestuia	113.89	114.66	106.19	104.30	105.03	2.9	100.7	0.0
Tampoane igienice și tamponale interne, servetele și scutice pentru copii	66.34	64.72	55.82	38.53	37.55	1.0	97.5	0.0
Aparate de iluminat și părtile lor	0.00	0.00	0.00	19.65	18.68	0.5	95.1	0.0
Triciclete, trotinetă, automobile cu pedale și jucării similare cu roți	10.60	13.08	12.43	10.70	12.04	0.3	112.5	0.0
	8.90	10.13	10.59	7.52	9.19	0.3	122.2	0.0

Sursa: Elaborat de BNM în baza datelor BNS

** Ponderea grupelor de bunuri în total, iar pentru bunuri - ponderea acestora în totalul grupei*

*** Gradul de influență al grupelor de mărfuri la creșterea (+) / scăderea (-) importului*

**** Puncte procentuale*

Anexa 11. Poziția investițională internațională a Republicii Moldova, pentru perioada 31.12.2012 - 31.12.2016, sinteza generală (MBP6)

	31.12. 2012*	31.12. 2013*	31.12. 2014*	31.12. 2015*	31.12. 2016*
Pozitia investițională internațională netă	-3,726.72	-3,663.61	-3,324.05	-3,479.02	-3,550.57
Active	4,471.65	5,210.71	4,924.38	3,960.34	4,092.31
Investiții directe	167.10	195.54	231.52	233.76	249.74
Acțiuni și participații în fonduri de investiții	104.39	115.25	152.84	168.18	177.31
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	104.39	115.25	152.84	168.18	177.31
Instrumente de datorie	62.71	80.29	78.68	65.58	72.43
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	3.81	6.06	10.06	12.20	12.51
Întreprinderea cu investiții directe în investitorul său direct (investiție inversă)	58.90	74.23	68.62	53.38	59.92
Împrumuturi	36.62	47.54	55.75	46.17	53.65
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	3.81	6.06	10.06	12.20	12.51
Întreprinderea cu investiții directe în investitorul său direct (investiție inversă)	32.81	41.48	45.69	33.97	41.14
Credite comerciale	26.09	32.75	22.93	19.41	18.78
Întreprinderea cu investiții directe în investitorul său direct (investiție inversă)	26.09	32.75	22.93	19.41	18.78
Investiții de portofoliu	5.20	5.22	5.10	5.09	5.09
Acțiuni și participații în fonduri de investiții	2.58	2.58	2.58	2.57	2.57
Administrația publică	0.39	0.39	0.39	0.39	0.39
Alte sectoare	2.16	2.16	2.16	2.16	2.16
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	2.16	2.16	2.16	2.16	2.16
Titluri de creanță	2.62	2.64	2.52	2.52	2.52
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	2.50	2.52	2.52	2.52	2.52
Pe termen lung	2.50	2.52	2.52	2.52	2.52
Alte sectoare	0.12	0.12			
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	0.12	0.12			
Pe termen lung	0.12	0.12			
Derivate financiare (altele decât rezervele) și opțiuni de procurare a acțiunilor de către angajați	3.77	3.89	4.00	4.00	4.00
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	3.77	3.89	4.00	4.00	4.00
Derivate financiare (altele decât rezervele)	3.77	3.89	4.00	4.00	4.00
Contracte de tip forward	3.77	3.89	4.00	4.00	4.00
Alte investiții	1,780.58	2,185.43	2,527.13	1,960.68	1,627.55
Numerar și depozite	792.49	1,042.96	1,266.99	1,176.45	900.39
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	389.37	843.68	593.04	524.32	486.75
Pe termen scurt	389.37	843.68	593.04	524.32	486.75
Alte sectoare	403.12	199.28	673.95	652.13	413.64
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	403.12	199.28	673.95	652.13	413.64
Pe termen scurt	403.12	199.28	673.95	652.13	413.64
Împrumuturi	35.79	74.46	109.43	109.59	111.07
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	4.33	4.50	9.35	8.74	8.53
Pe termen scurt	0.01	0.05	0.28	0.05	0.02
Pe termen lung	4.32	4.45	9.07	8.69	8.51
Alte sectoare	31.46	69.96	100.08	100.85	102.54
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	31.46	69.96	100.08	100.85	102.54
Pe termen scurt	4.74	5.43	5.44	4.91	5.01
Pe termen lung	26.72	64.53	94.64	95.94	97.53
Credite comerciale și avansuri	843.68	1,058.99	741.54	627.52	607.07
Alte sectoare	843.68	1,058.99	741.54	627.52	607.07
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	843.68	1,058.99	741.54	627.52	607.07
Pe termen scurt	818.37	1,027.22	719.29	608.70	588.86
Pe termen lung	25.31	31.77	22.25	18.82	18.21
Alte creanțe - altele	108.62	9.02	409.17	47.12	9.02
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	99.60				

	31.12. 2012*	31.12. 2013*	31.12. 2014*	31.12. 2015*	31.12. 2016*
Pe termen scurt	99.60				
Alte sectoare	9.02	9.02	409.17	47.12	9.02
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	9.02	9.02	409.17	47.12	9.02
Pe termen scurt			400.15	38.10	
Pe termen lung	9.02	9.02	9.02	9.02	9.02
Active de rezervă	2,515.00	2,820.63	2,156.63	1,756.81	2,205.93
Aur monetar	3.94	2.86	2.83	2.55	2.73
Lingouri de aur	3.94	2.86	2.83	2.55	2.73
Drepturi speciale de tragere	1.60	6.41	1.19	17.69	0.28
Pozitie de rezervă la FMI	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
Alte active de rezervă	2,509.45	2,811.35	2,152.60	1,736.56	2,202.91
Numerar și depozite	1,062.54	960.41	841.51	748.09	1,006.85
Creanțe față de autorități monetare	162.72	58.20	154.08	109.15	145.79
Creanțe față de alte instituții	899.82	902.21	687.43	638.94	861.06
Titluri de valoare	1,446.91	1,850.94	1,311.09	988.47	1,196.06
Titluri de creanță	1,446.91	1,850.94	1,311.09	988.47	1,196.06
Pe termen scurt	0.30	25.46			
Pe termen lung	1,446.61	1,825.48	1,311.09	988.47	1,196.06
Pasive	8,198.37	8,874.32	8,248.43	7,439.36	7,642.88
Investiții directe	3,535.09	3,472.62	3,360.86	2,980.08	3,037.51
Acțiuni și participații în fonduri de investiții	2,020.13	1,788.58	1,572.42	1,198.91	1,312.97
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	2,020.13	1,788.58	1,572.42	1,198.91	1,312.97
Instrumente de datorie	1,514.96	1,684.04	1,788.44	1,781.17	1,724.54
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	1,514.96	1,684.04	1,788.44	1,781.17	1,724.54
Împrumuturi	1,001.06	1,102.76	1,104.20	1,075.86	1,030.87
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	1,001.06	1,102.76	1,104.20	1,075.86	1,030.87
Credite comerciale	102.35	133.74	116.65	96.43	103.78
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	102.35	133.74	116.65	96.43	103.78
Alte angajamente	411.55	447.54	567.59	608.88	589.89
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	411.55	447.54	567.59	608.88	589.89
Investiții de portofoliu	170.29	208.11	176.14	131.52	90.84
Acțiuni și participații în fonduri de investiții	170.25	208.11	176.14	131.45	90.38
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	149.45	187.47	155.50	110.81	69.74
Alte sectoare	20.80	20.64	20.64	20.64	20.64
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	20.80	20.64	20.64	20.64	20.64
Titluri de angajamente	0.04			0.07	0.46
Administrația publică				0.07	0.46
Pe termen scurt				0.07	0.46
Alte sectoare	0.04				
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	0.04				
Pe termen lung	0.04				
Derivate financiare (altele decât rezervele) și opțiuni de procurare a acțiunilor de către angajați	3.13	3.36	4.08	4.78	4.29
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	3.13	3.36	4.08	4.78	4.29
Derivate financiare (altele decât rezervele)	3.13	3.36	4.08	4.78	4.29
Contracte de tip forward	3.13	3.36	4.08	4.78	4.29
Alte investiții	4,489.86	5,190.23	4,707.35	4,322.98	4,510.24
Numerar și depozite	144.80	371.33	233.57	137.30	135.84
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	144.74	366.57	230.17	136.46	135.24
Pe termen scurt	144.74	366.57	230.17	136.46	135.24
Alte sectoare	0.06	4.76	3.40	0.84	0.60
Alte societăți finanțare	0.06	4.76	3.40	0.84	0.60
Pe termen scurt	0.06	4.76	3.40	0.84	0.60
Împrumuturi	3,141.08	3,332.73	3,157.55	3,063.20	3,138.64
Banca centrală	467.34	445.07	390.70	339.29	292.28
Credite și împrumuturi de la FMI	467.34	445.07	390.70	339.29	292.28
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	440.29	482.59	327.32	232.46	175.10
Pe termen scurt	52.38	55.10	28.38	28.53	28.57
Pe termen lung	387.91	427.49	298.94	203.93	146.53

	31.12. 2012*	31.12. 2013*	31.12. 2014*	31.12. 2015*	31.12. 2016*
Administrația publică	1,084.14	1,123.89	1,149.88	1,190.44	1,323.47
Credite și împrumuturi de la FMI	146.44	146.30	137.60	126.20	121.95
Altele pe termen lung	937.70	977.59	1,012.28	1,064.24	1,201.52
Alte sectoare	1,149.31	1,281.18	1,289.65	1,301.01	1,347.79
Pe termen scurt	55.21	77.52	38.74	44.06	58.21
Pe termen lung	1,094.10	1,203.66	1,250.91	1,256.95	1,289.58
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	1,068.09	1,186.38	1,188.30	1,203.61	1,236.03
Pe termen scurt	54.39	76.36	37.77	38.79	53.14
Pe termen lung	1,013.70	1,110.02	1,150.53	1,164.82	1,182.89
Alte societăți financiare	81.22	94.80	101.35	97.40	111.76
Pe termen scurt	0.82	1.16	0.97	5.27	5.07
Pe termen lung	80.40	93.64	100.38	92.13	106.69
Credite comerciale și avansuri	921.12	1,203.67	1,049.89	867.85	933.98
Alte sectoare	921.12	1,203.67	1,049.89	867.85	933.98
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	921.12	1,203.67	1,049.89	867.85	933.98
Pe termen scurt	893.49	1,167.56	1,018.39	841.81	905.97
Pe termen lung	27.63	36.11	31.50	26.04	28.01
Alte angajamente - altele	101.41	101.22	95.85	91.38	144.03
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	5.67	9.48	8.11	7.64	64.29
Pe termen scurt	5.67	9.48	8.11	7.64	64.29
Alte sectoare	95.74	91.74	87.74	83.74	79.74
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	95.74	91.74	87.74	83.74	79.74
Pe termen scurt	95.74	91.74	87.74	83.74	79.74
Drepturi speciale de tragere	181.45	181.28	170.49	163.25	157.75

* date revizuite

Anexa 12. Poziția investițională internațională a Republicii Moldova la 31.12.2016, cu detalii suplimentare (MBP6)

	Stoc la 31.12. 2015*	dinamica totală	fluxul din BP	schimbări de preț	fluctuația ratei de schimb	alte schimbări	Stoc la 31.12. 2016*
Pozitia investițională internațională netă							
Active							
Investiții directe							
Actiuni și participații în fonduri de investiții							
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții direcțe	-3,479,02	-71,55	-214,56	-34,98	88,15	89,84	-3,550,57
Instrumente de datorie	3,960,34	131,97	125,78	-0,66	-67,63	74,48	4,092,31
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții direcțe	233,76	15,98	15,25		0,73		249,74
Intreprinderea cu investiții direcțe în investitorul său direct (investiție inversă)	168,18	9,13	9,13				177,31
Imprumuturi	168,18	9,13	9,13				177,31
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții direcțe	65,58	6,85	6,12		0,73		72,43
Intreprinderea cu investiții direcțe în investitorul său direct (investiție inversă)	12,20	0,31	0,31				12,51
Credite comerciale	53,38	6,54	5,81		0,73		59,92
Intreprinderea cu investiții direcțe în investitorul său direct (investiție inversă)	46,17	7,48	7,48				53,65
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții direcțe	12,20	0,31	0,31				12,51
Intreprinderea cu investiții direcțe în investitorul său direct (investiție inversă)	33,97	7,17	7,17				41,14
Credite comerciale	19,41	-0,63	-1,36		0,73		18,78
Intreprinderea cu investiții direcțe în investitorul său direct (investiție inversă)	19,41	-0,63	-1,36		0,73		18,78
Investiții de portofoliu							
Actiuni și participații în fonduri de investiții		5,09					5,09
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală		2,57					2,57
Administratia publică		0,02					0,02
Alte sectoare		0,39					0,39
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP		2,16					2,16
Titluri de creanță		2,16					2,16
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală		2,52					2,52
Pe termen lung		2,52					2,52
Derivate financiare (altele decât rezervele) și opțiuni de procurare a acțiunilor de către angajații							
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	4,00						4,00
Derivate financiare (altele decât rezervele)	4,00						4,00
Contracte de tip forward	4,00						4,00
Alte investiții							
Numerar și depozite	1,960,68	-333,13	-420,61		12,98	74,50	1,627,55
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	1,176,45	-276,06	-340,03		-10,53	74,50	900,39
Pe termen scurt	524,32	-37,57	77,69		-10,49	-104,77	486,75
Alte sectoare	524,32	-37,57	77,69		-10,49	-104,77	486,75
Pe termen scurt	652,13	-238,49	-417,72		-0,04	179,27	413,64
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	652,13	-238,49	-417,72		-0,04	179,27	413,64
Pe termen scurt	652,13	-238,49	-417,72		-0,04	179,27	413,64
Imprumuturi							
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	8,74	-0,21	-0,21				8,53
Pe termen scurt	0,05	-0,03	-0,03				0,02
Pe termen lung	8,69	-0,18	-0,18				8,51
Alte sectoare	100,85	1,69	1,69				102,54

	Stoc la 31.12. 2015*	dinamica totală	fluxul din BP	Modificări care reflectă: schimbări de preț	fluctuația ratei de schimb	alte schimbări	Stoc la 31.12. 2016*
Pe termen scurt							
Pe termen lung							
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP							
Pe termen scurt	4.91	0.10	0.10				5.01
Pe termen lung	95.94	1.59	1.59				97.53
Credite comerciale și avansuri							
Alte sectoare	100.85	1.69	1.69				102.54
Pe termen scurt	4.91	0.10	0.10				5.01
Pe termen lung	95.94	1.59	1.59				97.53
Credite comerciale și avansuri							
Alte sectoare	627.52	-20.45	-43.96		23.51		607.07
Pe termen scurt	627.52	-20.45	-43.96		23.51		607.07
Pe termen lung	608.70	-19.84	-42.65		22.81		588.86
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP							
Pe termen scurt	18.82	-0.61	-0.61		22.81		588.86
Pe termen lung	47.12	-38.10	-38.10		0.70		18.21
Alte credante - altele							
Alte sectoare	47.12	-38.10	-38.10				9.02
Pe termen scurt	38.10	-38.10	-38.10				9.02
Pe termen lung	9.02						9.02
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP							
Pe termen scurt	47.12	-38.10	-38.10				9.02
Pe termen lung	38.10	-38.10	-38.10				9.02
Active de rezervă							
Aur monetar	1,726.81	449.12	531.14	-0.66	-81.34	-0.02	2,205.93
Lingouri de aur	2.55	0.18	0.18		0.18		2.73
Drepturi speciale de tragere	2.55	0.18	0.18		0.18		2.73
Pozitia de rezervă la FMI	0.01						0.01
Alte active de rezervă	1,736.56	466.35	548.45	-0.84	-81.24	-0.02	2,202.91
Numerar și depozite	748.09	258.76	323.52		-64.74	-0.02	1,006.85
Creante fată de autorități monetare	109.15	36.64	38.40		-1.76		145.79
Creante fată de alte instituții	638.94	222.12	285.12		-62.98	-0.02	861.06
Titluri de valoare	988.47	207.59	224.93	-0.84	-16.50		1,196.06
Titluri de creață	988.47	207.59	224.93	-0.84	-16.50		1,196.06
Pe termen lung	988.47	207.59	224.93	-0.84	-16.50		1,196.06
Pasive							
Investiții directe							
Acțiuni și participații în fonduri de investiții	2,980.08	57.43	90.95	17.44	-35.60	-15.36	3,037.51
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții direcțe	1,198.91	114.06	135.00	17.44	-23.02	-15.36	1,312.97
Instrumente de datorie	1,198.91	114.06	135.00	17.44	-23.02	-15.36	1,312.97
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții direcțe	1,781.17	-56.63	-44.05		-12.58		1,724.54
Imprumuturi	1,781.17	-56.63	-44.05		-12.58		1,724.54
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții direcțe	1,075.86	-44.99	-35.94		-9.05		1,030.87
Credite comerciale	96.43	7.35	10.88		-3.53		103.78
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții direcțe	96.43	7.35	10.88		-3.53		103.78

		Stoc la 31.12. 2015*	dinamica totală	fluxul din BP	Modificări care reflectă: schimbări de preț	fluctuația ratei de schimb	alte schimbări	Stoc la 31.12. 2016*
Alte angajamente		608.88	-18.99	-18.99		-1.27	-56.65	589.89
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe		608.88	-18.99	-18.99		-1.27	-56.65	589.89
Investiții de portofoliu		131.52	-40.68	0.36	16.88	-1.27	-56.65	90.84
Actiuni și participații în fonduri de investiții		131.45	-41.07	-0.03	16.88	-1.27	-56.65	90.38
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală		110.81	-41.07	-0.03	16.88	-1.27	-56.65	69.74
Alte sectoare		20.64						20.64
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSIISGP		20.64						20.64
Titluri de angajamente		0.07						0.46
Administrația publică		0.07						0.46
Pe termen scurt		0.07						0.46
Derivate financiare (altele decât rezervele) și opțiuni de procurare a acțiunilor de către angajații		4.78	-0.49	-0.49	-0.49	-0.49	-0.49	4.29
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală		4.78	-0.49	-0.49	-0.49	-0.49	-0.49	4.29
Derivate financiare (altele decât rezervele)		4.78	-0.49	-0.49	-0.49	-0.49	-0.49	4.29
Contracte de tip forward		4.78	-0.49	-0.49	-0.49	-0.49	-0.49	4.29
Alte investiții		4,322.98	187.26	249.52	-118.91	56.65	4,510.24	
Numerar și depozite		137.30	-1.46	0.83	-2.29	-2.29	135.84	
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală		136.46	-1.22	1.07	-2.29	-2.29	135.24	
Contracte de tip forward		136.46	-1.22	1.07	-2.29	-2.29	135.24	
Alte sectoare		0.84	-0.24	-0.24	-0.24	-0.24	0.60	
Pe termen scurt		0.84	-0.24	-0.24	-0.24	-0.24	0.60	
Alte societăți financiare		0.84	-0.24	-0.24	-0.24	-0.24	0.60	
Pe termen scurt		0.84	-0.24	-0.24	-0.24	-0.24	0.60	
Imprumuturi		3,063.20	75.44	124.76	-68.38	19.06	3,138.64	
Banca centrală		339.29	-47.01	-36.91	-10.10	-10.10	292.28	
Credite și împrumuturi de la FMI		339.29	-47.01	-36.91	-10.10	-10.10	292.28	
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală		232.46	-57.36	-55.47	-1.89	-1.89	175.10	
Pe termen scurt		28.53	0.04	0.04	0.00	0.00	28.57	
Pe termen lung		203.93	-57.40	-55.51	-1.89	-1.89	146.53	
Administrația publică		1,190.44	133.03	175.47	-42.44	-42.44	1,323.47	
Credite și împrumuturi de la FMI		126.20	-4.25	-0.23	-4.02	-4.02	121.95	
Altele pe termen lung		1,064.24	137.28	175.70	-38.42	-38.42	1,201.52	
Alte sectoare		1,301.01	46.78	41.67	-13.95	-13.95	1,347.79	
Pe termen scurt		44.06	14.15	14.47	-0.32	-0.32	58.21	
Pe termen lung		1,256.95	32.63	27.20	-13.63	-13.63	1,289.58	
Alte societăți financiare		97.40	14.36	14.36	19.06	19.06	111.76	
Pe termen scurt		5.27	-0.20	-0.20			5.07	
Pe termen lung		92.13	14.56	14.56			106.69	
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSIISGP		1,203.61	32.42	27.31	-13.95	-13.95	1,236.03	
Pe termen scurt		38.79	14.35	14.67	-0.32	-0.32	53.14	
Pe termen lung		1,164.82	18.07	12.64	-13.63	-13.63	1,182.89	
Credite comerciale și avansuri		867.85	66.13	127.93	-42.74	-19.06	933.98	

	Stoc la 31.12. 2015*	dinamica totală	fluxul din BP	schimbări de preț	fluctuația ratei de schimb	alte schimbări	Stoc la 31.12. 2016*
Alte sectoare							
Pe termen scurt	867.85	66.13	127.93		-42.74	-19.06	933.98
Pe termen lung	841.81	64.16	125.00		-41.78	-19.06	905.97
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP							
Pe termen scurt	867.85	66.13	127.93		-42.74	-19.06	933.98
Pe termen lung	841.81	64.16	125.00		-41.78	-19.06	905.97
Alte angajamente - altele							
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	91.38	52.65	-4.00		56.65	144.03	
Pe termen scurt	7.64	56.65			56.65	64.29	
Alte sectoare	83.74	-4.00	-4.00			79.74	
Pe termen scurt	83.74	-4.00	-4.00			79.74	
Drepturi speciale de tragere	163.25	-5.50			-5.50	157.75	

* date revizuite

**Anexa 13. Poziția investițională internațională a Republicii Moldova (MBP6) pentru perioada 31.12.2012 - 31.12.2016, prezentare analitică,
sectorială (MBP6)**

	31.12.2012*			31.12.2013*			31.12.2014*		
	active	pasive	net	active	pasive	net	active	pasive	net
Banca centrală	2,515,00	467,34	2,047,66	2,820,63	445,07	2,375,56	2,156,63	390,70	1,765,93
Alte investiții		467,34	-467,34		445,07	-445,07		390,70	-390,70
Active de rezervă	2,515,00		2,515,00	2,820,63		2,820,63	2,156,63		2,156,63
Administrativă publică	0,39	1,265,59	-1,265,20	0,39	1,305,17	-1,304,78	0,39	1,320,37	-1,319,98
Investiții de portofoliu	0,39		0,39	0,39		0,39	0,39		0,39
Alte investiții									
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	499,60	743,28	-243,68	854,62	1,049,47	-194,85	608,94	725,18	-116,24
Investiții de portofoliu	2,53	149,45	-146,92	2,55	187,47	-184,92	2,55	155,50	-152,95
Derivate financiare	3,77	3,13	0,64	3,89	3,36	0,53	4,00	4,08	-0,08
Alte investiții	493,30	590,70	-97,40	848,18	858,64	-10,46	602,39	565,60	36,79
Alte sectoare	1,456,66	5,722,16	-4,265,50	1,535,07	6,074,61	-4,539,54	2,158,42	5,812,18	-3,653,76
Investiții directe	167,10	3,535,09	-3,367,99	195,54	3,472,62	-3,277,08	231,52	3,360,86	-3,129,34
Investiții de portofoliu	2,28	20,84	-18,56	2,28	20,64	-18,36	2,16	20,64	-18,48
Alte investiții	1,287,28	2,166,23	-878,95	1,337,25	2,581,35	-1,244,10	1,924,74	2,430,68	-505,94
TOTAL	4,471,65	8,198,37	-3,726,72	5,210,71	8,874,32	-3,663,61	4,924,38	8,248,43	-3,324,05

	31.12.2015*			31.12.2016*		
	active	pasive	net	active	pasive	net
Banca centrală	1,756,81	339,29	1,417,52	2,205,93	292,28	1,913,65
Alte investiții		339,29	-339,29		292,28	-292,28
Active de rezervă	1,756,81		1,756,81	2,205,93		2,205,93
Administrativă publică	0,39	1,353,76	-1,353,37	0,39	1,481,68	-1,481,29
Investiții de portofoliu	0,39	0,07	0,32	0,39	0,46	-0,07
Alte investiții						
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	539,60	492,15	47,45	501,82	448,66	53,16
Investiții de portofoliu	2,54	110,81	-108,27	2,54	69,74	-67,20
Derivate financiare	4,00	4,78	-0,78	4,00	4,29	-0,29
Alte investiții						
Alte sectoare	1,663,54	5,254,16	-3,590,62	1,384,17	5,420,26	-4,036,09
Investiții directe	233,76	2,980,08	-2,746,32	249,74	3,037,51	-2,787,77
Investiții de portofoliu	2,16	20,64	-18,48	2,16	20,64	-18,48
Alte investiții	1,427,62	2,253,44	-825,82	1,132,27	2,362,11	-1,229,84
TOTAL	3,960,34	7,439,36	-3,479,02	4,092,31	7,642,88	-3,550,57

* date revizuite

Anexa 14. Poziția investițională internațională a Republicii Moldova (MBP6) pentru perioada 31.12.2012-31.12.2016, prezentare analitică, pe scadențe (MBP6)

	31.12.2012*			31.12.2013*			31.12.2014*		
	active	pasive	net	active	pasive	net	active	pasive	net
Termen lung	1,658.20	6,845.60	-5,187.40	2,103.27	6,964.49	-4,861.22	1,659.77	6,712.77	-5,053.00
Investiții directe	141.01	3,432.74	-3,291.73	162.79	3,338.88	-3,176.09	208.59	3,244.21	-3,035.62
Investiții de portofoliu	5.20	170.29	-165.09	5.22	208.11	-202.89	5.10	176.14	-171.04
Alte investiții	65.37	3,242.57	-3,177.20	109.77	3,417.50	-3,307.73	134.98	3,292.42	-3,157.44
Active de rezervă	1,446.62			1,446.62	1,825.49		1,825.49		1,311.10
Termen scurt	2,813.45	1,352.77	1,460.68	3,107.44	1,909.83	1,197.61	3,264.61	1,535.66	1,728.95
Investiții directe	26.09	102.35	-76.26	32.75	133.74	-100.99	22.93	116.65	-93.72
Derivate financiare	3.77	3.13	0.64	3.89	3.36	0.53	4.00	4.08	-0.08
Alte investiții	1,715.21	1,247.29	467.92	2,075.66	1,772.73	302.93	2,392.15	1,414.93	977.22
Active de rezervă	1,068.38			1,068.38	995.14	995.14	845.53		845.53
TOTAL	4,471.65	8,198.37	-3,726.72	5,210.71	8,874.32	-3,663.61	4,924.38	8,248.43	-3,324.05
	31.12.2015*			31.12.2016*			31.12.2016*		
	active	pasive	net	active	pasive	net	active	pasive	net
Termen lung	1,340.39	6,195.00	-4,854.61	1,565.39	6,261.73	-4,696.34			
Investiții directe	214.35	2,883.65	-2,669.30	230.96	2,933.73	-2,702.77			
Investiții de portofoliu	5.09	131.45	-126.36	5.09	90.38	-85.29			
Alte investiții	132.47	3,179.90	-3,047.43	133.27	3,237.62	-3,104.35			
Active de rezervă	988.48			988.48	1,196.07		1,196.07		
Termen scurt	2,619.95	1,244.36	1,375.59	2,526.92	1,381.15	1,145.77			
Investiții directe	19.41	96.43	-77.02	18.78	103.78	-85.00			
Investiții de portofoliu		0.07	-0.07		0.46	-0.46			
Derivate financiare	4.00	4.78	-0.78	4.00	4.29	-0.29			
Alte investiții	1,838.21	1,143.08	685.13	1,494.28	1,272.62	221.66			
Active de rezervă	768.33			768.33	1,009.86	1,009.86			
TOTAL	3,960.34	7,439.36	-3,479.02	4,092.31	7,642.88	-3,550.57			

* date revizuite

**Anexa 15. Datoria externă a Republicii Moldova pentru perioada 31.12.2012-31.12.2016,
prezentare sectorială (SDE 2013/MBP6)**

milioane USD

	31.12. 2012*	31.12. 2013*	31.12. 2014*	31.12. 2015*	31.12. 2016*
Administrația publică	1,265.59	1,305.17	1,320.37	1,353.76	1,481.68
<i>Pe termen scurt</i>				0.07	0.46
Investiții de portofoliu				0.07	0.46
<i>Pe termen lung</i>	1,265.59	1,305.17	1,320.37	1,353.69	1,481.22
Împrumuturi	1,084.14	1,123.89	1,149.88	1,190.44	1,323.47
Alocări de DST	181.45	181.28	170.49	163.25	157.75
Banca centrală	467.34	445.07	390.70	339.29	292.28
<i>Pe termen lung</i>	467.34	445.07	390.70	339.29	292.28
Împrumuturi	467.34	445.07	390.70	339.29	292.28
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	590.70	858.64	565.60	376.56	374.63
<i>Pe termen scurt</i>	202.79	431.15	266.66	172.63	228.10
Împrumuturi	52.38	55.10	28.38	28.53	28.57
Numerar și depozite	144.74	366.57	230.17	136.46	135.24
Alte angajamente aferente datoriei	5.67	9.48	8.11	7.64	64.29
<i>Pe termen lung</i>	387.91	427.49	298.94	203.93	146.53
Împrumuturi	387.91	427.49	298.94	203.93	146.53
Alte sectoare	2,166.23	2,581.36	2,430.68	2,253.44	2,362.11
<i>Pe termen scurt</i>	1,044.50	1,341.58	1,148.27	970.45	1,044.52
Împrumuturi	55.21	77.52	38.74	44.06	58.21
Numerar și depozite	0.06	4.76	3.40	0.84	0.60
Alte societăți financiare	0.06	4.76	3.40	0.84	0.60
Credite comerciale și avansuri	893.49	1,167.56	1,018.39	841.81	905.97
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	893.49	1,167.56	1,018.39	841.81	905.97
Alte angajamente aferente datoriei	95.74	91.74	87.74	83.74	79.74
din care datoria pentru resurse energetice	94.12	90.12	86.12	82.12	78.12
<i>Pe termen lung</i>	1,121.73	1,239.78	1,282.41	1,282.99	1,317.59
Împrumuturi	1,094.10	1,203.67	1,250.91	1,256.95	1,289.58
Credite comerciale și avansuri	27.63	36.11	31.50	26.04	28.01
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	27.63	36.11	31.50	26.04	28.01
Investiții directe: creditare intragrup	1,514.96	1,684.03	1,788.44	1,781.16	1,724.53
Angajamentele aferente datoriei întreprinderilor cu investiții directe față de investitorii lor direcți	1,514.96	1,684.03	1,788.44	1,781.16	1,724.53
<i>Pe termen scurt</i>	110.60	138.77	126.87	106.44	115.51
Împrumuturi	8.25	5.03	10.22	10.01	11.73
Credite comerciale și avansuri	102.35	133.74	116.65	96.43	103.78
<i>Pe termen lung</i>	1,404.36	1,545.26	1,661.57	1,674.72	1,609.02
Împrumuturi	992.81	1,097.72	1,093.98	1,065.84	1,019.13
Alte angajamente aferente datoriei	411.55	447.54	567.59	608.88	589.89
TOTAL	6,004.82	6,874.27	6,495.79	6,104.21	6,235.23

Articole informative:

Arierate	224.62	233.80	254.82	266.18	275.75
Alte sectoare	137.07	143.61	160.95	169.79	177.75
<i>termen scurt</i>	9.40	9.54	18.78	19.02	19.19
<i>termen lung</i>	127.67	134.07	142.16	150.77	158.56
Investiții directe: creditare intragrup	87.55	90.19	93.87	96.39	98.00

**Anexa 16. Datoria externă a Republicii Moldova pentru perioada 31.12.2012-31.12.2016,
prezentare sectorială (SDE 2003/MBP5)**

	31.12. 2012*	31.12. 2013*	31.12. 2014*	31.12. 2015*	31.12. 2016*
Sector guvernamental	1,265.59	1,305.17	1,320.37	1,353.76	1,481.68
<i>Pe termen scurt</i>				0.07	0.46
Obligațiuni și alte titluri de angajamente				0.07	0.46
<i>Pe termen lung</i>	1,265.59	1,305.17	1,320.37	1,353.69	1,481.22
Împrumuturi	1,084.14	1,123.89	1,149.88	1,190.44	1,323.47
Alocări de DST	181.45	181.28	170.49	163.25	157.75
Autorități monetare	467.34	445.07	390.70	339.29	292.28
<i>Pe termen lung</i>	467.34	445.07	390.70	339.29	292.28
Împrumuturi	467.34	445.07	390.70	339.29	292.28
Bănci	590.76	863.40	569.00	377.40	375.23
<i>Pe termen scurt</i>	202.85	435.91	270.06	173.47	228.70
Împrumuturi	52.38	55.10	28.38	28.53	28.57
Valută și depozite	144.80	371.33	233.57	137.30	135.84
Alte angajamente aferente datoriei	5.67	9.48	8.11	7.64	64.29
<i>Pe termen lung</i>	387.91	427.49	298.94	203.93	146.53
Împrumuturi	387.91	427.49	298.94	203.93	146.53
Alte sectoare	2,653.62	3,121.54	3,077.68	2,931.78	3,020.84
<i>Pe termen scurt</i>	1,713.64	2,088.28	2,002.78	1,851.72	1,924.15
Împrumuturi	45.81	67.98	19.96	25.04	39.02
Credite comerciale	1,023.47	1,337.41	1,166.54	964.28	1,037.76
Alte angajamente aferente datoriei	644.36	682.89	816.28	862.40	847.37
Arierate	137.07	143.61	160.95	169.79	177.75
Altele	507.29	539.28	655.33	692.61	669.62
din care datoria pentru resurse energetice	505.67	537.66	653.71	691.00	668.01
<i>Pe termen lung</i>	939.98	1,033.26	1,074.90	1,080.06	1,096.69
Împrumuturi	939.98	1,033.26	1,074.90	1,080.06	1,096.69
Investiții directe: creditare intragrup	1,027.51	1,139.09	1,138.04	1,101.98	1,065.20
Angajamente față de investitorii străini	1,027.51	1,139.09	1,138.04	1,101.98	1,065.20
Arierate	87.55	90.19	93.87	96.39	98.00
Împrumuturi de la investitorii străini	939.96	1,048.90	1,044.17	1,005.59	967.20
TOTAL	6,004.82	6,874.27	6,495.79	6,104.21	6,235.23

* date revizuite